

MEMÒRIA

2020

MEMÒRIA D'ACTIVITAT EXERCICI 2020

**AGÈNCIA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAU I LA
CORRUPCIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

València, 30 de març de 2021

Reconeixement – No Comercial – Sense Obra Derivada: No es permet un us comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades.

Dipòsit legal: V-1285-2018

Edita: Agència Valenciana Antifrau

Disseny i maquetació: Agència Valenciana Antifrau

Març de 2021

Primera edició

Aquest document està disponible en el lloc web: <https://www.antifraucv.es>

En compliment del mandat que estableix l'article 22 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de la Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, es presenta la Memòria de les actuacions desenvolupades per aquesta entitat durant l'any 2020 en l'àmbit de les seues funcions.

L'Agència AVAF

Ens trobem en:

C/ Navellos, 14-3 | 46003 València

96.278.74.50

<https://www.antifraucv.es>

Sol·licitud d'accés a la informació:

<https://www.antifraucv.es/portal-de-transparencia/acces-a-la-informacio/>

Bustia de Denúncies:

<https://www.antifraucv.es/denuncia/bustia-de-denuncies/>

Gabinet de comunicació:

gabinete@antifraucv.es

Xarxes Socials:

Taula de contingut

L'Agència AVAF.....	5
1. Presentació	14
2. Prevenció, formació i documentació.....	17
2.1. Introducció	17
2.2. Servei de Prevenció	18
2.2.1. Funcions	18
2.2.2. Desplegament del Pla estratègic del Servei de Prevenció	19
2.2.3. Recomanacions.....	20
2.2.4. Propostes sobre disposicions normatives	25
2.2.5. Identificació de riscos de corrupció i estratègia d'integritat pública	26
2.2.6. Consultoria, difusió i altres col·laboracions	27
2.3. Servei de Formació	28
2.3.1. Funcions	28
2.3.2. Formació interna.....	28
2.3.3. Formació externa.....	35
2.3.4. Altres accions	40
2.3.5. Reflexions.....	42
2.4. Servei de Documentació	43
2.4.1. Introducció al Servei.....	43
2.4.2. Enquesta sobre el Servei de Documentació en el context de l'elaboració del Pla estratègic.....	43
2.4.3. Atenció a consultes i altres serveis	44
2.4.4. Contractacions del Servei	44
2.4.5. Política de gestió de documents electrònics	45
3. Anàlisi i Investigació	48
3.1. Presentació.....	48
3.2. Denúncies presentades, classificacions i evolució	49
3.2.1. Denúncies presentades per àmbit subjectiu	50
3.2.2. Denúncies presentades segons el canal de comunicació	52
3.2.3. Denúncies presentades segons el territori d'afecció.....	54
3.2.4. Denúncies presentades segons l'àmbit material.....	56
3.2.5. Denúncies presentades segons la tipologia, la condició o la naturalesa del comunicant	57
3.2.6. Denúncies de persones físiques classificades per gènere	59
3.3. Seguiment de la gestió dels expedients d'investigació durant l'any 2020 i evolució	61
3.4. Resum de les investigacions finalitzades en 2020.....	65
3.4.1. Denominació: Ajuntament de Paiporta. Incompliment d'obligacions contractuals	65
3.4.2. Denominació: Ajuntament de Sueca. Irregularitats en productivitats, altres retribucions de funcionaris i comissió de serveis	66
3.4.3. Denominació: DIVALTERRA. irregularitats en relació amb el Conveni CICAL signat amb la Federació Valenciana de Municipis i Províncies	67
3.4.4. Denominació: Direcció Territorial i Igualtat i Polítiques Inclusives d'Alacant. Irregularitats en els procediments de provisió de llocs en un centre de recepció de menors	68
3.4.5. Denominació: Ajuntament d'Aldaia. Gratificacions i productivitats	69
3.4.6. Denominació: Ajuntament de Callosa d'en Sarrià. Accés a l'ocupació pública, agents de Policia Local	71

3.4.7.	Denominació: Direcció General de Diversitat Funcional. irregularitats en el nomenament dels membres del Comité Avalador de Gossos d'Assistència.....	71
3.4.8.	Denominació: Ajuntament d'Alcoi. Irregularitats en els procediments de licitació de contractes relacionats amb el servei de recollida de residus sòlids urbans i neteja viària d'Alcoi	72
3.4.9.	Denominació: Unió Musical Casinense. Irregularitats en l'adjudicació d'obres sense concurs en la realització d'obres finançades amb fons públics.....	73
3.4.10.	Denominació: Ajuntament de València. Contractació del servei de grua municipal en situació d'enriquiment injust.....	74
3.4.11.	Denominació: Ajuntament de Sueca. Irregularitats en matèria de contractació pública en l'organisme autònom de la residència de persones majors San José de Sueca	75
3.4.12.	Denominació: Ajuntament de Daya Nueva. Construcció edificació en sòl no urbanitzable.	76
3.4.13.	Denominació: IFA Alacant. Absència de facturació de la celebració d'un esdeveniment del Partit Popular d'Alacant	77
3.4.14.	Denominació: Ajuntament de Paterna. Retribució dedicació exclusiva a una regidora no adscrita.....	78
3.4.15.	Denominació: Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública. Irregularitats en la gestió de les borses de treball.....	78
3.4.16.	Denominació: Ajuntament de Lliria. Utilització de borsa de treball d'altres administracions sense la formalització de conveni de col·laboració oportú	79
3.4.17.	Denominació: Ajuntament de Godella. Irregularitats en l'accés a l'ocupació pública	80
3.4.18.	Denominació: Ajuntament de València. Pagament sense contracte per a alimentació del Casal d'Esplai del Saler	81
3.4.19.	Denominació: Ajuntament de València. Subvenció directa a Escola Valenciana sense la justificació corresponent	82
3.4.20.	Denominació: Ajuntament de València. Despeses efectuades sense respectar el procediment establert legalment en matèria de contractació	82
3.4.21.	Denominació: Diputació de València. Irregularitats en el desenvolupament del procés selectiu, per procediment d'oposició lliure, de la plaça d'enginyer/a industrial de l'OEP 2016 de la convocatòria 22/2016	83
3.4.22.	Denominació: Diputació de València. Presumpte fraccionament de factures relatives a la contractació del servei de visites guiades a l'exposició permanent al Museu Valencià de la Il·lustració i de la Modernitat (MUVIM)	84
3.4.23.	Denominació: Institut de Medicina Legal de València. Pràctiques irregulars en els serveis sanitaris mortuoris	85
3.4.24.	Denominació: Empresa Municipal de Transports (SAU). Constitució d'una borsa de conductors	86
3.4.25.	Denominació: Suma Gestió Tributària Diputació d'Alacant. Irregularitats en material contractual, contractes menors	86
3.4.26.	Denominació: Ajuntament de Benicàssim. Existència d'abocats il·legals, irregularitats en l'execució dels contractes de serveis de neteja i de jardineria i en la utilització de l'Ecoparc municipal i de la planta de valorització	87
3.4.27.	Denominació: Aeroport de Castelló SL. Diverses irregularitats advertides en els informes elaborats per la Intervenció General de la Generalitat	88
3.4.28.	Denominació: Ajuntament de Castelló de la Plana. Irregularitats en matèria contractual, contractes menors	89
3.5.	Administracions i entitats que no han acceptat les recomanacions de l'Agència en les investigacions finalitzades	91
3.6.	Col·laboració amb altres institucions.....	92
3.7.	Sistemes d'Informació i Tecnologies.....	93
4.	Assumptes Jurídics	95

4.1.	Funcions	95
4.2.	Marc normatiu.....	96
4.3.	Actualització del Projecte de Llei de la Generalitat, de la Funció Pública Valenciana. Proposta d'esmenes.....	100
4.4.	Transposició de la Directiva (UE) 2019/1937, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió	105
4.4.1.	Estat del procediment d'elaboració de la normativa per a la transposició a Espanya de la Directiva (UE) 2019/1937	105
4.4.2.	Algunes aportacions per a una transposició adequada de la Directiva (UE) 2019/1937.....	110
4.5.	Protecció de les persones denunciants, informadores o alertadores de frau o corrupció.....	113
4.5.1.	L'estatut de protecció: els drets i els deures de les persones denunciants.....	113
4.5.2.	Decàleg per a la protecció de les persones denunciants i alertadores.....	115
4.5.3.	Situació de la protecció de les persones denunciants a la Comunitat Valenciana.....	116
4.5.4.	Seguiment de la protecció de les persones denunciants.....	120
4.5.5.	Resultats estadístics de la protecció a persones denunciants.....	130
4.6.	Potestat sancionadora.....	134
4.7.	Convenis i altres col·laboracions.....	136
4.8.	Assessorament jurídic i secretaria d'òrgans col·legiats	137
4.9.	Procediments judicials.....	141
4.9.1.	Sobre la confidencialitat i reserva de les actuacions d'expedients d'investigació en tràmit	142
4.9.2.	Sobre resolucions que atorguen o deneguen l'estatut de protecció a persones denunciants	148
4.9.3.	Sobre qüestions de personal al servei de l'Agència	149
5.	Activitat Institucional	150
5.1.	Introducció	150
5.2.	Actes organitzats	151
5.2.1.	Consell de Participació Ciutadana de l'Agència Valenciana Antifrau	152
5.2.2.	Dia Internacional contra la Corrupció, 9 de desembre	154
5.3.	Xarxa Estatal d'Oficines i Agències de Lluita contra el Fraude i la Corrupció de l'Estat Espanyol.....	156
5.4.	Activitat nacional i internacional	159
5.4.1.	Signatura de convenis i protocols de col·laboració.....	159
5.4.2.	Organització Internacional EPAC/EACN.....	160
5.4.3.	Organització internacional NEIWA.....	161
5.4.4.	"RECORD" Project Consortium.....	162
5.5.	Assistència a actes.....	163
5.6.	Conferències impartides.....	163
5.7.	Entrevistes-reunions.....	166
5.8.	Pàgina web de l'Agència i xarxes socials	168
5.9.	Mitjans de comunicació	171
5.9.1.	Grup de comunicació.....	175
5.9.2.	Elaboració del Pla de comunicació	176
5.10.	Relacions amb les Corts Valencianes.....	176
5.10.1.	Compareixences del director davant de comissions parlamentàries	176
5.11.	Relacions amb altres institucions	178
5.11.1.	Parlament de Catalunya	178
5.11.2.	Junta de Castella i Lleó	178
5.12.	Publicacions en butlletins oficials	178

6. Administració, organització i recursos	184
6.1. Estructura organitzativa	184
6.1.1. Organigrama	185
6.1.2. Relació de llocs de treball	185
6.1.3. Els procediments de provisió de personal	189
6.2. Gestió econòmica i contractació de l'Agència	197
6.2.1. Execució pressupostària 2020	197
6.2.2. Contractació	203
6.3. Fiscalització externa de l'Agència. Exercici 2020	208
7. Conclusions i recomanacions	209
7.1. Sobre la necessitat de mecanismes de prevenció i integritat en la gestió pública de la COVID-19	209
7.2. Sobre la necessitat de frenar l'abús de l'enriquiment injust per a "pagar" encàrrecs legals	211
7.3. Sobre la formació i la lluita contra la corrupció	212
7.4. Sobre l'important avanç en el control de les subvencions assignades als grups parlamentaris en les Corts Valencianes	215
7.5. Cap a una estratègia nacional de lluita contra el frau i la corrupció	218

Índex de Taules

Taula 1. Línies estratègiques del Servei de Prevenció	20
Taula 2. Resum de formació interna	33
Taula 3. Resum activitats docufòrum en universitats valencianes	36
Taula 4. Conferències per a la ciutadania en el programa Unisocietat	38
Taula 5. Resum de les conferències per a la ciutadania impartides en el programa Universitats Estacionals de la UV	39
Taula 6. Denúncies presentades per àmbit subjectiu	51
Taula 7. Denúncies presentades segons el canal de comunicació	53
Taula 8. Denúncies presentades segons el territori d'afecció	54
Taula 9. Denúncies presentades segons l'àmbit material	56
Taula 10. Denúncies presentades segons la tipologia, la condició o la naturalesa del comunicant	58
Taula 11. Denúncies de persones físiques classificades per gènere	60
Taula 12. Estat de situació dels expedients d'anàlisi i investigació	61
Taula 13. Taula resum d'expedients tramitats en 2020 i comparativa amb l'any precedent	63
Taula 14. Comparació entre registres presencials i telemàtics	94
Taula 15. Convenis vigents a 31 de desembre de 2020	136
Taula 16. Recursos contenciosos administratius en tramitació a 31 de desembre de 2020	141
Taula 17. Actes amb participació de l'Agència	163
Taula 18. Conferències impartides per l'Agència	164
Taula 19. Entrevistes i reunions mantingudes pel director de l'Agència	166
Taula 20. Notes de premsa enviades	174
Taula 21. Reunions Informatives amb els grups parlamentaris sobre el Projecte de Llei de la Función Pública Valenciana	177
Taula 22. Publicacions en Butlletins Oficials any 2020	178
Taula 23. Llocs de treball adscrits a les unitats administratives en les quals s'organitza l'Agència	186
Taula 24. Procediments de provisió de llocs de treball durant l'exercici 2020	190
Taula 25. Descripció d'unitats administratives, llocs de treball adscrits, classificació i estat d'ocupació a 31 de desembre. Exercicis 2017, 2018, 2019 i 2020	191
Taula 26. Administració d'origen dels funcionaris de l'Agència, segons la procedència	195
Taula 27. Pressupost de despeses exercici 2020	197
Taula 28. Pressupost d'ingressos exercici 2020	198
Taula 29. Execució del pressupost d'ingressos exercici 2020	199
Taula 30. Comparació estat d'execució a 31/12 de l'estat d'ingressos corresponents als exercicis 2020 i 2019	199
Taula 31. Resultat Pressupostari 2020	200
Taula 32. Situació i evolució dels fons del compte corrent	200
Taula 33. Estat del romanent de tresoreria	201
Taula 34. Període mitjà de pagament 2020	203
Taula 35. Acords marc de la Central de Compres de la Generalitat als quals l'Agència està adherida a 31/12/2020	203
Taula 36. Acords marc de la Central de Compres de l'Estat als quals l'Agència està adherida a 31/12/2020	204
Taula 37. Resum activitat contractual de l'Agència	204
Taula 38. Percentatge del volum pressupostari de l'1 de gener a 31 de desembre de 2020 a través dels procediments d'adjudicació	205
Taula 39. Comparació d'activitat contractual de l'Agència. Exercicis 2019 i 2020	206

Índex d'imatges

Imatge 1. Reflexions en l'estat d'alarma declarat davant de la pandèmia de COVID-19	21
Imatge 2. La via de l'enriquiment injust en el sector públic: ús o abús?	22
Imatge 3. La planificació: eina clau per a previndre els riscos de corrupció en les organitzacions	23
Imatge 4. Reflexions sobre el conflicte d'interès: el seu desconeixement, l'avantsala de la corrupció	24
Imatge 5. II Reunió del Consell de Participació	153
Imatge 6. III Reunió del Consell de Participació	154
Imatge 7. V Trobada de la Xarxa d'Oficines i Agències Anticorrupció d'Espanya	157
Imatge 8. VI Trobada de la Xarxa d'Oficines i Agències Anticorrupció d'Espanya	158
Imatge 9. El director de l'AVAF junt amb el rector de la Universitat CEU Cardenal Herrera, l'Excm. Sr. Vicente Navarro Luján	159
Imatge 10. El director de l'AVAF i la rectora de la Universitat de València, l'Excma. Sra. M. Vicenta Mestre Escrivà,	160

Índex de gràfics

Gràfic 1. Denúncies presentades per àmbit subjectiu	50
Gràfic 2. Denúncies presentades segons el canal de comunicació	53
Gràfic 3. Distribució de l'acumulat denúncies 2017-2020	55
Gràfic 4. Evolució de denúncies per territori i any	55
Gràfic 5. Denúncies presentades segons l'àmbit material	57
Gràfic 6. Denúncies presentades segons la tipologia, la condició o la naturalesa del comunicant	59
Gràfic 7. Denúncies de persones físiques classificades per gènere	60
Gràfic 8. Estat de situació dels expedients d'anàlisi i investigació (totals)	62
Gràfic 9. Estat de situació dels expedients d'anàlisi i Investigació (2017-2020)	62
Gràfic 10. Resum d'expedients en fase d'anàlisi tramitats en 2020 i 2019	64
Gràfic 11. Resolució d'expedients en fase d'investigació	64
Gràfic 12. Nombre de sol·licituds de protecció presentades des de la posada en marxa de l'Agència el novembre de 2017 fins al desembre de 2020	130
Gràfic 13. Canal o mitjà de representació de les sol·licituds de protecció des de 2017 fins a 2020	130
Gràfic 14. Nombre de sol·licituds de protecció presentades segons la mena d'administració, institució o entitat afectada per la denúncia des de 2017 fins a 2020	131
Gràfic 15. Nombre de sol·licituds presentades des de 2017 fins a 2020 segons la província on se situa l'administració o l'entitat demandada	131
Gràfic 16. Condició laboral dels treballadors als quals s'ha concedit l'estatut de persona denunciante (anys 2017 a 2020)	132
Gràfic 17. Distribució de les sol·licituds de protecció segons l'estat de tramitació de l'expedient administratiu	132
Gràfic 18. Persones denunciants protegides classificades per gènere (anys 2017 a 2020)	133
Gràfic 19. Segons el contingut de la denúncia feta pels denunciants protegits (anys 2017 a 2020)	133
Gràfic 20. Usuaris/àries del web per any. Comparació 2019-2020	168
Gràfic 21. Usuaris/àries del web per país de connexió	169

Gràfic 22. Usuaris/àries del web per mesos de l'any 2020	170
Gràfic 23. Esments de l'Agència Valenciana Antifrau segons el mitjà de comunicació	173
Gràfic 24. Nombre d'esments en mitjans de l'Agència Valenciana Antifrau	173
Gràfic 25. Nombre de llocs de treball de les unitats administratives de l'Agència des de la creació	189
Gràfic 26. Classificació i nombre de llocs de treball per subgrup	192
Gràfic 27. Grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència a 31/12/2017	192
Gràfic 28. Grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència a 31/12/2018	193
Gràfic 29. Grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència a 31/12/2019	193
Gràfic 30. Grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència a 31/12/2020	194
Gràfic 31. Comparativa d'ocupació dels puestos de trabajo de la Agencia a 31/12/2020. Ejercicios 2017, 2018, 2019 y 2020	194
Gràfic 32. Administració de procedència del personal funcionari de l'Agència 31/12/2020	195
Gràfic 33. Ocupació de llocs de treball per edat a 31/12/2020	196
Gràfic 34. Ocupació de llocs de treball per gènere a 31/12/2020	196
Gràfic 35. Percentatge sobre l'import del pressupost de licitació segons el procediment de contractació. Exercici 2020	206
Gràfic 36. Percentatge sobre l'import del pressupost de licitació segons el procediment de contractació. Exercici 2020	206
Gràfic 37. Contractes per tipus i volum de despesa (2019-2020)	207
Gràfic 38. Nombre i tipus de contractes (2019-2020)	207

Índex d'il·lustracions

Il·lustració 1. Jornada del Dia Internacional contra la Corrupció, 9 de desembre	155
Il·lustració 2. Les xarxes socials de l'Agència Valenciana Antifrau	172
Il·lustració 3. Organigrama de l'AVAF (https://www.antifraucv.es/es/la-agencia/organigrama)	185

1.

Presentació

Un any més, l'Agència Valenciana Antifrau presenta la seua Memòria d'activitat acomplint d'aquesta manera el deure de rendir comptes davant el Parlament valencià tal com es recull en l'article 22 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de creació de la pròpia Agència i l'article 81 del seu Reglament de funcionament i règim interior. La Memòria constitueix, una vegada publicada, un instrument de rendició de comptes davant la pròpia societat valenciana.

Aquesta Memòria recull l'activitat desenvolupada en aquest quart any de funcionament de l'Agència, el tercer si ens referim a exercicis complets, el qual estarà per sempre marcat per les especials circumstàncies que hem hagut de viure amb la crisi provocada per la COVID-19 que encara persisteix amb les seues greus conseqüències sanitàries, econòmiques i socials, i sense perdre de vista el seu impacte en el funcionament normal de les administracions públiques.

Per tant, el treball desenvolupat durant l'any 2020 ha estat caracteritzat, en primer lloc, per la situació de confinament i les seues consegüents dificultats de mobilitat, de reunió i de distanciament social, que han suposat en la pràctica l'adopció del teletreball. En segon lloc, per l'alteració de la capacitat de les administracions públiques interpel·lades per l'AVAF per a donar respostes ràpides i completes.

L'adaptació del personal de l'Agència Valenciana Antifrau a aquesta nova situació ha sigut molt ràpida, ja que des dels seus inicis l'Agència va ser dissenyada per a implementar en el seu funcionament l'administració electrònica i incloure la mobilitat del seu personal, en concebre's la AVAF des del principi com un organisme que, encara que tinguera la seua seua física a la ciutat de València, poguera exercir la seua activitat en qualsevol punt de la Comunitat Valenciana en el cas que així fora necessari per a desenvolupar les seues actuacions.

El fet de disposar d'una sòlida infraestructura tecnològica i estar preparats per a aquesta modalitat de treball ha permés que cap de les àrees s'haja ressentit sinó més aviat al contrari,

ja que aquesta nova manera de treballar ha propiciat majors taxes de productivitat, eficàcia i eficiència.

Així mateix, en cap moment s'ha interromput l'activitat de l'Agència i s'han garantit els canals perquè la ciutadania poguera informar i interposar denúncies, inclosos els canals presencials que s'han mantingut oberts en tot moment amb plena seguretat, tant del personal de l'Agència com de les persones que acudien a les seues dependències.

Es va considerar important continuar tenint oberts tots els canals perquè qualsevol persona poguera posar en coneixement de l'Agència qualsevol situació de frau i corrupció que s'haguera pogut produir en el si de qualsevol administració pública de la Comunitat Valenciana doncs és una evidència que, en temps de crisi i calamitats públiques, els riscos d'irregularitats, males pràctiques o fins i tot corrupció s'incrementen.

Aquest esforç per continuar mantenint l'atenció al ciutadà malgrat les dificultats que travessàvem s'ha vist confirmat per exemple en el fet que el nombre de denúncies interposades en l'Agència ha augmentat en un 34% durant l'any 2020, passant de les 168 denúncies presentades l'any 2019 a les 226 d'enguany.

Tampoc es van veure interrompudes les accions i actuacions programades des de l'àrea de prevenció i formació, encara que sí que van necessitar un temps per a poder adaptar-se des del format presencial amb el qual inicialment van ser dissenyades, a la modalitat en línia. Durant aquest any 2020 hem après i ens hem adaptat a una nova manera de comunicar, i hem descobert els molts avantatges de la modalitat en línia sobretot en el major abast de les accions desenvolupades per aquesta modalitat.

Sens dubte, i encara que la situació sanitària millore i puguem tornar a organitzar actes i esdeveniments de manera presencial, la tendència serà cap al disseny d'actes amb models híbrids en els quals la part en línia i la part fora de línia vagen de la mà aprofitant d'aquesta manera els avantatges de tots dos entorns.

Un dels esdeveniments que ha condicionat gran part del treball de l'Agència, sobretot en l'àmbit jurídic, han sigut els treballs de transposició de la Directiva Europea 2019/1937 de protecció de les persones denunciants i alertadores de corrupció, més coneguda com a Directiva Whistleblowers. La AVAF està en contacte amb la comissió de codificació del Ministeri de Justícia, òrgan encarregat de redactar el projecte de llei de transposició, per a aportar la seua experiència en aquesta matèria.

Així, tant en les reunions mantingudes pel Consell de Participació de l'Agència Valenciana Antifrau en el qual són presents associacions i entitats que es defineixen per la lluita contra la corrupció, com en les diferents trobades celebrades de la Xarxa Estatal d'Oficines i Agències Antifrau, es va tractar aquesta qüestió que sens dubte serà també durant l'any 2021, una de les qüestions centrals sobre les quals gire la nostra actuació.

La AVAF també ha treballat al llarg de l'any 2020 en el pla internacional per a impulsar i coordinar la implementació de la Directiva Europea i d'aquesta manera va participar activament en l'elaboració, tant de la Declaració de Roma com la Declaració de Brussel·les de la Xarxa Europea d'Autoritats d'Integritat i Protecció de Alertadors (NEIWA), amb les

quals s'ha sol·licitat als governs europeus un impuls decidit i qualificat a la transposició de la Directiva.

Al llarg de les pàgines d'aquesta Memòria, podran trobar de forma més detallada l'extensa labor desplegada per les diferents àrees de l'Agència Valenciana Antifrau, com la publicació de diferents recomanacions, entre elles, la necessària planificació en les administracions públiques, l'abús de la figura de l'enriquiment injust o el conflicte d'interés com a avantsala de la corrupció.

Ha sigut molt important l'impuls donat a l'àrea d'anàlisi i investigació que ha incrementat exponencialment el nombre d'expedients finals d'investigació resolts, els quals, per primera vegada, estan disponibles per a la seua consulta en obert en la pàgina web de l'Agència.

També l'actuació de l'Agència ha continuat prestant especial atenció a la protecció de les persones que denuncien, informen i comuniquen irregularitats que poden donar lloc a responsabilitats legals, bastants d'elles ostenten la condició de testimonis en causes penals. A totes elles s'ha prestat permanentment assessoria legal, sent el nombre de persones denunciants protegides a data de redacció d'aquesta Memòria de vint-i-cinc. D'acord amb la nostra experiència, l'anonimat i la protecció són eines sense les quals no podem parlar d'una vertadera lluita contra la corrupció.

D'altra banda, és important destacar els convenis i acords aconseguits amb diferents universitats, associacions i entitats per a desenvolupar i posar en marxa diferents projectes i iniciatives.

Sens dubte 2020 ha sigut un any complicat, però vist des de la perspectiva que dona el temps, puc afirmar que ha sigut un any que ha permés a l'Agència enfortir-se i continuar assentant les seues bases amb la seguretat que, malgrat les dificultats i obstacles que puga oferir el futur, està preparada per a abordar-los i fer-los front, sent això una garantia que l'Agència i totes les persones que formen part d'aquesta, continuaran treballant en la lluita contra el frau i la corrupció en la nostra Comunitat amb l'objectiu posat en què els articles 14 i 103 de la nostra Constitució es complisquen i que la ciutadania reforce la seua confiança en les institucions públiques.

València, 30 de març de 2021

Joan A. Llinares Gómez

director de l'Agència de Prevenció
i Lluita contra el Fraude i la Corrupció
de la Comunitat Valenciana

2.

Prevenció, formació i documentació

2.1. Introducció

Aquest capítol de la memòria està destinat a descriure les activitats de la Direcció de Prevenció, Formació i Documentació i dels serveis adscrits orgànicament a aquesta.

En la memòria corresponent a l'any 2019, resumim les actuacions d'aquesta direcció amb la descripció succinta de les gestions realitzades i de les tasques assignades pendents d'execució fins a completar l'equip humà necessari a aquest efecte.

En aquest exercici, durant el primer trimestre, el Servei de Prevenció va funcionar amb la directora de Prevenció, Formació i Documentació, la titular de la prefectura i la cobertura en comissió de serveis del lloc de tècnic/a de prevenció general (si bé aquest va ser exercit per dues persones diferents, i va quedar vacant uns mesos mentrestant). Pel que fa al Servei de Formació, aquest va funcionar amb la directora i una tècnica de formació, i s'hi va incorporar cap a finals d'any el titular de la prefectura del servei. Al seu torn, en el Servei de Documentació i Informes, es va proveir la seua prefectura, la qual cosa ens ha permés iniciar les tasques de documentació i arxiu, tal com descrivim en aquesta memòria. La Direcció ha tingut el suport administratiu d'un cap de negociat comú per als tres serveis.

Les accions executades durant aquest any, el resum del qual exposarem ara, s'han pogut fer gràcies a la progressiva incorporació de personal. No en va, recursos humans, així com

la seua necessària formació i especialització en una matèria tan complexa i nova com la prevenció del frau i la corrupció, resulta imprescindible per a desenvolupar amb el màxim rigor i qualitat les heterogènies funcions assignades a aquesta direcció. Si bé la dotació pressupostària consignada en el pressupost corresponent a l'exercici de 2020 preveia tres llocs de treball addicionals de tècnic de prevenció i un lloc de treball de suport administratiu per a les tasques de documentació, durant aquest exercici no ha sigut possible disposar d'aquests.

La provisió definitiva de tots els llocs de treball assignats a aquesta àrea, prevista durant l'exercici 2021, ens permetrà desenvolupar plenament les nostres funcions i, d'aquesta manera, consolidar el paper prioritari de l'Agència en l'àmbit de la prevenció i del foment de la integritat pública.

A continuació, passem a descriure les actuacions dels serveis de Prevenció, Formació i Documentació i Informes, adscrits orgànicament a aquesta direcció.

2.2. Servei de Prevenció

2.2.1. Funcions

El Servei de Prevenció està destinat a complir el mandat encomanat a l'Agència de promoure la integritat i l'ètica públiques per al foment de les bones pràctiques i per a la prevenció dels riscos de la corrupció, en particular, de possibles casos d'ús irregular de fons públics i de conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

La prevenció se centra, fonamentalment, en les següents matèries: contractació del sector públic, prestació i gestió de serveis públics, subvencions, urbanisme, funció pública i processos de presa de decisions.

Les funcions de l'Agència vinculades a les tasques pròpies del Servei de Prevenció estan descrites en l'article 4 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, i desenvolupades en els articles 19 i 27 del Reglament de règim interior i funcionament de l'Agència. En concret, podem agrupar-les de la següent manera:

- Avaluar, en col·laboració amb altres òrgans de control existents, l'eficàcia dels instruments jurídics i de les mesures que hi ha en matèria de prevenció i lluita contra el frau i la corrupció, amb la finalitat de garantir els màxims nivells d'integritat, eficiència i transparència. En aquest àmbit funcional s'inclouen, per exemple, al·legacions i suggeriments a projectes normatius autonòmics i locals o anàlisis, propostes i convenis destinats a la millora i eficàcia de les mesures que hi ha en la matèria.
- Elaborar estudis i anàlisis de riscos previs en activitats relacionades amb la contractació administrativa, la prestació de serveis públics, les ajudes o les subvencions públiques i els procediments de presa de decisions, sense perjudici dels que hagen de fer els serveis d'auditoria o intervenció en cada institució.

- Assessorar en matèria de prevenció de diverses maneres: atenent consultes que es plantegen a l'Agència; formulant propostes i recomanacions a les Corts, al Consell de la Generalitat i a les entitats incloses en l'àmbit subjectiu d'actuació de l'AVAF en matèria d'integritat, ètica pública i prevenció de la corrupció; col·laborant amb la Direcció d'Investigació en la redacció de recomanacions específiques.
- Col·laborar amb els òrgans i els organismes de control intern i extern de l'actuació administrativa en l'establiment de criteris previs, clars i estables de control de l'acció pública.
- Altres actuacions el contingut i la finalitat de les quals puguin ser considerats accions preventives contra el frau i la corrupció, entre les quals destacariem l'assessorament en l'elaboració de les estratègies per a fomentar els marcs d'integritat pública.

2.2.2. Desplegament del Pla estratègic del Servei de Prevenció

En la memòria anual de l'AVAF corresponent a l'exercici 2019 presentem el Pla estratègic del Servei de Prevenció, de caràcter plurianual (2020-2024), aprovat pel director de l'Agència, en Resolució d'11 de desembre de 2019.

El pla estratègic ha servit de full de ruta durant l'exercici 2020 per al compliment ordenat de les funcions assignades a l'Agència en l'àmbit de la prevenció, la integritat i l'ètica públiques. Així, des del Servei de Prevenció, s'han anat executant els objectius operatius marcats pel pla, i se n'ha fet un seguiment periòdic del compliment (i això malgrat no comptar amb tres dels quatre tècnics/tècniques necessaris a aquest efecte). Així mateix, alguns dels objectius han sigut actualitzats per a la seua adaptació a les necessitats que han anat sorgint, especialment en relació al duríssim context que hem travessat (i que persisteix hui) motivat pels efectes i mesures derivats de la COVID-19.

En coherència amb la filosofia del pla d'aconseguir cocrear una cultura de la integritat pública i de la prevenció del frau i la corrupció real i efectiva a la Comunitat Valenciana, es va presentar aquest per la cap del Servei de Prevenció als membres del Consell de Participació de l'AVAF, com a òrgan consultiu i representatiu de les inquietuds de la societat civil, i va tindre una excel·lent acollida i va ser avalat per aquest òrgan, en la seua sessió d'11 de juny de 2020.

Recordem ací les onze línies estratègiques d'actuació del pla (sense perjudici dels múltiples objectius estratègics i operatius definits per a cadascuna) per a després sintetitzar les principals actuacions realitzades durant el 2020 en algunes d'aquestes:

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Taula 1. Línies estratègiques del Servei de Prevenció

L.E.1	Reunir un equip tècnic especialitzat en les funcions de prevenció.
L.E.2	Elaborar i publicar recomanacions generals sobre prevenció, marcs d'integritat i ètica públiques.
L.E.3	Elaborar recomanacions específiques en els expedients derivats per l'Àrea d'Anàlisi i Investigació.
L.E.4	Identificar sectors de risc contrastat de corrupció.
L.E.5	Dissenyar una estratègia d'integritat pública com a marc i base d'elaboració d'eines de foment de marcs d'integritat i prevenció exportables a les organitzacions.
L.E.6	Elaborar eines de foment de marcs d'integritat i prevenció (I): - Metodologia general i exportable d'anàlisi de riscos.
L.E.7	Elaborar eines de foment de marcs d'integritat i prevenció (II): - Contingut mínim dels plans de prevenció de corrupció. - Elaboració d'un codi ètic.
L.E.8	Realitzar investigacions, estudis i publicacions sobre sectors específics de risc de frau i corrupció a la Comunitat Valenciana.
L.E.9	Efectuar al·legacions o suggeriments durant els processos d'elaboració de normes que afecten l'àmbit subjectiu de l'Agència.
L.E.10	Prestar assessorament i donar resposta a consultes sobre prevenció del frau, la corrupció i el foment de la integritat pública.
L.E.11	Col·laborar amb persones, entitats interessades, universitats i organismes de control en investigacions de prevenció i la seua difusió, així com proposar criteris previs, clars i estables de control de l'acció pública.

2.2.3. Recomanacions

En l'àmbit de les funcions d'assessorament preventiu de l'AVAF, el Pla estratègic del servei

preveu: recomanacions generals sobre prevenció; marcs d'integritat i ètica públiques; recomanacions específiques sobre les actuacions investigades que, si és el cas, ens derive la Direcció d'Anàlisi i Investigació; assessorament i resposta a consultes que plantege qualsevol interessat en relació amb les funcions preventives de l'Agència, per a contribuir a dissipar dubtes en matèria de prevenció del frau, la corrupció i la integritat pública.

Abordarem a continuació les principals **recomanacions generals** realitzades durant el 2020, que poden consultar-se en la pàgina web i en xarxes socials de l'AVAF i que han sigut difoses a totes les institucions i entitats destinatàries incloses en el nostre àmbit subjectiu (Corts Valencianes, conselleries, ajuntaments i diputacions provincials de la Comunitat Valenciana, direccions generals, Sindicatura de Comptes, Consell Jurídic Consultiu, Col·legi de Secretaris Interventors i Tresorers de València, Castelló i Alacant, Federació Valenciana de Municipis i Províncies i universitats). Esperem que totes les nostres recomanacions hagen resultat d'utilitat i, per a facilitar-ne la implementació, totes tenen un annex final que

Imatge 1. Reflexions en l'estat d'alarma declarat davant de la pandèmia de COVID-19

conté normativa, jurisprudència i principals fonts doctrinals de consulta.

La primera de les nostres recomanacions generals (**“Reflexions de l'Agència Valenciana Antifrau en l'estat d'alarma declarat davant de la pandèmia de COVID-19”**), aprovada per Resolució del director núm. 77/2020, de 27 de març, va estar condicionada a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma, atesa la urgència i gravetat de la situació, amb anàlisi prèvia del seu marc normatiu regulador i, en concret, del que determinaven les mesures de caràcter econòmic per a pal·liar la situació de crisi sanitària, social i econòmica.

Tota crisi, per devastadora que siga (com, per desgràcia, la que estem travessant) suposa oportunitats d'actuar i aprenentatges que

contribueixen a previndre'n la repetició o a minimitzar-ne les conseqüències. No obstant això, també és molt probable que els comportaments corruptes per a obtenir rèdits d'aquesta situació s'incrementen, cosa que impedeix que els diners públics arriben prompte a les persones i entitats que realment els necessiten. Per això, resulta imprescindible conjugar una gestió ràpida i transparent dels tràmits i actuacions amb el manteniment dels procediments i els mètodes adequats que permeten la detecció i control de possibles desviacions o irregularitats. En les nostres reflexions, aportem suggeriments que permeten la gestió d'aquestes mesures econòmiques amb la màxima eficàcia i, al mateix temps, seguretat jurídica amb la finalitat de minimitzar les incidències que pogueren ocasionar riscos de corrupció.

Imatge 2. La via de l'enriquiment injust en el sector públic: ús o abús?

Per Resolució del director núm. 122/2020, d'11 de maig, es va aprovar una altra recomanació general del Servei de Prevenció per a previndre les pràctiques corruptes a la Comunitat Valenciana: **“La via de l'enriquiment injust en el sector públic: ús o abús?”**, que va comptar amb el suport del Consell de Participació de l'AVAF en la seua sessió d'11 de juny de 2020. Ací constatem com el nostre sector públic està abusant en els últims anys de l'enriquiment injust, acudint a un sistema merament econòmic de reconeixement extrajudicial de crèdits que permet pagar directament, és a dir, sense fiscalització prèvia, “encàrrecs” realitzats al marge de la llei i dels procediments reglats a l'efecte.

Així, per exemple, en la recomanació s'evidencia que la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública va acudir en 2017 a aquesta via per a pagar encàrrecs al marge de la llei per valor de 959,70 milions d'euros, tendència a l'alça en exercicis posteriors (1.319,6 milions d'euros en 2018 i xifres similars en 2019).

La finalitat última de l'enriquiment injust és lícita: evitar l'empobriment patrimonial dels que realitzen prestacions per a les administracions per encàrrec d'aquestes, i el correlatiu enriquiment de l'Administració. No obstant això, aquesta via ha de ser excepcional i subsidiària de les compensacions que preveja cada norma especial.

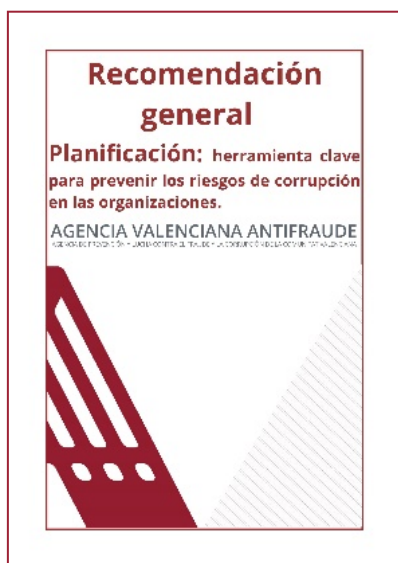
En la recomanació posem el focus en la causa legal del fons de l'assumpte que genera l'incompliment, és a dir, en la qüestió juridicomaterial que origina l'enriquiment injust: buscar solucions (o crear-les) en aquest àmbit pot ajudar a posar fre al fenomen. Tot i que inicialment pot entendre's que aquestes solucions són més oneroses que el mer reconeixement extrajudicial de crèdit, considerem que “l'ús abusiu” d'aquesta figura exigeix reconduir aquesta pràctica tenint en compte també el marc normatiu substantiu d'aplicació, per imperatiu del principi de legalitat.

És aquest un enfocament d'estudi, entre altres possibles que atenguen altres causes i disciplines que també determinen la normalització de l'acció de l'enriquiment injust, com són aquelles vinculades al finançament autonòmic i local o a les qüestions organitzatives. Es tracta, doncs, d'un punt de partida i invitació a l'imprescindible debat amb els òrgans de control i/o encarregats de la legalitat del sector públic i la doctrina especialitzada, entre altres, per a articular solucions que ens permeten reconduir a la seua excepcionalitat la controvertida figura de l'enriquiment injust.

I tot això perquè apreciem que no hi ha dubte que l'abús de l'enriquiment injust és en l'actualitat un dels riscos més preocupants de frau i corrupció permanent i sistèmica, perquè per mandat constitucional (art. 103 CE) l'Administració està sotmesa a la llei i al dret i, en la majoria de supòsits analitzats per l'AVAF, s'empren expedients econòmics per a permetre el pagament dels encàrrecs realitzats al marge de la llei sense depurar la causa de fons: la infracció del procediment administratiu que s'hauria d'haver seguit per a realitzar aquest encàrrec.

En aquest sentit, en la recomanació proposem, com a punt de partida, dos mecanismes de prevenció per a fer front a l'abús de l'enriquiment injust a la Comunitat Valenciana. Entre aquests, la planificació de les polítiques públiques i la seua execució, el sotmetiment al mandat de la llei per a realitzar encàrrecs i per a compensar-ne el pagament, la transparència per a garantir l'efectiva rendició de comptes, la dotació de personal qualificat en els serveis jurídics i en els serveis gestors i de control intern, així com les recomanacions i propostes concretes d'actuació i clàusules de contractació.

Imatge 3. La planificació: eina clau per a previndre els riscos de corrupció en les organitzacions

Per Resolució del director núm. 449/2020, de 20 d'octubre, es va aprovar una altra de les recomanacions generals del Servei de Prevenció: **“La planificació: eina clau per a previndre els riscos de corrupció en les organitzacions”**. Entre els principals riscos de corrupció detectats es troba la falta de planificació de les polítiques públiques i de la seua gestió, ja que sense aquesta planificació no es poden prioritzar els interessos generals i preval la cultura de la improvisació i de “l’urgent” davant de “l’important”. Així mateix, la falta de planificació deixa oberta la porta a altres riscos com el conflicte d’interés, l’enriquiment injust o la falta de control de l’activitat de les institucions públiques.

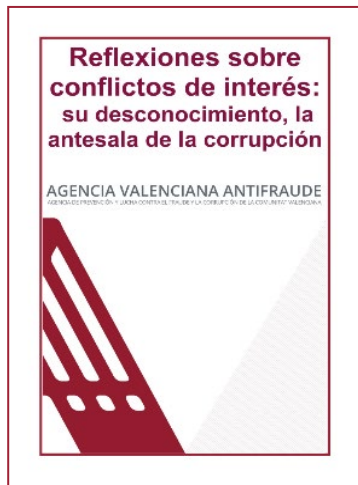
La planificació és de vital importància també en contextos de crisi com l’actual que estem vivint amb la COVID-19, ja que la planificació ens ofereix una visió estratègica que ens permet reassignar recursos

en aquelles àrees d’activitat que, per considerar-se “serveis essencials”, han de reforçar-se.

La nostra recomanació, a més d’assenyalar el valor de la planificació com a eina bàsica de prevenció de la corrupció, facilita algunes claus sobre com s’ha de realitzar aquesta planificació assenyalant les conseqüències que provoca la manca d’aquesta i incideix en la necessitat d’avaluar els plans i prendre mesures davant de les desviacions detectades entre el que es pretén i el que s’aconsegueix.

L’última recomanació general de l’exercici va ser aprovada per Resolució del director núm. 577/2020, de 3 de desembre de 2020, **“Reflexions sobre el conflicte d’interés: el seu desconeixement, l’avantsala de la corrupció”**, i presentada per la directora de l’àrea el passat 9 de desembre, en ocasió de la temàtica i celebració del Dia Internacional de la Lluita contra la Corrupció.

Imatge 4. Reflexions sobre el conflicte d'interés: el seu desconeixement, l'avantsala de la corrupció

La Recomanació es fonamenta en una anàlisi detallada de la regulació internacional, nacional i autonòmica del conflicte d'interés i de la seua interpretació pels organismes més representatius (com, per exemple, l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) o l'Autoritat Independent per a la Transparència Francesa). Les reflexions es concentren en la necessitat de conèixer, identificar i prendre consciència de les situacions constitutives d'un conflicte d'interés (real, potencial o aparent). Això ens permetrà prendre les mesures adequades per a previndre i evitar les irregularitats (administratives i penals) en les quals deriva aquest gran risc de corrupció, que perjudica la imparcialitat, l'objectivitat i el servei públic, i, per tant, per a actuar sense ingerències externes d'interessos particulars que ens desvien de la missió de servir a l'interés general.

Les reflexions contenen un ampli i didàctic elenc d'exemples, situacions de tota mena, en les quals podria haver-hi un conflicte d'interés (en els processos de presa de decisions, funció pública, contractes del sector públic o urbanisme, entre altres), així com una recopilació de sentències judicials i resolucions de diferents òrgans (tribunals administratius de contractació, autoritat independent de defensa de la competència, etc.) amb una breu explicació de com van ser tractades, en cada cas, les situacions de conflictes d'interés.

Culmina el document assenyalant els principals mecanismes a l'abast les organitzacions per a detectar i controlar els conflictes d'interés, com ara les declaracions responsables o els codis ètics, entre altres.

En aquest exercici, el Servei de Prevenció també ha exercit les funcions d'assessorament preventiu en col·laboració amb la Direcció d'Anàlisi i Investigació elaborant propostes de **recomanacions específiques** sobre determinades actuacions investigades. Concretament, durant el 2020, va col·laborar en relació amb algunes de les matèries de major risc de frau o corrupció, tenint en compte les denúncies amb entrada en l'Agència.

Esmentarem, per exemple, la recomanació específica aprovada per Resolució del director, de 26 d'agost de 2020, en matèria d'integritat pública i bones praxis que contribuïsquen a això i a la millora del procés de participació ciutadana "DecidimVlc" de l'organisme destinatari (Ajuntament de València).

La recomanació, que no té caràcter vinculant, va ser motivada per una denúncia anònima sobre el possible frau en el procediment de participació ciutadana en l'elaboració del Pressupost Municipal 2020 (pressupostos participatius "DecidimVlc") per a decidir inversions a València, per ser fàcilment manipulable el resultat final i permetre la presa de decisions a un escàs percentatge de veïns/veïnes.

Una vegada constatada per l'AVAF la inexistència de frau o corrupció en l'esmentat procés de participació ciutadana, es va elaborar la proposta de recomanació amb ple respecte a l'autonomia local i sense perjudicar cap actuació irregular, amb el propòsit de millorar la transparència i la participació ciutadana en el procediment d'elaboració del pressupost municipal ("DecidimVlc").

La recomanació de l'AVAF proposa fins a deu mecanismes de prevenció que suposen en la pràctica implementar una cultura de l'ètica i la integritat pública. Entre aquests es troben: la necessitat de justificar les discrepàncies entre la quantia assignada a aquest procés i la que conste en el pressupost municipal; facilitar un enllaç permanent visible des del web de l'ajuntament per a maximitzar la participació ciutadana; intensificar la campanya de divulgació sobre el procés; utilitzar espais de deliberació presencial o telemàtics; publicar els resultats del procés participatiu i el seguiment de la seua execució en format obert i reutilitzable; considerar en el disseny i el seguiment del procés la proporcionalitat entre el nombre de vots necessaris per a la selecció dels projectes d'inversions que s'executen i l'increment del percentatge de participació ciutadana efectiva; planificar adequadament l'extensió temporal de la fase d'anàlisi de viabilitat i incrementar la tasca pedagògica; incloure en les bases reguladores del procés participatiu algun mecanisme (com, per exemple, declaracions responsables, amb compromisos d'actualització) que permeta la detecció i ulterior control de la possible existència de conflictes d'interessos; planificar el procés de participació ciutadana en els pressupostos municipals de manera integrada/coordinada amb la planificació de la resta d'àrees de l'organització; habilitar per a futurs processos participatius un canal específic de denúncies o queixes de la ciutadania quan detecte alguna disfunció en el procés.

El document va ser remès per l'AVAF a l'Ajuntament de València, que, des de la seua versió inicial, el va rebre i el va valorar de manera constructiva, acceptant valorar la incorporació del gruix de les recomanacions proposades en successius exercicis pressupostaris, predisposició que des de l'AVAF s'agraeix i celebra.

Altres recomanacions específiques i/o propostes realitzades des de Prevenció en relació a expedients motivats per denúncies derivats per la Direcció d'Anàlisi i Investigació (DAI) han versat sobre l'accés a la informació pública en relació a les xarxes socials de càrrecs electes; irregularitats en l'atorgament de gratificacions extraordinàries a determinats col·lectius d'empleats públics; irregularitats en els processos de selecció de policies locals i qüestions puntuals sobre la composició irregular dels òrgans d'assistència als òrgans de contractació, entre altres.

2.2.4. Propostes sobre disposicions normatives

D'acord amb els articles 4.f de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, i 19.h del Reglament de funcionament i règim interior, l'Agència té la funció d'assessorar i formular propostes i recomanacions a les Corts, al Consell de la Generalitat i a les entitats incloses en el seu àmbit d'actuació en matèria d'integritat, ètica pública i prevenció i lluita contra la corrupció, sobre disposicions normatives vigents o en tràmit d'aprovació.

En aquest sentit, el Pla estratègic del Servei de Prevenció preveu la realització de suggeriments o al·legacions durant els processos d'elaboració de normes vinculades al marc d'actuació objectiu i subjectiu de l'Agència, per a coadjuvar en la millora de la qualitat normativa i convençuts que la millor mesura de prevenció és que la norma incorpore, des de la seua gestació, la perspectiva de la integritat pública.

El 28 de setembre de 2020, es van realitzar suggeriments a l'Avantprojecte de Llei de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat per a 2021, quant a la modificació de la Llei 8/2016, de 28 d'octubre, de la Generalitat, d'incompatibilitats i conflictes d'interessos de persones amb càrrecs públics no electes.

En aquest sentit, formulem aquests suggeriments en valorar que les situacions de conflictes d'interés poden afectar la imparcialitat i l'objectivitat amb què han d'actuar els servidors públics, i són un dels riscos més importants de frau i corrupció. D'ací la importància d'una bona regulació del fenomen, que aporte seguretat jurídica, així com d'una gestió adequada d'aquestes situacions.

Aquestes observacions es van dirigir a la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, per a la seua lliure consideració, amb la voluntat de coadjuvar en la millora de la qualitat normativa i amb el convenciment que una adequada mesura de prevenció és que la norma incorpore, des del moment de la seua gestació, la perspectiva de la integritat pública.

En aquest sentit, considerem que cal vetlar perquè qualsevol modificació de la Llei que ens ocupa s'adeqüe a una interpretació sistemàtica de l'ordenament jurídic, així com integrada amb la norma que es vol modificar i amb la normativa de desenvolupament (en aquest cas, en relació amb una coherència de l'àmbit funcional de l'Oficina de Control de Conflictes d'Interessos (OCCI)), evitant generar inseguretat jurídica i, sobretot, tenint en compte també el seu esperit i a la voluntat del legislador de regular les situacions de conflictes d'interés.

En l'informe sobre el resultat del procés del tràmit d'audiència, la Conselleria va manifestar que acceptaven els suggeriments d'aquesta AVAF, preparant nou text normatiu ajustat a les nostres consideracions. Per això estem agraïts i satisfets d'haver col·laborat en aquest procés normatiu.

Finalment, durant el 2020 s'ha realitzat el seguiment dels plans anuals normatius 2020 de la Generalitat Valenciana, diputacions i ajuntaments de més de 50.000 habitants. Així mateix, des del Servei es van analitzar puntualment altres normes, si bé es va decidir no fer-hi al·legacions en aquesta ocasió (Projecte de reglament de desplegament de la Llei autonòmica de responsabilitat social corporativa, de la normativa que modifica la legislació urbanística valenciana, determinats reglaments i ordenances municipals de grans ajuntaments, entre altres).

2.2.5. Identificació de riscos de corrupció i estratègia d'integritat pública

En desplegament del Pla estratègic de prevenció, s'han estudiat i sistematitzat les diferents

metodologies de prevenció i anàlisi de riscos, eines de foment de la integritat pública i models de codis ètics existents tant a escala nacional com internacional. A aquest efecte, des del Servei, s'ha desenvolupat una base de dades interna de sistematització del material estudiat i s'han preparat nombroses fitxes que estructuren i sintetitzen el contingut de cada document individualment considerat.

Dels treballs de sistematització descrits s'han derivat altres treballs tan rellevants com l'ampliació dels catàlegs de riscos comuns en qualsevol procés de presa de decisions i de riscos contraris a la integritat pública en els processos de contractació del sector públic, que, juntament amb una sèrie de mecanismes de prevenció que el Servei ha preparat, podran ser presos en consideració per les nostres institucions en els corresponents plans de prevenció que s'aproven partint dels seus propis diagnòstics.

S'han fet altres treballs d'identificació de riscos, partint de les denúncies amb entrada en l'AVAF i de dades oficials i de diferents anuaris, en preparar els gràfics inclosos en les diferents recomanacions i accions formatives del Servei.

Addicionalment, s'han fet treballs motivats pel context COVID-19 d'estudi, recopilació i seguiment de diferent material relatiu a les contractacions d'emergència.

Durant el 2020 s'han iniciat els treballs i estudis preliminars d'un dels pilars sobre el qual es construeix el Pla estratègic de prevenció: crear una estratègia d'integritat pública, pionera a la Comunitat Valenciana, i anar desenvolupant un conjunt d'eines que les institucions puguen aplicar, tenint en compte les seues respectives peculiaritats. A aquest efecte, abans de la seua exposició, es va sol·licitar la col·laboració als membres del grup de treball de Prevenció i Formació del Consell de Participació de l'AVAF en la seua sessió de juny de 2020.

2.2.6. Consultoria, difusió i altres col·laboracions

El Servei de Prevenció té entre les seues funcions la de prestar assessorament i resposta a les consultes que plantege qualsevol persona en relació amb les funcions preventives de l'Agència, contribuint així a dissipar dubtes en matèria de prevenció del frau, la corrupció i la integritat públiques. Amb aquesta finalitat, des del Servei es va redactar una proposta per a fomentar aquesta funció en la nova estructura de la pàgina web institucional de l'AVAF.

A títol enunciatiu, durant el 2020 s'han mantingut encontres, entre altres, amb representants de l'Aeroport de Castelló (AEROCAS) o de l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals (EPSAR) en l'àmbit de la integritat en la contractació pública, així com en l'assessorament general sobre com implantar marcs d'integritat pública, pendants de concretar, en línia amb la tesi que vam exposar en les memòries dels exercicis 2018 i 2019, relativa al necessari impuls de la integritat del sector públic instrumental de la Generalitat Valenciana.

Així mateix, s'han mantingut trobades amb representants de la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica i de l'OCCI (Oficina de Control de Conflictes d'Interés) adscrita a aquesta, per a valorar una possible col·laboració i coordinació

de determinades actuacions d'interés comú.

La cap del Servei de Prevenció ha col·laborat en l'elaboració de continguts i en la impartició, com a ponent, de diverses accions formatives realitzades per l'Agència, la descripció més detallada de les quals es relata en l'epígraf corresponent al Servei de Formació. En concret, ha participat amb la ponència "Abans, durant i després del contracte: integritat", del curs sobre "Integritat i Prevenció en la Contractació Pública a la Comunitat Valenciana", en col·laboració amb l'Institut Valencià d'Administració Pública (IVAP).

Amb motiu de la recomanació general de planificació, la cap de servei de Prevenció va preparar un vídeo en què en presentava el contingut que, per primera vegada en l'AVAF, es pot veure en el canal de YouTube de l'Agència. Tot això amb la inestimable col·laboració del personal de Gabinet de Relacions Institucionals. Així mateix, va fer una presentació virtual de la recomanació a tot el personal de l'AVAF.

2.3. Servei de Formació

2.3.1. Funcions

El Servei de Formació desenvolupa les accions necessàries per a complir amb les funcions de l'Agència relatives a:

- La formació dels servidors públics en matèria d'integritat i ètica públiques.
- La realització de programes de sensibilització de la ciutadania.
- La capacitació tècnica i formació continuada del personal de l'Agència.

D'acord amb el Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, el Servei de Formació ha de desenvolupar programes, guies formatives i assessorament en matèria de lluita contra el frau i la corrupció, en col·laboració amb les institucions competents en la formació de servidors públics, les universitats, les organitzacions i col·legis professionals, i qualsevol altra entitat d'educació superior o especialitzada.

En la memòria de l'exercici 2019 descrivíem el contingut del Pla de formació 2019-2020, aprovat per Resolució del director de l'Agència el 26 de febrer de 2019, l'execució del qual s'ha continuat en aquest exercici, tal com es descriu a continuació.

Cal destacar que la situació d'excepcionalitat i les mesures adoptades per a gestionar la situació de crisi sanitària produïda per la pandèmia del COVID-19 ens han obligat a adaptar els formats i el calendari per a desenvolupar les activitats de formació. Moltes de les activitats han passat a realitzar-se en línia i en el segon semestre de l'any, per a continuar amb l'acció formativa i preservar la salut de totes les persones que hi intervenen.

2.3.2. Formació interna

Durant l'exercici 2020 destaquem un increment de les propostes formatives per a la

capacitació tècnica i la formació continuada de les persones que presten els seus serveis en l'Agència.

D'acord amb els àmbits d'actuació previstos en el Pla de formació 2019-2020, les activitats de formació interna són:

2.3.2.1. Formació institucional

L'objectiu d'aquesta dimensió de la formació és establir les bases per a la millora del funcionament de l'equip de professionals de l'Agència. En aquest àmbit, s'han realitzat, durant 2020, set activitats formatives, cinc més que en 2019:

- De l'1 al 28 d'abril. **Curs: Els mitjans electrònics i el procediment administratiu electrònic previst en la Llei 39/2015, LPACAP (VII edició).** Organitzat pel Centre d'Estudis Municipals i de Cooperació Internacional (CEMCI-Granada). El curs va facilitar, des d'una doble perspectiva legal i tècnica, la formació i els mitjans per a conèixer la implementació del procediment administratiu en l'administració electrònica, després de l'aprovació de la Llei 39/2015, LPACAP, i la Llei 40/2015, LRJSP.
- 18 de juny. **Videoconferència La relació entre l'AVAF i els òrgans jurisdiccionals.** Activitat organitzada per l'Agència. L'acció formativa ha estat motivada per ser l'Agència un organisme que manté relacions de suport i de col·laboració amb les autoritats judicials i el ministeri fiscal. La conferència va ser impartida pel jutge magistrat Sr. Joaquim Bosch Grau.
- 26 de maig, 2 de juny i 9 de juny. **Cicle de webinars: Aspectes pràctics de la contractació pública i de la gestió administrativa en temps de COVID-19.** Fundació Universitat Empresa de València – ADEIT-UV. L'objectiu del cicle de seminaris era promoure les bones pràctiques per a millorar la gestió davant de la urgència d'actuació pública provocada per la crisi socioeconòmica generada per la COVID-19.
- Del 28 de setembre a l'1 d'octubre. **V Congrés Internacional de Transparència i Accés a la Informació.** Organitzat conjuntament pel Centre d'Estudis de Partits Polítics de la UNED, el Grup d'Investigació Regulació Jurídica i Participació del Ciutadà Digital de la Universitat Complutense de Madrid, l'Associació de Professionals i Investigadors de la Transparència (ACREDITRA) i la Plataforma en Defensa de la Llibertat de la Informació. El congrés, de caràcter internacional, amb participants de 21 països, estava obert a enfocaments del dret, la ciència política, l'arxivística, l'economia, la documentació, la comunicació, l'ètica o la sociologia. L'objecte central d'estudi va ser la integritat pública i el desenvolupament de l'ètica pública en l'àmbit de les institucions que han de ser transparents.
- Del 23 de novembre al 21 de desembre. **Curs: Negociació col·lectiva.** Oferta formativa del Consell General de Secretaris, Interventors i Tresorers de l'Administració Local (COSITAL-Network). L'objectiu del curs va ser l'estudi dels drets dels empleats públics durant la seua participació en el procés de determinació

de les condicions de treball. Addicionalment, s'han analitzat els elements en les diferents fases del procés de negociació col·lectiva i els límits de les matèries objecte de negociació.

2.3.2.2. Formació departamental

En aquest àmbit s'han desenvolupat 14 activitats davant de 5 activitats realitzades l'any anterior, per a millorar els coneixements específics de cada àrea de treball.

- Del 17 de febrer al 15 d'abril. **Curs: Prevenció de riscos laborals (PRL 2020).** Organitzat per l'Institut Valencià de la Seguretat i Salut en el Treball de la Generalitat Valenciana (INVASSAT).
- Del 27 de febrer al 31 de maig de 2020, i el 8 i 10 de setembre de 2020. **Curs: Procediment administratiu electrònic.** Organitzat pel Consell General de Secretaris, Interventors i Tresorers de l'Administració Local (COSITAL-Network). L'objectiu del curs ha sigut el coneixement i la comprensió dels aspectes fonamentals del nou procediment administratiu electrònic després de la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic.
- 12 i 13 de febrer de 2020. **III Congrés Nacional Antifrau.** Organitzat per la World Compliance Association, la Fundació Universitària Behavior & Law i l'Associació Espanyola d'Empreses contra el Fraude (AEECF). L'objectiu del congrés era aprofundir en l'anàlisi de casos de frau i les tècniques d'entrevista. Es van analitzar també estratègies de lluita antifrau i d'anticipació per a previndre, detectar i contrarestar les noves amenaces a temps. Addicionalment, en el congrés es va incloure un panell específic sobre intel·ligència artificial aplicada.
- 9 i 10 de març. **Curs: Contractació i compliance, cap a una contractació de qualitat, innovadora i íntegra.** Organitzat per la Fundació Universitat Empresa de la Universitat de València ADEIT-UV a la seua seu. L'objectiu del curs va ser la formació i l'especialització dels treballadors i gestors públics en l'aplicació de manera adequada de la normativa de contractació pública després d'haver transcorregut dos anys des de l'entrada en vigor de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic. El 13 de juliol es va completar el curs amb el taller gratuït en línia "Compliance en l'àmbit del sector públic", sobre l'elaboració d'un sistema de compliance com a garantia d'integritat en la gestió pública, i les eines i mecanismes que s'han d'utilitzar.
- 2, 6 i 7 d'abril de 2020. **Curs en línia sobre l'eina MODEL@.** El curs ha sigut impartit per Guadaltel, empresa adjudicatària del contracte de serveis d'implantació de l'administració electrònica de l'Agència, per a maximitzar el rendiment, eficàcia i eficiència en els recursos de la plataforma de l'administració electrònica de l'Agència.
- 21 d'abril. **Congrés COVID-Compliance.** Organitzat en línia per la World Compliance Association. L'objectiu del congrés va ser el tractament dels temes més rellevants, crítics i d'actualitat quant al compliance i el seu paper en la crisi mundial originada arran de la pandèmia COVID-19.

- 7 de maig. **Curs en línia: G-ede: expedient i document electrònic.** El curs va ser impartit per Guadaltel i va tractar l'explotació de la funcionalitat real de l'aplicació G-ede, de gestió d'expedients i documents electrònics i de gestió documental integral de tota l'organització, i l'administració i la classificació de documents, així com de les seues metadades associades.
- Al març i amb caràcter anual. **Curs formatiu bàsic de ciberseguretat.** Publicitat a tota l'Agència i en obert, i impartit pel Centre Criptològic Nacional (CCN), adscrit al Centre Nacional d'Intel·ligència. En aquest curs es van tractar els factors d'amenaça per a la ciberseguretat. El curs s'ha impartit amb dues modalitats: en obert i una altra privada i certificada per a usuaris registrats en el portal CCN-CERT.
- 2 de juny. **Curs mitjançant videoconferència: La prova pericial en el procés penal.** Organitzat per l'Agència. L'activitat va consistir en una conferència impartida pel Sr. Pablo Ponce Martínez, fiscal delegat de la Fiscalia Especial contra la Corrupció i Criminalitat. L'objectiu era proporcionar una major especialització als professionals de l'Agència en les funcions de col·laboració tècnica i emissió d'informes pericials quan es coopera amb el ministeri fiscal i amb jutjats i tribunals.
- 4 de juny. **Curs mitjançant videoconferència: Investigació de causes complexes.** Organitzat per l'Agència. L'activitat va ser impartida per la fiscal delegada de la Fiscalia Especial contra la Corrupció i la Criminalitat Organitzada de la Delegació de València, Sra. Virginia Abad Rodríguez. Responia a la necessitat de disposar de tècniques adequades per a les actuacions d'investigació i inspecció de causes complexes.
- 7 de juliol. **Webinar Integritat per a la prosperitat.** Organitzat per l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE). La sessió va tractar la necessitat de fonamentar la governabilitat en la integritat i les eines pràctiques i guies per a aconseguir-ho, com el *Manual de l'OCDE sobre la integritat pública*.
- 13, 15, 20, 22, 27 i 29 d'octubre. **Curs: El règim jurídic de les subvencions, els convenis de col·laboració i els contractes de patrocini.** Organitzat per la Fundació Universitat Empresa de la Universitat de València (ADEIT-UV). L'objectiu va ser conèixer aquestes matèries per a detectar els casos en els quals hi ha un ús inadequat o abusu de determinats instruments en els procediments administratius.
- 2020-2021. **Màster en Contractació Pública i Compliance.** Organitzat per la Universitat de València. Dos alumnes matriculats. L'activitat finalitzarà en 2021.
- 2020-2021. **Diploma d'Especialització de Gestió i Preservació de Documents Electrònics.** Organitzat per la Universitat de València. Una alumna matriculada. L'activitat formativa finalitzarà en 2021.

2.3.2.3. Formació instrumental

La formació instrumental està destinada a la millora dels coneixements i habilitats professionals necessàries en l'àmbit de l'Administració pública. S'orienta a garantir la bona gestió referent al coneixement d'idiomes, l'ús de noves eines o plataformes, l'administració

digital i la seguretat i la normativa bàsica.

L'any 2020, s'han dut a terme 12 activitats d'aquesta categoria:

- 4, 11, 18 i 24 de febrer i 3 de març. **V Curs d'Actualització de Normes 2020 en Matèria Economicofinancera: el Control Intern i Altres Actuacions en Matèria Economicofinancera en les Entitats Locals.** Organitzat pel Col·legi de Secretaris, Interventors-Tresorers i Secretaris-Interventors d'Administració Local de València (COSITAL València).
- Juliol-novembre. Quatre cursos d'especialització per a docents i administradors del campus virtual de formació *e-Learning*. La realització d'aquests cursos ha estat motivada per la necessitat de donar continuïtat a les activitats formatives i plantejar una metodologia avançada per al disseny, la producció, la publicació, la impartició i la dinamització dels cursos en línia. Els quatre cursos realitzats són:
 - **"ABC de l'eXeLearning" Ed. 2020/4:** realitzat al campus SAPS-GVA.
 - **Aula Moodle e-Formació Ed 2020/4:** realitzat al campus SAPS-GVA.
 - **"Gestió de l'Aula Moodle e-Formació" Ed. 2020/01:** realitzat per la Direcció General de Tecnologies de la Informació i Comunicacions (DGTIC) de la GVA en el seu campus virtual.
 - **"Creació de continguts i metodologies didàctiques per a e-Learning" Ed. 2020/02:** realitzat per la Direcció General de Tecnologies de la Informació i Comunicacions (DGTIC) de la GVA en el seu campus virtual.
- 14, 15 i 16 d'octubre de 2020. **IX Congrés Nacional d'Auditoria en el Sector Públic.** Organitzat per la Fundació FIASEP, juntament amb la Fundació General de la Universitat de Salamanca. L'objectiu del congrés va ser la millora de la pràctica de la gestió i auditoria pública, amb especial atenció a la gestió digital de les auditories i a les tècniques informàtiques, infraestructures i d'implantació de sistemes de seguretat.
- 20 d'octubre. **Jornada: Elaboració d'informes pericials i d'auditoria forense.** Organitzat per INTEDYA. L'objectiu era tractar aspectes bàsics de l'elaboració d'informes pericials en els procediments penals sobre casos de frau i corrupció.
- Des del desembre de 2019 fins al setembre de 2020. **Cursos de valencià de la Direcció General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme.** Coordinats per les Corts. Cursos de valencià de nivell C1, C2 i de Llenguatge Administratiu.
- 30 de novembre. **Sessió Formativa Virtual Insignis-Aranzadi.** Organitzat per l'AVAF i Thomson Reuters. Aquesta activitat va consistir en una sessió formativa per a treballar l'ús de la base de dades jurídica Aranzadi-Insignis.
- 2020-2021. **Curs de Perits en Compliance.** Organitzat per World Compliance Association. Aquest curs finalitzarà en 2021.

Junt amb aquestes propostes, el Servei de Formació també ha fet un treball d'informació i difusió de més de 25 activitats en repositoris d'altres institucions amb recursos formatius en

format obert, relacionats amb les funcions que tenim assignades, amb la finalitat de posar a la disposició dels membres de l'Agència, per si els resulta d'interés, aquestes accions formatives i el material didàctic corresponent.

La següent taula descriu el nombre d'assistents, les hores de formació i la valoració de cada activitat.

Taula 2. Resum de formació interna

FORMACIÓ INTERNA D'ÀMBIT INSTITUCIONAL (7)							
Activitat	Dates	Nre. assistents	% Dones	% Homes	Hores	Assist. x h	Val. (0-10)
"Els mitjans electrònics i el procediment administratiu electrònic previst en la Llei 39/2015 LPACAP" (VII edició)	1-28/04	7	85,7	14,3	40	280	8,1
"Les relacions entre l'Agència i els òrgans jurisdiccionals"	18/06	27	70,4	29,6	2,5	67,5	8,9
I Cicle de <i>Webinars</i> sobre Aspectes Pràctics de la Contractació Pública i de la Gestió Administrativa en Temps de COVID-19	26/5, 2/6 i 9/6	1	100	0	4,5	4,5	8
		3	100	0	1,5	4,5	8
V Congrés Internacional de Transparència	28/09 - 1/10	7	85,7	14,3	16,5	115,5	7,3
"Negociació col·lectiva"	23/11 - 21/12	5	80	20	40	200	8,2
FORMACIÓ INTERNA D'ÀMBIT DEPARTAMENTAL (14)							
Activitat	Dates	Nre. assistents	% Dones	% Homes	Temps (h)	Assist. x h	Val. (0-10)
Curs de PRL per a Quadres Directius PRL 2020 INVASSAT	15/02 - 15/04	1	100	0	30	30	s/d
Curs Procediment Administratiu Electrònic	27/02 - 10/09	2	100	0	115	230	s/d
III Congrés Nacional Antifrau	12-13/02	5	100	0	12	60	8,6
Curs Contractació i <i>Compliance</i> : cap a una Contractació de Qualitat, Innovadora i Íntegra	9-10/03	6	66,7	33,3	15	90	7,8
"Formació sobre l'eina Modela"	2,6,7/04	14	78,6	21,4	3,5	49	6,6
Congrés COVID <i>Compliance</i>	21/04	3	66,7	33,3	7	21	7,7
"G-e-de: expedient i document electrònic"	07/05	3	100	0	5	15	4
Curs Ciberseguretat (CCN-CERT)	26/03/	En obert			10	s/d	
"La prova pericial en el procés penal"	02/06	26	69,2	30,8	3,5	91	9,4

"La investigació de causes complexes"	04/06	25	68	32	2,5	62,5	9,5
Webinar "Integritat per a la prosperitat-OECD"	07/07	3	100	0	2	6	9,5
"Règim jurídic de subvencions, convenis de col·laboració i contractes de patrocini"	13, 15, 20, 22, 27 i 29/10	6	83,3	16,7	15	90	6
Màster propi en Contractació Pública i Compliance	10/2020 - 06/2021	2	50	50	81	162	Finalitza en 2021
Diploma d'especialització de Gestió i Preservació de Documents Electrònics	11/2020 - 05/2021	1	100	0	60	60	Finalitza en 2021
FORMACIÓ INTERNA DE L'ÀMBIT INSTRUMENTAL (12)							
Activitat	Data	Nre. assistents	% Dones	% Homes	Temps (h)	Assist. x h	Val. (0-10)
V Curs Actualització Normes 2020 en Matèria Economicofinancera	4/2 - 3/03	3	100	0	22,5	67,5	9
ABC de l'Exe-Learning Ed 20/04	1/7- 28/08	1	0	100	20	20	10
Aula Moodle e-Formació Ed 20/04	1-31/08	1	100	0	10	10	8
"Gestió de l'Aula Moodle e-Formació" Ed. 20/01	13/01- 18/12	3	66,7	33,3	20	60	9,5
"Creació de continguts i metodologies didàctiques per a e-Learning"	22/09 - 13/11	3	66,7	33,3	50	150	9,6
IX Congrés Nacional d'Auditoria en el Sector Públic.	14 - 16 /10	3	66,7	33,3	11,5	34,5	8,2
"Elaboració d'informes pericials i auditoria forense"	20/10	4	50	50	3	12	7,7
"Valencià nivell C1"	12/2019 - 09/2020	5	80	20	64	320	s/d
"Valencià nivell C2"	12/2019 - 09/2020	8	75	25	70	560	s/d
"Llenguatge administratiu valencià"	12/2019 - 09/2020	7	100	0	66	462	s/d
"Ús de la base de dades jurídica Aranzadi Insignis"	30/12	26	69,2	30,8	2	52	s/d
"Perits en Compliance"	11/2020 - 02/2021	15	86,7	2,3	32	480	Finalitza en 2021
Total:		226 assistències	76,1 % dones	23,9 % homes	847,5 hores cursos	3866,5 hores totals	8,2 Nota mitjana

s/d: sense dades

2.3.3. Formació externa

D'acord amb les línies de treball del Pla de formació de l'Agència 2019-2020, la formació externa i els programes de sensibilització formativa s'han desenvolupat en funció dels seus diferents destinataris.

En aquest sentit, cal distingir les activitats per a empleats públics, les dirigides a la ciutadania i les activitats formatives realitzades en col·laboració amb universitats. Al seu torn, assenyallem els nous projectes amb els quals s'han posat les bases per a desenvolupar iniciatives formatives en educació preuniversitària i amb la ciutadania en general.

A continuació, s'exposen els aspectes més rellevants de cada línia de treball.

2.3.3.1. Funció pública

17, 19, 24, 26 de novembre. **Curs de l'IVAP "Integritat i prevenció en la contractació pública a la Comunitat Valenciana". 3a edició.** Organitzat per l'Agència, en col·laboració amb l'Institut Valencià de l'Administració Pública. És un curs de formació especialitzada en prevenció i integritat per a reduir els riscos de corrupció en la contractació pública, dirigit als funcionaris de la Generalitat Valenciana dels grups A1, A2, C1, C2 amb funcions en l'àmbit de la contractació pública, en la gestió administrativa i en la gestió i direcció de projectes en diferents àrees de gestió, i impartit per personal expert de l'Agència, amb la col·laboració d'un catedràtic de Dret Penal. La participació va ser de 22 persones, de les quals 18 eren dones i 4 homes. La valoració global del curs va ser de 9,18/10. Duració de 20 hores.

2.3.3.2. Activitats per a la ciutadania

En aquest àmbit d'actuació de formació i sensibilització col·lectiva del conjunt de la població, les activitats s'han orientat cap a la universitat, tant per a incardinar accions formatives dins de l'activitat acadèmica reglada de grau i de postgrau com en les accions de divulgació de coneixement de les universitats en la societat.

A. Activitats formatives dins de graus i postgraus universitaris

A.1. Docufòrums en graus universitaris

En la memòria del 2019 explicàvem el procés d'elaboració i de difusió del documental *Corrupción: el organismo nocivo*, com a eina pedagògica, per a acompanyar les activitats formatives i de sensibilització en l'àmbit educatiu de les entitats socials i del conjunt de la ciutadania.

Al llarg d'aquest exercici hem continuat les activitats en les universitats amb el documental esmentat. La dinàmica de docufòrum consisteix en la visualització del documental i, amb posterioritat, els alumnes plantegen preguntes i es genera un debat públic en el qual participen els professors coordinadors de l'activitat, els ponents especialitzats que hagen pogut assistir-hi i els tècnics i responsables de l'Agència que hi participen.

Cada docufòrum s'ha adaptat a les característiques de l'assignatura, al format del debat i de

visualització del documental i a la necessitat de realitzar aquesta activitat, en la majoria dels casos mitjançant videoconferència i no de manera presencial a causa de la pandèmia.

Universitat Politècnica de València

Grau d'Enginyeria Biomèdica

El 19 de febrer, es va dur a terme la visualització del documental i posteriorment va haver-hi un debat en l'assignatura Bioètica i Deontologia del 3r curs d'Enginyeria Biomèdica. La sessió es va realitzar de manera presencial, va ser coordinada el professor titular d'Ètica Professional i Ètica de l'Empresa, José Félix Lozano Aguilar.

Grau de Gestió i Administració Pública

El 14 d'octubre es va dur a terme un docufòrum en format telepresencial, a proposta de la professora titular Antonia Ferrer Sapena del Departament de Comunicació Audiovisual, Documentació i Història de l'Art de l'Escola Superior d'Enginyeria Informàtica.

Universitat de València

Grau de Dret

El 28 de febrer, a la Sala de Graus de la Facultat de Dret. Els alumnes assistents pertanyien a les assignatures de Dret Penal i Filosofia del Dret. L'activitat va ser coordinada a la Facultat de Dret per les catedràtiques Ángeles Jareño (Dret Penal), Ángeles Solanes (Filosofia del Dret) i Encarnación Fernández (Filosofia del Dret) i el catedràtic Ernesto Vidal (Filosofia del Dret). La sessió va ser presencial.

Grau de Ciència Política, doble grau de Ciència Política i Sociologia i doble grau de Sociologia i Dret

El 20 de novembre es va celebrar el debat sobre el frau i la corrupció amb alumnes del segon i tercer curs del grau de Ciència Política, del doble grau de Ciència Política i Sociologia i del doble grau de Sociologia i Dret. L'activitat va ser per videoconferència i va consistir en un debat públic protagonitzat pel director de l'Agència, Joan Llinares i Gómez, i el catedràtic de Geografia Humana de la UV, Joan Romero, coordinat per Oscar Barberà Areste, professor contractat doctor de Ciència Política.

Universitat Miguel Hernández d'Elx (UMH)

Grau de Periodisme

El 5 de novembre es va celebrar un docufòrum amb alumnes del segon curs del Grau en Periodisme de l'assignatura d'Institucions Juridicopolítiques. El format va ser telepresencial per videoconferència. La coordinació acadèmica va correspondre a Victoria Rodríguez Blanco, professora col·laboradora de l'Àrea de Ciència Política i de l'Administració del Departament de Ciències Socials i Humanes, responsable de l'assignatura.

La següent taula descriu el nombre i el perfil dels assistents, les hores de formació i la valoració de cada activitat.

Taula 3. Resum activitats docufòrum en universitats valencianes

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA							
Grau	Departament	Dia	Perfil alumnes	Nre.	% dones	%	Val.

						homes	(0-10)
Enginyeria Biomèdica	Projectes d'Enginyeria	19/2	Bioètica i deontologia Tercer Curs d'Enginyeria Biomèdica	49	54,3 %	41,3%	8,3
Gestió Administració Pública ADE	Comunicació Audiovisual, Docum. i Història de l'Art	14/10	Informació i Documentació Administrativa ADE	43	48,5%	51,1%	8,4
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA							
grau en Dret.	Dret Penal	28/2	Dret Penal, Filosofia del Dret	59	72,8 %	23,7 %	7,8
Grau en Ciència Política, doble grau de Ciència Política i Sociologia, doble grau de Sociologia i Dret	Dret Constitucional, Ciència Política i Administració	20/11	Estudiants de Dret Administratiu Ciències Polítiques i Administració	195	61,4 %	35,7 %	8
UNIVERSITAT MIGUEL HERNÁNDEZ							
Periodisme	Ciències Socials i Humanes	5/11	Segon curs assignatura Institucions Juridicopolítiques	45 +10	53,3%	46,6 %	7,9
Total		5 activitats		401 alumnes			

A.2. Activitats formatives de l'Agència en postgraus universitaris

Màster propi en Contractació Pública i Compliance i Certificat Universitari en Compliance de la Universitat de València

El dia 4 de març de 2020, el director de l'Agència, Joan Llinares i Gómez, va participar presencialment en la docència del màster propi en Contractació Pública i Compliance de la Universitat de València explicant les funcions i la finalitat de l'AVAF, en una activitat pública, presencial i oberta. De la mateixa manera, el 22 de juny, la directora de Prevenció, Formació i Documentació de l'Agència, Sílvia Vèrnia Trillo, va presentar la ponència amb el títol "Compliance específic per al sector públic: marc d'integritat, la tasca de les agències antifrau" en la sessió específica de formació, mitjançant videoconferència, que es va celebrar dins del màster. El nombre d'assistents en cada sessió va ser de 9 persones.

B. Unisocietat

En la memòria del 2019, anunciàvem la gestació d'aquesta activitat amb el Vicerectorat de Projectió Territorial i Societat de la Universitat de València, que finalment s'ha desenvolupat en part enguany, en el marc del conveni de col·laboració formalitzat amb aquesta universitat el 29 de juny de 2020, per a desenvolupar el projecte "Activitats formatives per al bon govern i la ciutadania en el territori valencià".

En aquest sentit, d'octubre a desembre de 2020, l'Agència ha col·laborat en el programa formatiu Unisocietat de la Universitat de València, amb dimensió territorial en l'àmbit local,

per a donar a conèixer l'AVAF i desenvolupar una formació en bon govern, amb la col·laboració d'experts docents universitaris en matèries com el bon govern i la ciutadania, la integritat pública, els conflictes d'interès, la transparència i l'accés a la informació pública, l'ètica i la inversió pública, entre altres. Addicionalment, també es busca generar un espai de debat i reflexió sobre aquestes qüestions.

En concret, l'AVAF ha participat i promogut les següents activitats del programa Unisocietat, desenvolupades en 12 municipis de la província de València:

Taula 4. Conferències per a la ciutadania en el programa Unisocietat

Localitat	Data	Ponència i autor	Departament	Duració	Assistents presencials
Unisocietat Massamagrell	22/10/20	"Votarem un dia a través d'Internet, o el govern obert és una altra cosa?"; Joaquín Martín Cubas	Dret Constitucional i Ciència Política i de l'Administració	2 hores	16
Unisocietat Bétera	25/11/20	"Funciona realment això de la transparència, o és només una moda?"; Lorenzo Cotino Hueso	Dret Constitucional i Ciència Política i de l'Administració	2 hores	30
Unisocietat Cullera	10/11/20	"Estem a soles i indefensos davant de les <i>fake news</i> i la manipulació informativa?"; Rosario Serra Cristóbal	Dret Constitucional i Ciència Política i de l'Administració	2 hores	27
Unisocietat l'Eliana	17/11/20	"Com mesurar la qualitat de la democràcia: el cas espanyol"; Pablo Oñate,	Dret Constitucional i Ciència Política i de l'Administració	2 hores	12
Unisocietat Paterna	03/12/20	"Estem a soles i indefensos davant de les <i>fake news</i> i la manipulació informativa?"; Rosario Serra	Dret Constitucional i Ciència Política i de l'Administració	2 hores	20
Unisocietat Alzira	24/11/20	"És la justícia igual per a tots? Prevenció i càstig de la corrupció"; José Luis González Cussac	Dret Penal	2 hores	25
Unisocietat Quart de Poblet	02/12/20	"Presentació de l'AVAF"; Anselm Bodoque Arribas	AVAF	1 hora i mitja	19
Unisocietat Requena	17/12/20	"Votarem un dia a través d'Internet, o el govern obert és una altra cosa?"; Joaquín Martín Cubas	Dret Constitucional i Ciència Política i de l'Administració	2 hores	15
Unisocietat Ontinyent	17/12/20	"Ensenyar i aprendre l'exercici de la ciutadania"; María José Añón Roig	Filosofia del Dret i Política	2 hores	35
Total				17 hores i mitja	199 assistents

C. Universitats estacionals

En el marc del projecte “Activitats formatives per al bon govern i la ciutadania en el territori valencià”, l'AVAF també ha participat en el Programa d'universitats estacionals de la Universitat de València.

Aquest programa busca acostar la universitat pública al públic en general i ho fa projectant el potencial de la comunitat investigadora sobre el seu espai geogràfic més pròxim, fomentant la presència i implicació de la Universitat de València a les comarques valencianes i transferint formació, investigació i coneixement més enllà de les aules universitàries de manera oberta i gratuïta per a la ciutadania.

L'Agència s'ha incorporat a aquest programa com a institució col·laboradora, per a promoure activitats de docents universitaris sobre sensibilització social i formació en matèria de transparència, bon govern, qualitat democràtica, lluita contra el frau i la corrupció i aquelles reflexions que enfortisquen l'ètica democràtica i la responsabilitat pública.

Durant els mesos d'octubre, novembre i desembre, les universitats estacionals en les quals ha participat l'AVAF han sigut les següents:

Taula 5. Resum de les conferències per a la ciutadania impartides en el programa Universitats Estacionals de la UV

Localitat	Data	Ponència i autor	Departament	Duració	Assistents presencial + en línia
Universitat Estacional Alaquàs	15/10/20	“Bon govern, la participació ingredient base”; Carmen Montalbá Ocaña	Treball Social i Serveis Socials	2,5 hores	9
					18
Universitat Estacional Sagunt	12/11/20	“Control i prevenció del conflicte d'interés en l'àmbit de la gestió pública”; Andrés Boix Palop	Dret Administratiu	3 hores	17
					29
Universitat Estacional Xàtiva	24/11/20	“Són les dades una mina d'or? Regles bàsiques per a protegir la nostra intimitat”; Ricard Martínez Martínez	Dret Constitucional i Ciència Política i de l'Administració	3,5 hores	26
Universitat Estacional Lliria	11/12/20	“Ensenyaments musicals i bon govern per a la prevenció de conflictes d'interés”; Reyes Marzal Raga	Dret administratiu	2,5 hores	17
					63
Universitat Estacional Ayora	16/12/20	“Les <i>fake news</i> en la conformació de l'opinió pública. Com combatre la manipulació informativa”; Rosario Serra Cristóbal	Dret Constitucional i Ciència Política i de l'Administració	3 hores	26
Total				14 hores i mitja	205 assistents

Destaquem, igualment, la intervenció del director de l'Agència, Joan Llinares i Gómez, en la **37a Universitat d'Estiu de Gandia**. En 2020, aquesta universitat tenia com a eix del debat públic i acadèmic els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'ONU i el lema de l'activitat acadèmica era "Viratge a la sostenibilitat". La intervenció del director de l'AVAF va tindre lloc en la sessió dedicada al bloc 4 dels Objectius de Desenvolupament Sostenible sobre la pau, la justícia i les institucions sòlides, i va consistir en la conferència amb debat públic "El frau, la lluita contra la corrupció i la transparència en les institucions", el 23 de juliol, de 3 hores de duració amb 90 assistents en línia.

2.3.4. Altres accions

D'acord amb les línies estratègiques del Pla de formació 2019-2020 de l'Agència, al llarg d'enguany, des del Servei de Formació, s'han iniciat projectes que tindran repercussió positiva en l'acció formativa externa de l'Agència, que seran recollits en el pròxim pla de formació i que coadjuvaran a les accions formatives dels pròxims anys.

En aquest sentit, cal destacar les següents iniciatives:

- La signatura de convenis i acords amb universitats i institucions valencianes.
- L'establiment de vies de col·laboració amb el Consell i els ajuntaments per a realitzar accions formatives de sensibilització social a través dels consells municipals de participació de la infància i l'adolescència.
- La creació i posada en marxa del Campus Virtual de l'Agència dins de la Plataforma de Formació de la Generalitat Valenciana.

Signatura de convenis i acords amb universitats i institucions

La voluntat de l'Agència durant 2020 ha sigut continuar amb la tasca de consolidar les relacions amb les universitats. Per això, ha formalitzat un conveni marc amb la Universitat CEU Cardenal Herrera i un conveni de col·laboració amb la Universitat de València que preveuen, com a part essencial, la col·laboració en activitats formatives.

El mes de març, l'Agència i la **Universitat CEU Cardenal Herrera** van formalitzar un conveni marc de col·laboració institucional per a, mitjançant l'Observatori de Transparència, Governança i Responsabilitat Social Corporativa de la Universitat CEU-Cardenal Herrera, fomentar la investigació estratègica i la formació estable en matèria de transparència en l'Administració pública.

El mes de juny, l'Agència ha formalitzat el conveni de col·laboració amb la **Universitat de València** (UV) per a dur a terme el projecte "Activitats formatives per al bon govern i la ciutadania en el territori valencià", que desenvolupa amb el Vicerectorat de Projecte Territorial i Societat de la UV en col·laboració amb l'AVAF.

El mes d'abril, es va signar el Protocol de col·laboració funcional entre la Sindicatura de Comptes i l'Agència. En l'apartat III.2 del protocol s'estableix el procediment d'actuació conjunta entre les dues institucions, en activitats formatives, internes i externes, o actuacions de prevenció i sensibilització social que permeten aconseguir objectius d'interès comú com

la millora del control públic de la gestió, l'ètica pública, la qualitat institucional i la lluita contra el frau i la corrupció.

Col·laboració amb la Direcció General de la Infància i l'Adolescència del Consell de la Generalitat per a promoure accions formatives

El Consell de Participació de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, en la sessió constitutiva celebrada el 4 d'octubre de 2019, va acordar formar grups de treball per a desenvolupar les seues funcions i va resoldre constituir un grup de prevenció i educació (GR1), que se centra en les línies de treball de sensibilització i educació, prioritzant la infància i l'adolescència.

La coordinació d'aquest grup correspon a la Direcció de Prevenció, Formació i Documentació, que en la primera sessió del grup de treball esmentat, celebrada el passat 11 de juny de 2020, va plantejar, entre altres, els següents objectius:

- Participar i col·laborar amb els consells de participació infantil de la Comunitat Valenciana per a planificar dinàmiques de participació dels xiquets i els adolescents sobre els valors de transparència, exemplaritat i servei públic, imprescindibles per a minorar els riscos de corrupció.
- Contactar amb el Servei de Promoció dels Drets de la Infància i l'Adolescència, de la Direcció General d'Infància i Adolescència de la GVA, per a articular aquesta línia de treball col·laborativa.

A aquest efecte, s'han fet reunions de treball amb la Direcció General d'Infància i Adolescència de la Generalitat Valenciana, en les quals tant els participants de l'Agència com els representants de la Generalitat van coincidir en la necessitat del foment de la participació directa de xiquets i adolescents per a formar en prevenció de la corrupció, així com en l'exigència d'emprar eines pedagògiques apropiades per a fer arribar el missatge adequadament i generar una experiència formativa socialment profitosa que tinga en compte els consells municipals de la infància i l'adolescència.

En aquests moments, la xarxa de municipis valencians amb consells municipals d'infància i adolescència arriba a 37 localitats, distribuïdes entre tot el territori (8 a la província d'Alacant, 6 a la província de Castelló i 23 a la província de València).

Durant 2021, aquesta iniciativa haurà de concretar-se en experiències de col·laboració i actuació formativa amb consells municipals i en l'elaboració de materials pedagògics que permeten fer de la infància i l'adolescència un col·lectiu actiu en el desenvolupament d'una consciència ètica de rebuig al frau i la corrupció.

Creació del campus virtual de l'AVAF

Un dels projectes de continuïtat estratègica establits en el Pla de formació 2019-2020 és l'elaboració d'eines àgils i pràctiques per a formació en línia dirigides, en primer lloc, als empleats públics; però útils també per a la formació i la sensibilització que tinguera el seu origen en altres institucions públiques o en universitats i organitzacions de la societat civil i la ciutadania.

Dins de les modalitats formatives del pla, la formació virtual s'estableix com a mecanisme important per a multiplicar l'aprenentatge, tenint en compte l'existència d'instruments i models pedagògics en línia ja consolidats i en procés d'elaboració i difusió cada vegada més especialitzats i versàtils.

L'objectiu de la iniciativa ha sigut disposar d'eines de formació en línia i gestionades de manera directa i autònoma per l'Agència. Una necessitat acrescuda pel context de teletreball propiciat per la crisi sanitària i la pandèmia de la COVID-19.

Per aquest motiu, el mes d'abril de 2020, es va iniciar la planificació de l'estudi de plataformes de formació en línia per a dissenyar la implantació d'eines de formació interna i externa a distància. En aquest sentit, es va dur a terme un informe tècnic amb diferents opcions existents de plataformes de formació de codi obert gratuïtes, eines de pagament i eines de videoconferència. Tenint, en tot aquest procés, reunions de treball amb el Servei TIC de l'Agència i amb departaments del Consell.

Finalment, tenint en compte l'anàlisi prèvia realitzada de diferents plataformes per a la publicació de cursos en línia, es va proposar l'adhesió a la plataforma e-Formació dependent de la Direcció General de les Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat. Adhesió que es va materialitzar el mes de maig de 2020, amb plena disposició d'aquesta direcció general, que agraïm.

Com a resultat d'aquesta iniciativa, s'ha creat un campus virtual per a formació en línia i publicació de continguts *e-learning*, sondejos i enquestes, que es troba ja en fase d'explotació i producció a escala interna i per al qual, al llarg de 2021, està previst elaborar i desenvolupar continguts formatius de manera activa i estable.

2.3.5. Reflexions

El nombre d'activitats formatives de l'Agència s'ha incrementat significativament durant 2020, com també ho ha fet la qualitat mitjana i l'especialització de la formació.

Al llarg de 2021, correspon realitzar una avaluació general del Pla de formació 2019-2020 de l'Agència, i elaborar un nou pla, per al període 2021-2024, que centre els seus esforços en la formació cívica de la ciutadania com a instrument per a combatre la corrupció i el frau.

En aquest sentit, cal considerar la necessitat de realitzar activitats formatives específiques de sensibilització contra el frau i la corrupció en grups específics com postgraduats, funcionaris públics municipals, responsables públics de les administracions locals i la infància i l'adolescència, de manera específica. I això, mantenint i donant continuïtat a la formació i sensibilització dins dels grups d'educació superior, mitjançant la identificació realitzada de totes les titulacions universitàries i futurs professionals en què l'ètica, la transparència, la lluita contra el frau, els conflictes d'interés i l'aplicació de bones pràctiques resulta fonamental.

Una actuació formativa que ha de desenvolupar i normalitzar l'ús del campus virtual creat i l'especialització del personal de l'Agència en l'ús d'aquesta eina que permet tant formació síncrona amb *webinars* com formació asíncrona en format *e-learning*, i un gran conjunt d'instruments específics de dinamització i formació apropiats per a tots els àmbits i grups

d'interés de diferents edats, que no es troben en altres plataformes de videoconferència. Mentrestant, es continua creant material didàctic digital multiformat i reutilitzable a partir del contingut de recomanacions, presentacions ja realitzades o conferències públiques. Es tracta d'impulsar formes de sensibilització social pensant en diferents grups socials i edats per a personalitzar els productes: infografies, documentals, animacions i contingut *e-learning*, etc. En aquest sentit, s'ha d'aprofundir en el camí iniciat amb l'elaboració de guions docents per a les activitats de videoconferència realitzades amb les universitats, les eines de dinamització i la planificació de nous documentals.

L'enfortiment de l'ètica pública i l'autoresponsabilitat ha de ser l'eix de la formació cívica de l'Agència en el futur immediat.

2.4. Servei de Documentació

2.4.1. Introducció al Servei

El Servei de Documentació i Informes organitza els seus treballs al voltant de tres línies d'actuació que estan determinades pel Reglament de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana. En primer lloc establir, planificar i gestionar el sistema d'informació i documentació de l'Agència [article 19 apartats *f*, i *m*], en segon lloc, establir, planificar i gestionar el Centre de Documentació sobre la Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció [article 29], i finalment, gestionar l'arxiu amb vocació de facilitar l'accés a la informació generada per l'Agència en l'acompliment de les seues funcions i fomentar la transparència en les institucions públiques [article 11 i article 19 *n*].

La major part de les actuacions escomeses pel Servei de Documentació i Informes durant l'any 2020 suposen treballs de dotació de procediments, instruments i recursos inherents a la posada en marxa d'un servei d'aquestes característiques. Hem dut a terme una enquesta en el context de l'elaboració del Pla estratègic del Servei de Documentació i Informes. Hem normalitzat l'atenció de les consultes, fonamentalment d'investigació bibliogràfica i localització de documentació, rebudes en el Servei provinents de la resta d'àrees i serveis de l'Agència. S'han escomés diferents contractacions relacionades amb els subministraments dels recursos d'informació. I finalment, s'ha elaborat i aprovat per la Direcció de l'Agència la política de gestió de documents electrònics.

2.4.2. Enquesta sobre el Servei de Documentació en el context de l'elaboració del Pla estratègic

Entre el 25 de novembre i el 15 de desembre de 2020, i en el context de les seues activitats prèvies al procés de planificació estratègica, el Servei de Documentació i Informes de l'Agència ha dut a terme una enquesta.

La consulta tenia tres objectius que al mateix temps guiaven la seua estructura en sengles blocs de preguntes. D'una banda, en qualsevol procés de planificació d'un servei de documentació cal identificar i caracteritzar els perfils dels que en seran els usuaris reals.

Necessitem conèixer detalladament les seues característiques com a usuaris de serveis d'informació i documentació, els requeriments específics en l'àmbit de treball i les expectatives referents al Servei de Documentació i Informes com una eina bàsica de treball en el context de la mateixa activitat professional. D'altra banda, la consulta ens proporcionava una gran oportunitat per a aprofitar el coneixement i l'experiència prèvia de la població destinatària de l'enquesta en la ponderació de les fonts d'informació en l'àmbit d'actuació de l'Agència. Finalment, es pretenia recaptar una valoració apriorística de potencials serveis que el departament pot prestar.

L'enquesta es va dirigir a una població total de 65 membres provinents de la mateixa Agència Valenciana Antifrau i del seu Consell de Participació. Per tractar-se d'un sondeig exploratori i tindre com a prioritat facilitar la participació dels enquestats, es va plantejar com una enquesta de preguntes no obligatòries i en la seua major part obertes. El qüestionari va ser enviat als destinataris a causa de la seua vinculació amb l'Agència Valenciana Antifrau, però sense recollir cap dada de caràcter personal.

Ha tingut una participació mitjana del 43 %, depenent del bloc analitzat. L'explotació completa de les dades recollides està prevista per al primer trimestre de 2021. Finalitzada aquesta fase, es durà a terme una presentació a la població consultada. El Servei de Documentació i Informes preveu unes altres vies de comunicació de resultats encara no valorades de manera definitiva. Així mateix, s'elaborarà el pertinent resum per a la seua inclusió en la memòria de l'any en curs.

2.4.3. Atenció a consultes i altres serveis

El Servei de Documentació i Informes, al llarg de l'any 2020, ha satisfet diferents tipus de consultes d'informació que li han sigut dirigides per part de membres de l'Agència: cerques bibliogràfiques a partir d'autors concrets, sol·licituds per a localitzar i posar a disposició informes i documents a partir del seu esment en els mitjans de comunicació, investigació bibliogràfica sobre diversos temes com ara dret d'accés a la informació per part de parlamentaris, el conflicte d'interés o l'enriquiment injust, etc.

En la mateixa línia, però a iniciativa del Servei de Documentació i Informes, a partir del mes de març es va disposar un servei intern de caràcter conjuntural relacionat amb la situació d'emergència sanitària provocada per la COVID-19 i l'estat d'alarma. El Servei de Documentació i Informes ha estat actualitzant tota aquesta documentació que es va considerar que era important recollir puntualment i específicament davant de la ingent quantitat de producció de normativa, instruccions, recomanacions, plans d'actuació, instrumentació d'ajudes públiques, etc. en tots els àmbits governamentals.

2.4.4. Contractacions del Servei

2.4.4.1. Base de dades bibliogràfica

El Servei de Documentació i Informes ha gestionat, per a l'Agència Valenciana Antifrau, la subscripció institucional a un dels majors portals bibliogràfics del món, centrat

fonamentalment en els àmbits de les ciències humanes, jurídiques i socials. La base de dades integra diferents recursos, base de dades bibliogràfica de continguts científics, hemeroteca virtual hispana de caràcter interdisciplinari i repositori d'accés a text complet a la literatura científica (Open Access), i permet a l'Agència obtindre serveis de valor afegit.

Amb aquesta subscripció, l'Agència s'assegura un doble accés mitjançant adreces IP i registre d'usuari amb correu electrònic institucional.

Entre les funcionalitats més destacables del recurs està el seu potencial per a construir cerques avançades; la visualització de resultats i connexió amb altres recursos; la possibilitat de treballar amb els resultats: exportació de documents seleccionats, emmagatzematge de les cerques realitzades, creació de llistes bibliogràfiques, etc. A més, permet al Servei de Documentació i Informes personalitzar la imatge del portal, individualitzar les alertes subscrites pels usuaris de la institució i consultar estadístiques d'ús.

2.4.4.2. Base de dades legislativa

Les bases de dades jurídiques són eines d'investigació documental imprescindibles per al compliment dels objectius que l'Agència té assignats.

En conseqüència, l'any 2020, el Servei de Documentació i Informes ha dut a terme, d'una banda, un estudi del panorama nacional d'aquesta mena de bases de dades comparant els millors productes disponibles i, d'altra banda, una consulta oberta a tots els membres de l'Agència quant a les seues preferències a partir d'experiències i valoracions professionals prèvies. Tot això amb l'objectiu de subscriure per a l'AVAF una base de dades jurídica.

Les bases de dades jurídiques es valoren des de la doble perspectiva de la cobertura de continguts i la seua potencial explotació. Quant a continguts, es pondera la cobertura amb caràcter retrospectiu i a text complet de la legislació nacional i europea, la doctrina emanada d'institucions especialment rellevants per a l'Agència, el volum de referències bibliogràfiques, articles a text complet i, finalment, la immediatesa i freqüència d'actualització de continguts. Pel que fa a l'explotació, resulten d'interés les cerques sobre tots els tipus documentals, la possibilitat de creació de dossiers individualitzats per usuaris, la capacitat de generar alertes a partir d'equacions de cerca i els avisos automàtics a partir de modificacions normatives.

Com a resultat d'aquest procés, s'ha subscrit amb caràcter anual el producte considerat idoni per a la satisfacció de les necessitats de l'Agència. S'han difós manuals d'usuari de l'eina i s'ha organitzat una sessió formativa virtual amb la participació del departament de formació de l'empresa proveïdora.

2.4.5. Política de gestió de documents electrònics

En data 16 de juliol de 2020, es va aprovar per Resolució de la Direcció la política de gestió de documents electrònics (PGDE) de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

Aquestes polítiques, documents regits per l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat i d'obligat compliment per a totes les administracions públiques, contenen les directrius que les organitzacions defineixen, d'acord amb les funcions i activitats que els són pròpies, per a la creació i gestió dels seus documents, de manera que aquests siguin autèntics, fiables i estiguen disponibles al llarg del temps. Els documents són, en primera instància, garantia de drets i obligacions, i, més avant, testimoniatge de les actuacions de governs i administracions que perduren per a estar disponibles al servei de la investigació històrica i científica, la cultura i la memòria.

Els documents de l'Agència, produïts o rebuts en l'exercici de les seues funcions, formen un conjunt orgànic viu i en creixement que es reuneix en el seu arxiu. La política de gestió de documents electrònics de l'AVAF estableix els principis i requisits que regeixen la gestió de documents, els rols i l'atribució de les responsabilitats de les persones implicades i els processos de gestió al llarg de tot el cicle de vida dels seus documents.

La política de gestió de documents electrònics és un document viu amb vocació d'estabilitat. Ha sigut aprovada amb diversos instruments que en faciliten la implementació en concomitància amb l'administració electrònica i l'arxiu electrònic, cosa que flexibilitza les successives actualitzacions quan la seua implantació i ús ho requerisquen. Els instruments són el quadre de classificació funcional, les fitxes d'identificació de les sèries documentals i el conjunt de metadades basat en l'Esquema de Metadades per a la Gestió del Document Electrònic (e-EMGDE).

Segons el nostre reglament, recau en la Direcció de Prevenció, Formació i Documentació l'elaboració de la política de gestió de documents electrònics. El Servei de Documentació i Informes ha generat aquesta política en l'assumpció que és necessari atendre tant la conservació de la documentació de l'Agència com la seua difusió. Aquesta doble motivació no és excloent, sinó que, com altres actuacions en defensa del patrimoni documental han demostrat, aquest s'acreix i es defensa millor com millor es coneix, la qual cosa contribueix positivament a la seua conservació.

D'una banda, la política de gestió de documents electrònics busca traslladar les característiques pròpies dels documents d'arxiu —autenticitat, fiabilitat, integritat i disponibilitat— al conjunt dels documents de l'Agència. D'altra banda, els mitjans electrònics suposen un revulsiu al dret d'accés a la informació, la publicitat activa i la reutilització de la informació recollits en les lleis, que permeten a les institucions ser proactives en la transparència. La informació que està disponible en accés lliure no requereix la tramitació d'una sol·licitud d'accés.

La implementació de la política de gestió de documents electrònics de manera simultània amb l'eina d'administració electrònica està suposant un gran repte per la necessitat d'adaptació mútua i constant. Per a garantir per al futur la recuperació d'informació de manera satisfactòria i pertinent, es treballa en la normalització d'elements com els tipus de documents o vocabularis controlats, així com en la normalització de processos com la diferenciació de les atribucions de rols que respecten el repartiment de responsabilitat en la custòdia dels expedients.

El cas de l'Agència és especial en el sentit que la nostra institució és de recent creació i té funcions molt diferents d'altres estructures de l'Administració autonòmica. És possible que, perquè no ens precedeixen ni coexisteixen altres institucions en el mateix àmbit d'actuació i

amb les mateixes funcions, estiguem davant de la creació d'un arxiu —entés ací com a conjunt orgànic de documents— únic, destinat a la conservació permanent per al patrimoni documental valencià. I d'ací la importància de la seua política de gestió de documents electrònics.

3.

Anàlisi i Investigació

3.1. Presentació

Aquest any 2020, quart exercici de funcionament de l'Agència, la Direcció d'Anàlisi i Investigació ha consolidat la seua actuació basada en tres pilars bàsics: el primer i principi rector, afrontar totes les investigacions amb rigor, imparcialitat i objectivitat; el segon, consolidar un equip humà multidisciplinari, altament qualificat, compromés i lliurat a l'acompliment de les seues funcions, i el tercer pilar, la cerca contínua de la millora, utilitzant la planificació d'objectius com a mecanisme per a aconseguir-ho. Millorar la capacitat de resolució de denúncies, incrementar el nombre de les investigacions, millorar el temps de resposta de la resolució dels expedients, millorar la qualitat tècnica i jurídica de les investigacions, i, en definitiva, la cerca de la millora contínua quantitativa i qualitativa de les investigacions ha sigut el gran repte d'aquest exercici.

Les dades de gestió d'aquest difícil any 2020 i l'evolució des del primer any de funcionament acrediten la consolidació del treball de l'Agència i el posicionament d'aquesta com una entitat referent en la lluita contra el frau i la corrupció; durant l'any 2020 s'han obert 226 expedients, davant dels 168 de l'any 2019, fet que representa un increment del 34,52 %. Prenent com a referència l'any 2018, en què es van obrir 181 expedients, l'increment és del 24,86 %.

A més de l'increment substancial del nombre de denúncies presentades, durant l'any 2020 s'ha aconseguit millorar substancialment la capacitat de gestió de la Direcció, i així en 2020 s'ha finalitzat un total de 152 expedients, davant dels 128 expedients que es van finalitzar

en 2019, xifra que implica un increment del 18,75 %. Dels 152 expedients finalitzats en 2020, 122 ho van fer en la fase d'anàlisi, i 30 en la fase d'investigació amb una resolució final de la investigació, xifra que suposa un increment del 7,02 % respecte dels expedients finalitzats en la fase d'anàlisi en 2019, i un increment del 114,29 % davant de les investigacions finalitzades en 2019. També cal destacar que durant 2020 s'han iniciat 58 investigacions, davant de les 21 investigacions que es van iniciar en 2019, xifra que implica un increment del 176,19 %, i que ha situat el percentatge de denúncies que passen a la fase d'investigació en el 32,2 %, davant del 15,5 % de l'any 2019, i amb això es dupliquen les investigacions.

En els apartats següents s'exposaran detalladament els resultats que s'acaben d'oferir, així com altres que resulten d'interés especial, alguns dels quals ja s'han exposat en les memòries d'exercicis anteriors i que s'actualitzaran amb l'evolució corresponent de les dades en 2020. Així mateix, s'hi incorporen noves taules que recullen l'evolució de la situació dels expedients tramitats en l'Àrea d'Anàlisi i Investigació i l'estat de tramitació i finalització, si és el cas, d'aquests.

Un dels objectius prioritaris d'aquesta direcció per a l'any 2021, com a línia estratègica, és aconseguir el punt d'equilibri de gestió, entès com la resolució d'expedients, tant en la fase d'anàlisi (arxius i inadmissions) com en la fase d'investigació (resolucions finals d'investigació) en un volum quantitatiu, igual o superior a les denúncies noves que es presenten en 2021, i tot això mantenint i millorant els nivells de qualitat jurisdicció tècnica de les investigacions. Per a fer-ho, s'ha planificat l'actuació dels anys 2021 i 2022 a través d'un pla estratègic, que recull tant els objectius globals de la Direcció com la distribució d'objectius individuals als diferents llocs de treball amb funcions d'investigació.

Com ja es va fer en la Memòria 2019, s'hi inclou un apartat específic relatiu al seguiment de les recomanacions que s'han efectuat després de la finalització dels expedients tramitats corresponents, i un apartat que recull de manera resumida i sintètica un compendi de les actuacions d'investigació efectuades durant l'any 2020 i que s'han considerat més rellevants o de més interès quant a la publicació. Cal destacar dues novetats: la primera, s'han publicat en el portal de transparència de l'Agència totes [les resolucions finals d'investigació dictades des de l'inici del seu funcionament](#), i la segona, com a novetat d'aquesta memòria s'inclou un apartat específic per a destacar les administracions que no han aplicat les recomanacions proposades per l'Agència ni en justifiquen la inaplicació.

Finalment, es farà referència a la col·laboració que ha dut a terme l'Agència durant l'any 2020 en suport o auxili tècnic a altres òrgans administratius o jurisdiccionals.

3.2. Denúncies presentades, classificacions i evolució

D'acord amb el que disposa l'article 11 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, les actuacions d'anàlisi i investigació de l'Agència s'inicien d'ofici, per acord del director o directora, amb la determinació prèvia de la versemblança, quan siga sabedora de fets o les conductes que requerisquen ser investigats, inspeccionats o que aconsellen fer-ne un seguiment i també quan, després de fer-ne una anàlisi de risc, els indicadors de risc aconsellen la inspecció o el seguiment de fets o activitats determinats.

L'inici de les actuacions d'ofici es produirà per iniciativa pròpia, a conseqüència d'una sol·licitud de les Corts o d'altres òrgans o institucions públiques, o per denúncia.

Qualsevol persona pot dirigir-se a l'Agència per a comunicar conductes que puguin ser susceptibles de ser investigades o inspeccionades per aquesta.

Les autoritats, els empleats públics i tots els qui complisquen funcions públiques o desenvolupen el treball en entitats i organismes públics han de comunicar immediatament a l'Agència, des del moment en què els coneguen, els fets que puguin ser susceptibles de ser objecte d'investigació o inspecció per part de l'Agència.

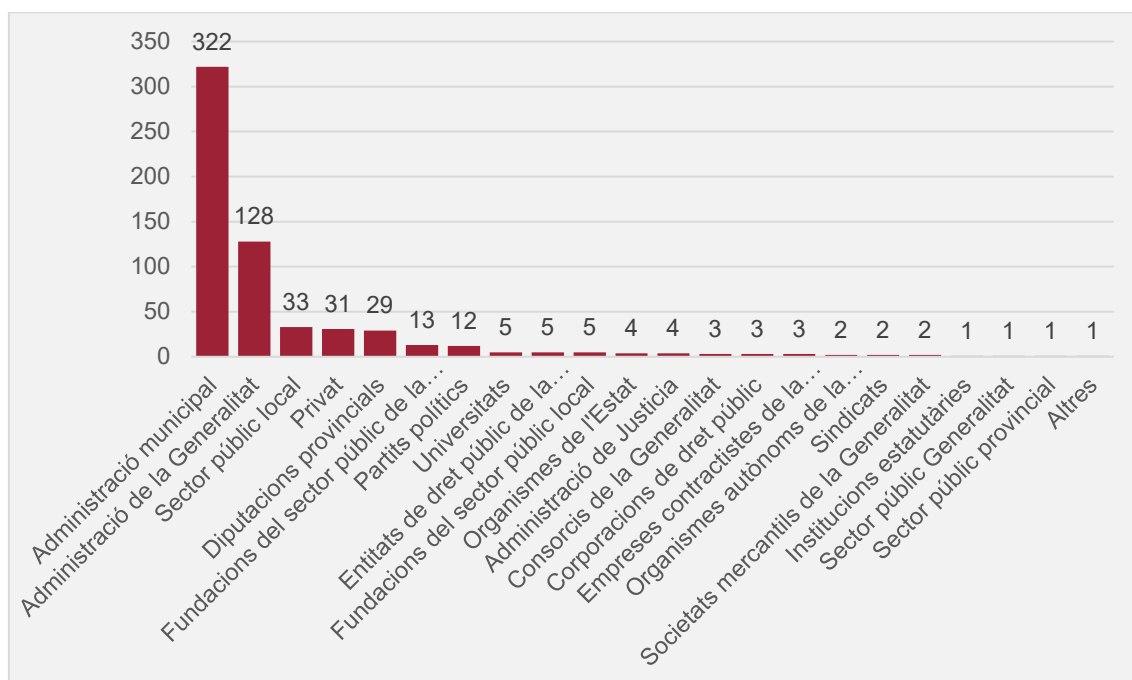
En tot cas, la persona informadora té el dret que es garantisca la confidencialitat sobre la seua identitat.

A continuació, s'exposen dades i detalls sobre la recepció de denúncies, expedients tramitats i de l'evolució comparativa de les denúncies presentades i els expedients tramitats des de la Direcció d'Anàlisi i Investigació, des de diferents classificacions.

3.2.1. Denúncies presentades per àmbit subjectiu

Preveu la classificació de les denúncies presentades sobre la base de l'àmbit o el sector de la institució, l'administració, l'entitat o la persona a què es refereix la comunicació de fets o denúncia rebuda.

S'han agrupat els expedients en els sectors inclosos en l'àmbit d'aplicació d'actuació de l'Agència i que recull l'article 3 de la Llei 11/2016:

Gràfic 1. Denúncies presentades per àmbit subjectiu

Taula 6. Denúncies presentades per àmbit subjectiu

ENS DENUNCIATS	2017		2018		2019		2020	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%
Administració municipal	21	60%	81	45%	89	53%	131	58%
Administració de la Generalitat	9	26%	53	29%	23	14%	43	19%
Sector públic local	3	9%	3	2%	15	9%	12	5%
Privat	0	0%	5	3%	14	8%	10	4%
Diputacions provincials	1	3%	15	8%	8	5%	7	3%
Fundacions del sector públic de la Generalitat	0	0%	0	0%	0	0%	4	2%
Partits polítics	0	0%	0	0%	0	0%	3	1%
Universitats	0	0%	7	4%	3	2%	3	1%
Entitats de dret públic de la Generalitat	0	0%	0	0%	3	2%	2	1%
Fundacions del sector públic local	0	0%	0	0%	0	0%	2	1%
Organismes de l'Estat	0	0%	0	0%	1	1%	2	1%
Administració de Justícia	0	0%	0	0%	1	1%	1	0%
Consortis de la Generalitat	0	0%	0	0%	2	1%	1	0%
Corporacions de dret públic	0	0%	0	0%	4	2%	1	0%
Empreses contractistes de la Generalitat	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%
Organismes autònoms de la Generalitat	0	0%	0	0%	1	1%	1	0%
Sindicats	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%
Societats mercantils de la Generalitat	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%
Institucions estatutàries	1	3%	3	2%	0	0%	0	0%
Sector públic Generalitat	0	0%	9	5%	3	2%	0	0%
Sector públic provincial	0	0%	5	3%	0	0%	0	0%
Altres	0	0%	0	0%	1	1%	0	0%
TOTAL...	35	100%	181	100%	168	100%	226	100%

La distribució de les dades en la taula anterior indica que s'ha mantingut la línia predominant en l'entrada de denúncies en l'Agència des de la creació i la posada en funcionament d'aquesta en 2017, i les administracions de caràcter municipal, incloent-hi les entitats corresponents al seu sector públic, són les que reben un nombre de denúncies més elevat, que aglutinen una mitjana superior al 64 % del volum total de denúncies en 2020. En segon lloc, l'Administració de la Generalitat Valenciana, incloent-hi el sector públic autonòmic, conforma un grup d'entitats que aglutina quasi un 22 % del volum d'entrada total de denúncies en l'Agència. La part restant correspon a diverses entitats, com s'ha indicat en la taula precedent.

3.2.2. Denúncies presentades segons el canal de comunicació

Preveu la classificació de les denúncies presentades sobre la base del canal de comunicació emprat per a posar els fets en coneixement de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

Ha de destacar-se que l'Agència haurà de disposar de procediments i canals confidencials per a la formulació de denúncies que garantisquen la confidencialitat estricta, especialment quan el denunciant invoque l'aplicació de l'estatut de protecció. Aquests procediments i canals també els podran utilitzar els qui ja hagen actuat com a denunciants per a comunicar represàlies o altres actuacions lesives derivades de la presentació de la denúncia.

Qualsevol persona pot dirigir-se a l'Agència per a comunicar conductes que puguin ser susceptibles d'investigar-se o inspeccionar-se per aquesta, i l'Agència acusarà recepció de l'escrit rebut. La persona informadora pot sol·licitar que es garantisca la confidencialitat sobre la seua identitat, i el personal de l'Agència està obligat a mantindre-la, amb l'única excepció del requeriment judicial.

La reglamentació relativa a la configuració dels canals d'entrada de denúncies i comunicacions es completa amb el que estableix la Resolució de 27 de juny de 2019, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual s'aprova el Reglament de funcionament i règim interior d'aquesta, en desenvolupament de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, que indica que s'admeten les denúncies i comunicacions, tant nominals com anònimes, i que poden realitzar-se amb plenes garanties d'anonimat mitjançant la bústia de denúncies electrònica disponible en la pàgina web de l'Agència, <https://www.antifraucv.es/denuncia/bustia-de-denuncies/>. Aquest canal de denúncies opera, així mateix, com a oficina virtual del personal empleat públic que posa en coneixement de l'Agència les irregularitats que conega o a les quals haja tingut accés, i d'aquesta manera s'avança l'Agència des de la implantació de la bústia de denúncies fins a les exigències que la normativa comunitària ha exigit posteriorment, Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió (Directiva Whistleblowing).

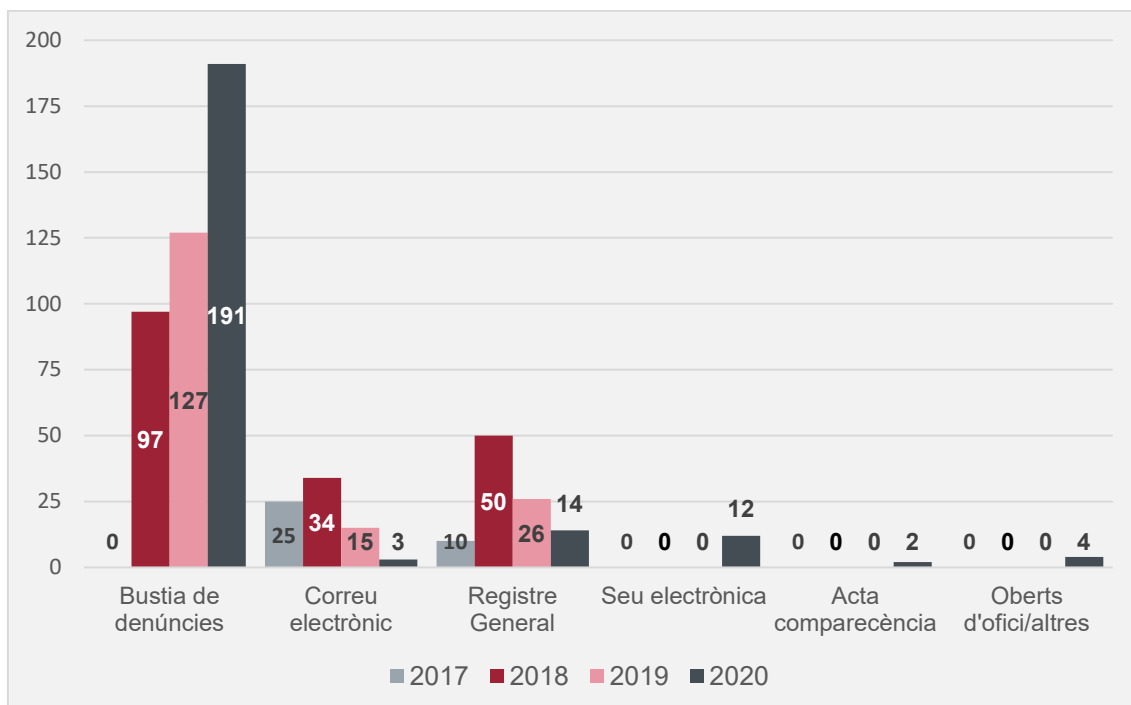
A més de la bústia de denúncies, es manté la possibilitat de presentar denúncies identificades de manera presencial, i així s'accedeix al registre d'entrada general, a través

de la seu electrònica de l'Agència, <https://sede.antifraucv.es>, així com per qualsevol dels mitjans permesos per la legislació sobre el procediment administratiu comú.

S'han agrupat els expedients segons la naturalesa de les comunicacions rebudes per l'Agència, i es distingeix entre denúncies rebudes per via de la bústia de denúncies, per correu electrònic, per registre general —incloent-hi els corresponents als canals d'entrada permesos per la legislació (registres d'altres administracions públiques, registres presentats en oficines de correus de manera certificada, etc.)—, seu electrònica, actes de compareixença *in situ* i d'ofici/altres (incloent-hi en aquest últim apartat tant les iniciacions d'ofici com les reobertures i altres circumstàncies).

Taula 7. Denúncies presentades segons el canal de comunicació

CANAL DE COMUNICACIÓ	2017		2018		2019		2020	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%
Bústia de denúncies	0	0%	97	54%	127	76%	191	85%
Correu electrònic	25	71%	34	19%	15	9%	3	1%
Registre General	10	29%	50	28%	26	15%	14	6%
Seu electrònica	0	0%	0	0%	0	0%	12	5%
Acta compareixença	0	0%	0	0%	0	0%	2	1%
Expedients oberts d'ofici/altres	0	0%	0	0%	0	0%	4	2%
TOTAL...	35	100%	181	100%	168	100%	226	100%

Gràfic 2. Denúncies presentades segons el canal de comunicació

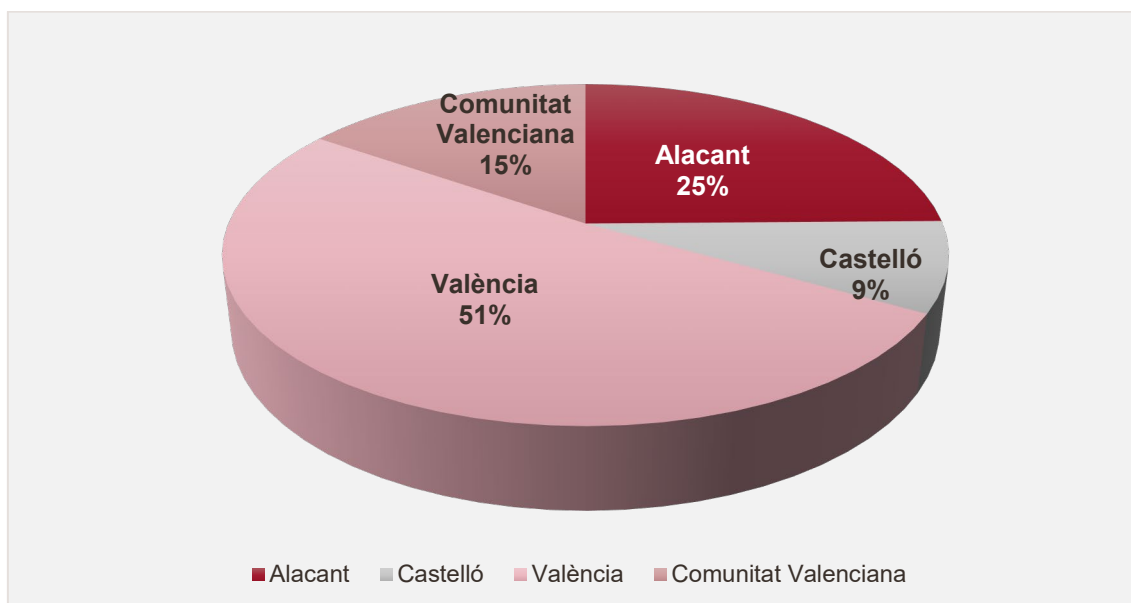
L'evolució mostra la generalització de l'ús de la bústia de denúncies de l'Agència per a la formulació de comunicacions i la presentació de denúncies, que passa en 2018, des de la seua creació i posada en funcionament l'abril-maig de 2018, a representar el canal d'entrada del 54 % de les denúncies; en 2019 va arribar al 76 %, i en 2020 ha representat el canal utilitzat per al 85 % de les denúncies. Les facilitats d'ús i els estàndards de seguretat i confidencialitat que aquesta proporciona no es poden aconseguir per les altres vies previstes per a la presentació de denúncies i comunicacions, fet que justifica l'augment exponencial en l'ús preferent d'aquest canal per a la presentació de denúncies.

3.2.3. Denúncies presentades segons el territori d'afecció

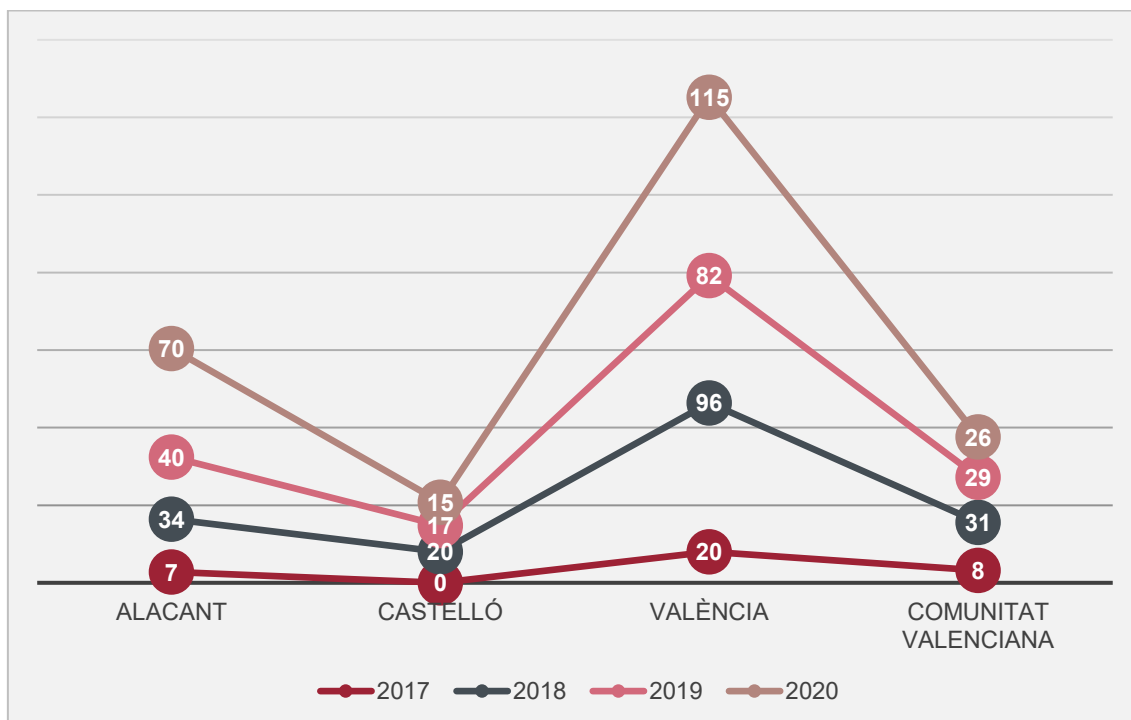
Preveu la classificació de les denúncies presentades segons el territori on se situa l'administració concretament denunciada, i es classifica per províncies o, en cas d'afectar diverses províncies, fent referència a la totalitat de la Comunitat Valenciana, que, a més, aglutina les denúncies presentades per actuacions de la Generalitat i el seu sector instrumental.

Taula 8. Denúncies presentades segons el territori d'afecció

ÀMBIT TERRITORIAL	2017		2018		2019		2020	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%
Alacant	7	20 %	34	19 %	40	24 %	70	31 %
Castelló	0	0 %	20	11 %	17	10 %	15	7 %
València	20	57 %	96	53 %	82	49 %	115	51 %
Comunitat Valenciana	8	23 %	31	17 %	29	17 %	26	12 %
TOTAL	35	100 %	181	100 %	168	100 %	226	100 %

Gràfic 3. Distribució de l'acumulat denúncies 2017-2020

Gràfic 4. Evolució de denúncies per territori i any

L'evolució dels anys 2018, 2019 i 2020 mostra l'establiment d'unes tendències que es confirmen amb el pas del temps, que respon a la configuració pròpia de l'organització administrativa de base territorial, si bé en 2020 han crescut les denúncies sobre el sector públic de la província d'Alacant respecte d'exercicis anteriors, i es redueixen en termes absoluts i percentuals en els tres exercicis consecutius les denúncies presentades respecte del sector públic autonòmic i de la província de Castelló.

Novament les denúncies respecte de la província de València aglutinen la màxima representativitat, amb el 51 % dels casos, 115 denúncies en termes absoluts.

3.2.4. Denúncies presentades segons l'àmbit material

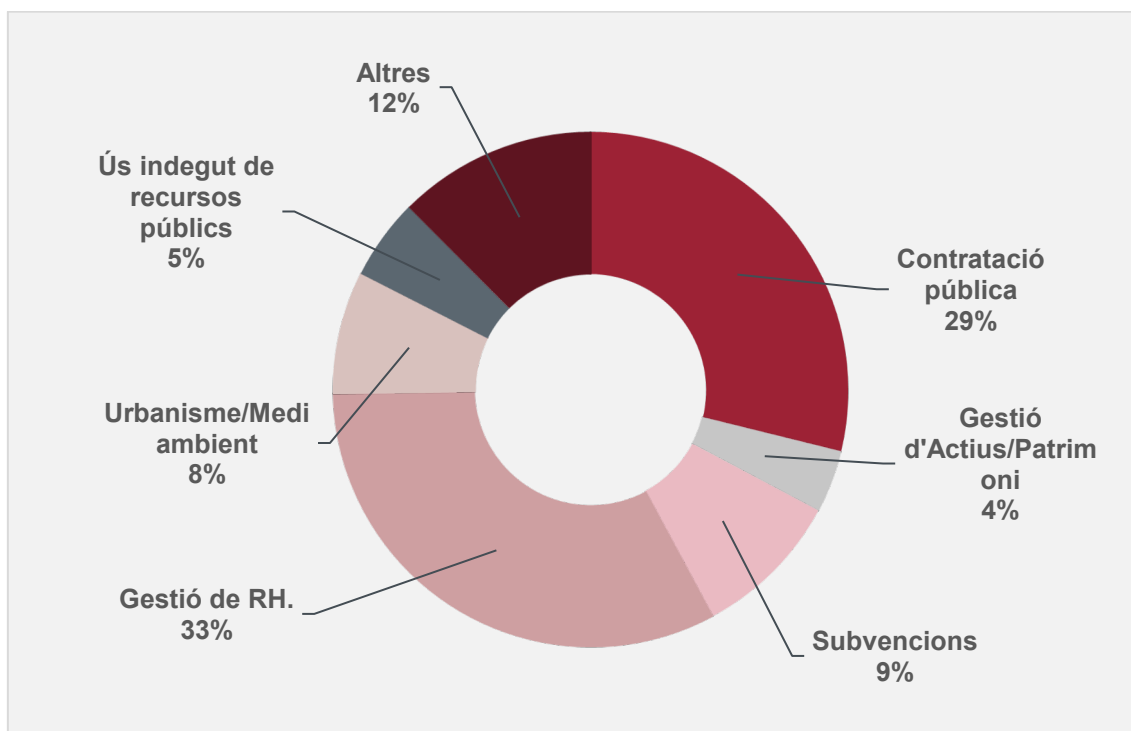
En aquest apartat es presenta la classificació de les denúncies segons l'àmbit material de l'actuació administrativa.

La classificació per criteri de la matèria s'ha fet mitjançant la classificació en atenció a les grans àrees d'actuació tradicionals en el si de l'activitat administrativa de caràcter general.

Així mateix, en la mesura que ha sigut possible, s'ha efectuat un desglossament en submatèries, amb la finalitat de fitar amb major mesura les dades que s'extrauen de l'anàlisi de la tipologia de les denúncies presentades.

Taula 9. Denúncies presentades segons l'àmbit material

MATÈRIES	2017		2018		2019		2020	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%
Contractació pública	12	34 %	57	31 %	42	25 %	72	32 %
Concessions	3	9 %	6	3 %	8	5 %	11	5 %
Obres	2	6 %	17	9 %	6	4 %	5	2 %
Subministraments	0	0 %	6	3 %	1	1 %	7	3 %
Serveis	7	20 %	28	15 %	27	16 %	42	19 %
Altres	0	0 %	0	0 %	0	0 %	7	3 %
Gestió d'actius / Patrimoni	4	11 %	18	10 %	7	4 %	9	4 %
Subvencions	6	17 %	16	9 %	7	4 %	26	12 %
Gestió d'RH	8	23 %	64	35 %	68	40 %	64	28 %
Procediments selectius	5	14 %	33	18 %	47	28 %	22	10 %
Procediments de provisió	1	3 %	8	4 %	6	4 %	18	8 %
Drets / deures / incompatibilitats	2	6 %	21	12 %	15	9 %	16	7 %
Altres	0	0 %	2	1 %	0	0 %	8	4 %
Urbanisme / Medi ambient	2	6 %	13	7 %	17	10 %	22	10 %
Ús indegut de recursos públics	3	9 %	13	7 %	27	16 %	1	0 %
Altres	0	0 %	0	0 %	0	0 %	32	14 %
TOTAL	35	100 %	181	100 %	168	100 %	226	100 %

Gràfic 5. Denúncies presentades segons l'àmbit material

Les categories més importants per àmbit material novament en 2020 tornen a ser la contractació pública i els recursos humans. En termes absoluts i relatius guanya pes la contractació pública, que representa el 32 % del total de denúncies, amb un increment de 7 punts percentuals i amb 30 denúncies més presentades en termes absoluts respecte del 2019. En segon lloc, la matèria de recursos humans aglutina el 28 % de les denúncies, amb una reducció en termes percentuals de 12 punts, encara que en termes absoluts només s'han minorat en 4 denúncies respecte de l'any anterior.

La resta de les matèries tenen uns valors de dispersió d'entre el 4 i el 10 % del total de denúncies.

La categoria "Altres" ha suposat en 2020 un 14 % del total de denúncies presentades. En aquesta categoria s'han inclòs majoritàriament denúncies sobre àmbits d'actuació no previstos en la Llei 11/2016, i relatius a les competències d'altres administracions públiques, així mateix, no detallades en l'àmbit subjectiu de l'Agència taxat en l'article 3 d'aquesta norma.

3.2.5. Denúncies presentades segons la tipologia, la condició o la naturalesa del comunicant

En aquest apartat es distingeix entre el volum de denunciants que presenta una denúncia anònima i el volum que ho fa mitjançant una identificació.

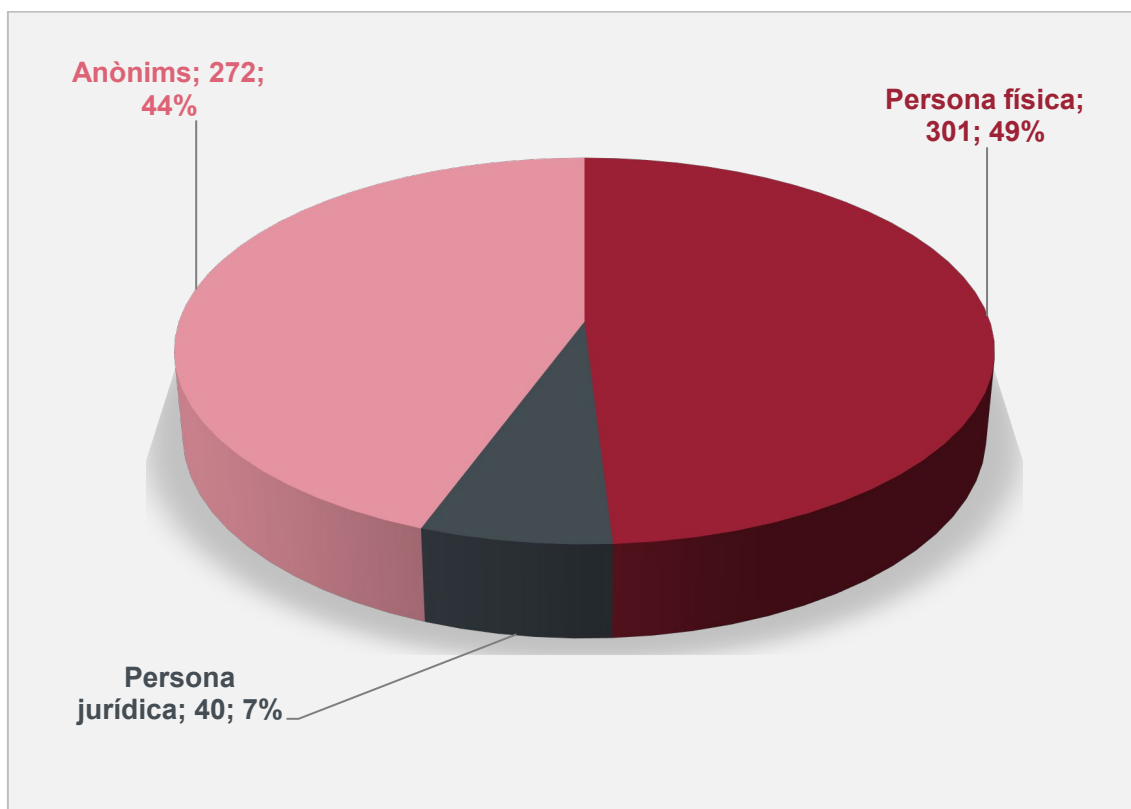
Dins de la primera d'aquestes dues categories, persones identificades, s'ha fet un desglossament en atenció al caràcter de persona física o jurídica i, dins dels dos grups, s'ha

fet una subdivisió entre diferents categories de rellevància especial, especialment per la intensitat del nexa que uneix cada una d'aquestes persones amb l'activitat administrativa denunciada.

La primera secció de la taula que es mostra a continuació preveu les categories corresponents a persones físiques en general, mentre que la segona part de la taula preveu la classificació per tipus d'entitats amb personalitat jurídica i, a més, s'hi inclou el percentatge de denúncies presentades de manera anònima.

Taula 10. Denúncies presentades segons la tipologia, la condició o la naturalesa del comunicant

	2017	2017 %	2018	2018 %	2019	2019 %	2020	2020 %
Càrrec polític	2	5,71 %	18	9,94 %	11	6,55 %	13	5,75 %
Empleat públic	23	65,71 %	28	15,47 %	18	10,71 %	59	26,11 %
Particular	5	14,29 %	29	16,02 %	45	26,79 %	48	21,24 %
Persona física	30	85,71 %	75	41,44 %	74	44,05 %	120	53,10 %
Associacions – ONG	1	2,86 %	1	0,55 %	1	0,60 %	4	1,77 %
Institucions	0	0,00 %	3	1,66 %	0	0,00 %	3	1,33 %
Empreses	1	2,86 %	0	0,00 %	0	0,00 %	1	0,44 %
Col·legis professionals	0	0,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %	1	0,44 %
Sindicats	1	2,86 %	6	3,31 %	2	1,19 %	2	0,88 %
Grups polítics	0	0,00 %	4	2,21 %	5	2,98 %	4	1,77 %
Persona jurídica	3	8,57 %	14	7,73 %	8	4,76 %	15	6,64 %
Anònims	2	5,71 %	92	50,83 %	86	51,19 %	91	40,27 %
TOTAL	35	100,00 %	181	100,00 %	168	100,00 %	226	100,00 %

Gràfic 6. Denúncies presentades segons la tipologia, la condició o la naturalesa del comunicant

En les dades incloses en les taules anteriors, es pot observar que en 2020 el 40,27 % del total de denúncies s'han presentat anònimes, percentatge que ha disminuït respecte dels dos anys precedents, que se situaven per damunt del 50 % en els dos casos.

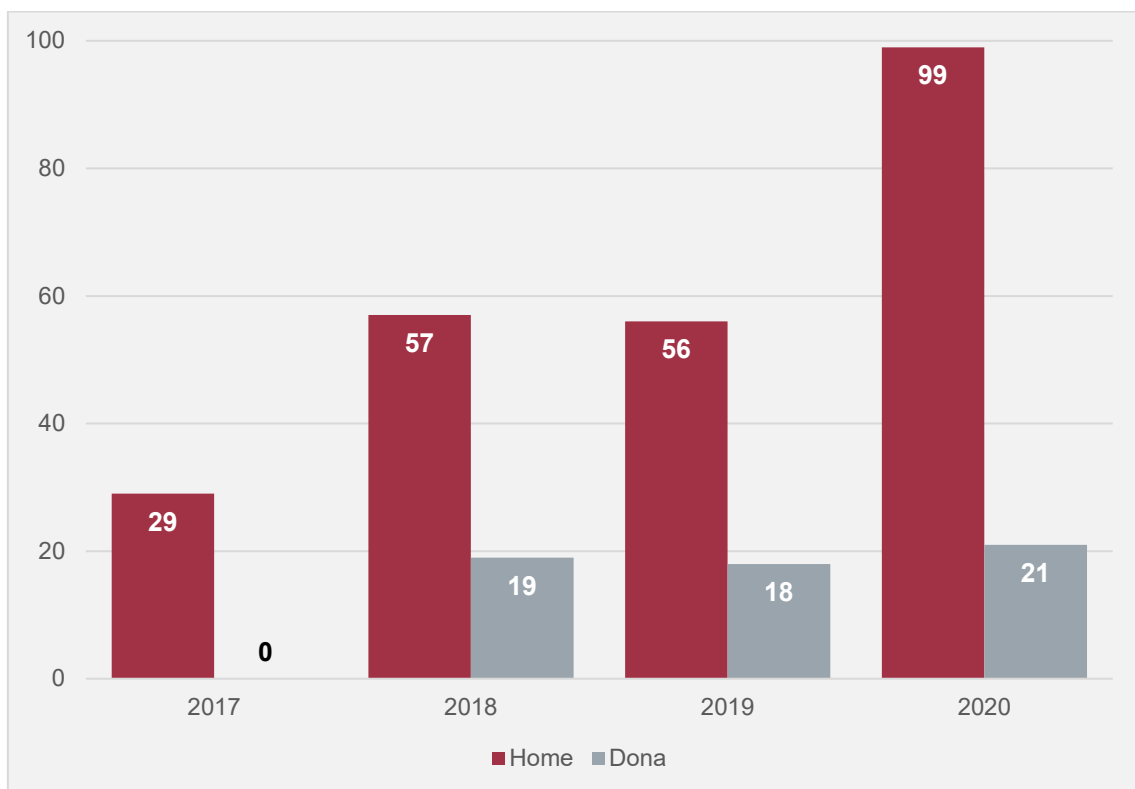
De les denúncies identificades, el 53,10 % les han presentades persones físiques, xifra que representa un increment de quasi 9 punts percentuals respecte de 2019, i dins d'aquestes, el 26,11 % de les denúncies presentades corresponen a empleats públics. Les denúncies presentades per persones jurídiques identificades representen el 6,64 % del total, davant del 4,74 % que representaven en 2019.

3.2.6. Denúncies de persones físiques classificades per gènere

Seguint la tradició establida en les memòries anteriors de l'Agència, es finalitza l'exposició de dades de rellevància estadística amb una anàlisi breu de la distribució de les denúncies segons el gènere del denunciador, en els supòsits en els quals aquest s'ha pogut identificar.

Taula 11. Denúncies de persones físiques classificades per gènere

GÈNERE PERSONA FÍSICA	2017		2018		2019		2020	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%
Home	29	100 %	57	75 %	59	73 %	99	82 %
Dona	0	0 %	19	25 %	22	27 %	21	18 %
TOTAL	29	100 %	76	100 %	81	100 %	120	100 %

Gràfic 7. Denúncies de persones físiques classificades per gènere

D'aquestes dades es dedueix una minoració de percentatge de persones denunciants que identifiquen el seu gènere (dones), que ha passat del 27 % en 2019 al 18 % en 2020 i, contràriament, s'ha incrementat el percentatge de representativitat del gènere home, de les denúncies que identifiquen el gènere, que passen del 73 % en 2019 al 82 % en 2020.

3.3. Seguiment de la gestió dels expedients d'investigació durant l'any 2020 i evolució

Durant l'exercici 2020 s'ha obert un total de 226 expedients en la Direcció d'Anàlisi i Investigació; des de l'inici de la seua activitat l'Agència, ha iniciat un total de 609 expedients, 35 en l'exercici 2017, 181 en 2018, 168 en 2019 i 226 en 2020.

L'estat de tramitació dels 610 expedients oberts des de l'inici de funcionament de l'Agència en data 31 de desembre de 2020 és la que es mostra en la taula següent:

Taula 12. Estat de situació dels expedients d'anàlisi i investigació

ESTAT EXPEDIENTS	2017		2018		2019		2020		Total	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	%
Pendents	0	0 %	0	0 %	0	0 %	117	52 %	117	19 %
Anàlisi	0	0 %	11	6 %	44	26 %	58	26 %	113	19 %
Investigació	1	3 %	15	8 %	23	14 %	13	6 %	52	8 %
Interrupció	5	14 %	11	6 %	9	5 %	1	0 %	26	4 %
Resultats	27	77 %	132	73 %	90	54 %	36	16 %	285	47 %
Seguiment	2	6 %	12	7 %	2	1 %	1	0 %	17	3 %
TOTAL.	35	100 %	181	100 %	168	100 %	226	100 %	610	100 %

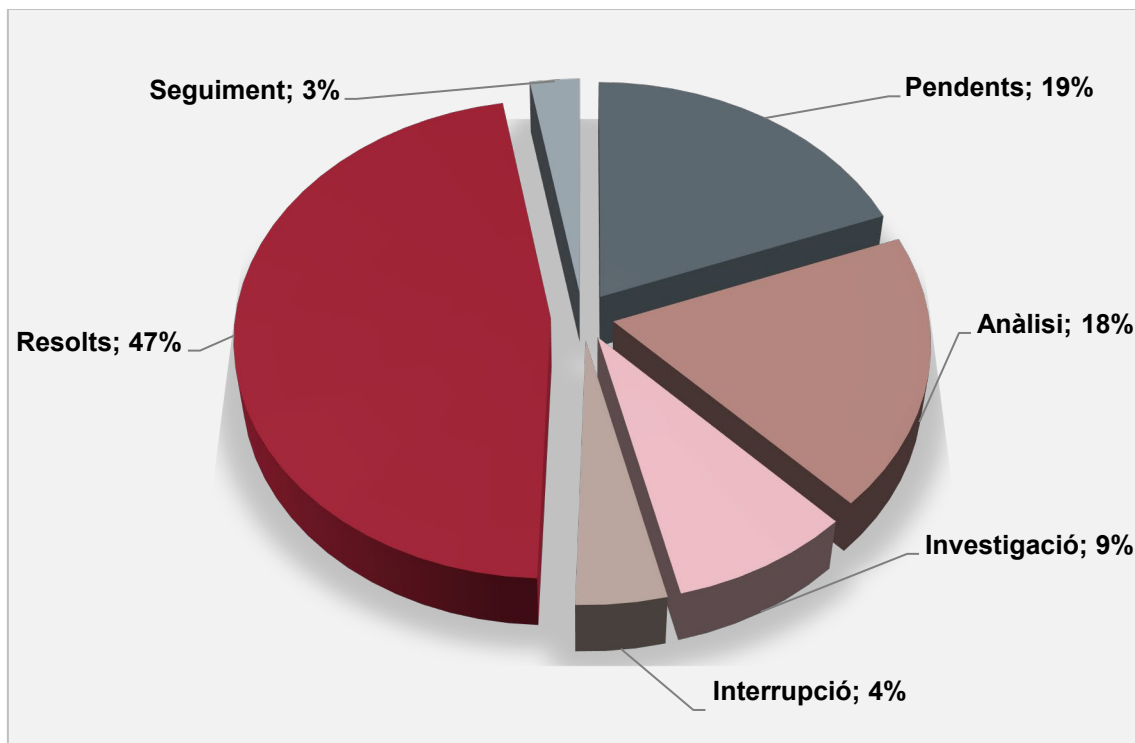
Cal destacar que, dels 610 expedients totals oberts des de l'inici de l'activitat de l'Agència, al final de l'any 2020, s'han resolt 285 expedients, xifra que representa el 47 % del total; 17 estan en fase de seguiment, que representen el 3 %, i 26 expedients estan interromputs perquè són investigats per altres instàncies, xifra que representa el 4 % del total. El 8% del total està en fase d'investigació (52 expedients), 113 expedients estan en la fase d'anàlisi, xifra que representa el 18,52 %, i 117 pendents, que representen el 19,18 % del total.

No hi ha cap expedient dels exercicis 2019 o anteriors que estiga pendent de l'inici de la fase d'anàlisi.

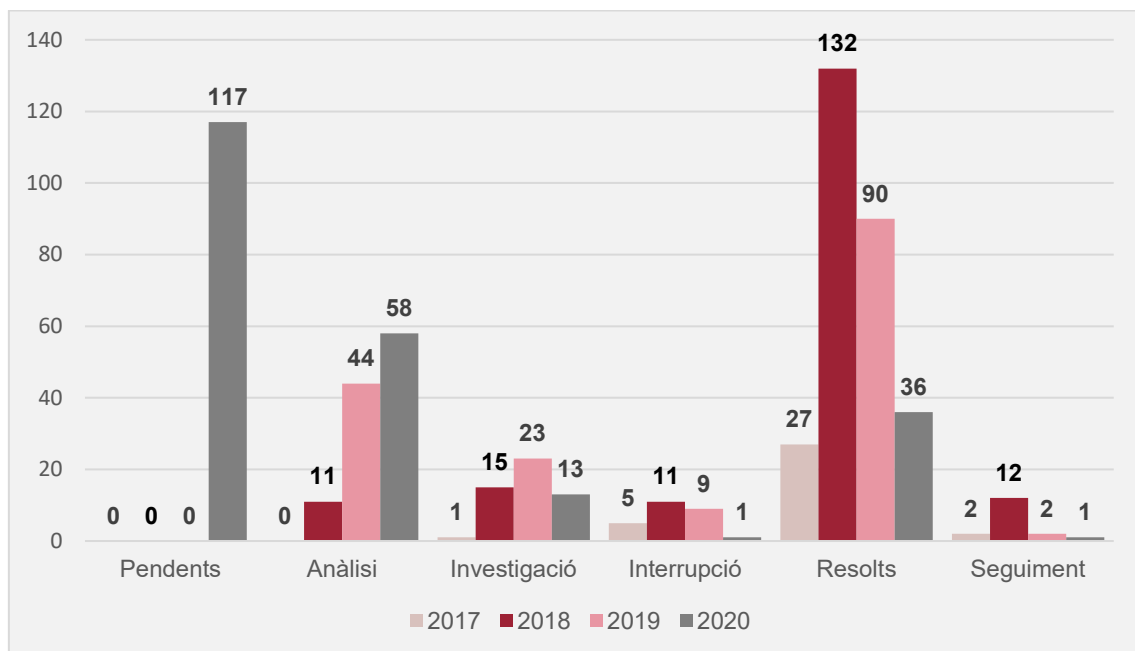
L'evolució dels expedients resolts, en seguiment i interromputs respecte del total de denúncies, ha passat de representar el 7 % en 2018 al 37 % en 2019, i al 53 % en 2020. L'evolució de les denúncies pendents, en anàlisi i investigació, ha tingut el sentit invers i se'n redueix significativament el pes percentual; així, s'ha passat del 92,59 % de denúncies pendents en 2018 al 63,10 % en 2019, i al 47 % en 2020.

Finalment, cal destacar que durant l'any 2020, en la tramitació d'expedients s'han efectuat 358 requeriments d'informació a diferents administracions, persones físiques i/o jurídiques; 9 entrevistes personals a la seu de l'Agència i 6 intervencions *in situ* en diferents seus d'altres

administracions públiques. Una de les intervencions *in situ* es va fer en col·laboració amb el Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA), dependent de la IGAE i l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF) dependent de la Comissió Europea.

Gràfic 8. Estat de situació dels expedients d'anàlisi i investigació (totals)

Gràfic 9. Estat de situació dels expedients d'Anàlisi i Investigació (2017-2020)

La informació que conté el gràfic anterior detalla que el 81 % del global d'expedients oberts està en tràmit o finalitzat, mentre que el 19 % està pendent de determinar-se la versemblança dels fets posats en coneixement, amb la finalitat d'acordar l'inici, si és el cas, d'actuacions.

D'entre els expedients en tràmit, cal destacar que en la data de tancament de dades i elaboració d'aquesta memòria, un total de 52 expedients continua tenint actuacions d'investigació iniciades, davant dels 22 que estaven en fase d'investigació al tancament del 2019. I hi ha 26 expedients interromputs, per a remetre'ls als òrgans competents per a depurar possibles responsabilitats, siguen de caràcter penal o de caràcter administratiu.

Taula 13. Taula resum d'expedients tramitats en 2020 i comparativa amb l'any precedent

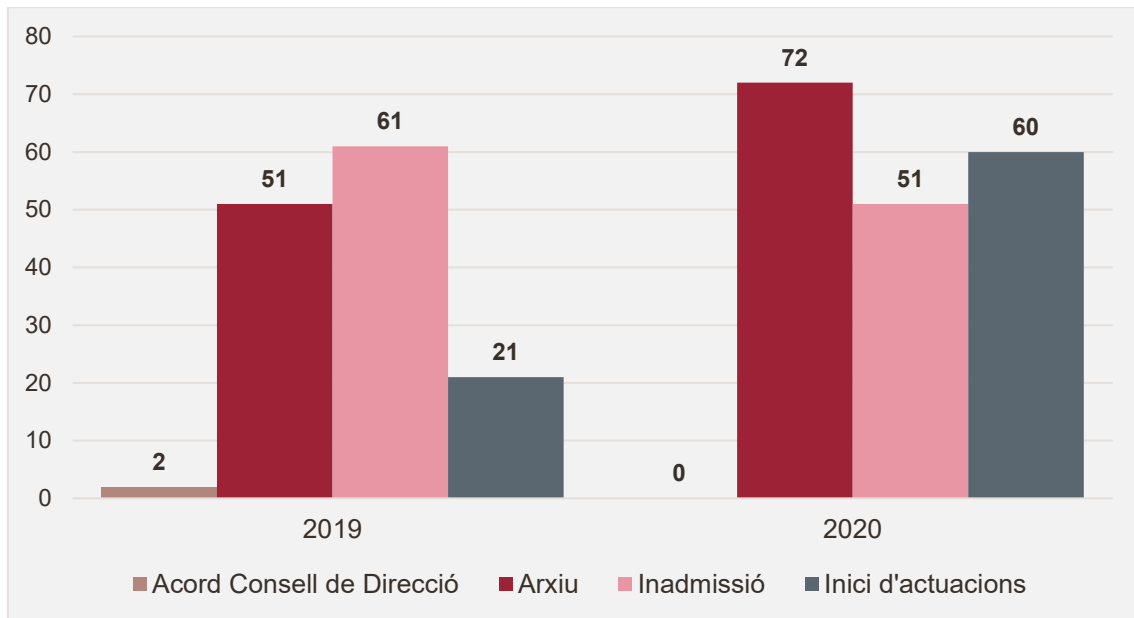
RESOLUCIONS	2019		2020		Variació	
	Absolut	%	Absolut	%	Absolut	
ANÀLISI						
Acord Consell de Direcció	2	1 %	0	0 %	-2	-100 %
Arxivament	51	30 %	72	32 %	21	41 %
Inadmissió	61	36 %	51	22 %	-10	-16 %
Inici d'actuacions	21	13 %	60	26 %	39	186 %
Subtotal	135	80 %	183	80 %	48	36 %
INVESTIGACIÓ						
Reobertura expedients	0	0 %	2	1 %	2	
Arxivament	6	4 %	14	6 %	8	133 %
Recomanacions	8	5 %	23	10 %	15	188 %
Trasllat DAJ, sancionador	0	0 %	0	0 %	0	
Trasllat òrgan administratiu	0	0 %	0	0 %	0	
Trasllat òrgan judicial	17	10 %	2	1 %	-15	-88 %
Trasllat Tribunal de Comptes	2	1 %	4	2 %	2	100 %
Subtotal	33	20 %	45	20 %	12	36 %
TOTAL...	168	100 %	228	100 %	60	36 %

De la taula prèvia, es pot observar que la fase d'anàlisi s'ha finalitzat per a 183 expedients, davant dels 135 de l'any 2019, xifra que suposa un increment quantitatiu de 48 expedients més, que representa un 36 % de millora. Són especialment destacables els expedients que, finalitzada la fase d'anàlisi, han iniciat la fase d'investigació, 60 expedients, davant dels 21 de l'any 2019, xifra que implica un increment quantitatiu de 39 expedients, que representa el 186 % més d'investigacions iniciades.

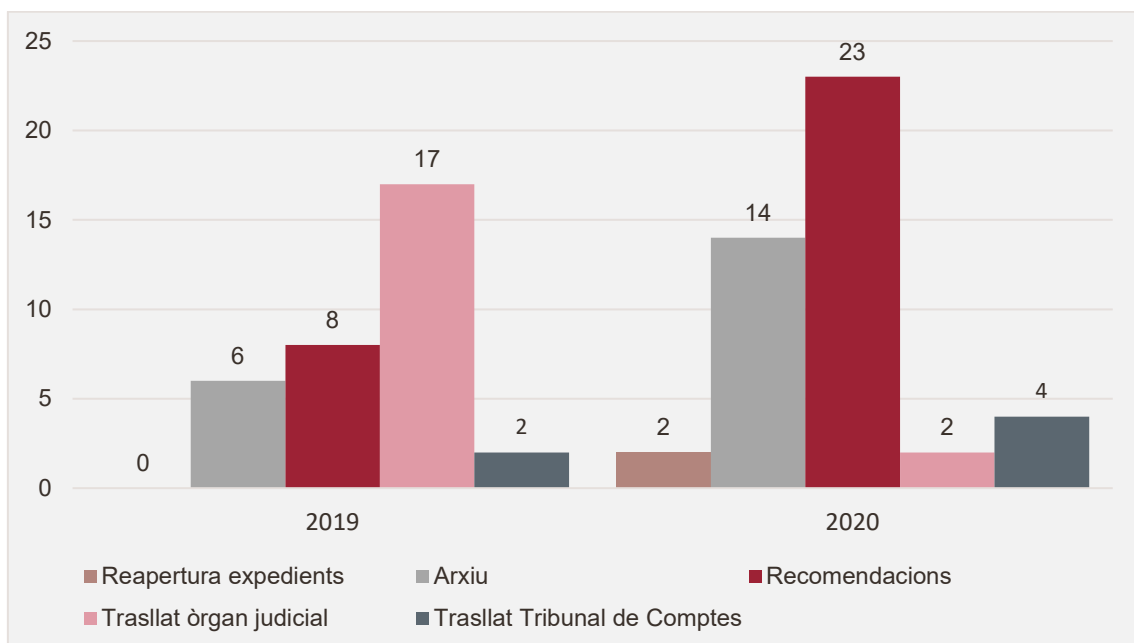
Pel que fa als expedients en fase d'investigació, s'han resolt 37 expedients en 2020, davant dels 14 del 2019, i s'han dictat 29 resolucions finals d'investigació (hi havia investigacions

amb expedients acumulats), davant de les 14 resolucions finals d'investigació que es van dictar en 2019, xifra que suposa un increment del 107,14 %.

Finalment, durant el 2020 s'ha donat trasllat de 2 expedients a òrgans judicials, i 4 s'han remés al Tribunal de Comptes.

Gràfic 10. Resum d'expedients en fase d'anàlisi tramitats en 2020 i 2019

Gràfic 11. Resolució d'expedients en fase d'investigació

3.4. Resum de les investigacions finalitzades en 2020

A continuació, es fa una ressenya breu de l'objecte i la finalitat de les actuacions d'anàlisi i investigació més significatives efectuades durant el 2020.

No s'hi incorporen dades o informacions que faciliten la identificació de persones físiques concretes, ni tampoc s'indica de manera individualitzada el resultat de la investigació per a evitar possibles perjudicis a persones implicades i per a salvaguardar els eventuais procediments administratius i judicials que es puguin iniciar a conseqüència d'aquestes actuacions.

Les actuacions que es detallen a continuació han finalitzat mitjançant l'emissió d'un informe final d'investigació raonat i amb la resolució final corresponent. Tal com s'ha indicat en la presentació d'aquest apartat, s'han publicat en el portal de transparència de l'Agència totes les [resolucions finals d'investigació](#) dictades des de l'inici del funcionament, corresponents als anys 2018, 2019 i 2020.

3.4.1. Denominació: Ajuntament de Paiporta. Incompliment d'obligacions contractuals

Expedient: 2020/G01_01/000058

Descripció: els fets denunciats es van concretar en l'incompliment del clausulat del contracte, la inexistència de la designació d'un responsable del contracte esmentat, subcontractació sense comunicació i falta d'acreditació d'alguns informes de fiscalització.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que l'actuació de l'adjudicatària va ser incorrecta des del mateix inici del contracte, si bé aquesta actuació va passar inadvertida a l'Ajuntament per no haver exercit les facultats de control inherents a l'obligació de gestionar els fons públics de manera eficient i la defensa de l'interés general.

En aquest sentit, no consta que l'Ajuntament exigira al contractista, en el moment d'inici del contracte, l'alta en la Seguretat Social i els contractes de treball del personal ofert per a l'execució del contracte segons s'especificava en la clàusula 26 del PCAP i que va ser un criteri decisiu per a l'adjudicació (volum de mà d'obra). Tampoc consta que en el moment de la recepció es comprovara el compliment del contracte ni que es feren actuacions tendents a valorar la gravetat d'aquest incompliment segons el que s'estableix en la clàusula 34 a l'efecte d'adoptar les mesures correctores que resultaren oportunes. De la mateixa manera, tampoc ha quedat acreditat que l'adjudicatària comunicara a l'Ajuntament la intenció de formalitzar subcontractes amb caràcter previ a la formalització en compliment de l'article 210.2 b de l'LCSP 30/2007, de 30 d'octubre. Malgrat l'incompliment, es va retornar íntegra la garantia. A més, no consta l'existència d'informes de fiscalització corresponents a les fases d'aprovació de la despesa i d'adjudicació, i tampoc respecte de l'acord de devolució de l'aval.

Resultat: formulació de recomanacions a l'Ajuntament de Paiporta.

1a. En avant, es designarà una persona o persones o òrgans concrets com a responsables del seguiment dels contractes, amb atenció especial als de més import econòmic o complexitat tècnica.

2a. Que s'establisquen els mecanismes necessaris per a assegurar que es pose a la disposició de la Intervenció Municipal tota la documentació necessària per a exercir de manera adequada la seua funció interventora i respectar, al mateix temps, la seua independència en la defensa de la legalitat.

3a. Que l'Ajuntament adopte les mesures necessàries per a, davant d'un cas similar, valorar la possible incidència econòmica que podria haver tingut un incompliment contractual com el que s'ha exposat amb la finalitat d'exercir, si és el cas, l'acció de l'enriquiment injust, prèvia al reintegrament del que s'hauria pogut abonar indegudament.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de Seguiment: no és procedent fase de seguiment.

3.4.2. Denominació: Ajuntament de Sueca. Irregularitats en productivitats, altres retribucions de funcionaris i comissió de serveis

Expedient: 2020/G01_01/000078

Descripció: Els fets denunciats es van concretar en irregularitats relacionades amb el complement de productivitat, a més de l'adscripció d'una funcionària sense procediment previ i dubtes sobre la pròrroga d'una comissió de serveis.

Després de les actuacions d'investigació es conclou que:

1. En relació amb les productivitats, queda acreditat que l'aplicació del complement de productivitat als FHCN de l'Ajuntament de Sueca no ha seguit les vies legals i procedimentals que exigeix la normativa sobre retribucions dels funcionaris de l'Administració local.

2. S'ha constatat que l'Ajuntament de Sueca ha reconegut, a favor d'una funcionària, drets econòmics corresponents a un grup funcional al qual no pertany. En concret, s'han abonat retribucions bàsiques corresponents al grup funcional A1, en ocasió de la cobertura d'un lloc de treball d'aquest grup, amb caràcter accidental, quan la funcionària pertany a un grup inferior (C1)

3. En relació amb la comissió de serveis, es tracta d'un assumpte que està en seu judicial pendent de sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, per la qual cosa s'arxiva aquesta part de la denúncia.

Resultat: formulació de recomanacions a l'Ajuntament de Sueca.

1a. Es requereix un pla d'implementació referit a la valoració de llocs de treball i l'RPT corresponent per a regularitzar de manera adequada les retribucions complementàries dels funcionaris de l'Ajuntament de Sueca.

2a. Es requereix a l'Ajuntament de Sueca l'obertura i el desenvolupament de l'expedient de revisió dels actes administratius en els quals s'haurien reconegut les retribucions bàsiques corresponents al grup funcional A1, en ocasió de la cobertura d'un lloc de treball d'aquest grup, amb caràcter accidental, per un funcionari d'un altre grup inferior (C1) i la posterior declaració de nul·litat dels actes corresponents. I, si resulta procedent, després del procediment que estableix l'article 106 de la Llei 39/2015, la regulació corresponent d'havers amb el reintegrament posterior de les quantitats percebudes indegudament.

Es pot consultar [ací](#).

Fase seguiment: l'Ajuntament de Sueca ha iniciat els tràmits per a modificar l'RPT i per a revisar l'acte administratiu requerit.

3.4.3. Denominació: DIVALTERRA. irregularitats en relació amb el Conveni CICAL signat amb la Federació Valenciana de Municipis i Províncies

Expedient: 2020/G01_01/000203

Descripció: els fets denunciats es van concretar en l'ús irregular de fons públics en relació amb la signatura d'un conveni de col·laboració entre DIVALTERRA i la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

Aquesta agència va exposar que el conveni de col·laboració subscrit va articular, en realitat, una subvenció de caràcter finalista, atorgada per part de DIVALTERRA a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, i no un contracte (com va tramitar la primera) ni un vertader conveni de col·laboració entre institucions (com va manifestar la segona).

Aquesta conclusió es basava en el fet que el beneficiari últim de la prestació objecte del conveni (l'elaboració d'estudis per a la creació del CICAL) no va ser DIVALTERRA, sinó la mateixa FVMP, per la qual cosa no ens trobem davant d'una contractació pública, en la qual l'entitat contractant és la beneficiària del servei contractat.

En segon lloc, perquè si bé l'actuació plantejada inicialment sí que respondria a la naturalesa de conveni de col·laboració, l'estudi *a posteriori* de la documentació recaptada durant la investigació ha posat de manifest que la col·laboració entre totes dues entitats ha sigut inexistent, i DIVALTERRA s'ha limitat a aportar el finançament de l'actuació (és a dir, "subvencionar-la") de l'FVMP, que és la que havia desplegat la totalitat de l'activitat material, a través del seu propi personal, i mitjans, tal com es va acreditar a través de la presentació dels comptes justificatius que han pretés justificar l'abonament dels 120.000,00 euros que preveu el conveni. De manera que l'única actuació de DIVALTERRA sobre aquest aspecte va ser verificar i supervisar els comptes justificatius presentats per l'FVMP, perquè ni tan sols va prestar l'assessorament jurídic que preveia el conveni, ja que aquest es va contractar

de manera externa (la mateixa auditoria contractada per DIVALTERRA —RSM auditors— així ho apuntava).

D'altra banda, es van detectar nombroses infraccions en relació amb els procediments per a verificar i fiscalitzar la realització material efectiva de les tasques certificades per l'FVMP per a la recepció de l'aportació econòmica de DIVALTERRA, així com irregularitats en l'adequació dels conceptes i els imports de les despeses imputades al conveni.

Resultat: formulació de recomanacions a DIVALTERRA, consistents en:

1. Revisar la quantia de l'aportació econòmica que s'ha d'imputar al Conveni de col·laboració de 17 de maig de 2016, tenint en compte les irregularitats posades de manifest, i en particular:
 - a) L'aplicació de percentatges no justificats de dedicació a les nòmines que justifiquen les despeses de personal adscrit al projecte.
 - b) L'eliminació no justificada de la justificació final de despeses les nòmines corresponents a gener de 2017.
 - c) L'aplicació no justificada d'un percentatge genèric del 8 % sobre l'aportació econòmica com a quantia màxima de despeses generals (9.600,00 €).
 - d) La no adequació a l'objecte del conveni de les visites d'exposició del projecte, la cerca de finançament, el lloguer de salons al campus de la UPV-Gandia, l'anàlisi d'RPT o el disseny de la imatge corporativa de CICAL.
 - e) El període de vigència real del conveni, i la impossibilitat d'imputar-li despeses generades anteriorment o posteriorment a la vigència d'aquell.
2. Iniciar els tràmits que siguen procedents amb vista a determinar possibles responsabilitats, i incoar els procediments disciplinaris que corresponguen.
3. Iniciar els tràmits que siguen procedents amb vista a determinar la procedència del pagament de les factures pendents o, si és el cas, l'inici de les actuacions necessàries amb vista a la devolució o el reintegrament de les quantitats pagades indegudament.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: pendent de la remissió per DIVALTERRA d'un escrit que acredite el compliment de les recomanacions formulades.

3.4.4. Denominació: Direcció Territorial i Igualtat i Polítiques Inclusives d'Alacant. Irregularitats en els procediments de provisió de llocs en un centre de recepció de menors

Expedient: 2020/G01_01/00047

Descripció: els fets denunciats indicaven una possible irregularitat en matèria de provisió de llocs de treball de la Direcció Territorial d'Igualtat i Polítiques Inclusives d'Alacant. Es concretaven en:

- a) El lloc de treball núm. 20717, de sociòleg, FE A1 22 040, estava ocupat des que es va crear en la Direcció Territorial de València (15 anys aproximadament) per una funcionària interina, i no havia eixit a concurs públic per a la provisió definitiva, des de la creació fins a la data de la denúncia.
- b) Aquest lloc és l'únic lloc de sociòleg/òloga en l'RPT de 2017 de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives a escala autonòmica, amb un nivell retributiu A1 22 040.
- c) Els llocs de naturalesa anàloga adscrits a les direccions territorials d'Alacant, València i Castelló, com els de psicòleg, pedagog i psicopedagog, fins i tot tècnics jurídics i metges, "tots estan classificats com a A1 20 024".

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que:

- a) S'havia iniciat el procés per a cobrir el lloc núm. 20717 mitjançant el Decret 61/2019, de 12 d'abril, del Consell, d'aprovació de l'oferta d'ocupació pública de 2019 per a l'Administració de la Generalitat, publicada en el DOGV núm. 8544, de 9 de maig de 2019, i l'annex V incloïa dos llocs de torn lliure i dos llocs de torn de promoció interna ordinària del cos A1-19, superior tècnic en acció social i administració de serveis socials de l'Administració de la Generalitat, cos i escala en el qual s'enquadra el lloc de treball objecte de la denúncia.
- b) Comprovada l'última RPT, s'estableix que únicament 13 dels 166 llocs anàlegs esmentats estan classificats com a A1 20 024.

Resultat: formulació de recomanacions a la Direcció General de Funció Pública de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: finalitzada la fase de seguiment

3.4.5. Denominació: Ajuntament d'Aldaia. Gratificacions i productivitats

Expedient: 2020/G01_01/000022

Descripció: els fets denunciats es van concretar en les irregularitats produïdes en relació amb la tramitació i l'abonament a determinats funcionaris de quantitats en concepte de gratificacions i productivitats.

Després de la investigació es conclou que s'han detectat les irregularitats administratives no invalidants que es resumeixen a continuació:

1. No es troba definit detalladament un programa d'objectius per departaments o unitats administratives, així com un sistema d'avaluació del compliment d'aquests objectius que permetia fer un ús correcte del complement de productivitat.

2. Hi ha funcions que es retribueixen a través del complement de productivitat que podrien ser inherents als llocs de treball i que, en aquest cas, haurien de retribuir-se a través del complement específic.
3. Hi ha un risc clar d'incompliment de la normativa laboral quant al nombre màxim d'hores extraordinàries que poden fer-se anualment.

Resultat: Formulació de recomanacions a l'Ajuntament d'Aldaia:

a) En relació amb la situació d'abonaments de productivitats i gratificacions de manera sistemàtica:

1. En cas que es pretenga continuar abonant el complement de productivitat, que l'òrgan municipal competent elabore i aprobe un programa detallat d'objectius per departaments o unitats administratives, així com un sistema d'avaluació del compliment d'aquests objectius que permeten fer un ús correcte d'aquest complement de productivitat.
2. Que es revise la relació de llocs de treball de l'Ajuntament, en el sentit de revisar els llocs que generen sistemàticament l'abonament del complement de productivitat, amb la finalitat de valorar correctament, si és el cas, el complement específic d'aquests llocs de treball, i es tramite la modificació de la relació de llocs de treball segons el procediment que estableix la normativa vigent.
3. Que es faça un estudi de l'assignació d'efectius i el repartiment de tasques en les àrees municipals que generen l'abonament de gratificacions de caràcter sistemàtic, amb la finalitat d'evitar l'incompliment de la normativa laboral relativa a les hores extraordinàries.

b) En relació amb el risc clar d'incompliment de la normativa laboral quant al nombre màxim d'hores extraordinàries que poden fer-se anualment:

1. Que es duga a terme un estudi del personal que fa hores extraordinàries de manera repetida en la jornada laboral, una valoració de la reassignació de funcions o la reorganització dels serveis per a garantir el compliment de la jornada en còmput anual, així com l'acreditació d'aquesta, i la no realització d'hores extraordinàries per damunt de la normativa aplicable.
2. Que s'analitzen les raons de la falta de registre horari per part d'alguns dels empleats que fan hores extraordinàries o serveis extraordinaris fora de la jornada laboral i s'adopten, dins de la seua autonomia local, mecanismes de prevenció i control (manuals o basats en les noves tecnologies), així com protocols i mesures concretes que hagen de complir els empleats públics que les executen de manera efectiva, i que hagen de revisar i acreditar els supervisors, amb caràcter previ al reconeixement i l'abonament d'aquestes en nòmina.

S'efectua una comunicació a la Inspecció de Treball i Seguretat Social com a organisme encarregat dels serveis de vigilància i exigència del compliment de les normes legals, reglamentàries i contingut normatiu dels convenis col·lectius.

Es pot consultar [ací](#).

Fase seguiment: l'Ajuntament d'Aldaia ha dut a terme actuacions diverses en compliment amb les recomanacions, i ha quedat pendent la remissió d'una documentació determinada per a finalitzar la fase de seguiment.

3.4.6. Denominació: Ajuntament de Callosa d'en Sarrià. Accés a l'ocupació pública, agents de Policia Local

Expedient: 2020/G01_01/000008

Descripció: els fets denunciats es van concretar en l'incompliment de la base 6a del procediment de selecció d'agents de la Policia Local, quant a la no exclusió d'un aspirant que no es va presentar al primer exercici del torn lliure, la prova de mesurament, exercici de caràcter obligatori i eliminatori segons les bases de la convocatòria.

Després de l'estudi detallat de la totalitat de la documentació requerida a l'Ajuntament de Callosa d'en Sarrià i de la normativa i la jurisprudència aplicables a l'assumpte en qüestió, es conclou que l'apreciació de la força major que acredita l'aspirant per a fer la prova de mesurament un dia diferent del de la convocatòria inicial havia d'efectuar-la el tribunal de selecció, atenent les peculiaritats del cas concret.

Resultat: es finalitza l'expedient amb l'arxivament i es recomana a l'Ajuntament de Callosa d'en Sarrià que en futurs processos de selecció les bases de la convocatòria es prevegen, almenys de manera general, les circumstàncies que podrien considerar-se com a causes de força major, així com la documentació justificativa que hauria de presentar-se davant del tribunal de selecció per a l'apreciació de l'existència o no d'aquesta circumstància, per tal de minimitzar l'arbitrarietat de les decisions adoptades per aquest òrgan.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: no és procedent una fase de seguiment.

3.4.7. Denominació: Direcció General de Diversitat Funcional. irregularitats en el nomenament dels membres del Comité Avaluator de Gossos d'Assistència

Expedient: 2020/G01_01/000265

Descripció: els fets denunciats es van concretar en l'existència d'un dèficit de compliment dels principis de publicitat i transparència en l'actuació administrativa. En concret, es va constatar que es van seleccionar únicament 3 entitats privades sobre la base del coneixement personal d'un funcionari d'aquesta direcció general, i que es va dictar una resolució de nomenament o designació sense haver-se ofert de manera pública aquestes col·laboracions.

L'objectivitat, la transparència i la publicitat són tres pilars fonamentals en l'actuació administrativa pública, per la qual cosa qualsevol administració en general i qualsevol

empleat públic en particular han de vetlar pel compliment d'aquests principis, i extremar al màxim les garanties dels ciutadans.

D'altra banda, aquesta agència va exposar que els comitès de qualificació havien de configurar-se a proposta i amb un informe previ del Comité Tècnic de Coordinació de Reconeixement de Gossos d'Assistència per a Persones amb Discapacitats de la Comunitat Valenciana, que determinara els requisits mínims que han de complir aquests qualificadors. Aquests extrems no s'han complit, i es justifica que a causa de problemes de caràcter conjuntural.

Les irregularitats acreditades en l'expedient es van qualificar com a irregularitats administratives no invalidants, sense que implicaren conductes fraudulentos o corruptes.

Resultat: formulació de recomanacions a l'entitat per a implementar les mesures que hi corresponguen amb vista a assegurar el compliment del procediment administratiu íntegrament per a designar membres dels comitès de qualificació. Per a fer-ho:

- a) Caldrà respectar els principis de publicitat i transparència en els procediments de designació de membres dels comitès de qualificació.
- b) S'haurà de convocar el Comité Tècnic de Coordinació, que haurà d'informar i proposar de manera motivada els membres designats per als comitès de qualificació.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: en la fase de seguiment es va comprovar el compliment adequat de les recomanacions.

3.4.8. Denominació: Ajuntament d'Alcoi. Irregularitats en els procediments de licitació de contractes relacionats amb el servei de recollida de residus sòlids urbans i neteja viària d'Alcoi

Expedient: 2020/G01_01/00045

Descripció: els fets denunciats es van concretar en:

- a) Irregularitats en el procediment seguit en l'adjudicació del contracte menor per a la redacció del plec/plecs de prescripcions tècniques que havien de regir la futura licitació del "contracte per a la recollida de fem, neteja viària i gestió de l'ecoparc".
- b) Irregularitats en la licitació posterior que es va tramitar per a adjudicar el "contracte per a la prestació del servei de recollida de residus sòlids urbans i neteja viària d'Alcoi" per la possible connexió entre l'empresa adjudicatària del contracte menor per a la redacció dels plecs de prescripcions tècniques i la mercantil que va resultar finalment adjudicatària del contracte per a la prestació del servei i el moviment de funcionaris, efectuat en el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi i

- c) la intervenció de la mercantil TÈCNIQUES DE CONTROL, PREVENCIÓ I GESTIÓ AMBIENTAL SL en l'elaboració d'un informe de valoració de les ofertes de les diferents empreses que van concórrer a la licitació.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar:

- a) Respecte de la licitació del contracte menor per a la redacció del plec de prescripcions tècniques que havien de regir la futura licitació del "contracte per a la recollida de fems, neteja viària i gestió de l'ecoparc", sí que es van observar indicis de possibles pràctiques col·lusòries per part de LOVIC Disseny i Control de Serveis Urbans SL i l'Agència d'Ecologia Urbana de Barcelona, en les ofertes presentades per les mercantils esmentades. No obstant això, com que no hi ha una vinculació entre les dues empreses en els termes que regula l'article 145 del Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, no va poder afirmar-se que hi haguera pactes col·lusoris que vulneren principis de la contractació pública com els de transparència, igualtat, competitivitat i secret de proposicions.
- b) Quant a la possible vinculació entre l'empresa que va elaborar els plecs i la que va resultar adjudicatària del "contracte del servei de recollida de residus sòlids urbans i neteja viària d'Alcoi", no va poder concloure's que s'haguera generat algun tipus d'incompatibilitat especial que hauria pogut determinar que FCC SA no podia haver concorregut a la licitació.
- c) Pel que fa al contracte menor de serveis adjudicat a TÈCNIQUES DE CONTROL, PREVENCIÓ I GESTIÓ AMBIENTAL SL, no es va apreciar cap prova d'incompliment en el procediment instruït a aquest efecte.

Resultat: formulació de recomanacions a l'Ajuntament d'Alcoi, i es requereix la remissió d'un pla d'implementació per a controlar-les i complir-les, i cal obrir la fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: l'Ajuntament d'Alcoi ha remés a l'Agència el Pla d'implementació sol·licitat, i està pendent finalitzar la fase de seguiment.

3.4.9. Denominació: Unió Musical Casinense. Irregularitats en l'adjudicació d'obres sense concurs en la realització d'obres finançades amb fons públics

Expedient: 2020/G01_01/00189

Descripció: els fets denunciats es van concretar en:

- a) L'Auditori de Casinos, propietat de la Unió Musical Casinense, ha suposat una inversió aproximada de dos milions dos-cents mil euros, majoritàriament subvencionats per la Generalitat Valenciana i per l'Ajuntament de Casinos.

- b) Bona part de les obres, 910.544,97 € (incloent-hi l'IVA), es van fer sense traure-les a concurs públic.
- c) El president de la Unió Musical Casinense treballa en l'empresa que està a nom del seu fill i que va resultar adjudicatària de tot el sanejament de l'Auditori.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en què es va efectuar el tràmit preceptiu d'audiència a les dues parts, es van evidenciar dèficits en el compliment adequat de l'ordenament jurídic administratiu i dels principis generals reguladors de l'actuació administrativa pública, així com dèficits en el compliment del mateix marc normatiu que regula la Llei general de subvencions (LGS) en l'article 14. En concret: a) sobre la custòdia de la documentació per part del beneficiari i la verificació de la justificació correcta per part de l'agent finançador, b) sobre les adjudicacions i l'execució del contracte i c) sobre els possibles conflictes d'interès.

Resultat: formulació de recomanacions a la Unió Musical Casinense i a la Secretaria Autonòmica de Cultura i Esports de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, en què es requereix la remissió d'un pla d'implementació per al seu control i compliment, i s'obri la fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: la Unió Musical Casinense ha remés a l'Agència el pla d'implementació sol·licitat. Per altra banda, la Secretaria Autonòmica de Cultura i Esports de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports ha sol·licitat una ampliació de dates per a lliurar aquest pla d'implementació, que s'ha acceptat. Està pendent finalitzar la fase de seguiment.

3.4.10. Denominació: Ajuntament de València. Contractació del servei de grua municipal en situació d'enriquiment injust

Expedient: 2020/G01_01/000220

Descripció: els fets denunciats es van concretar en l'Acord de la Junta de Govern local municipal de 27 d'octubre de 2017, pel qual es resol el contracte amb efecte del 31 d'octubre de 2017, per la causa establida en l'article 223.g del TRLCSP davant de la impossibilitat d'executar el contracte en els termes pactats inicialment, així com la possibilitat de produir una lesió greu a l'interès públic si es continua executant la prestació en aquests termes, per no ser possible modificar el contracte. Aquest acord, a més d'ordenar la resolució del contracte, va fixar una indemnització al contractista de 809.758,86 €, corresponents al 3 % de la prestació deixada de dur a terme, per no considerar que la causa de resolució fora imputable al contractista; i, d'altra banda, va aprovar les condicions per a la prestació del servei per part de l'UTE actual contractista, des de l'1 de novembre de 2017, l'endemà del dia que produirà efectes la resolució del contracte i fins que es formalitze el nou contracte, i s'estableix com a contraprestació econòmica per la prestació del servei des de la resolució del contracte i durant aquest període la de 300.000,00 € mensuals més IVA.

En relació exclusivament amb la situació d'enriquiment injust, l'Agència no va detectar, després de la investigació efectuada, l'existència d'indis de frau o corrupció, i va recomanar a l'Ajuntament que, atés el temps transcorregut en aquesta situació irregular, licitara novament la contractació del servei.

En la fase de seguiment corresponent, es va acreditar que l'Ajuntament havia efectuat la nova licitació, que es va publicar en la "Plataforma de Contractació del Sector Públic". Aquesta licitació, no obstant això, actualment, ha quedat deserta, per la qual cosa s'ha perpetuat en el temps la situació irregular de la contractació mitjançant pagaments per enriquiment injust, la qual cosa podria, en el futur, donar lloc a l'exigència de responsabilitats.

Respecte del manteniment de la contraprestació econòmica una vegada finalitzada la vigència del contracte, s'ha obert d'ofici un expedient d'anàlisi i investigació, en fase de tramitació actualment, per apreciar-se indis de falta de justificació de les quantitats pagades en relació amb la prestació efectiva dels serveis.

Resultat: formulació de recomanacions a l'Ajuntament de València, i obertura de la fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: recomanacions complides i actuacions finalitzades. Obertura d'un nou expedient respecte dels aspectes econòmics de la gestió del servei sense cobertura contractual.

3.4.11. Denominació: Ajuntament de Sueca. Irregularitats en matèria de contractació pública en l'organisme autònom de la residència de persones majors San José de Sueca

Expedient: 2020/G01_01/000073

Descripció: els fets denunciats es van centrar en una sèrie d'irregularitats en la contractació administrativa dels serveis prestats en l'organisme autònom Sant Hospital – Residència Sant Josep de Gent Major (Residència Sant Josep) de l'Ajuntament de Sueca. En concret, es denunciava el pagament de factures a diverses empreses que prestaven serveis a la Residència Sant Josep, prescindint de qualsevol procediment de contractació, irregularitats que s'estaven produint amb l'advertiment de la Intervenció Municipal.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que havien tingut lloc conductes o fets que suposaven irregularitats administratives greus, des del final de 2015 fins al gener de 2019, període en el qual va tindre lloc la prestació dels serveis sense el marc contractual corresponent al qual està sotmés el sector públic.

Es va concloure que aquestes irregularitats administratives greus implicaven vici de nul·litat per haver-se prescindit absolutament del procediment contractual necessari. Així mateix, es

va arribar a la conclusió que els actes o les actuacions viciades de nul·litat de ple dret en l'àmbit material de l'enriquiment injust no s'havien depurat en l'ordenament jurídic via revisió, i que l'Ajuntament de Sueca s'havia limitat a articular un procediment *ad hoc* de convalidació de la inexistència de crèdit per a pagar les factures sense suport legal o contractual mitjançant un mer acord de "reconeixement extrajudicial de crèdits" que suposava convalidar i permetre efectuar el pagament de 2.068.029,35 euros.

Resultat: obertura de fase de seguiment, després de la formulació de recomanacions a l'Ajuntament de Sueca i a l'organisme autònom, amb el requeriment de la remissió d'un pla d'implementació per al control i el compliment o la documentació acreditativa de la regularització contractual al·legada, així com instar a revisar d'ofici els actes incursos en causa de nul·litat de ple dret o anul·labilitat.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: l'Ajuntament de Sueca ha remés a l'AVAF la documentació acreditativa de les dues primeres fases de les recomanacions, i està pendent finalitzar la fase de seguiment.

3.4.12. Denominació: Ajuntament de Daya Nueva. Construcció edificació en sòl no urbanitzable.

Expedient: 2020/G01_01/000141

Descripció: els fets denunciats es van concretar en la falta d'activitat administrativa de control de la legalitat urbanística, construcció d'edificació sense llicència en sòl no urbanitzable.

De l'anàlisi de la documentació s'inferia un retard injustificat en la tramitació de l'expedient de restauració de la legalitat urbanística.

Es tracta de la construcció d'un habitatge en sòl classificat com a no urbanitzable i qualificat com a fora d'ordenació, efectuada per qui era alcalde del municipi de Daya Nueva durant els anys 1995 a 2007.

Dels fets exposats al llarg de l'informe, es desprén que el consistori no va actuar adoptant les mesures de restauració corresponents. Es va constatar un retard injustificat en la tramitació de l'expedient de restauració de la legalitat urbanística. Així mateix, en relació amb la funció inspectora, es va constatar que, si s'haguera efectuat la inspecció de les obres posteriorment a la presentació de la declaració responsable, s'hauria comprovat que, anteriorment a la finalització de les obres, aquestes no s'ajustaven al que declarava el propietari, i se n'hauria pogut paralitzar l'execució.

A conseqüència d'aquesta actuació, es podria estar produint un resultat contrari a l'interés públic, això és, un desviament de l'acció pública dels interessos generals. El resultat de consentir, sense el títol habilitant oportú, la construcció en sòl no urbanitzable representa tracte especial o de favor als titulars de l'edificació fora de la legalitat.

Resultat: formulació de recomanacions a l'Ajuntament de Daya Nueva perquè restaure la legalitat urbanística, amb el requeriment de la remissió d'un pla d'implementació per al control i el compliment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: pendent de remissió del Pla d'implementació. Pendent de finalitzar la fase de seguiment.

3.4.13. Denominació: IFA Alacant. Absència de facturació de la celebració d'un esdeveniment del Partit Popular d'Alacant

Expedient: 2020/G01_01/000003

Descripció: els fets denunciats es van concretar en una possible actuació constitutiva de frau o corrupció, a causa de l'absència de facturació de la celebració d'un esdeveniment consistent en un sopar celebrat pel Partit Popular d'Alacant en les instal·lacions de la Institució Firal Alacantina (d'ara en avant, IFA) el dia 25 d'abril de 2009.

Després d'estudiar detalladament la totalitat de la documentació requerida i obtinguda en la fase d'investigació, es conclou que:

1. Ha quedat acreditat que el Partit Popular d'Alacant va celebrar un sopar per a 2.500 afiliats el dia 25 d'abril de 2009 en les instal·lacions de la Institució Firal Alacantina.
2. La Institució Firal Alacantina no va facturar els serveis prestats per la celebració d'aquest esdeveniment fins al dia 2 d'octubre de 2018, i des de llavors n'ha estat exigint el pagament via extrajudicial al Partit Popular d'Alacant, per entendre que no està prescrit el seu dret de crèdit en relació amb el servei prestat efectivament. Davant de la negativa del pagament per la via extrajudicial i l'obertura de l'expedient d'investigació de l'Agència, finalment la Institució Firal Alacantina ha recorregut a la reclamació judicial i ha presentat un escrit d'inici de procediment monitori per a reclamar el deute en el Jutjat de Primera Instància d'Alacant amb data 2 d'octubre de 2020, del qual s'ha donat trasllat a aquesta Agència.

Resultat: la investigació ha finalitzat amb la reclamació del pagament de la factura al Partit Popular via judicial, i s'ha sol·licitat a la Institució Firal Alacantina que comuniqui a aquesta Agència el resultat del procediment monitori iniciat en el termini d'un mes des que tinga coneixement de la resolució d'aquest, amb l'obertura de la fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase seguiment: l'IFA ha remés un comunicat a l'Agència en el qual indica que el Partit Popular d'Alacant ha reconegut expressament deure la quantitat de 8.357,99 euros, reclamada en les actuacions del procediment monitori, i s'ha obligat al pagament en el termini màxim de 24 mesos, a comptar des del dia 1 de desembre de 2020.

3.4.14. Denominació: Ajuntament de Paterna. Retribució dedicació exclusiva a una regidora no adscrita

Expedient: 2020/G01_01/000195

Descripció: els fets denunciats es van concretar en les retribucions percebudes per una regidora no adscrita en concepte de dedicació exclusiva després d'abandonar el grup municipal de pertinença.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que l'Ajuntament de Paterna va retribuir una regidora no adscrita durant els mesos de juliol a desembre de 2017 en concepte de dedicació exclusiva, sense que es donaren els requisits per a això.

El desembre de 2017 es regularitza la situació modificant l'acord plenari pel qual es determina el nombre de regidors que poden tindre reconeguda la dedicació exclusiva, i s'acorda regularitzar i adaptar la dedicació exclusiva des del moment en què es va produir l'abandó del grup municipal. Dels fets posats de manifest en l'expedient, es conclou que els supòsits de fet necessaris per a retrotraure l'eficàcia de l'acte (exercir delegacions o exercir responsabilitats) no es produeixen en el moment de l'abandó del grup municipal.

Resultat: formulació de recomanacions a l'Ajuntament de Paterna consistents en la revisió d'ofici de l'acte de regularització amb efectes retroactius, amb proposta de la remissió d'un pla d'implementació per al seu control i compliment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: l'Ajuntament de Paterna ha remés a l'Agència un ofici del tinent d'alcalde en què comunica que no s'aplicaran les recomanacions i explica les raons per les quals no adoptarà les mesures que proposa aquesta Agència. Finalitzada la fase de seguiment, s'inclou un apartat exprés en la present memòria, l'apartat 3.5, per a donar a conèixer l'incompliment de l'Ajuntament de Paterna de la recomanació dictada per l'Agència.

3.4.15. Denominació: Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública. Irregularitats en la gestió de les borses de treball

Expedient: 2020/G01_01/000082

Descripció: els fets denunciats fan referència a un procés de selecció de tècnics de prevenció de riscos laborals efectuat l'any 2009 en el qual es van oferir tres llocs a tres persones articulant els nomenaments a través d'un procediment extraordinari de provisió (nomenaments de personal funcionari interí d'urgència), a través de la previsió que conté l'article 8 de l'Ordre de 17 de gener de 2006, de la Conselleria de Justícia, Interior i Administracions Públiques, sobre regulació de borses d'ocupació temporal per a proveir provisionalment llocs de treball de l'Administració del Govern Valencià.

Per a l'acompliment dels llocs es requeria, tal com es recull en la Relació de llocs de treball (RPT), estar en possessió de la titulació de tècnic de Prevenció de Riscos Laborals-Seguretat i Higiene Industrial en el moment de la presa de possessió.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que no s'ha pogut determinar el compliment del requisit de titulació exigida en la convocatòria, ni la baremació dels mèrits per a la designació, per part d'un dels participants.

Resultat: formulació de recomanacions a la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública, per a instar-la que revise d'ofici els actes incursos en causa de nul·litat de ple dret, així com que inicié els procediments per a dirimir les diferents responsabilitats del personal i les autoritats al servei de les administracions públiques.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: no s'ha remés cap acord de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública, i s'està dins del termini concedit en la data d'elaboració de la present memòria, si bé en les al·legacions a l'informe provisional ja es va manifestar que es valoraria la revisió d'ofici dels actes incursos en nul·litat de ple dret.

3.4.16. Denominació: Ajuntament de Lliria. Utilització de borsa de treball d'altres administracions sense la formalització de conveni de col·laboració oportú

Expedient: 2020/G01_01/000049

Descripció: els fets denunciats es van concretar en la utilització d'una borsa de treball d'una altra administració pública sense formalitzar el conveni de col·laboració oportú.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar la utilització d'una borsa de treball d'un altre ajuntament sense la formalització prèvia d'un conveni de col·laboració, d'acord amb els requisits que preveuen els articles 47 a 53 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Resultat: formulació de recomanacions de millora a l'Ajuntament de Lliria.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: l'Ajuntament de Lliria ha remés a l'Agència un informe en què accepta les recomanacions formulades, i està pendent de finalitzar la fase de seguiment.

3.4.17. Denominació: Ajuntament de Godella. Irregularitats en l'accés a l'ocupació pública

Expedient: 2020/G01_01/000099

Descripció: els fets denunciats es van concretar en el fet que, durant diversos anys, els procediments d'accés a l'ocupació pública no han respectat els principis constitucionals que han de regir-los.

Després de l'estudi de la documentació, es conclou que:

1. L'Ajuntament de Godella va convertir certs treballadors temporals (monitors esportius i professors del Conservatori) en treballadors indefinits no fixos, en virtut del que s'estableix en l'article 15 de l'Estatut dels Treballadors. S'hi inclouen treballadors que no consten en l'informe proposta del tècnic de Personal i s'acudeix a l'informe d'un assessor jurídic extern.
2. Les crides de monitors esportius i professors del Conservatori municipal que tenen lloc anualment amb motiu de l'inici de curs són informades desfavorablement pels serveis jurídics municipals i/o la secretaria municipal, i la Intervenció Municipal emet objeccions en relació amb l'expedient. La corporació municipal acudeix a informes jurídics externs per a fonamentar la resolució de les discrepàncies i efectuar les contractacions.
3. El personal indefinit no fix existent en l'Ajuntament de Godella no figura ni en la plantilla ni en l'RPT. No queda acreditada la depuració de les responsabilitats que pertocara per part del personal o les autoritats que van ocasionar amb els seus actes i/o omissions el reconeixement del personal laboral indefinit no fix.
4. La competència relativa a la prestació per part de l'Ajuntament del servei de conservatori de música no correspon en origen a l'Ajuntament, i l'Administració autonòmica no l'ha delegada ni s'ha tramitat l'expedient per a reconèixer-la com a competència impròpia de conformitat amb el que es disposa en l'article 7.4 de la Llei 7/1985.

Resultat: formulació de recomanacions a l'Ajuntament de Godella.

1. Que es modifique l'RPT i la plantilla de l'Ajuntament, en el sentit de crear els llocs i les places corresponents al personal indefinit no fix existent.
2. Que, una vegada previstos els anteriors llocs i places anteriors en l'RPT i en la plantilla, respectivament, es tramiten els processos selectius corresponents per a proveir aquests llocs segons els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat.
3. Que es tramite l'expedient corresponent per a reconèixer la competència relativa a la prestació per part de l'Ajuntament del servei de conservatori de música com a competència impròpia de conformitat amb el que es disposa en l'article 7.4 de la Llei 7/1985.
4. Que s'emeta un informe jurídic sobre l'anàlisi de la possible existència i exigència de responsabilitats al personal o les autoritats que amb els seus actes i/o omissions van

ocasionar la concatenació de contractes temporals irregulars que van donar lloc posteriorment al reconeixement de la relació laboral d'“indefinit-no fix” de determinats treballadors i que s'ha perpetuat fins a l'actualitat.

S'obri fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase seguiment: l'Ajuntament de Godella no ha remés documentació en fase de seguiment.

3.4.18. Denominació: Ajuntament de València. Pagament sense contracte per a alimentació del Casal d'Esplai del Saler

Expedient: 2020/G01_01/000063

Descripció: els fets denunciats es van concretar en el pagament dels serveis d'alimentació del Casal del Saler sense contracte des de març de 2018 recorrent a la via de l'“enriquiment injust”.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que no quedava acreditat el perjudici patrimonial ocasionat ni tampoc que es vulnerara la competència. Addicionalment, amb el certificat del secretari queda de manifest que el procés contractual ha quedat desert per causa no imputable a l'Ajuntament. No obstant això, de tot el procés contractual, iniciat el juliol de 2018, s'evidencia una falta de diligència imputable tant al Servei de Joventut com també al servei de contractació, que han incorregut en dilacions poc justificables, culminant a més amb la circumstància d'haver-se quedat desert aquest procés contractual en data 13 de desembre de 2019, per circumstàncies imputables a la mateixa empresa, que no va observar tampoc la diligència deguda per a presentar la proposició de contractació en termini.

Resultat: formulació d'una recomanació a l'Ajuntament de València, que ha de presentar un pla d'implementació en el qual es detallen les accions, els terminis i les persones responsables de cada una de les actuacions que cal dur a terme, o bé les raons que li impedeixen adoptar les mesures proposades. Tot això perquè done l'impuls necessari i s'establisquen mecanismes de control a aquest efecte, per a concloure al més prompte possible el procediment de contractació del servei d'alimentació del Casal del Saler.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: s'ha completat aquesta fase. L'Ajuntament de València ha remés informació a l'AVAF sobre el compliment de la recomanació de l'AVAF. S'ha comprovat en la “Plataforma del Sector Públic” l'adjudicació del contracte 04101/2020/33-Ser.

3.4.19. Denominació: Ajuntament de València. Subvenció directa a Escola Valenciana sense la justificació corresponent

Expedient: 2020/G01_01/000191

Descripció: els fets denunciats es van concretar en l'atorgament de la subvenció directa de 25.000,00 euros de l'Ajuntament de València a la Fundació Escola Valenciana, a través de la signatura d'un conveni de col·laboració per a elaborar projectes que promoguen l'ús del valencià sense justificació per a això.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que no quedava prou acreditada la justificació del recurs de la subvenció directa en els termes que estableixen l'article 22.2.c de la Llei general de subvencions i l'article 25 de l'Ordenança general de subvencions de l'Ajuntament de València i els seus organismes autònoms, ja que no queden degudament acreditades en l'expedient les raons d'interés públic, social o humanitari o altres degudament justificades que en dificulten la convocatòria pública.

Resultat: formulació de recomanació a l'Ajuntament de València. Les subvencions corresponents a l'elaboració de projectes que promouen l'ús del valencià a la ciutat de València hauran de convocar-se atenent el procediment ordinari que preveu l'article 22.1 de la Llei 38/2003 general de subvencions, ja que no queden degudament acreditades les raons d'interés públic, social o humanitari o altres degudament justificades que en dificulten la convocatòria pública.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: l'Ajuntament de València no ha presentat el pla d'implementació sol·licitat.

3.4.20. Denominació: Ajuntament de València. Despeses efectuades sense respectar el procediment establert legalment en matèria de contractació

Expedient: 2020/G01_01/00055

Descripció: els fets denunciats es van concretar en el fet que l'Ajuntament de València és titular de tres centres ocupacionals municipals, en els quals el servei de menjador s'havia estat gestionant de manera indirecta a través d'un contracte administratiu de serveis. Després de decidir no prorrogar el contracte formalitzat el 30 de desembre de 2015 amb el CATERING LA HACIENDA SL, la regidora delegada de Serveis Socials de l'Ajuntament, mitjançant la moció del 22 de setembre de 2017, fa l'encàrrec directe del servei de menjador dels centres ocupacionals de menors (COM) des del 2 d'octubre de 2017 a favor de la mercantil NOVATERRA CATERING SL, situació que es va mantindre fins al moment en què

es va produir l'adjudicació del nou contracte, el 12 de març de 2020, a la mercantil AUSOLAN RCS SL.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que NOVATERRA CATERING SL va estar prestant el servei sense contracte des de l'1 d'octubre de 2017 fins al 13 de març de 2020, és a dir, durant dos anys, quatre mesos i tretze dies, període sense cobertura contractual en el qual se li va estar abonant un preu unitari de menú superior al marcat pel mercat, prenent com a referència el preu sorgit de l'última licitació en concurrència competitiva en la qual va resultar adjudicatària AUSOLAN RCS SL, i el cost abonat per l'Ajuntament de València superior al preu de mercat s'ha quantificat en 91.908,17 €, incloent-hi l'IVA.

Resultat: formulació de recomanacions a l'Ajuntament de València, amb el requeriment de la tramitació d'expedients de revisió d'ofici i la determinació del perjudici suportat i la reclamació d'aquest. S'ha sol·licitat la remissió de les comunicacions oportunes que acrediten el compliment de les recomanacions efectuades per l'Agència, i s'ha obert la fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: pendent de la remissió per l'Ajuntament de València dels escrits oportuns que acrediten el compliment gradual de les recomanacions formulades per l'Agència.

3.4.21. Denominació: Diputació de València. Irregularitats en el desenvolupament del procés selectiu, per procediment d'oposició lliure, de la plaça d'enginyer/a industrial de l'OEP 2016 de la convocatòria 22/2016

Expedient: 2020/G01_01/000134

Descripció: els fets denunciats es van concretar en suposades irregularitats en el desenvolupament del procés selectiu per a la cobertura com a personal funcionari de carrera, pel procediment d'oposició lliure, d'una plaça d'enginyer/a industrial de la convocatòria 22/2016.

La denúncia no concreta la irregularitat en una determinada actuació administrativa del procés de selecció instruït per la Diputació de València, únicament manifesta que l'únic aspirant que passa a fer el tercer exercici, dels que preveuen les bases de la convocatòria, és el funcionari interí que ocupava el lloc objecte de la convocatòria 22/2016.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, i de l'anàlisi del procés selectiu, es van advertir determinades irregularitats administratives no invalidants del procediment, les quals no van afectar tràmits susceptibles d'afectar la nul·litat ni l'anul·labilitat de l'actuació administrativa. Es conclou que les actuacions formals desenvolupades per la Diputació de

València van estar en la línia de garantir als aspirants el dret fonamental de tots els ciutadans d'accedir a l'ocupació pública en les condicions exigides per la nostra Constitució, i aquesta Agència no ha advertit cap prova que evidencie que es van conculcar els principis d'igualtat, mèrit i capacitat que han d'inspirar l'accés a la funció pública.

Resultat: arxivament de l'expedient. La Diputació de València accepta les irregularitats no invalidants advertides per l'Agència en el seu informe provisional i les assumeix com a canvi necessari de cara a tramitar futurs processos de selecció. No es va obrir fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: no és procedent una fase de seguiment.

3.4.22. Denominació: Diputació de València. Presumpte fraccionament de factures relatives a la contractació del servei de visites guiades a l'exposició permanent al Museu Valencià de la Il·lustració i de la Modernitat (MUVIM)

Expedient: 2020/G01_01/000329

Descripció: els fets denunciats es van concretar en possibles irregularitats en relació amb el presumpte fraccionament de factures relatives a la contractació del servei de visites guiades a l'exposició permanent en el Museu Valencià de la Il·lustració i de la Modernitat (MUVIM).

Mitjançant un escrit de data 6 de juny de 2018 remés a l'Agència signat pel lletrat cap de l'Assessoria Jurídica de la Diputació de València, es va fer constar que el Jutjat d'Instrucció núm. 7 de València havia incoat diligències prèvies, l'objecte de les quals és investigar els contractes referits a l'activitat de la mercantil Somnis, una fàbrica de sueños SL, adjudicats pel Museu de la Il·lustració i de la Modernitat (MUVIM), fet que va motivar l'adopció d'una resolució d'interrupció d'actuacions, de conformitat amb l'article 5 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.

En data 4 de març de 2020 va tindre entrada un acte de sobreseïment provisional (sense delicte), recaigut en les diligències prèvies, considerant que no és il·lícita la contractació d'empreses externes per al servei de visites guiades a l'exposició permanent del MUVIM per mitjà d'actors-mim, per admetre'n el fraccionament, perquè aquesta exposició és susceptible d'utilització o aprofitament separat i no constitueixen una unitat funcional.

Per tot això, i sobre la base del que s'estableix en l'article 5 de la Llei 11/2016, l'Agència va resoldre en el mateix sentit de la vinculació de fets expressada en l'ordre penal, sense que puga resoldre qüestions investigades i ja resoltes en aquesta jurisdicció, per la qual cosa no era procedent valorar novament els fets provats i qualificats per la jurisdicció penal.

Resultat: arxivament de l'expedient. No es va obrir una fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: no és procedent una fase de seguiment.

3.4.23. Denominació: Institut de Medicina Legal de València. Pràctiques irregulars en els serveis sanitaris mortuoris

Expedient: 2020/G01_01/00011

Descripció: els fets denunciats es van concretar en: a) l'organització desigual dels torns de guàrdia en l'Institut Mèdic Legal de València; b) l'emissió i el cobrament irregular del certificat mèdic per a la incineració de cadàvers judicials/no judicials; c) la pràctica i el cobrament irregular de tractaments de conservació i altres pràctiques en cadàvers judicials/no judicials; d) la tarifa que la concessionària del Tanatori Municipal cobra a les funeràries i e) l'espai cedit per l'Ajuntament de València a l'Institut Mèdic Legal de València al Tanatori Municipal.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en el qual es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar que:

- a) en relació amb el “certificat d'incineració” que la seua exigència i cobrament no tenia suport normatiu en la legislació sanitària mortuòria de la Comunitat Valenciana, en el cas de cadàvers judicials i, a més, manca totalment de sentit, per tractar-se de cadàvers que s'han sotmés preceptivament a una autòpsia prèvia;
- b) el repartiment de guàrdies en l'Institut de Medicina Legal de València sí que guarda una relació estadística clara amb l'expedició dels “certificats d'incineració”;
- c) en relació amb la pràctica irregular dels “tractaments de conservació transitòria”, va quedar acreditat que excedia els supòsits legals que estableix la normativa i va generar el cobrament d'unes quantitats indegudes per aquestes activitats privades que efectuava el personal públic de l'IML, i
- d) els funcionaris de l'IML duïen a terme altres activitats en cadàvers judicials (depòsit del cadàver, vestiment) amb costos addicionals.

Resultat: la Inspecció General de Serveis de la GVA prèviament havia fet tasques d'inspecció, i havia elevat recomanacions que acreditaven l'eliminació de les activitats irregulars que s'estaven executant en l'IML. L'Agència va finalitzar l'expedient formulant unes recomanacions a la Conselleria de Justícia, Interior i Administracions Públiques i la va instar que fera un seguiment periòdic a fi que les irregularitats descrites no es repetisquen en el futur, es va arxivar l'expedient i es va obrir la fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: pendent de la remissió per la Conselleria de Justícia, Interior i Administracions Públiques de l'escrit que acredite el compliment de les recomanacions formulades.

3.4.24. Denominació: Empresa Municipal de Transports (SAU). Constitució d'una borsa de conductors

Expedient: 2020/G01_01/000020

Descripció: els fets denunciats es van concretar en el fet que s'han admés aspirants que no havien presentat un certificat segellat oficial de la Direcció General de Trànsit relatiu als punts del permís de conduir, requisit preceptiu segons l'apartat 2.4 de les Bases de la convocatòria.

Després de l'estudi de la documentació, es conclou que:

1. Durant el termini establert per a presentar instàncies per a participar en el procés selectiu objecte de la investigació, respecte de l'acreditació dels punts del permís de conduir, nombrosos candidats van traslladar la impossibilitat d'obtenir una cita en les oficines de la DGT a causa del col·lapse d'aquestes. A causa de la rellevància d'aquest aspecte i davant de la impossibilitat previsible de presentar instàncies dins del termini i en la forma escaient, es va flexibilitzar el mètode d'acreditar aquest requisit, i es van admetre certificats digitals o captures de pantalla de la mateixa pàgina de la DGT. Segons els responsables de l'EMT, aquesta flexibilització va ser de caràcter temporal, i consta en l'expedient de tots els aspirants que s'han anat incorporant a l'empresa el document original que acredita el compliment d'aquest requisit.
2. El Servei de Personal de l'Ajuntament de València no va emetre cap informe en relació amb aquest canvi de criteri per no considerar l'EMT, responsable del desenvolupament del procés selectiu, una modificació de les bases del procés selectiu.
3. Ni l'EMT i l'UTE Equipo Humano van deixar constància per escrit de les comunicacions produïdes a conseqüència d'aquest canvi de criteri, i s'incompleix amb això el que s'estableix en el contracte de serveis signat per les parts.

Resultat: s'arxiva l'expedient i es recomana a l'Empresa Municipal de Transports SAU, que en futurs expedients administratius en què es contracte un tercer col·laborador en la gestió d'aquests, es deixe constància per escrit de qualsevol comunicació que supose la interpretació de l'aplicació de la normativa aplicable a l'expedient en qüestió, o la presa d'una decisió que afecte el desenvolupament d'aquest expedient.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: no és procedent una fase de seguiment.

3.4.25. Denominació: Suma Gestió Tributària Diputació d'Alacant. Irregularitats en material contractual, contractes menors

Expedient: 2020/G01_01/000137

Descripció: els fets denunciats contra l'organisme autònom de la Diputació Provincial d'Alacant Suma Gestió Tributària es van concretar en possibles irregularitats en la contractació de serveis d'àpats per a diferents esdeveniments.

Després d'estudiar detalladament la totalitat de la documentació, i després de les al·legacions presentades per l'entitat Suma Gestió Tributària, es conclou que:

1. Són significatives les dates de tramitació dels contractes menors investigats en relació amb la data de realització dels esdeveniments i els objectes d'aquests, atés que entre les dates de les adjudicacions a les mercantils que han de prestar el servei i la prestació efectiva d'aquest transcorren a vegades a penes 24 hores.
2. En relació amb el possible fraccionament de l'objecte del contracte de servei d'àpats per part de Suma Gestió Tributària, els contractes menors adjudicats a cadascuna de les mercantils tenen objectes diferents, independents entre si, sense que hi haja un vincle operatiu entre les prestacions efectuades. Són, per tant, qualitativament diferents; cada prestació constitueix un objecte propi i complet i no hi ha un fraccionament de l'objecte del contracte per a intentar eludir les normes de contractació establides en la legislació vigent en cada moment.
3. Encara que ha quedat acreditat que hi ha relació entre les tres mercantils contractades per Suma Gestió Tributària per a la prestació dels serveis d'àpats (Murri Restauración SL, Lamarr Alicante SLO i Eventos Los Casales SA, pertanyents les tres al mateix grup empresarial (Promociones Azarbe SA), això no suposa un impediment a l'hora de subscriure els contractes investigats, ja que l'objecte de cada un constitueix una unitat funcional única des del punt de vista tècnic i econòmic.

Resultat: arxivament de l'expedient, no es va obrir fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: no és procedent una fase de seguiment.

3.4.26. Denominació: Ajuntament de Benicàssim. Existència d'abocadors il·legals, irregularitats en l'execució dels contractes de serveis de neteja i de jardineria i en la utilització de l'Ecoparc municipal i de la planta de valorització

Expedient: 2020/G01_01/00333

Descripció: els fets denunciats es van concretar en: a) existència d'abocadors il·legals en parcel·les de propietat privada i pública que funcionaven amb coneixement i consentiment de l'Ajuntament; b) incompliment de la normativa autonòmica i local per a evitar la propagació de la plaga del morrut roig; c) irregularitats en el control de la fase d'execució del contracte de serveis de manteniment i conservació dels espais verds urbans i arbratge viari de Benicàssim, del contracte de gestió del servei públic de neteja viària, transport de residus

sòlids urbans i residus de jardineria, i la gestió de l'Ecoparc municipal i la d) gestió incorrecta, utilització i funcionament de l'Ecoparc municipal i de la planta de reciclatge d'Onda.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en què es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar:

- a) En relació amb els contractes de serveis de manteniment i conservació dels espais verds urbans i l'arbratge viari, que l'adjudicatària anterior i l'actual gestionaven irregularment els residus procedents dels parcs i els jardins municipals i estaven depositant-los i valoritzant-los/eliminant-los en abocadors il·legals, quan tenien l'obligació de depositar-los en una planta o un abocador controlat, situació que no estaven controlant el responsable del contracte ni l'Ajuntament.
- b) En relació amb el contracte de gestió del servei públic de neteja viària, el manteniment de papereres, la recollida i el transport de residus urbans, voluminosos, i residus de jardineria, així com la gestió i l'explotació de l'Ecoparc de Benicàssim, que l'adjudicatària estaria incomplint el plec de prescripcions tècniques del contracte i l'ordenança municipal reguladora del servei de recollida de residus urbans i gestió de l'Ecoparc municipal, per permetre a les empreses privades de jardineria que depositaren residus de poda en l'Ecoparc municipal (sense cap límit quantitatiu), fet que va incrementar el cost de valorització/eliminació que suporta l'Ajuntament de Benicàssim.
- c) I en relació amb l'Ecoparc municipal, que la instal·lació no estava adaptada a les determinacions que estableixen les normes tècniques dels plans integrals de residus de la Comunitat aprovats el 2013 i el 2019 i que la utilització d'aquesta com a planta de transferència, per part de la mercantil adjudicatària, en limita l'eficiència i produeix un augment de les despeses d'eliminació/valorització que suporta l'Ajuntament.

Resultat: formulació de sis recomanacions a l'Ajuntament de Benicàssim, en què es destaca la necessitat de fer auditories externes respecte de l'execució dels contractes analitzats per a acreditar el grau de compliment de les obligacions assumides pels adjudicataris, i l'obertura d'expedients interns reservats per a acreditar el compliment de les obligacions dels responsables dels contractes i del resultat d'aquests, i, si és el cas, incoar expedients d'exigència de responsabilitat disciplinària. Es requereix la remissió d'un pla d'implementació per al control i el compliment, i s'obri la fase de seguiment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: pendent de la remissió per l'Ajuntament de Benicàssim del Pla d'implementació de les recomanacions formulades

3.4.27. Denominació: Aeroport de Castelló SL. Diverses irregularitats advertides en els informes elaborats per la Intervenció General de la Generalitat

Expedient: 2020/G01_01/000010

Descripció. Els fets denunciats es van concretar en:

- a) Existència d'instruccions internes que no compten amb informes favorables de l'Advocacia.
- b) Memòries preceptives que estan incompletes.
- c) Prestació de serveis previs a la vigència de contractes que els sustenten.
- d) Designació dels membres de la mesa de contractació elegits per la Direcció General, quan haurien de ser designats pels sis membres que componen la seua comissió executiva.
- e) Possible fraccionament en la contractació de prestacions.

Després de la instrucció del procediment d'investigació oportú, en què es va efectuar el tràmit d'audiència preceptiu a l'administració denunciada, es va evidenciar:

- a) Quant a l'existència d'instruccions internes que no compten amb informes favorables de l'Advocacia, aquesta irregularitat es va corregir en 2018, en el marc normatiu vigent.
- b) En relació amb la designació dels membres de la mesa de contractació elegits per la Direcció General, quan haurien de ser designats pels sis membres que componen la seua comissió executiva, la irregularitat es va esmenar.
- c) Quant al possible fraccionament en la contractació de prestacions, es va comprovar un ús incorrecte del contracte menor que afecta els principis bàsics que regulen la contractació pública, que podria haver ocasionat un resultat contrari a l'interés públic. Així mateix, es comprova l'existència d'indícis de conflicte d'interés evidents en l'exdirector de l'Aeroport de Castelló i la Universitat Jaume I de Castelló.

Resultat: formulació de recomanacions de millora en el funcionament de l'Aeroport de Castelló, i es remeten a la Direcció General de Pressupostos i a la Intervenció General de la Generalitat. Així mateix, es va recomanar elaborar d'un pla anual de contractació, per al control i compliment.

Es pot consultar [ací](#).

Fase de seguiment: pendent de la remissió del Pla d'anyal de contractació i de les recomanacions formulades. Pendent de finalitzar la fase de seguiment

3.4.28. Denominació: Ajuntament de Castelló de la Plana. Irregularitats en matèria contractual, contractes menors

Expedient: 2020/G01_01/000275

Descripció: els fets denunciats es van concretar en possibles conductes contràries a la normativa aplicable en matèria contractual esdevingudes a l'Ajuntament de Castelló de la Plana.

Després de l'estudi de la documentació es conclou que:

1. En relació amb la tramitació efectuada amb la finalitat de contractar el servei de disseny de les estratègies per a la rehabilitació sostenible d'habitatges i la transició ecològica per a la ciutat de Castelló de la Plana, mitjançant el procediment de contracte menor, consten els informes de necessitat i de justificació de la contractació menor que exigeix la Llei, però un dels informes s'emet una vegada s'ha seleccionat la mercantil que efectuarà el servei objecte del contracte, la mercantil Ecoperspectivas SL.
2. En els informes de l'expedient de contractació no es motiva l'elecció de les tres empreses a les quals es convida a presentar una oferta per a prestar el servei que es pretén contractar. L'LCSP no obliga a aquesta motivació, i en aquest cas la potestat d'elecció de les mercantils ha recaigut en la Regidoria Delegada de Transició Ecològica. Es tracta d'una decisió política, ja que la motivació és un requisit necessari en qualsevol actuació administrativa.
3. Únicament es concedeix el termini de 72 hores per a presentar les ofertes a les mercantils convidades al procés de selecció, i encara que en la invitació se'ls sol·licita únicament una proposta econòmica, la mercantil Ecoperspectivas SL és l'única mercantil de les 3 convidades que presenta un projecte que denomina "oferta tècnica", que s'adapta, suposadament, a les circumstàncies i les necessitats del municipi de Castelló de la Plana.
4. No consta cap acte administratiu d'adjudicació del contracte de serveis a la mercantil Ecoperspectivas. L'article 118 de l'LCSP no estableix com a requisit de l'expedient de contractació d'un contracte menor la necessitat d'un acte administratiu o una resolució d'adjudicació.
5. Les operacions comptables de la relació d'obligacions de contractes menors engloben les tres fases d'execució pressupostària d'autorització de la despesa, disposició de la despesa i reconeixement de l'obligació (ADO), fet que indica que no hi ha un acte administratiu d'adjudicació en els contractes menors.

Resultat: s'arxiva l'expedient i es formulen recomanacions a l'Ajuntament de Castelló de la Plana:

1. Amb l'objectiu de vetlar per la major concurrència que propugna l'LCSP, l'òrgan de contractació hauria de concedir un termini prou ampli a les mercantils convidades perquè presenten una oferta adaptada a les necessitats municipals i amb la millor relació qualitat-preu.
2. Tot acte o actuació administrativa ha de ser motivat, i aplicable, encara que siga breument, en el document en què s'indica l'elecció de les mercantils a les quals es convida a presentar una oferta.
3. Ha de dictar-se un acte administratiu d'adjudicació en els contractes menors, i ha de donar-se'n trasllat al Departament de Comptabilitat perquè s'anoten en la comptabilitat les fases pressupostàries procedents.

Es pot trobar la resolució [ací](#).

Fase de seguiment: no és procedent una fase de seguiment.

3.5. Administracions i entitats que no han acceptat les recomanacions de l'Agència en les investigacions finalitzades

L'article 40.4 del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, de 27 de juny de 2019 (DOGV núm. 8582, de 2/07/2019), estableix que l'Agència comprovarà que les autoritats competents apliquen les mesures administratives, financeres, legislatives o disciplinàries que els ha recomanat, i en farà el seguiment mitjançant les actuacions que considere adequades.

L'apartat 5 de l'article esmentat recull que en cas que les autoritats afectades no apliquen les recomanacions proposades ni en justifiquen la inaplicació, l'Agència ha de fer-ho constar en la memòria anual o en un informe extraordinari a les Corts, segons corresponga. En qualsevol cas, abans de fer constar expressament l'incompliment, l'Agència ho ha de comunicar, amb la proposta de memòria o informe, a la persona o l'òrgan afectats per tal que al·leguen el que creguen convenient.

Durant l'any 2020, únicament l'Ajuntament de Paterna ha comunicat a l'Agència que no acceptaria ni implementaria les recomanacions elevades, concretament en la Resolució final d'investigació de l'expedient 2020/G01_01/000195 (23-2018) manteniment de les retribucions de dedicació exclusiva a regidora no adscrita, que es detalla en el punt 3.4.15 d'aquest apartat.

Mitjançant la Resolució núm. 462, de 23 d'octubre de 2020, final de la investigació, l'Agència va elevar una recomanació a l'Ajuntament de Paterna d'efectuar un expedient de revisió d'ofici del decret (exp. 062/2,2,1//2015-26), dictat el 13 de desembre de 2017, pel qual es regularitza la situació de la regidora no adscrita, que atorga efectes retroactius des de la data de l'abandó del grup municipal en el qual estava integrada.

L'Ajuntament de Paterna, mitjançant el registre d'entrada del 3 de desembre de 2020, va comunicar a l'Agència un escrit de manifestacions d'un tinent d'alcalde pel qual traslladava la no aplicació de la recomanació, així com les motivacions per a això.

Mitjançant la Resolució núm. 659, de 23 de desembre de 2020, l'Agència, després d'analitzar les manifestacions i veient que no alteraven el sentit de la resolució final de la investigació, va comunicar a l'Ajuntament de Paterna que finalitzava la fase de seguiment de l'expedient i es faria constar expressament en la memòria anual de l'exercici 2020 de l'Agència que es presentarà a les Corts el seu incompliment derivat de no acceptar l'aplicació de les recomanacions proposades. Es va concedir el termini d'al·legacions de 10 dies.

L'Ajuntament de Paterna va presentar el 25 de gener de 2021 un escrit d'al·legacions, que no aporten elements nous que alteren el sentit de la Resolució núm. 659, de 23 de desembre de 2020.

3.6. Col·laboració amb altres institucions

Les funcions de l'Agència s'exerceixen, sense perjudici de les que corresponen, d'acord amb la seua normativa reguladora específica, a la Sindicatura de Comptes, el Síndic de Greuges, el Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern, la Intervenció General de la Generalitat, la Inspecció General de Serveis, els òrgans competents en matèria d'incompatibilitats i conflictes d'interessos i els òrgans de control, supervisió i protectorat de les entitats incloses en l'àmbit d'actuació corresponent, i que actua en tot cas en col·laboració amb aquestes institucions i òrgans. L'agència aportarà tota la informació de què dispose i proporcionarà el suport necessari a la institució o l'òrgan que duga a terme la investigació o la fiscalització corresponent.

En compliment de les seues tasques, l'Agència podrà proporcionar la col·laboració, l'assistència i l'intercanvi d'informació amb altres institucions, òrgans o entitats públiques mitjançant plans i programes conjunts, convenis i protocols de col·laboració funcional, en el marc de la normativa aplicable.

L'agència no té competències en les funcions i les matèries que corresponen a l'autoritat judicial, el Ministeri Fiscal i la Policia Judicial ni pot investigar els mateixos fets que han sigut objecte de les seues investigacions. En cas que l'autoritat judicial o el Ministeri Fiscal inicien un procediment per a determinar el relleu penal d'uns fets que constitueixen, al mateix temps, l'objecte d'actuacions d'investigació de l'Agència, aquesta haurà d'**interrompre** les seues actuacions i aportar immediatament tota la informació de la qual disposa, a més de proporcionar el suport necessari, i serà un òrgan de **suport i col·laboració** amb l'autoritat judicial i el Ministeri Fiscal quan es requerisca. L'Agència sol·licitarà a la Fiscalia informació periòdica respecte del tràmit en què es troben les actuacions iniciades a instàncies seues.

Dins d'aquest entorn competencial, un dels àmbits de l'actuació principals de l'Agència el constitueix la seua col·laboració amb la Fiscalia i amb autoritats judicials en les actuacions que aquestes desenvolupen en l'àmbit de la investigació criminal. Per a això, la intervenció de l'Agència es du a terme a l'empara del que es disposa en l'article 5 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, que preveu que aquesta **puga proporcionar el suport necessari a l'autoritat judicial i al Ministeri Fiscal, i siga un òrgan de suport i col·laboració quan se la requerisca.**

En aquest sentit, el Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, de 27 de juny de 2019 (DOGV núm. 8582, de 02/07/2019), estableix en l'article 10, apartat 3, que "en el context de la realització de diligències d'investigació penal, instrucció de causes i celebració de judicis, relacionats amb les funcions de l'Agència i el seu àmbit d'actuació, aquesta podrà col·laborar amb el Ministeri Fiscal, els jutjats i els tribunals, quan així es requerisca, **mitjançant l'assistència tècnica i l'emissió d'informes pericials per personal funcionari al seu servei, especialitzat en matèria jurídicoadministrativa, econòmica, comptable i de control administratiu, i amb coneixement profund de les administracions i el seu sector públic i els procediments administratius**".

En compliment de la previsió normativa esmentada, s'han elaborat informes pericials requerits per diferents òrgans jurisdiccionals i per la Fiscalia, conclosos i entregats en l'exercici 2020.

D'aquesta manera, fins hui l'Agència **ha acceptat la seua designació com a perit judicial en 7 procediments judicials, 5 casos sol·licitats per jutjats d'instrucció de València, 1 cas sol·licitat per un jutjat d'instrucció de Castelló i en 1 supòsit a sol·licitud de la Fiscalia Provincial de València, Secció de Delictes Econòmics.**

Durant l'any 2020 s'han lliurat 6 dels 7 dictàmens pericials encomanats, i està pendent només la finalització de l'informe sol·licitat pel jutjat d'instrucció de Castelló, atés que s'ha demanat per via judicial documentació complementària per a elaborar-lo. En dos dels casos dels sis informes pericials presentats, s'ha ratificat i sotmés a les preguntes i els aclariments sol·licitats per les parts en la fase d'instrucció.

3.7. Sistemes d'Informació i Tecnologies

L'exercici 2020 s'ha convertit en un repte absolut per a l'activitat dels serveis TIC de l'Agència. L'arribada de la pandèmia va ocasionar un desplegament tecnològic i una adaptació funcional dels sistemes a les restriccions de mobilitat que es van imposar arran de l'estat d'alarma. Per aquest motiu, es van desplegar tant en els equips client com en els servidors i els sistemes de l'Agència, les aplicacions i les configuracions necessàries per a posar en funcionament, mitjançant VPN segures, el teletreball per a tot el personal de l'Agència.

Davant d'aquesta nova situació i a fi de disposar de tots els mitjans necessaris per a mantindre el nivell de servei de l'Agència, s'ha adquirit l'equipament tecnològic mínim necessari per a cada usuari i s'ha establert l'equip de treball necessari de manera que tots disposen de terminals de comunicacions en mobilitat, equips de processament i dispositius de visualització per a dur a terme el seu treball amb plenes garanties independentment de la seua ubicació.

Quant als serveis dependents dels Sistemes d'Informació, s'han dut a terme actualitzacions funcionals i de seguretat de la "Bústia de Denúncies", principal canal d'entrada de denúncies per part de la ciutadania. L'existència d'aquesta bústia de denúncies garanteix el compliment dels fins de l'Agència i les seues obligacions normatives, i estableix un canal de comunicació anònim i amb totes les garanties per a la persona denunciant i, a més, compleix les obligacions que imposa la Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i de la Unió, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió.

De manera paral·lela, i com a part fonamental del treball de l'Agència, la consolidació del projecte d'administració electrònica ha permés implementar una administració sense papers, desenvolupant dissenys *ad hoc* per als expedients d'anàlisi i investigació, protecció del denunciant i expedient sancionador. Aquests desenvolupaments permetran que la tramitació d'aquests tipus d'expedients siga guiada, amb homogeneïtat en la documentació i la tramitació i amb la incorporació de dades essencials per a una anàlisi més exhaustiva i l'exploació mitjançant quadres de comandament.

Un dels canals d'entrada d'informació procedent de la ciutadania o altres administracions ha sigut la "Seu Electrònica", que s'ha millorat incorporant funcionalitats i manuals útils.

La utilització del registre electrònic a través de la Seu ha sigut la manera de registre més utilitzada enguany. La taula següent mostra la comparació entre registres presencials i telemàtics:

Taula 14. Comparació entre registres presencials i telemàtics

Tipus de registre	Nre. de registres
Registres d'entrada telemàtics a través de seu electrònica	634
Registres presencials	398

Durant el 2020, tots els expedients s'han tramitat utilitzant l'aplicació d'administració electrònica, el projecte d'implantació de la qual es va iniciar l'any 2018 i ha finalitzat el desembre del 2020. S'ha tramitat un total de 1.103 expedients electrònics. La posada en funcionament del servei de notificació electrònica en la nostra seu ha millorat la gestió de les notificacions, les quals, en una gran majoria, s'efectuen a altres administracions.

El servei de portafirmes també ha sigut un dels més utilitzats i ha permès que tot document se signe de manera electrònica, quede emmagatzemat en el gestor documental i es puga consultar per a comprovar-ne la integritat des de la seu electrònica a través del codi segur de verificació (CSV).

La posada en marxa de la nostra solució d'administració electrònica ha permès un teletreball efectiu i productiu i no únicament com una resposta davant de la situació de pandèmia, sinó com una manera de gestió necessària per a les funcions pròpies de l'Agència.

Mitjançant la Declaració d'aplicabilitat, en l'àmbit de l'ENS en l'exercici 2019, es va obtenir la relació de mesures de seguretat que resulten aplicables al sistema d'informació de l'Agència. Aquestes mesures de compliment obligat, malgrat l'impacte que ha ocasionat la pandèmia, s'han començat a aplicar i s'ha aconseguit disposar d'un servei de correu electrònic segur certificat pel Centre Criptològic Nacional, així com d'un tallafoç de nova generació necessari per a protegir la informació i els sistemes de categoria alta.

4.

Assumpes Jurídics

4.1. Funcions

Les funcions encomanades a la unitat administrativa denominada Direcció d'Assumpes Jurídics estan enumerades en l'article 21 del Reglament de funcionament i règim interior, de 27 de juny de 2019, de l'Agència, que literalment indica les següents:

- a) Dirigir, coordinar i supervisar el funcionament i l'organització de les unitats dependents.
- b) Efectuar les tasques corresponents a l'assessorament jurídic de l'Agència, així com emetre els informes jurídics preceptius i altres que sol·licite la Direcció de l'Agència.
- c) Prestar assessoria legal a la persona denunciant sobre els fets relacionats amb la denúncia, així com sobre els procediments que s'interposen en contra seua amb motiu d'aquesta.
- d) Vetlar per la protecció de les persones denunciants, informants i alertadors, i proposar l'adopció de mesures que en garantisquen la protecció i, en particular, preservar-ne la indemnitat personal i professional.
- e) Efectuar les propostes d'atorgament de l'estatut de la persona denunciant i de resolució de qualsevol incidència que puga sorgir en relació amb aquest.
- f) Elaborar i proposar les modificacions legislatives i reglamentàries que afecten l'Agència o s'hi referisquen.
- g) Complir la funció certificadora de les actuacions generades per l'Agència i de secretaria general.

- h) Tramitar els convenis que haja de subscriure l'Agència, sense perjudici de l'elaboració de propostes, l'impuls i el seguiment per la unitat administrativa que corresponga.
- i) Instruir i tramitar els expedients relatius a la imposició de les sancions que preveu la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat.
- j) Exercir la representació i la defensa en judici de l'Agència.
- k) Tramitar i proposar la resolució de les peticions d'accés a la informació pública que es formulen.
- l) Tramitar els procediments de responsabilitat patrimonial.
- m) Instruir i tramitar els expedients disciplinaris del personal de l'Agència.
- n) Les que li assigne el director o directora de l'Agència.

Altres funcions que també corresponen a la Direcció d'Assumptes Jurídics són la d'exercir la secretaria del Consell de Participació, prevista en l'article 25.1 del Reglament de funcionament i règim interior; les tasques relacionades amb el Registre de convenis propi de l'Agència, a què es refereix l'article 87 del Reglament, que s'adscriu a aquesta unitat, i la gestió del Registre d'acords i resolucions de la Direcció de l'Agència, previst en l'article 89 del Reglament.

Així mateix, en compliment de la funció certificadora de les actuacions generades per l'Agència i de secretaria general atribuïda a la Direcció d'Assumptes Jurídics, correspon a aquesta ser membre de fet i de dret de les meses tècniques i de negociació de les condicions de treball del personal al servei de l'Agència, i a aquest efecte fa les tasques ordinàries de secretaria i elaboració de les actes de les reunions, així com l'assessorament jurídic que corresponga en cada cas.

4.2. Marc normatiu

Amb la [Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat](#), es crea l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana (Agència Valenciana Antifrau o AVAF), destinada a previndre i erradicar el frau i la corrupció de les institucions públiques valencianes i per a impulsar la integritat i l'ètica pública, a més de fomentar una cultura de bones pràctiques i de rebuig del frau i la corrupció en el disseny, l'execució i l'avaluació de polítiques públiques i en la gestió de recursos públics.

L'AVAF es constitueix, dins del territori valencià, com a organisme especialitzat amb referència i en desplegament del que s'estableix en la Resolució 58/4 de l'Assemblea General de Nacions Unides, per la qual s'aprova [la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció](#), feta a Nova York el 31 d'octubre de 2003. Aquesta convenció va entrar en vigor a Espanya mitjançant l'instrument de ratificació publicat en el *Boletín Oficial del Estado* núm. 171, de 19 de juliol de 2006, i forma part, per tant, de l'ordenament jurídic intern d'acord amb el que es preveu en l'article 96 de la Constitució Espanyola.

Concretament, el capítol I de l'esmentada Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, amb la rúbrica "Disposicions generals", tracta en els articles 1 a 5 l'objecte

d'aquesta llei, la naturalesa jurídica de l'Agència, el seu règim jurídic i l'àmbit d'actuació subjectiu, les seues funcions i fins, i la delimitació i les relacions amb altres organismes.

Destaca en l'articulat la seua adscripció a les Corts Valencianes com a persona jurídica amb personalitat jurídica pròpia i la independència en l'exercici de les seues funcions, garantia imprescindible d'imparcialitat i neutralitat política per a desenvolupar adequadament la seua específica i especialitzada missió de control del sector públic valencià i de les seues institucions en diferents facetes: prevenció, investigació, protecció i, si és el cas, sanció.

Segons el que es disposa en els articles 1 i 4 de la Llei 11/2016, s'atribueixen a l'AVAF determinades funcions, a saber: la prevenció i la investigació de possibles casos d'ús o destinació irregular de fons públics i de conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret; la prevenció i l'alerta en relació amb conductes del personal al servei de les entitats públiques que comporten l'ús o l'abús en benefici privat d'informacions obtingudes per raó de les seues funcions o de qualsevol altre aprofitament contrari a l'ordenament jurídic; i la investigació d'actes o omissions que puguen ser constitutius d'una infracció administrativa, disciplinària o penal i, en funció dels resultats de la investigació, instar la incoació dels procediments que corresponga per a depurar les responsabilitats que puguen correspondre.

Així mateix, se li encomana impulsar mesures contra la corrupció, fer recomanacions i assessorar les administracions i les entitats públiques del seu àmbit d'actuació, col·laborar amb altres organismes públics amb funcions complementàries, formar els servidors públics en la prevenció del frau i elaborar programes de sensibilització dirigits a la ciutadania.

També és competència de l'AVAF protegir les persones que denuncien fets, els comuniquen o n'alerten, que poden donar lloc a responsabilitats legals dins d'aquest àmbit i vetlar perquè aquestes persones no patisquen represàlies a conseqüència de la informació proporcionada, segons disposa l'article 14 de la Llei 11/2016.

A més, l'AVAF té potestat sancionadora, i exigeix responsabilitat a les persones físiques o jurídiques que incomplisquen les mesures de protecció de les persones denunciants, filtren informació en el curs de les investigacions, obstaculitzen els seus procediments d'investigació, no comuniquen fets que siguen susceptibles de ser considerats constitutius de conductes fraudulentament o de corrupció o contraris a l'interés general, o facen denúncies manifestament falses (articles 17 i següents de la Llei 11/2016).

Al seu torn, la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de creació de l'Agència, es va desenvolupar mitjançant el [Reglament de funcionament i règim interior de 27 de juny de 2019 de l'Agència \(DOGV núm. 8582, de 2/ 07/2019\)](#), en compliment del que es preveu en la disposició transitòria primera i diversos preceptes d'aquesta llei.

L'aprovació d'aquest reglament i el rodatge durant més d'un any ha permés consolidar el funcionament de l'Agència en l'àmbit intern i extern. Internament, s'ha enfortit l'estructura organitzativa de l'Agència i s'ha avançat en l'articulació i la distribució de funcions en les diferents unitats administratives i la coordinació entre aquestes. Externament, les bases reguladores de la seua activitat s'han materialitzat en el desenvolupament de procediments administratius que fan realitat les funcions i els fins de l'Agència, i permeten mostrar aquest

organisme públic com una eina eficaç i eficient per a la prevenció i la lluita contra el frau i la corrupció.

En definitiva, la llei i el seu reglament han dotat a l'Agència, durant l'any 2020, amb una seguretat jurídica que és coherent, dins de les possibilitats i les competències autonòmiques valencianes, amb l'esmentada Convenció de Nacions Unides contra la Corrupció i amb el dret de la Unió Europea dins d'aquest àmbit, i es genera així un marc normatiu estable, integrat i clar; si bé és necessari reconèixer, com s'exposarà més avant, que per al seu ple funcionament es troba a faltar una regulació estatal integral de prevenció i lluita contra la corrupció, l'absència de la qual es fa cada vegada més evident.

D'altra banda, la [Resolució de 5 d'octubre de 2020 concreta l'àmbit d'actuació material de l'AVAF](#), a l'efecte de l'aplicació de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i del seu Reglament de funcionament i règim interior, de 27 de juny de 2019, en els fets o conductes següents:

- a) Corrupció: ús o desviació de poder o de recursos de procedència pública per a fins diferents dels concedits; ús o abús del poder públic per a obtenir avantatges, beneficis o qualsevol altre aprofitament particular, propi o de tercers, o per a qualsevol altre fi contrari a l'ordenament jurídic.
- b) Fraus: acte tendent a eludir una disposició legal de manera enganyosa; ús inapropiat i perjudicial dels recursos i els actius d'una organització, contrari a la veritat i a la rectitud; ús o destinació irregular de fons o patrimoni públics.
- c) Irregularitats administratives i comportaments constitutius d'una infracció administrativa o disciplinària, en els quals subjau una situació potencial de frau o corrupció.
- d) Conductes i activitats reprotxables per ser contràries a l'objectivitat, a la imparcialitat, a l'eficàcia, a la probitat, a la integritat, a l'ètica pública i al bon govern, així com efectuar despeses supèrflues i innecessàries de fons de procedència pública, impliquen o no una infracció directa de l'ordenament jurídic positiu.

En relació amb la raó, el contingut o els assumptes que són competència o funció de l'Agència, la mateixa denominació de l'entitat creada mitjançant la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, "Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraus i la Corrupció", incorpora com a objecte i finalitat de la seua actuació els termes de "prevenció i lluita contra el frau i la corrupció", però s'esmenten al llarg d'aquest text legal, a més, moltes altres expressions, com ara "benefici particular o personal", "impuls de la integritat i ètica pública", "fraus i corrupció en la gestió dels recursos públics", "ús o destinació irregular de fons públics", "conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret", "ús o abús en benefici privat d'informació, aprofitament contrari a l'ordenament jurídic", "infraccions administratives, disciplinàries o penals", "irregularitats que poden donar lloc a responsabilitats legals" o "accions o omissions doloses o culposes amb qualsevol grau de negligència".

És per això que, en exercici de la facultat que conté la disposició final primera del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, es dicta l'esmentada Resolució de 5 d'octubre

de 2020, a fi d'especificar els assumptes en què ha d'intervindre l'Agència, i es proporciona així més seguretat jurídica, tant al personal funcionari al servei d'aquesta en l'exercici de les seues funcions com a totes les persones, físiques o jurídiques, a les quals puga afectar aquesta normativa o que per qualsevol motiu hagen de relacionar-se amb l'Agència com a conseqüència o per raó de les seues funcions.

Les accepcions conceptuals anteriors s'han construït a conseqüència del treball d'immersió efectuat en les normes, les recomanacions i els instruments internacionals més rellevants sobre aquesta matèria, i en els corrents doctrinals més avançats dins del panorama jurídic espanyol.

Al costat de la Llei, el Reglament i l'esmentada resolució sobre l'àmbit d'actuació material, integra el marc normatiu de l'Agència la [Resolució de 25 d'abril de 2018, per la qual es crea la "Bústia de denúncies" i se'n regula el funcionament](#). Aquesta eina tecnològica, que està situada en la nostra pàgina web <https://www.antifraucv.es>, un any més ha estat a la disposició de la ciutadania en general i de les persones al servei de les administracions públiques en particular, per a facilitar, de manera identificada o anònima, la comunicació d'irregularitats procedents de l'àmbit d'actuació subjectiu de l'Agència: administracions públiques radicades en el nostre territori i el sector públic vinculat, universitats públiques valencianes, corporacions de dret públic, concessionaris, contractistes i subcontractistes de l'Administració, perceptors de subvencions, institucions autonòmiques quant a la seua activitat administrativa i pressupostària, partits polítics, organitzacions sindicals i organitzacions empresarials i qualsevol entitat, independentment de quina siga la seua tipologia o manera de constitució, que siga finançada majoritàriament per les administracions públiques o subjecta al domini efectiu d'aquestes.

Completa aquest marc normatiu la [Resolució de 15 d'octubre de 2019, per la qual es determina la composició del Consell de Participació de l'AVAF](#). Aquest consell de participació és l'òrgan assessor i de consulta i una via per a la participació de la societat civil i de persones expertes, dins de l'àmbit de la prevenció i la lluita contra el frau i la corrupció, la transparència en l'activitat pública i la qualitat democràtica, per tal d'aconseguir d'un compliment millor de les funcions i els fins d'aquesta agència. La finalitat és impulsar la vinculació de l'Agència amb la societat civil i la ciutadania facilitant-ne la comunicació i la relació. El Consell es va crear mitjançant la [Resolució de 12 de febrer de 2019, que obria el termini dirigit a les organitzacions cíviques interessades per a presentar candidatures](#) per a ocupar-ne les vocalies. La seua regulació, funcions, composició, règim de reunions i funcionament s'arregla, així mateix, en els [articles 24 a 26 del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència](#).

Finalment, la [Resolució de 7 de gener de 2019 crea el Consell de Direcció de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana](#), com a òrgan col·legiat d'assessorament i assistència al director o directora de l'Agència per a la deliberació, la proposta i la coordinació de les funcions i les actuacions pròpies d'aquesta.

4.3. Actualització del Projecte de Llei de la Generalitat, de la Funció Pública Valenciana. Proposta d'esmenes

Com explicàvem en la Memòria d'activitat de l'Agència corresponent a l'exercici 2019, si ens fixem en el dret comparat, per la seua proximitat i semblances especialment quant a l'organització territorial de l'Estat, destaca la [Llei italiana número 190, de 6 de novembre de 2012, sobre disposicions per a la prevenció i la repressió de la corrupció i la il·legalitat en l'Administració pública](#), modificada posteriorment l'any 2014 i completada per la [Llei número 179, de 30 de novembre de 2017, de protecció d'autors de denúncies](#).

. La primera de les lleis italianes esmentades creava l'any 2012 un nou organisme, com a punt de referència nacional de les polítiques anticorrupció, el qual, poc després, es va transformar en la denominada "Autoritat Nacional de Lluita Contra la Corrupció (ANAC)", que des de 2014 exerceix competències en matèria de control i vigilància dels contractes públics, incloent-hi potestats de sanció i de proposta de modificació legislativa.

Des de llavors, s'ha produït a Itàlia un enfortiment progressiu d'aquesta autoritat, a través de la intensificació de la seua independència i l'acumulació en el seu si, no només de les competències i el personal de la ja suprimida Autoritat de Supervisió de la Contractació Pública, sinó, a més, de totes les funcions en matèria de transparència i anticorrupció.

Completant aquest sistema, la segona de les lleis italianes referenciades, aprovada en 2017, recull una sèrie de disposicions per a la protecció dels autors d'informes o denúncies relacionades amb possibles delictes o irregularitats de què hagen tingut coneixement en el context d'una relació laboral pública o privada. A aquest efecte, aquesta llei modificava l'article 54 bis del Decret legislatiu núm. 165, de 30 de març de 2001, relatiu a la protecció dels empleats públics que denuncien infraccions en interès de la integritat de l'Administració pública i la transparència.

Aquesta regulació general de la funció pública italiana estableix, entre altres qüestions, que aquestes persones no podran ser sancionades, degradades, transferides o sotmeses a mesures organitzatives que tinguen efectes negatius directes o indirectes sobre les seues condicions laborals. En cas de produir-se aquests fets, els ha de comunicar l'interessat o les organitzacions sindicals a l'ANAC, a fi d'exercir les accions de garantia i disciplinàries que corresponga. Concretament, s'imposaran sancions als qui infraguen les mesures de protecció de les persones denunciants i també als qui presenten denúncies falses o denúncies infundades de manera intencionada o amb negligència greu. Aquesta norma del país veí afig, ja des de 2017, que no es pot revelar la identitat del denunciant, i que s'han d'establir canals de denúncia que permeten usar mètodes informàtics i promoure les eines de xifratge precises per a garantir la confidencialitat de la identitat del denunciant, del contingut de les denúncies i dels fets i documentació relacionats.

Tenint en compte aquest antecedent i altres del nostre entorn més immediat, així com el que es disposa en la Directiva (UE) 2019/1937, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, sobre protecció de les persones que denuncien infraccions del dret de la Unió, a la qual ens referirem detingudament en l'epígraf següent d'aquesta memòria i en la

recomanació final, [l'AVAF, en data 10 de març de 2020](#), una vegada presentat el Projecte de Llei de la Generalitat de la funció pública valenciana i obert el tràmit parlamentari corresponent, [va remetre a les Corts la seua proposta d'esmenes al text del projecte](#), el text complet del qual pot visualitzar-se en la nostra pàgina web.

A continuació s'exposen, de manera sintètica, el contingut i la motivació d'aquesta proposta, que té caràcter eminentment tècnic i que, si s'incorpora al futur text de la Llei de la funció pública valenciana, situaria la Comunitat Valenciana novament en l'avantguarda espanyola dins d'aquest àmbit, tant a escala territorial com respecte del mateix Estat espanyol, i es transposaria en el nostre territori una part important del contingut de la directiva esmentada abans de la data límit, que serà el 17 de desembre d'aquest any 2021.

Concretament, la proposta d'esmenes formulada per l'AVAF afecta els articles 4.a, 78, 97, 98, 99 i 141.1 del Projecte de Llei. En funció de la matèria, aquesta proposta d'esmenes la podem classificar de la manera següent:

- El primer grup, relatiu al dret de protecció del personal empleat públic que denuncie irregularitats i a la necessitat d'establir canals de denúncies interns (article 78).
- El segon grup, pel que fa a l'homogeneïtzació necessària de diverses qüestions relacionades amb els drets i els deures del personal empleat públic i els principis ètics i de conducta amb la normativa estatal de referència (articles 97, 98 i 99).
- El tercer grup, respecte de l'encaix de l'Agència i del personal que hi presta serveis dins del text del Projecte de Llei segons la seua naturalesa, funcions i fins (articles 4.a i 141.1).

Respecte del **primer grup de propostes d'esmenes** esmentat, que afecta l'**article 78** de la futura Llei de la funció pública valenciana, amb la rúbrica "**Règim del dret a la protecció del personal empleat públic que denuncie irregularitats**", la recomanació d'aquesta Agència requereix recordar que la redacció d'aquest precepte no pot quedar al marge dels mandats internacionals ([Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció](#)) i europeus ([Directiva UE 2019/1937](#)), així com de la legislació autonòmica ja vigent ([Llei 11/2016](#), [Llei 22/2018](#), [Resolució de 4 de febrer de 2020 que aprova el Pla d'actuació de la Inspecció General de Serveis 2020-2021](#)) i la jurisprudència del Tribunal Suprem, entre altres [sentències, com la núm. 35/2020, de 6 de febrer de 2020, i la núm. 54/2019, de 6 de febrer de 2019](#), totes dues de la Sala Penal del Tribunal Suprem.

En aquest sentit, el text d'aquest precepte proposat per l'Agència incorpora, en pro de la seguretat jurídica en relació amb aquest dret de protecció del personal empleat públic, l'esment a la procedència d'aplicar la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per correspondre a aquesta garantir aquell dret.

També s'introdueix l'especificació que la persona que fa l'alerta o la denúncia podrà identificar-se o ser anònima. Si opta per identificar-se, caldrà mantindre'n la confidencialitat, de manera que la identitat del denunciant o l'alertador no es podrà revelar, ni revelar informació que pugua permetre identificar-la, llevat que preste el seu consentiment o hi haja un requeriment judicial.

Igualment s'afeg, en concordança amb la Directiva (UE) 2019/1937 i la normativa autonòmica assenyalada, ja aprovada i vigent, la previsió de l'existència de canals de denúncia. Així, en administracions públiques radicades al territori de la Comunitat Valenciana, el sector públic vinculat i altres persones jurídiques públiques, s'establiran canals de denúncia interns, que siguin segurs, accessibles i fiables, que garantisquen l'anonimat i la confidencialitat, i el seguiment diligent de la denúncia o l'alerta. Aquests canals hauran d'existir quan l'Administració pública o l'entitat tinguen més de 50 treballadors o el municipi tinga més de 10.000 habitants. En tot cas, es podrà utilitzar com a canal extern de denúncies la "Bústia de Denúncies" disponible en la pàgina web de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

Reconèixer la possibilitat de la denúncia anònima és la millor manera de protegir la persona que denuncia irregularitats, les comunica, n'informa o n'alerta. La immensa majoria dels empleats públics no s'atreveixen a denunciar per temor a represàlies, i és habitual en aquests casos acarnissar-se amb els denunciants, els testimonis o els perits. Protegir la seua identitat o guardar la confidencialitat és la millor manera de lluitar contra la corrupció i les males pràctiques.

L'important no és la persona que informa, alerta o denuncia, sinó els fets o les conductes respecte dels quals s'emet l'informe o l'alerta o que conté la denúncia. No és el qui, sinó el què. Exigir que el denunciant s'identifique desincentiva les denúncies i fomenta la llei del silenci; condueix a qui presencia uns fets o té una certa informació a continuar mirant cap a un altre costat per a evitar problemes. D'aquesta manera, es provoca l'efecte invers al desitjat: l'increment del frau i la corrupció pels qui incorren en aquests fets, sabedors que les persones del seu entorn no s'atreveixen a fer el pas. Això es constata quan aquesta agència comprova, en l'exercici de les seues funcions una vegada darrere l'altra, que la primera actuació de la persona denunciada, en conèixer l'existència d'una denúncia que pot afectar-la, es dirigeix a esbrinar qui ha sigut el denunciant. Llavors comença la persecució i el denunciat es converteix en represaliador.

D'altra banda, en resposta als qui temen el dany que podria causar una denúncia anònima, cal recordar que aquesta no inicia per si mateixa un procediment de manera automàtica, sinó que es tracta d'una font d'informació, fet que exigeix un examen correcte i necessari per part de l'òrgan o l'autoritat receptor, ja que aquella incita, o no, a la seua actuació d'ofici després d'analitzar la versemblança dels fets i les conductes. Aquesta anàlisi o valoració s'ha d'apreciar en conjunt, juntament amb altres indicis o elements de prova.

En definitiva, la denúncia anònima no pot ni ha de rebutjar-se per ser anònima, ni ha d'impedir obrir una investigació, sinó que simplement exigeix una anàlisi reforçada per a prendre-la en consideració, i ponderar la coherència i la possible veracitat de les dades.

Al mateix temps, es ressalta que les denúncies falses se sancionen disciplinàriament, en el mateix Projecte de Llei de funció pública (article 171.1.f), en la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència (article 18.II.1.d), i, així mateix, penalment (article 456 del Codi Penal), per la qual cosa els mecanismes per a rebutjar-les estan regulats oportunament.

A Espanya, en àmbits d'actuació com els de l'Agència Tributària, la Inspecció de la Seguretat Social, la Inspecció de Treball, la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, el blanqueig de capitals o la protecció de dades, s'admeten les denúncies anònimes, atés que constitueixen una font importantíssima d'informació.

Igualment, s'admeten les denúncies anònimes en l'àmbit de les empreses, sobretot les grans empreses, perquè aquestes denúncies ajuden a detectar possibles irregularitats que poden posar en risc l'activitat i el negoci empresarial.

També, com s'ha dit, la denúncia anònima és admesa per l'AVAF des de maig de 2018 al territori de la Comunitat Valenciana sense que això ocasione cap problema, igual que s'està duent a terme, a través de les seues pròpies oficines antifrau, a Catalunya i a les Illes Balears.

Pel que fa al **segon grup de propostes d'esmenes**, es posa en relleu que, a través d'aquestes, l'Agència busca l'homogeneïtzació necessària de diversos punts relacionats amb els drets i els deures del personal empleat públic i els principis ètics i de conducta que han de regir les seues actuacions amb la normativa estatal de referència (**articles 97, 98 i 99** del projecte de Llei i els articles 52, 53 i 54 del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic).

Concretament, en l'article 97 del projecte de Llei es proposa incorporar l'expressió "codi de conducta" i es millora la redacció del precepte a fi de possibilitar l'elaboració i l'aprovació de codis ètics en qualsevol àmbit o sector de les administracions públiques.

Els codis ètics i de conducta, generalitzats als països del nostre entorn i cada vegada més freqüents en les empreses, constitueixen mecanismes d'integritat, perquè estableixen estàndards de comportament mitjançant la recopilació de valors i normes o pautes ètiques i de conducta clares i accessibles que es prediquen tant de l'organització a la qual es pertany com dels seus integrants.

D'altra banda, es proposa adaptar la rúbrica actual dels articles 98 i 99 del projecte de Llei, i substituir-les, respectivament, per les de "principis ètics" i "principis de conducta", per resultar ser esments més concrets i apropiats, a més de concordes amb la norma bàsica reguladora dels empleats públics (TREBEP).

El primer principi ètic ha de ser el "respecte a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic" (principi de legalitat), i l'exercici de les seues atribucions segons el principi de dedicació al servei públic abstenint-se no només de conductes contràries a aquest, sinó de qualsevol altra que comprometa la neutralitat en l'exercici dels serveis públics". Així mateix, en el projecte de Llei es troba a faltar, com a principi de conducta, el següent: "Posar en coneixement dels seus superiors o dels òrgans competents les propostes que consideren adequades per a millorar el desenvolupament de les funcions de la unitat en la qual estiguen destinats. A aquest efecte, es podrà preveure crear la instància adequada competent per a centralitzar la recepció de les propostes dels empleats públics o administrats que servisquen per a millorar l'eficàcia en el servei".

La incorporació d'aquests aspectes, que constitueixen normativa bàsica de l'Estat, s'adapta a determinats requeriments que imposa la Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la unió (DOUE de 26/11/2019).

Finalment, pel que fa al **tercer grup de propostes d'esmenes**, es proposa, a fi de dissipar dubtes i evitar interpretacions *ad hoc*, incloure l'AVAF en l'epígraf corresponent **de l'article 4.a** del projecte de llei, al costat d'altres institucions estatutàries, a través de la incorporació en la redacció actual, a continuació de la referència al "personal al servei de les Corts Valencianes", de l'expressió "i les seues entitats adscrites".

Això permet harmonitzar el que s'estableix en la futura Llei de funció pública valenciana amb el que es disposa en l'article 29 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de creació de l'Agència, i en el seu Reglament de funcionament i règim interior, tenint en compte que l'Agència és una entitat adscrita a les Corts Valencianes, que actua amb independència de les administracions públiques i que, en tot cas, està integrada per personal funcionari de carrera procedent d'aquestes, ja que d'acord amb aquesta regulació, el personal de l'AVAF es regeix per la seua llei de creació, pel seu reglament de funcionament i règim interior, per la normativa reguladora del personal de les Corts i, en defecte d'això, per la legislació aplicable en matèria de funció pública valenciana.

Finalment, es proposa addicionar una nova lletra en l'article 141.1 del Projecte de llei de funció pública en la qual es reculla expressament, dins de la relació de supòsits en els quals és procedent declarar la situació administrativa de serveis especials, el personal funcionari quan siga adscrit als serveis de les Corts, de la Sindicatura de Comptes, del Síndic de Greuges, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, del Consell Jurídic Consultiu, del Consell Valencià de Cultura, de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i del Comité Econòmic i Social. Això és reconegut àmpliament per les diferents administracions públiques i la jurisprudència.

La raó de ser d'aquesta previsió legal obeeix a la necessitat que els drets d'aquests funcionaris i funcionàries en la seua administració d'origen no es veguen minvats a conseqüència de les noves tasques que duguen a terme en aquestes institucions o entitats externes a aquella, funcions que són de control, fiscalització, investigació, emissió d'informes o sanció, en relació precisament amb actuacions de les mateixes administracions públiques de les quals procedeixen.

Això evitaria, com ha ocorregut fins ara, que la Direcció General de Funció Pública de l'Administració de la Generalitat o, concretament, l'Ajuntament d'Albal, malgrat els antecedents administratius aplicats per altres administracions públiques amb una regulació similar, que declaren en situació de serveis especials el seu personal funcionari (el Ministeri de Política Territorial i Funció Pública en reiteradíssimes ocasions, la Diputació de València i els ajuntaments de Barcelona, Godella, Llíria i Oviedo), deneguen aquesta possibilitat al personal que procedeix d'aquelles i s'ha incorporat a l'Agència amb un lloc definitiu.

Igualment, el fet de passar a aquesta situació de serveis especials, i així ho corroboren, entre d'altres, [la Sentència núm. 783/2004, de 10 de juny de 2004, del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, Sala Contenciosa, Secció Setena](#); [la Sentència núm. 1393/2004, de 3 de](#)

[novembre de 2004, del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, Sala Contenciosa, Secció Setena; la Sentència núm. 963/2013, de 26 de setembre de 2013, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala Contenciosa, Secció Quarta; i la Sentència núm. 475/2014, de 27 de juny de 2014, del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Sala Contenciosa, Secció Quarta.](#)

El personal funcionari de carrera que accedisca a llocs en aquestes institucions o entitats externes a les administracions públiques, per raó de mobilitat i en atenció als seus coneixements i experiència adquirits, així com al mèrit i la capacitat, ha de tindre garantit no només el principi d'igualtat de tracte davant dels companys i la prohibició de qualsevol mena de discriminació, sinó els drets que li siguen més favorables a l'hora de decidir el seu futur professional, i la situació de serveis especials és l'única que cobreix aquestes garanties. Al mateix temps, aquesta situació administrativa contribueix a assegurar que l'actuació d'aquest personal en l'exercici de les seues funcions en òrgans de control extern s'efectue segons els principis d'independència, imparcialitat i objectivitat.

En setmanes successives a la presentació en les Corts d'aquesta proposta d'esmenes al Projecte de Llei de funció pública valenciana, l'AVAF va mantindre reunions amb cada un dels grups parlamentaris de les Corts, en les quals en va explicar tots els detalls, a més de la motivació específica en cada cas. Al mateix efecte va mantindre una reunió amb el director general de Funció Pública i personal funcionari responsable en aquesta Direcció General.

4.4. Transposició de la Directiva (UE) 2019/1937, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió

4.4.1. Estat del procediment d'elaboració de la normativa per a la transposició a Espanya de la Directiva (UE) 2019/1937

Amb la publicació en el *Diari Oficial de la Unió Europea* (DOUE) el 26 de novembre de 2019 de la [Directiva \(UE\) 2019/1937, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió](#), assistim a l'aparició d'un nou marc europeu en matèria de protecció a persones que denuncien fets o conductes contraris a l'interés públic o n'alerten.

Cal recordar que les directives són un instrument harmonitzador de les legislacions internes dels països membres de la Unió Europea, que obliguen els estats membres destinataris quant al resultat que cal aconseguir, però els deixen la llibertat per a triar l'acte jurídic de conversió d'aquelles en normes de dret intern. Així doncs, convé recordar que les directives són normes comunitàries que responen a la necessitat d'implicar les instàncies nacionals en la conformació d'un ordenament jurídic que no reposa en un repartiment de matèries, sinó en una assignació de finalitats.

La transposició de les directives a l'ordenament jurídic intern de cada estat membre té un termini, que per al cas de la Directiva (UE) 2019/1937 **finalitza el pròxim 17 de desembre de 2021**.

En desenvolupament dels treballs de transposició d'aquesta directiva, el **IV Pla de govern obert d'Espanya 2020-2024**, aprovat pel Govern, recull deu compromisos que assumeixen les administracions públiques per a reforçar la transparència i la rendició de comptes, millorar la participació, establir sistemes d'integritat pública i formar i sensibilitzar la ciutadania i el personal empleat públic en matèria de govern obert amb l'objectiu de contribuir a una societat més justa, pacífica i inclusiva.

Concretament, dins de l'**eix d'"Integritat"** d'aquest IV Pla de govern obert s'inclou com a compromís número 6 el relatiu a la "Protecció de denunciants", la finalitat del qual és literalment la següent:

"Transposar a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva (UE) 2019/1937, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la UE. Aprovar un marc jurídic uniforme que garantisca la protecció de les persones que faciliten informació per a la detecció de delictes o infraccions legals en el si d'una organització, siga pública o privada, i contribuir d'aquesta manera a implementar millor la llei."

Amb aquest objectiu, el **Ministeri de Justícia** va constituir a mitjan any passat un **grup de treball** en el si de la Secció de Dret Públic de la Comissió General de Codificació, encarregat de preparar la proposta de text articulat per a la transposició.

Durant l'últim trimestre de 2020, el grup de treball esmentat ha mantingut reunions amb diversos grups d'interés en la matèria, com ara organitzacions i associacions civils.

Així mateix, el passat 4 de novembre de 2020 representants del Ministeri de Justícia van convocar els **membres de la Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau** d'Espanya, de la qual forma part l'AVAF, juntament amb l'Oficina Antifrau de Catalunya, l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears, l'Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona, l'Oficina Municipal contra el Fraude i la Corrupció de l'Ajuntament de Madrid, l'Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, el Consell de Comptes de Galícia, l'Audiència de Comptes de Canàries, el Servei Nacional de Coordinació Antifrau i l'Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació.

En la reunió esmentada, la Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau va exposar al Ministeri les seues experiències respectives en la prevenció i la lluita contra la corrupció i la protecció de les persones denunciants, funció respecte d'aquesta última en la qual l'AVAF gaudeix d'un paper destacat per ser l'única entitat dins del territori nacional que està desenvolupant aquesta competència.

L'esmentat IV Pla de govern obert indica en aquest punt que la finalitat de la transposició de la directiva és resoldre el problema de la inexistència de normes mínimes de protecció per a les persones que, en el context de les seues activitats laborals, tant en el sector públic com

en el sector privat, tenen coneixement d'infraccions, violacions o frau de llei i volen informar-ne.

A aquest efecte, els objectius fixats pel Ministeri de Justícia per a aconseguir el compromís esmentat són, literalment, els següents:

“Establir una regulació per a protegir totes les persones denunciants que informen sobre corrupció o fraus i violacions de les lleis dels països de la Unió Europea, establir canals protegits de denúncies i prohibir represàlies contra els qui denuncien irregularitats en empreses privades i organismes públics.

Poder explotar el potencial de protecció de qui denuncia per a reforçar l'aplicació i el compliment de la legislació en tots els àmbits.

Reforçar l'exercici del dret a la llibertat d'expressió i informació.

Tal com preveu la directiva, establir un aparell institucional adequat per a garantir la protecció del denunciant a través de l'autoritat que designe l'Estat membre.”

A continuació, es destaca com a compromís del Govern de la nació el següent:

“La iniciativa ha de ser prioritària, ja que serà un instrument especialment útil en la lluita integral contra la corrupció, i la protecció de les persones que denuncien l'incompliment d'infraccions i violacions de la llei, tant en l'àmbit públic com en el privat”.

Durant la redacció d'aquesta memòria d'activitats, el mes de gener de 2021, amb l'objectiu d'oferir participació a la ciutadania i amb caràcter previ a l'elaboració del text normatiu, el Ministeri de Justícia ha substanciat el tràmit de la “**Consulta pública sobre la transposició de la Directiva (UE) 2019/1937**, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió.”

Mitjançant la presentació el passat 27 de gener de 2021 d'un [escrit d'al·legacions a la consulta pública esmentada](#), que està disponible en la nostra pàgina web, l'AVAF ha participat en aquest tràmit traslladant la seua experiència i fent aportacions que estima que poden ser d'interès per a elaborar l'avantprojecte de llei corresponent.

El calendari per a la transposició de la directiva, després de la consulta pública prèvia, inclou les fites següents, que cal dur a terme durant el primer semestre de 2021: sotmetre el resultat de la consulta al Consell de Ministres, a fi de decidir els tràmits següents i, en particular, sobre les consultes, els dictàmens i els informes que resulten convenients; el tràmit d'audiència i informació pública; i la incorporació d'informes d'altres òrgans, com l'Oficina de Coordinació i Qualitat Normativa del Ministeri de la Presidència, Relacions amb les Corts i Memòria Democràtica, la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, la Direcció General de Coordinació Autònoma i Local del Ministeri de Política Territorial i Funció Pública, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i la Secretaria General Tècnica del Ministeri de Justícia.

Es projecta que, juntament amb el Ministeri de Justícia, hi participen els ministeris d'Hisenda, Assumptes Econòmics i Transformació Digital; d'Indústria, Comerç i Turisme; de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana; per a la Transició Ecològica; de Treball i Economia Social; de Política Territorial i Funció Pública, i el Consell de Seguretat Nuclear. A més d'altres organismes, com l'Oficina de Coordinació i Qualitat Normativa, el Consell d'Estat, la Comissió General de Secretaris d'Estat i Sotssecretaris i el Consell de Ministres, per a la remissió posterior, una vegada aprovat el Projecte de Llei, al Congrés dels Diputats.

Durant el segon semestre de 2021, s'estableix l'emissió del dictamen del Consell d'Estat sobre el text proposat i l'enviament posterior a la Comissió de Secretaris d'Estat i Sotssecretaris i al Consell de Ministres per a aprovar-lo com a projecte de Llei, al desembre d'enguany segons la previsió.

Després d'aprovar el Projecte de Llei, es traslladarà al Congrés dels Diputats per a la tramitació parlamentària, i el calendari esmentat dona per fet que això es produirà ja en 2022.

En conseqüència, no es preveu la possibilitat que la Directiva (UE) 2019/1937 estiga transposada abans del termini límit fixat, que finalitza el 17 de desembre de 2021.

El retard en la transposició de directives a Espanya continua sent un problema persistent, i si bé teòricament la directiva entra en vigor una vegada transposada, una consolidada **doctrina del Tribunal de Justícia Europeu** considera que una directiva que no s'ha transposat **pot tindre certs efectes directes** quan es produeixen les circumstàncies següents, a saber:

- Quan la transposició a la legislació nacional no s'ha produït o es produeix incorrectament.
- Si els termes de la directiva són incondicionals i prou clars i precisos.
- Si els termes de la directiva atribueixen drets als particulars.

Els jutjats i els tribunals nacionals no podran aplicar, durant aquest període, normes nacionals que resulten incompatibles amb la directiva, si els drets són incondicionals i prou precisos. En aquest sentit disposa l'article 47 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea:

“Tota persona que haja vist violats els seus drets i llibertats garantits pel dret de la Unió, té dret a la tutela judicial efectiva (...). Tota persona té dret que la seua causa siga oïda equitativament i públicament, i dins d'un termini raonable, per un jutge independent i imparcial, establert prèviament per la Llei (...)”.

Al marge dels treballs empresos pel Govern de la nació per a transposar la Directiva (UE) 2019/1937, durant el 2020 hem assistit, una vegada més, a la presentació de diferents iniciatives legislatives de mesures de lluita contra la corrupció i la protecció de les persones denunciants tant en l'àmbit estatal com en l'autonòmic.

Concretament, **en l'àmbit estatal**, el Congrés dels Diputats ha continuat la tramitació de les iniciatives següents:

- 17 de gener de 2020, [Proposició de llei de mesures de lluita contra la corrupció, a iniciativa del grup parlamentari Ciutadans](#).

En aquesta [adreça web](#) es poden consultar les intervencions de cada un dels grups parlamentaris i la votació subsegüent d'aquesta iniciativa, que va finalitzar amb el rebuig de la proposició formulada.

- 21 de febrer de 2020, [Proposició de llei de protecció integral dels denunciants de corrupció, pel grup parlamentari VOX](#).

Segons la informació oficial publicada en la [pàgina web del Congrés dels Diputats](#), des del passat 22 d'abril de 2020 la proposició esmentada està pendent de prendre en consideració en el Ple.

- 15 de gener de 2021, [Proposició de llei orgànica de mesures de lluita contra la corrupció i per a la protecció dels alertadors, pel grup parlamentari Ciutadans](#).

En la data de redacció d'aquesta memòria, la proposició de llei orgànica [està pendent de resposta del Govern](#), la contestació del qual ha d'emetre's abans del 6 de març de l'any en curs.

D'altra banda, **a escala autonòmica**, les iniciatives en tràmit durant el 2020 han sigut les següents:

- [Avantprojecte de llei per la qual es regula l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat de Castella i Lleó i s'estableix l'estatut de les persones denunciants](#). La Conselleria de Transparència, Ordenació del Territori i Acció Exterior [va publicar en l'espai de Govern Obert](#) el text de l'Avantprojecte de llei pel qual es regula l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat de Castella i Lleó i s'estableix l'estatut de les persones denunciants, que es va sotmetre als tràmits de participació ciutadana, audiència i informació pública, finalitzats el 24 de febrer de 2020.

- [Proposició de llei de protecció sobre els informants de possibles infraccions del dret a la Comunitat de Madrid](#). En data 23 de desembre de 2020, es va publicar en el *Boletín Oficial de la Asamblea de Madrid* núm. 98 l'Acord del Ple de l'Assemblea de Madrid, de 17 de desembre de 2020, pel qual es pren en consideració la Proposició de llei presentada pel grup parlamentari Ciutadans, de protecció sobre els informants de possibles infraccions del dret a la Comunitat de Madrid.

En data 21 de gener de 2021, es va publicar en el *Boletín Oficial de la Asamblea de Madrid* núm. 101 l'Acord de la Mesa de la Diputació Permanent de l'Assemblea, de data 18 de gener de 2021, pel qual s'obri el termini de presentació d'esmenes i de consideracions ciutadanes, i l'enviament a la Comissió de Justícia, Interior i Víctima.

- [Projecte de llei de lluita contra el frau i la corrupció a Andalusia i protecció de la persona denunciant](#)

En data 9 de febrer de 2021, el Consell de Govern de la Junta d'Andalusia [ha acordat remetre al Parlament d'Andalusia](#) el Projecte de llei contra el frau i la corrupció i la protecció de la persona denunciant per a debatre'l i aprovar-lo.

4.4.2. Algunes aportacions per a una transposició adequada de la Directiva (UE) 2019/1937

L'AVAF, com a única autoritat en aquests moments a Espanya que ofereix protecció a les persones que denuncien frau, corrupció o irregularitats que poden donar lloc a responsabilitats legals, treballa perquè la seua experiència s'exporte a altres territoris, especialment a escala nacional, a fi que s'efectue una transposició adequada i completa a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva (UE) 2019/1937, relativa a la protecció de persones que denuncien infraccions del dret de la Unió.

[L'Informe de la Comissió Europea, de 30 de setembre de 2020, sobre l'estat de dret dels 27 en 2020](#), comunicat al Parlament Europeu, al Consell, al Comité Econòmic i Social Europeu i al Comité de les Regions, en el capítol concernent a Espanya, evidencia com a problemes, entre d'altres, la falta d'un marc de protecció dels denunciants de corrupció i que Espanya no tinga una estratègia global contra aquesta xacra. Afig que, segons l'últim Eurobaròmetre, el 94 % dels espanyols considera que la corrupció està estesa, davant del 71 % de la mitjana europea; i el 58 % va assenyalar veure's afectat personalment per la corrupció en la vida quotidiana, davant del 26 % de mitjana a la Unió Europea.

No hi ha dubte que la transposició de la Directiva (UE) 2019/1937 ha d'aprofitar-se com una oportunitat única d'introduir en el nostre dret positiu mesures de lluita contra la corrupció i de protecció de les persones que la denuncien, així com de delimitar nous marcs d'integritat i ètica pública. Una transposició correcta de la directiva suposa canvis transcendents, però també ofereix riscos i perills. Caldrien reformes importants en el nostre ordenament jurídic estatal, tal com es descriu en l'apartat 7.5 d'aquesta memòria, dins del capítol "Recomanacions", que requereixen aprovar una llei específica i integral de lluita contra la corrupció, així com revisar un grup important de normes reguladores del sector privat i altres del sector públic, entre les quals cal incloure també la modificació de lleis processals i del mateix Codi Penal, i lleis reguladores de la funció pública i laborals.

En opinió d'aquesta agència, entre les **línies bàsiques per a efectuar una transposició adequada de la Directiva (UE) 2019/1937** a Espanya, des de l'AVAF es proposen les següents:

1. La **nova regulació ha de ser integral**, perquè la directiva presenta com a objectiu combatre les activitats il·legals i els abusos que es produeixen tant en el sector públic com en el sector privat, i lluitar contra el frau, la corrupció i les infraccions en totes les matèries a què es refereix l'article 2 d'aquella, així com qualsevol altra que pugja perjudicar els interessos generals.
2. Igual que ja han fet Itàlia o França, ha de crear-se una **Autoritat Nacional de Lluita contra la Corrupció**, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per a complir els seus fins, **independent de les administracions públiques i del seu sector públic, i adscrita al Congrés dels Diputats**, de manera que haja de retre comptes tant a l'òrgan de poder legislatiu com a la ciutadania.

3. Aquesta autoritat independent ha de tindre **coneixement, experiència i solvència**, i ser **neutral** des del punt de vista polític.
4. És necessari **delimitar l'àmbit d'actuació** d'aquesta autoritat: l'àmbit material, precisant conceptes com frau, corrupció o un altre tipus d'irregularitats de les que ha de conèixer; l'àmbit subjectiu, o la relació dels subjectes sobre els quals l'autoritat ha de desplegar les seues funcions; i l'àmbit territorial, amb respecte a l'organització territorial de l'Estat i a les competències de les comunitats autònomes.
5. Se n'han d'especificar les funcions: protecció a les persones que denuncien, informen o alerten, potestat sancionadora, investigació de denúncies i actuacions d'ofici, prevenció, formació i sensibilització en aquest àmbit, elaboració d'informes i recomanacions, elaboració de plans nacionals i d'una memòria anual, entre d'altres.
6. En virtut d'aquestes funcions, haurà de valorar-se la **integració** en l'Autoritat Nacional de Lluita contra la Corrupció d'**algunes estructures estatals existents** les funcions de les quals poden reassignar-se sota el mateix paraigua: la regulació, la supervisió i l'avaluació de la contractació pública, la coordinació de les accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió Europea o el control dels conflictes d'interessos d'alts càrrecs.
7. S'implantaran **canals obligatoris de denúncies**, interns i externs, en el sector públic i en el privat, amb exigències perquè s'establisquen per davall dels mínims plantejats en la directiva, atesa la configuració dels nostres ajuntaments i les petites i mitjanes empreses.
8. Serà imprescindible determinar i assegurar la **confidencialitat** de totes les dades, els documents i les informacions que es manegen.
9. Ha de permetre's la **denúncia anònima** com a font d'informació, fet que s'admet de manera clara i contundent en la nostra jurisprudència. L'anonimat és la millor manera de protegir un denunciant.
10. **En cap cas** la denúncia d'aquests fets o conductes suposa una **infracció del deure de sigil** imposat al personal empleat respecte dels assumptes que conega per raó de les seues funcions, **ni tampoc** cap mena de **responsabilitat** en relació amb aquesta revelació.
11. Es **prohibiran les represàlies** a conseqüència d'haver presentat una denúncia, i **s'assegurarà la reparació integral del dany** i el reconeixement a l'exemplaritat dels qui denuncien en pro del bé comú.
12. Ha de correspondre al presumpte represaliador provar que el perjudici causat al denunciant no ha sigut conseqüència de la denúncia interposada; això és, haurà d'establir-se en aquests casos la **inversió de la càrrega de la prova**.
13. En relació amb les **persones denunciants**, se n'hauran d'especificar els drets i els deures (estatut de protecció) i el concepte de denunciant de bona fe.

14. Serà necessari articular la **coordinació entre els controls i les investigacions administratius i penals**, i integrar en el sistema de control la informació procedent de mitjans de comunicació i dels denunciants.
15. La corrupció és perseguible no sols des de l'àmbit **penal**, sinó també des de l'àmbit **administratiu** (sancionador i disciplinari), i a aquest efecte han de valorar-se principis com l'objectivitat, la imparcialitat, la integritat i l'ètica pública, l'honestedat i la rendició de comptes.
16. S'implementarà un enfocament basat en l'**anàlisi de riscos per a detectar les irregularitats i el frau**, incloent-hi l'ús d'eines informàtiques.
17. La nova autoritat estatal de lluita contra la corrupció i la protecció del denunciador ha de **coordinar-se amb les comunitats autònomes i les oficines i agències existents**. Hauran d'harmonitzar-se les legislacions i caldrà preveure determinades normes bàsiques i exigències mínimes. A més, l'autoritat nacional assumirà funcions en els territoris on no hi haja aquestes entitats.

D'altra banda, es fa necessari destacar que amb l'aprovació de la Directiva (UE) 2019/1937, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió, es recull la necessitat que els estats membres designen "autoritats competents" per a rebre i gestionar les denúncies (article 6), i obliga aquestes autoritats que tinguen en compte les experiències d'altres autoritats competents (article 12).

En desenvolupament d'aquesta obligació, la **Xarxa d'Autoritats Europees d'Integritat i Alertadors** (en les sigles en anglés, **NEIWA**) està formada per autoritats europees que tenen com a objectiu la promoció i salvaguarda de la integritat en els estats respectius, que gestionen i investiguen denúncies com a òrgans de control extern, i que assessoren i protegeixen persones que denuncien fets irregulars o n'alerten.

La Xarxa NEIWA es va constituir en un grup de treball el 28 maig de 2019, en una reunió celebrada a la Haia. Actualment, està composta per diferents autoritats especialitzades que representen 21 estats membres i continua treballant per a aconseguir l'adhesió de la resta d'estats de la Unió Europea, fins i tot d'altres països de fora.

L'Agència es va integrar com a membre de ple dret en la Xarxa NEIWA el desembre de 2019, i hi participa en representació d'Espanya juntament amb l'Oficina Antifrau de Catalunya.

La Xarxa NEIWA materialitza una plataforma a través de la qual les autoritats europees especialitzades poden cooperar i intercanviar coneixements pràctics i experiències sobre integritat pública i gestió de denúncies d'irregularitats, amb atenció especial a l'aplicació efectiva de la Directiva (UE) 2019/1937.

L'Agència considera imprescindible l'assistència dels seus representants a les reunions d'aquesta xarxa, tant plenàries com dels grups de treball que s'han constituït en el seu si, ja que a través d'aquestes trobades i recomanacions es consolida un canal important de comunicació que contribueix a garantir la transposició adequada de la directiva en cada un dels estats membres participants, amb la fixació d'uns estàndards mínims i homogenis per

a aplicar en el desenvolupament de les funcions relatives a la protecció de les persones denunciants.

Així, l'AVAF ha participat durant el 2020 en la reunió plenària de Roma, que va culminar amb la *Declaració de Roma, de 26 de juny de 2020*, i en les reunions dels grups de treball del 7 d'octubre i del 16 al 27 de novembre de 2020, preparatòries de les reunions plenàries celebrades els dies 3 i 4 de desembre, que van donar lloc a la *Declaració de Brussel·les, de 17 de desembre de 2020*. El contingut íntegre de totes dues declaracions es recull en l'epígraf 5.4.3. d'aquesta memòria.

4.5. Protecció de les persones denunciants, informadores o alertadores de frau o corrupció

L'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de creació de l'Agència, amb el títol "Estatut de la persona denunciante", disposa que l'Agència presta atenció especial a les persones denunciants. Aquesta funció reconeguda per la llei es desenvolupa en el títol VII "Protecció de la persona denunciante", articles 41 a 48 del Reglament de funcionament i règim interior, de 27 de juny de 2019, de l'Agència (DOGV núm. 8582, de 02/07/2019).

En les nostres memòries d'activitat anteriors es recullen casos d'incompliment de resolucions de protecció dictades per l'Agència per part d'algunes administracions i el seu sector públic vinculat, que actualment continuen vigents, i s'efectuava una anàlisi de l'abast de l'estatut de protecció que s'atorga a les persones denunciants en cas que es reuneixen certs requisits. Es distingia entre drets i deures que deriven de la concessió de l'Estatut, i es reflectia un estudi de les represàlies i les conseqüències més freqüents que s'esdevenen en l'àmbit professional i personal en la vida d'aquestes persones després de presentar la denúncia.

En aquesta ocasió es presenta, al llarg d'aquest epígraf, l'experiència de l'AVAF dins d'aquest àmbit una vegada hem acumulat més de tres anys de desenvolupament d'aquesta nova i apassionant funció pública, i a aquest efecte s'exposa la classificació de drets i deures que aparella l'estatut de protecció dins d'un context de bones pràctiques i es formula una proposta de decàleg per a la protecció de les persones denunciants i alertadores, aprovat durant l'any passat en el si del grup de treball del Consell de Participació de l'Agència, constituït per a tractar aquesta temàtica. A continuació, es presenta la situació actual de la protecció a la Comunitat Valenciana, amb referència especial a les tasques que ha dut a terme l'AVAF derivades del seguiment durant el 2020 de les persones a les quals s'ha atorgat l'estatut, a fi de prestar-los l'assessorament adequat i evitar que les persones que tenen atorgat l'estatut patisquen represàlies. Es finalitza aquest epígraf posant en relleu algunes dades estadístiques que poden ser d'interès.

4.5.1. L'estatut de protecció: els drets i els deures de les persones denunciants

El concepte de persona denunciante inclou tota aquella que denuncia o comunica fets o conductes susceptibles de ser considerats frau o corrupció, n'alerta o n'informa.

L'atorgament de l'estatut de protecció a la persona denunciant implica una sèrie de **drets de la persona denunciant, però també deures** i responsabilitats.

Igualment, poden beneficiar-se dels drets derivats de l'estatut de protecció de la persona denunciant els testimonis i els perits, així com els cònjuges o les persones amb qui estiguen lligats per una relació anàloga d'afectivitat, i els ascendents, els descendents i els germans, sempre que també aquests patisquen represàlies o amenaça d'actes lesius a conseqüència de la presentació de la denúncia, la declaració testifical o l'emissió de l'informe pericial.

La protecció pot prolongar-se durant la investigació i més enllà. Els drets i els deures inherents a la concessió de l'estatut de persona denunciant es mantenen durant tot el temps que estiga vigent la resolució administrativa que el declara fins que desapareguen les causes que hagen donat lloc a l'atorgament de la protecció, i en aquest cas s'obri el procediment de pèrdua de l'estatut.

4.5.1.1. Drets

- Assessoria legal en relació amb els fets denunciats, que s'estén als procediments que s'interposen contra les persones denunciants amb motiu de la denúncia.
- Anonimat, i si la persona s'identifica, confidencialitat tant dels fets denunciats com de la seua identitat.
- Garantia que la denúncia dels fets o les conductes no suposarà infringir el deure de sigil imposat al personal empleat respecte dels assumptes que coneguen per raó de les seues funcions ni cap responsabilitat per la revelació efectuada.
- Dret a rebre comunicació sobre l'inici de les actuacions d'investigació en cas que les estiga duent a terme l'AVAF, o de l'arxivament, així com dels resultats de la investigació.
- Dret a afavorir la seua atenció i suport psicològic o mèdic, a través del sistema sanitari públic.
- Dret a al·legar en descàrrec seu el fet d'haver presentat una denúncia o haver revelat determinada informació d'interés per a la investigació, en els processos judicials que la persona denunciant iniciï per a defensar o restablir els seus drets perjudicats per interposar la denúncia.
- Dret a la inversió de la càrrega de la prova en els supòsits d'existència de represàlies, contra les quals l'AVAF podrà adoptar mesures correctives o de restabliment de drets, amb una audiència prèvia a les persones, físiques o jurídiques, causants de la lesió. Això comporta que correspon a aquestes últimes provar que el perjudici no ha sigut conseqüència de la denúncia interposada, sinó que es basa en raons objectives, justificades i de conformitat amb el que s'estableix en la llei.
- Dret al fet que l'Agència exercisca accions correctives i de restabliment, a instàncies de la persona denunciant, com ara sol·licitar a l'òrgan competent el trasllat a un altre lloc, sempre que no implique un perjudici al seu estatut personal i carrera

professional, o concedir un permís per un temps determinat amb el manteniment de la retribució.

- Dret a la indemnització dels danys i perjudicis, determinats i individualitzats econòmicament, quan s'acredite que es produeixen com a conseqüència directa d'haver presentat la denúncia.
- Garantia d'indemnitat laboral.
- Dret fonamental a la seua seguretat personal i familiar, per la qual cosa haurà de rebre protecció policial quan comuniqui l'existència d'un perill o una amenaça sobre la seua vida, la seua integritat física o sobre els seus béns.

4.5.1.2. Deures i responsabilitats

- Actuar de bona fe, entesa com la creença racional que la informació revelada és certa i que amb la denúncia actua a fi de salvaguardar els interessos públics i el bé comú.
- Deure de col·laborar en la investigació que s'estiga duent a terme, a requeriment de l'AVAF, del Ministeri Fiscal o de l'autoritat judicial.
- La protecció de la persona denunciant no l'eximeix de les responsabilitats en què haja pogut incórrer per fets diferents dels que constitueixen l'objecte de la denúncia.
- En el cas que la denúncia continga informació falsa, tergiversada o obtinguda il·lícitament, de la qual puga derivar una responsabilitat d'ordre penal, civil o disciplinari, s'adverteix d'això a la persona denunciant, i això pot donar lloc a una sanció per falta molt greu.
- No serà responsable pels danys i perjudicis que puguin derivar-se de la comunicació o la divulgació de l'alerta fundada, ni incorrerà en cap altre tipus de responsabilitat, civil o penal, que puga desprendre's d'aquestes circumstàncies, incloent-hi expressament les referides al possible menyscapte del dret a l'honor i de la protecció de dades personals, llevat que la resolució que pose fi al procediment demostre que la persona denunciant coneixia l'escassa fiabilitat, inexactitud o falsedat de la informació o se la condemne per denúncia falsa.

4.5.2. Decàleg per a la protecció de les persones denunciants i alertadores

La protecció de les persones denunciants o alertadores també ha sigut objecte d'estudi en el grup de treball creat a aquest efecte dins del marc del Consell de Participació de l'Agència. Després de les anàlisis i els debats pertinents, aquest grup de treball va elevar al Consell de Participació una proposta, que va donar lloc a un acord d'aquest, adoptat en sessió plenària el 30 de juny de 2020, en el qual es va ratificar el decàleg de principis que han de regir la protecció de les persones denunciants i alertadores de corrupció.

Un dels objectius de formular aquest decàleg és que el contingut es pugui tindre en compte en la transposició a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva (UE) 2019/1037, de protecció de les persones que denuncien infraccions del dret de la Unió Europea.

El referit [Decàleg per a la protecció de les persones denunciants i alertadores](#), el contingut íntegre del qual està disponible en el nostre web, destaca que les mesures de prevenció i lluita contra la corrupció exigeixen l'assessorament i la protecció de les persones que la denuncien, la instauració de bústies de denúncies segures, confidencials i anònimes, la delimitació de nous marcs d'integritat, transparència i ètica pública, el compromís de les nostres institucions i una gran aliança amb la ciutadania.

A més, proposa qüestions com la delimitació dels dotze àmbits de la protecció o la necessitat que l'estratègia de protecció s'estengui tant al sector públic com al privat. També inclou la necessitat d'exercir aquesta funció des de la independència i la rendició de comptes, la coordinació entre els controls i les investigacions administratius i penals, i el respecte en tot cas del principi de confidencialitat, així com la prohibició de represàlies i l'assegurament de la indemnitat de les persones denunciants i alertadores.

Aquest decàleg ha sigut subscrit, juntament amb l'Agència Valenciana Antifrau, per les entitats següents: COSITAL València, Observatori Ciutadà contra la Corrupció (OCC), Fundació per la Justícia, Tactical Whistleblowers, Transparència Internacional Espanya, Associació Valenciana de Consumidors i Usuaris (AVACU), Associació Espanyola Subjectes Obligats en Prevenció del Blanqueig (ASEBLAC), Fundació Internacional Baltasar Garzón (FIBGAR), Associació d'Alertadors contra la Corrupció Whistleblower, Acció Cívica contra la Corrupció, Plataforma per l'Honestedat (PlxH), Plataforma Ciutadana Castelló per la Justícia i Contra la Corrupció i Sindicat de Tècnics del Ministeri d'Hisenda (GESTHA).

4.5.3. Situació de la protecció de les persones denunciants a la Comunitat Valenciana

Com s'ha dit, la **Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat**, que crea l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, **presta una atenció especial a les persones denunciants i recull la possibilitat d'atorgar un estatut de protecció** a persones que denuncien irregularitats que poden donar lloc a responsabilitats legals.

Des de fa més de tres anys, la Comunitat Valenciana protegeix persones que denuncien fets o conductes presumptament constitutius de frau o corrupció, als quals generalment tenen accés o coneixement en compliment de les obligacions laborals o professionals, fet que els condueix a presentar denúncies davant de la mateixa agència o el Ministeri Fiscal o l'autoritat judicial.

D'acord amb l'experiència de l'AVAF adquirida en matèria de protecció a les persones denunciants, l'atorgament a aquestes d'un **estatut de protecció s'erigeix com una potent eina en la lluita contra la corrupció**.

Amb l'atorgament d'aquest estatut s'evita l'obscurantisme i el secret, marges on es mou i nia la corrupció, s'anima els denunciants potencials a no mirar cap a un altre costat i es possibilita la ruptura de la tan estesa llei del silenci. Sense denunciants, que en un nombre important de casos es converteixen en testimonis clau en procediments penals (també potencialment procediments sancionadors o disciplinaris), es fa pràcticament impossible perseguir i castigar la corrupció. D'ací la importància i la necessitat de protegir-los.

Tradicionalment han sigut **tres**, fonamentalment, les **causes que han impedit que afloren casos de corrupció**:

En primer lloc, la por de denunciar per l'alt risc professional i personal que es corre en fer-ho, perquè el denunciante es troba sempre en posició d'inferioritat davant del denunciat i, per tant, és altament vulnerable.

En segon lloc, la inexistència de canals segurs i confidencials als quals dirigir les alertes i les denúncies sobre males praxis i conductes corruptes en el si de les administracions públiques i del sector públic vinculat.

I, en tercer lloc, la creença que "la denúncia no serveix per a res". És a dir, la falta de confiança que, si es denuncia, es duga a terme una investigació adequada, de manera rigorosa i amb totes les conseqüències.

A això hem d'afegir el clàssic i despectiu concepte de denunciante, al qual s'associa l'apel·latiu d'acuseta, delator o espieta, aquell que va en contra de l'*establishment*.

Quant a la primera d'aquestes causes, la relativa a la por, la concessió de l'estatut de protecció implica que l'AVAF vetla perquè aquestes persones no patisquen amenaces, assetjament, intimidació, acusacions falses, minvament de drets, obertura d'expedients disciplinaris o fins i tot l'acomiadament, ja que una vegada atorgat aquest, l'AVAF fa un seguiment de la persona denunciada i de la seua situació. D'acord amb la llei de creació, aquesta agència compta per a això amb una poderosa eina dissuasiva: la potestat sancionadora a imposar al represaliador, ja que l'incompliment de les mesures de protecció del denunciante constitueix una infracció molt greu, sancionable amb una multa de fins a 400.000 euros i la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* per al coneixement general.

Respecte de la segona i tercera de les causes, l'Agència va posar en marxa el maig de 2018 un canal segur, accessible i eficaç de denúncies, a través de la "Bústia de Denúncies", disponible en la pàgina web <https://www.antifraucv.es/denuncia/bustia-de-denuncies/>, que permet també les denúncies anònimes, denúncies la versemblança de les quals s'analitza i, si hi ha elements o indicis suficients, donen lloc a l'obertura de procediments d'investigació que du a terme la mateixa agència.

I, finalment, pel que fa a la consideració despectiva del terme "denunciante", l'AVAF tracta de promoure un canvi de cultura, perquè és el denunciante qui, posant-se en risc, permet destapar fets corruptes, frauds o males pràctiques, que cal castigar o corregir.

El denunciant no ha de ser un heroi, sinó una persona normal que compleix el seu deure i actua en pro del bé comú; i, en aquest sentit, la societat ha d'agrair aquesta actuació, **el seu exemple s'ha de seguir i la seua figura s'ha de reforçar**.

En la nostra experiència, les persones que denunciïn fets o conductes susceptibles de ser considerades frau o corrupció o n'alerten es relacionen i es comuniquen amb l'AVAF a través de la seua "Bústia de Denúncies", per correu electrònic o ordinari, registre d'entrada de documents, seu electrònica, telefònicament o de manera presencial.

Generalment, les denúncies les fa personal funcionari de carrera, sobretot de l'Administració local, però també hi ha personal funcionari interí, personal laboral d'empreses i fundacions públiques i personal contractat al servei d'empreses contractistes de l'Administració.

Les mesures de protecció que comporta l'Estatut es poden estendre a familiars i persones de l'entorn laboral del denunciant que pateixen amenaces o intimidacions. També s'aplica l'estatut en cas d'haver d'atestar davant d'autoritats judicials de l'ordre penal o emetre informes amb destinació a aquestes.

Els assumptes denunciats solen estar relacionats amb la contractació pública, l'accés a la funció pública i les proves selectives, la provisió de llocs o ascensos, els drets i les retribucions del personal, i assumptes urbanístics, de subvencions o relatius al patrimoni públic.

En la immensa majoria dels casos en els quals s'ha concedit l'estatut, les denúncies són greus i tenen vessant penal, per la qual cosa s'estan substanciant davant de jutjats i tribunals.

La Comunitat Valenciana és pionera en tot el territori nacional duent a terme la protecció de les persones denunciants, informadores o alertadores de frau, corrupció i irregularitats que poden donar lloc a responsabilitats legals, i s'anticipa a la Directiva (UE) 2019/1937, i al mateix Estat espanyol.

Així, les persones denunciants que es dirigeixen a l'Agència, només pel fet de denunciar i independentment de la concessió o no de l'estatut de protecció, tenen **dret a assessorament jurídic**, òbviament gratuït i confidencial, fet que permet impulsar la denúncia, redirigir-la a altres òrgans o autoritats competents o fins i tot evitar la presentació de denúncies infundades.

L'AVAF assessora cada any, telefònicament, presencialment o per correu electrònic, vora un centenar de persones.

Fins al desembre de 2020, han arribat a l'AVAF trenta-cinc sol·licituds de l'estatut de protecció de la persona denunciant. Respecte d'aquestes sol·licituds, s'ha concedit la protecció a vint-i-una persones, s'han denegat tres sol·licituds de protecció, no s'han admés per falta de competència dues sol·licituds, i s'han produït cinc pèrdues de l'estatut de protecció, que tal com més avant s'explica, estaven autoritzades per l'efecte del silenci administratiu. A 31 de desembre de 2020, hi ha quatre sol·licituds en tramitació.

En relació amb les sol·licituds d'atorgament de l'estatut de protecció que estaven pendents de resoldre a 1 de gener de 2020, cal destacar que durant el 2020, després d'analitzar-les detalladament, es van dictar tres resolucions de denegació de l'estatut de protecció de la persona denunciant i una resolució d'inadmissió per falta de competència, ja que es tractava d'un assumpte relacionat amb el funcionament de l'Administració de justícia.

Els motius d'aquestes desestimacions de protecció són diversos, i es pot destacar de manera succinta bé la inexistència de denúncia en la qual es base la sol·licitud de protecció, bé que els fets o les conductes denunciats no revisten els elements essencials necessaris per a ser considerats com a frau o corrupció des del punt de vista de l'àmbit d'actuació de l'Agència, bé que no s'ha comprovat la concurrència dels elements constitutius del fonament de la mesura de protecció per no acreditar la persona sol·licitant l'existència d'un perjudici o dany, no identificar l'existència d'un subjecte represaliador o no advertir una posició especial de vulnerabilitat en la persona física o jurídica que denuncia.

Un esment a part mereixen les resolucions que durant l'any 2020 s'han dictat en relació amb la pèrdua de l'estatut de protecció de la persona denunciant, i cal retrocedir a la regulació inicial de l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per a explicar-ne la motivació des d'un punt de vista jurídic.

Ha de recordar-se que, originàriament, l'esmentat article 14 de la Llei 11/2016, que regula el procediment de protecció, no contenia cap esment exprés sobre els efectes del silenci administratiu d'aquesta mena de procediments. Això comportava l'aplicació supletòria del règim general que estableix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, d'acord amb el qual, una vegada transcorregut el termini màxim per a resoldre de manera expressa, han d'entendre's estimades per silenci administratiu les sol·licituds de concessió de l'estatut de protecció de la persona denunciant.

Posteriorment, mitjançant la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat, es va introduir un nou apartat 3 en l'article 14 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, en el qual s'estableix expressament el caràcter desestimatori de la falta de resolució expressa, i es corregeix així aquesta llacuna legal.

D'acord amb això, l'Agència tenia sol·licituds de protecció a la persona denunciant anteriors a la vigència de la Llei 27/2018 que, com que no s'havia pogut dictar en termini una resolució desestimatoria, havien esdevingut estimades de manera presumpta basant-se, exclusivament, en la figura legal del silenci administratiu. Davant d'aquesta situació, i com que no hi havia cap obstacle legal per a això, l'Agència va analitzar si, en aquests casos d'estimació presumpta, existien o no els pressupòsits de fets necessaris per al reconeixement de la protecció per raons de fons.

Després d'aquesta anàlisi, en els casos en què es va constatar l'absència d'aquests requisits necessaris, es va iniciar amb cada un dels interessats el procediment contradictori oportú per a la pèrdua de l'estatut de protecció, d'acord amb la regulació que estableix l'article 45 del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència.

Aquest procediment ha donat lloc al fet que durant el 2020 s'hagen dictat cinc resolucions de pèrdua de l'estatut de protecció de la persona denunciante, totes degudament motivades, en les quals es conclou la no concurrència dels requisits essencials per a atorgar la protecció, és a dir, s'apreciava la falta d'existència o previsibilitat de represàlies, la no concurrència d'una especial intencionalitat o ànim lesiu en la conducta de les persones o les entitats denunciades, o el fet de no quedar prou acreditada una situació de vulnerabilitat del denunciante.

En data de redacció d'aquesta memòria, el nombre de persones denunciants protegides per l'Agència arriba a un total de 25.

4.5.4. Seguiment de la protecció de les persones denunciants

"Ningú hauria de posar en perill la seua reputació o el seu lloc de treball per denunciar un comportament il·legal".

Així s'expressava *Anna-Maja Henriksson*, ministra de Justícia de Finlàndia, país que ocupava la presidència rotatòria de la Unió Europea en el moment d'aprovar-se la Directiva (UE) 2019/1937, relativa a la protecció de persones denunciants, pendent en aquests moments de transposició a l'ordenament jurídic espanyol.

Anticipant-se a l'aprovació d'aquesta directiva, tres anys abans es publicava i entrava en vigor la [Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció](#), que incorporava en l'articulat, de manera innovadora dins del panorama jurídic estatal i autonòmic, un règim de protecció de les persones denunciants dins del territori de la Comunitat Valenciana.

En concret, l'article 14 de l'esmentada Llei 11/2016, amb el títol "Estatut de la persona denunciante", reflecteix el desig del legislador autonòmic de recollir, d'una manera expressa, una regulació aplicable a les persones que decideixen informar o alertar de conductes susceptibles de ser considerades frau o corrupció o denunciar-les, i els ofereix una protecció eficaç contra les possibles represàlies que puguen patir després de posar en coneixement de l'Agència o d'altres organismes, com ara la Fiscalia, els jutjats i els tribunals, òrgans d'inspecció administrativa, etc., aquestes conductes irregulars.

En aquest sentit, l'article 14 indica que **"l'actuació de l'Agència prestarà atenció especial a la protecció de les persones denunciants"**, esment que no pretén quedar en un simple desiderat, sinó que configura un dels pilars fonamentals del funcionament de l'AVAF i de les seues actuacions.

Dins d'aquesta "atenció especial a la protecció del denunciante", les actuacions de l'Agència se centren en el desenvolupament de dues funcions essencials: l'assessorament jurídic i la protecció contra represàlies.

El **servei d'assessorament legal**, de caràcter gratuït i confidencial, **el presta l'Agència a qualsevol persona denunciante de bona fe** en relació amb els fets denunciats, i això permet impulsar la denúncia, redirigir-la a altres òrgans o autoritats competents i fins i tot evitar que

es presenten denúncies infundades. Aquest assessorament el proporciona l'Agència independentment que s'haja concedit o no l'estatut de protecció.

Pel que fa a l'**atorgament de l'estatut de persona denunciant**, l'Agència ha estat exigint per a reconèixer-lo la concurrència de quatre elements essencials per a estimar la sol·licitud, a saber:

- a) Un element objectiu, consistent en l'existència d'un perjudici o dany a la persona denunciant, de caràcter injustificat, cert o imminent, real o potencial.
- b) Un element subjectiu, en un doble vessant: la intencionalitat o l'ànim lesiu del represaliador (subjecte actiu), després de l'anunci de la denúncia o la interposició, i la posició de vulnerabilitat de la persona denunciant (subjecte passiu), davant l'autor de les represàlies o a les persones del seu entorn instigadores d'aquestes.
- c) Un element causal, això és, l'existència d'una relació de causa-efecte entre la denúncia i la represàlia.
- d) Un element temporal, caracteritzat per la contextualització del moment en el qual sorgeix la conducta represaliadora, que és posterior o coetània en el temps a l'anunci o la interposició de la denúncia.

La resolució de l'Agència que atorga l'estatut de protecció suposa **desplegar una sèrie d'actuacions i mesures dirigides a fer efectiva aquesta labor protectora**. En aquest punt cal recordar que, segons disposa l'apartat c del mateix article 14.1, l'Agència "**vetlarà**" perquè les persones informadores, alertadores o denunciants "**no patisquen**, durant la investigació ni després, **cap mena d'aïllament, persecució o empitjorament de les condicions laborals o professionals, ni cap mena de mesura que implique qualsevol mena de perjudici o discriminació**".

A aquest efecte, es faculta l'Agència per a exercir les **accions correctores o de restabliment** que considere oportunes, i a deixar-ne constància posteriorment en la memòria anual que l'Agència presenta en les Corts. Entre altres accions, l'Agència podrà instar l'òrgan competent a traslladar la persona denunciant a un altre lloc, sempre que no implique perjudici al seu estatut personal i carrera professional i, excepcionalment, podrà també sol·licitar que se li concedisca un permís per un temps determinat amb el manteniment de la retribució.

A aquestes mesures en la pràctica se n'afigen altres dirigides a protegir la indemnitat de les persones denunciants, en particular dels seus drets laborals, econòmics i de qualsevol altra índole, a l'objecte bé d'evitar amb mesures preventives, bé d'impedir amb mesures correctives, els efectes negatius que es produeixen amb massa freqüència sobre aquestes persones tant en l'àmbit professional com en el personal i familiar.

Aquesta pressió en l'àmbit professional que viuen molts dels denunciants protegits transcendeix, en la majoria dels casos, a l'àmbit personal i familiar, i afecta les diferents àrees de la seua vida privada (nuclis familiars, amistats, etc.). I és que, segons l'enquesta *Global Business Ethics* de 2016, el 36 % dels treballadors que van fer públiques irregularitats en el seu àmbit laboral van al·legar haver patit algun tipus de represàlia.

Això comporta que la intervenció de l'Agència en aquest àmbit, una vegada atorgat l'estatut de protecció de la persona denunciant, es caracteritze per ser una **activitat continuada de vigilància, cura i protecció**, que no sols es du a terme durant el procediment d'investigació de les conductes susceptibles de generar responsabilitats, sinó també fins i tot després de finalitzat aquest procediment si les circumstàncies ho requereixen, per a evitar que puguin ser objecte, directament o indirectament, d'actes lesius en els seus drets o interessos.

Com recordava la comissària de justícia polonesa **Věra Jourová**, en el **procés d'aprovació de la Directiva (UE) 2019/1937**, “els denunciants no han de ser castigats per actuar correctament”.

Feta aquesta introducció, el present epígraf de la Memòria d'activitat de l'AVAF de 2020 pretén exposar algunes de les tasques que s'han dut a terme en l'exercici de l'activitat de seguiment de la situació en què es troben les persones protegides, derivat de les circumstàncies que s'esdevenen en el seu entorn laboral i familiar, a fi de prestar-los l'assessorament adequat i d'evitar que patisquen represàlies. Es tracta d'una labor personalitzada i efectuada en cada cas de seguiment i acompanyament de cada una d'aquestes persones, que difereix segons les característiques i les necessitats de la persona denunciant, la seua situació i les seues circumstàncies.

Això es tradueix en el desplegament d'una bateria de mesures, adequades a cada cas concret, que van de l'assessorament jurídic pròpiament dit, que pot dur-se a terme a través de reunions presencials, telefònicament, per correu electrònic o mitjançant l'emissió de l'informe escrit corresponent, a moltes altres accions. Entre aquestes últimes, les propostes, recomanacions o requeriments dirigits a les administracions públiques o les entitats en les quals presta els serveis la persona protegida, l'acompanyament a declaracions testificals davant d'òrgans judicials penals, la remissió d'actuacions a la Fiscalia o als tribunals, l'emissió d'informes destinats a aquests últims i, en definitiva, qualsevol altra acció que es pugui requerir a fi d'evitar conductes d'assetjament, fustigació o represàlies.

Així doncs, durant el 2020 s'ha efectuat el seguiment de la situació de les persones protegides per l'AVAF, i ha sigut necessari adoptar diverses mesures de protecció. De l'anàlisi sucinta que a continuació es fa d'alguns dels casos i sense que l'enunciació tinga caràcter exhaustiu, poden deduir-se les dificultats en què es troben aquestes persones arran del seu comportament exemplar i valent, així com els obstacles i els impediments que en moltes ocasions aquesta agència té per a fer efectiva, per tots els mitjans al seu abast, la protecció que la seua llei de creació prescriu.

Esperem que la transposició de la tan aclamada Directiva (UE) 2019/1937 consolide finalment a Espanya l'exercici d'aquesta importantíssima funció pública de protecció, que es dirigeix a combatre el frau i la corrupció en la nostra societat i, per tant, contribueix a restablir el principi d'igualtat i renovar la salut i la confiança en les nostres institucions. La protecció de les persones que denuncien o alerten sobre irregularitats ha de ser interioritzada en la seua necessitat i respectada per tots els poders públics afectats, incloent-hi les administracions públiques i els jutjats i els tribunals. Alguns d'aquests últims, a més del Ministeri Fiscal, ja estan fent-se'n eco un temps.

A continuació, es detallen algunes de les actuacions efectuades durant el 2020 per l'AVAF provinents del seguiment de la situació de les persones protegides. Amb caràcter il·lustratiu, s'exposa la mostra següent.

Cas 1:

Resum: supòsit en què la persona protegida per l'Agència és policia local i ha denunciat presumptes delictes urbanístics comesos per comandaments de la policia i funcionaris de la unitat d'urbanisme de l'ajuntament on presta serveis.

Represàlies: a conseqüència d'això, la persona denunciant ha patit en el seu entorn laboral l'assetjament dels comandaments i altres autoritats, i ha hagut de sol·licitar en diverses ocasions que s'activara el protocol d'assetjament en el seu benefici.

El denunciant s'ha vist obligat, davant de la falta de resposta intencionada de l'Ajuntament, a acudir a la jurisdicció contenciosa administrativa.

Actuacions de l'Agència: l'Agència ha donat trasllat al jutjat corresponent de la resolució per la qual li atorgava l'estatut de protecció de la persona denunciant. Se sol·licitava al jutjat, a més, l'abonament d'una indemnització pels danys i perjudicis causats.

La sentència, dictada a la fi de 2020, estima la demanda interposada per la persona protegida, reconeix el denunciant com a situació jurídica individualitzada ser víctima d'un procés d'assetjament laboral o *assetjament psicològic*, i ordena a l'Ajuntament que adopte immediatament les mesures que preveu el protocol de prevenció contra l'assetjament laboral de l'entitat local, a fi que cesse la vulneració dels seus drets. A més, la sentència estableix a favor del denunciant la procedència d'una indemnització pels danys i perjudicis psicològics i morals patits.

Cal destacar que en aquesta sentència el jutge ressalta que en el cas que ens ocupa haja intervingut l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, en els termes següents:

“Resulta igualment rellevant exposar la importància que en el cas que ens ocupa haja intervingut l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, que en la Resolució de data 7 de juny de 2018 aplica l'estatut de la persona denunciant a l'ací actor per la seua denúncia de fets presumptament delictius que van donar lloc a la incoació de les diligències prèvies núm. (...), obertes en el Jutjat d'Instrucció (...). La mera aparició en escena de l'agència de lluita contra la corrupció esmentada constitueix un descrèdit del major nivell per a una entitat local que llança una ombra de dubte sobre l'actuació d'un ajuntament, i la resolució no només s'ha remés a la (...) la Fiscalia, sinó que pot finalitzar en una posada en coneixement de les mateixes Corts Valencianes a través de la seua memòria anual.

En qualsevol cas, cal deixar constància ací que aquest jutgador ha tingut molt en compte l'estatut de protecció de la persona denunciant que es va reconèixer a (D. XXX) mitjançant la resolució esmentada de 7 de juny de 2018, com la publicació de la recent Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019,

relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió, si bé consta en aquest òrgan judicial que la denúncia formulada per l'actor i que va donar lloc a l'obertura de les diligències prèvies núm. (...) en el Jutjat d'Instrucció (...) ha finalitzat mitjançant la interlocutòria dictada per aquest jutjat el (...) 2019, en la qual s'acorda el sobreseïment provisional de la causa, si bé un exhort judicial remés per aquest jutjat informa de la interposició d'un recurs d'apel·lació (...)"

Cas 2:

Resum: supòsit en el qual la persona protegida per l'Agència és personal laboral d'una fundació pertanyent al sector públic de la Generalitat i ha denunciat fets presumptament delictius relacionats amb determinades irregularitats (subvencions, contractacions, ús del patrimoni públic, etc.).

Represàlies: La persona denunciant va ser acomiadada del lloc de treball a conseqüència de la denúncia, si bé després del procés judicial corresponent va obtenir una sentència del Jutjat Social declarativa de la nul·litat de l'acomiadament. Un passatge d'aquesta sentència indicava literalment:

"Hi ha, per tant, indicis que l'acomiadament obeeix a les reiterades denúncies efectuades per l'actor a la direcció de l'empresa, decisió empresarial que constitueix una represàlia per la seua actuació, i l'empresa no ha justificat, tal com s'ha indicat en el fonament de dret anterior, la concurrència d'una causa d'acomiadament disciplinari en el treballador, fet que constitueix un motiu de nul·litat d'aquest segons l'article 55.5 ET"

La sentència, que a més de declarar la nul·litat de l'acomiadament condemnava a readmetre el treballador en el seu lloc de treball i a abonar-li els salaris de tramitació i una indemnització per danys i perjudicis, va ser objecte d'un recurs de suplicació posterior, a pesar del requeriment i l'advertiment d'aquesta Agència a la gerència de la fundació sobre la no procedència de la interposició d'aquest recurs, que no es va atendre. Finalment, el recurs interposat per la fundació contra la declaració de la nul·litat de l'acomiadament es va desestimar i es va confirmar la sentència d'instància.

Actuacions de l'Agència: s'ha efectuat una anàlisi de les diferents vies que legalment són procedents per a exigir que els costos derivats del procediment judicial que va declarar nul l'acomiadament de la persona protegida, tant quant als abonaments al treballador com en la condemna en costos de la part vençuda, es repercutiren contra la persona o persones responsable que van decidir no només l'acomiadament, declarat nul, sinó també la interposició i el manteniment d'un recurs de suplicació a pesar de la prevenció de l'AVAF.

L'Agència ha instat de manera reiterada el patronat de la fundació perquè adopte les mesures de rescabament de les despeses que va ocasionar a les arques públiques l'adopció injustificada de l'acomiadament i està fent un seguiment del procediment perquè es faça efectiu.

Cas 3:

Resum: supòsit en el qual l'Agència protegeix una persona denunciant, funcionària de l'Administració local amb habilitació nacional, que en l'exercici de les seues funcions ha tingut coneixement de diverses irregularitats esdevingudes a l'Ajuntament en el qual treballava, fonamentalment en matèria de contractació pública, i que ha remés informes que se li han requerit a les autoritats judicials en la seua condició de funcionària i ha prestat declaració com a testimoni en diversos procediments penals incoats en relació amb aquelles.

Actuacions de l'Agència: l'actuació protectora de l'Agència en aquest cas durant el 2020 va consistir a assessorar la persona denunciant protegida i a fer gestions davant de la Direcció General d'Administració Local de la Generalitat perquè aquesta resolguera, amb la major celeritat possible, el nomenament provisional d'aquella com a secretària d'un altre ajuntament de la mateixa província.

Cas 4:

Resum: supòsit en el qual la protecció s'atorga a una funcionària d'una entitat pública dependent d'una conselleria, que ha denunciat un presumpte delictes de malversació de cabals públics comesos per personal de l'entitat referida.

Represàlies: després de recaure en el procés penal una resolució de sobreseïment lliure que encara no és ferma, una de les persones investigades va formular davant de l'Agència una sol·licitud d'incoació d'expedient sancionador davant de la persona protegida per "denúncia falsa".

Actuacions de l'Agència: l'AVAF ha valorat jurídicament la denúncia efectuada contra la persona protegida, i després d'analitzar la qüestió s'ha emés un informe raonat pel qual s'acorda desestimar la pretensió que se sancione la denunciant protegida.

Les raons en què es funda la decisió d'aquesta Agència resulten ser singularment les que es resumeixen a continuació. En primer lloc, ha de recordar-se que la resolució de sobreseïment penal no és ferma, i això perquè està pendent de resolució per l'Audiència Provincial de València el recurs d'apel·lació que han interposat el Ministeri Fiscal i l'acusació popular. La falta de fermesa de l'acte de sobreseïment impedeix, d'arrel, imputar la falsedat a la denúncia que és objecte d'enjudiciament penal. En segon lloc, i malgrat la falta de fermesa de la resolució de sobreseïment, la resolució d'aquesta agència descendeix a analitzar la qüestió i assenyala que no concorrerien en cap cas els elements per a accionar contra la denunciant protegida, i això perquè la denúncia formulada no és manifestament falsa ni tampoc s'hauria perjudicat greument la persona denunciada, sinó que simplement es van articular els mecanismes legals per a posar en marxa l'esbrinament dels fets.

Cas 5:

Resum: supòsit en el qual la persona protegida per l'Agència és funcionari de l'Administració local, que denuncia presumptes irregularitats en matèria urbanística comeses al seu ajuntament, fet que ha motivat l'obertura d'unes diligències prèvies

en un jutjat d'instrucció i d'altres procediments derivats d'aquest. Un d'aquests últims procediments està en fase de judici oral per delictes de prevaricació, assetjament laboral i suborn, davant d'autoritats i personal de l'administració en la qual presta els seus serveis.

Actuacions de l'Agència: l'aplicació pràctica de la protecció reconeguda a aquest funcionari durant el 2020 ha consistit a vigilar que no es produïren més actes de represàlia cap a la seua persona i en el seguiment dels processos judicials relacionats amb aquest.

La persona denunciant protegida ha estat obtenint en seu judicial pronunciaments favorables al reconeixement dels seus drets. Entre aquests, destaquem l'extracte següent d'una interlocutòria de l'Audiència Provincial:

"D'altra banda, la connexió entre el procediment penal tramitat i la mesura cautelar de suspensió de l'expedient disciplinari és patent i notòria, atés que els fets que motiven la incoació de l'expedient disciplinari estan estretament relacionats amb l'actuació que ha estat duent a terme el querellant. En casos de delictes d'assetjament laboral en l'àmbit de l'Administració pública, l'ús d'expedients disciplinaris representa l'instrument més eficaç d'assetjament contra els treballadors públics que no cedeixen a la voluntat il·legítima del superior jeràrquic."

Així mateix, un jutjat contenciós administratiu ha dictat una sentència estimatòria a favor del denunciant protegit de la seua reclamació de responsabilitat patrimonial davant de l'Ajuntament, ja que per a defensar els seus drets s'ha vist obligat a acudir a jutjats i tribunals, fet que ha incidit negativament en la seua economia.

"(...) Estime el recurs contenciós administratiu interposat per (...) davant de (...) sobre l'abonament de despeses de defensa i representació, s'anul·len per no ser conformes a dret i es reconeix al recurrent com a situació jurídica individualitzada el dret a ser indemnitzat per l'administració demandada en les despeses de representació i defensa causades, en els procediments (...)."

Pel que fa a aquest cas, ha de remarcar-se l'especial actitud d'enfrontament dels responsables polítics d'aquest ajuntament, en contra de les actuacions de l'Agència, i és representatiu d'això la interposició de dos recursos contenciosos administratius davant de la resolució per la qual es va reconèixer al funcionari esmentat la protecció com a persona denunciant. Actualment aquests recursos (acumulats en un únic procediment) estan a l'espera que el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana emeta una sentència.

Cas 6:

Resum: supòsit en el qual les persones protegides són dos aspirants a un procés selectiu per a accedir a diverses places de policia local d'un ajuntament, que han denunciat determinades irregularitats produïdes durant el desenvolupament d'un dels exàmens, fet que ha donat lloc a l'obertura de diligències prèvies per un presumpte delictes de descobriment i revelació de secrets instada per la Fiscalia.

Actuacions de l'Agència: s'ha efectuat durant el 2020 un seguiment del procediment referit i de les diferents actuacions i resolucions que es van dictar en relació amb aquest, i s'ha recomanat a l'entitat local que per raons de prudència i seguretat jurídica se suspenguera el procés selectiu fins a la resolució de la via penal, circumstància de suspensió a la qual finalment va accedir l'Administració.

Mesos després l'Ajuntament va acordar revocar i deixar sense efecte la realització de l'exercici del procés selectiu en el qual es van produir les irregularitats i designar nous membres del tribunal, i modificar-ne així la composició.

A la data de finalització d'aquesta Memòria la causa es troba pendent de la celebració del judici que tindrà lloc al setembre de 2021 pels delictes de revelació de secrets per funcionari públic i d'utilització de secrets o informació privilegiada.

Cas 7:

Resum: en aquest supòsit de protecció la persona denunciante és policia local d'un ajuntament. Ell mateix va presentar una denúncia en seu judicial per un presumpte delictes de malversació de cabals públics derivat de la falta de control horari i consegüent percepció de complements salarials injustificats en determinats llocs de la Policia Local de l'entitat local. L'assumpte versa sobre una matèria habitual en el frau, a saber, les irregularitats que s'esdevenen en molts ajuntaments en relació amb l'abonament d'hores extres de la policia local.

Represàlies: en data de la memòria, l'Administració local ha suspés el denunciante en les seues funcions sense seguir el procediment que estableix la legislació basant-se en una suposada incompatibilitat entre les seues funcions actuals i una prestació de seguretat social que el policia local percep.

Actuacions de l'Agència: l'actuació protectora al llarg de 2020 ha consistit a requerir a l'ens local a fi que ajuste la seua actuació a l'ordenament jurídic i respecte l'estatut de protecció del policia denunciante, així com l'assessorament jurídic de la persona protegida.

Malgrat els advertiments efectuats a la corporació local, aquesta ha suspés el policia local de les seues funcions, i això malgrat tractar-se d'un supòsit en el qual no concorren els requisits per a aquesta suspensió, ni en la legislació bàsica estatal ni en la legislació valenciana de funció pública. Actualment, l'actuació municipal està sent enjudiciada per l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu.

És significatiu, com a particularitat d'aquest assumpte que val la pena assenyalar a efectes pedagògics, que en relació amb la denúncia primigènia que va donar lloc a la concessió de l'estatut de protecció ha sigut dictada, en la data de redacció d'aquesta memòria, una resolució pel Jutjat d'Instrucció en què es declara el sobreseïment provisional de la causa penal. Ara bé, tal com estableix l'article 14 de la Llei reguladora de l'AVAF la protecció podrà mantindre's "fins i tot més enllà de la culminació dels processos d'investigació que aquesta desenvolupe". Aquesta precisió és de transcendència en tots els supòsits, i especialment en els que el

sobreseïment no és lliure, sinó provisional, sobretot quan la resolució d'instrucció penal es fonamenta en consideracions processals de legitimació, no quant al fons de l'assumpte del qual fins i tot la resolució penal recorda que les actuacions, encara que no arriben al retret penal, sí que podrien "donar lloc, si és el cas, a la responsabilitat disciplinària que poguera ser procedent".

Cas 8:

Resum: supòsit de persona denunciant protegida que és funcionària de l'Administració local amb habilitació nacional, que va posar en coneixement de la Fiscalia la comissió d'un presumpte delictes de falsificació de documents i estafa, en adonar-se de la falsificació de la seua pròpia signatura en uns documents administratius de l'Ajuntament en el qual presta els serveis.

Actuacions de l'Agència: la denúncia davant de la Fiscalia ha donat lloc al fet que en 2020 s'haja celebrat el judici penal corresponent, motiu que ha portat al fet que l'Agència preste l'assessorament degut a la persona denunciant (i testimoni) en diferents qüestions plantejades durant aquest període. També l'Agència va analitzar una nova denúncia presentada per la persona protegida, en aquest cas per la presumpta comissió d'un delictes de prevaricació, malversació i falsedat documental en un expedient administratiu de la seua corporació local. Igualment, es va proporcionar assessorament a la persona denunciant respecte d'un expedient disciplinari plantejat contra ell, la incoació del qual va ser sol·licitada a la fi de desembre de 2020 per l'Ajuntament en el qual presta els seus serveis a la Direcció General d'Administració Local de la Generalitat.

Cas 9:

Resum: supòsit en el qual la persona protegida és policia local i va col·laborar en investigacions sobre presumptes delictes de corrupció en l'Ajuntament on prestava serveis, que van motivar la incoació de diligències penals i la intervenció de la Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal (UDEP).

Represàlies: després de la seua denúncia la persona protegida ha vist com l'Ajuntament anul·lava, per motius formals, el seu nomenament com a funcionari en pràctiques obtingut després de superar un procés selectiu de promoció interna, mitjançant la incoació d'un procediment de revisió d'ofici. Aquest procediment de revisió d'ofici està recorregut en la via contenciosa administrativa.

Actuacions de l'Agència: el seguiment de la protecció per part de l'Agència ha consistit a supervisar que no es dictaren mesures que suposaren perjudicis injustificats per a la persona protegida. A tall d'exemple, les represàlies exercides per algunes autoritats de l'Ajuntament han consistit en la falta de reconeixement de triennis prolongada en el temps, l'amenaça de reintegrament (improcedent) de les retribucions mensuals percebudes i un altre tipus de pressions. També l'AVAF ha efectuat el seguiment de la seua situació i l'assessorament jurídic permanent en relació amb els diferents procediments judicials incoats derivats del seu nomenament com a personal funcionari i cessament posterior.

Cas 10:

Resum: supòsit en el qual la persona protegida per l'Agència és personal laboral d'una corporació de dret públic i ha denunciat irregularitats en matèria de contractació presumptament comeses en l'entitat referida.

Represàlies: la persona denunciant, malgrat ser-li reconeguda la protecció per l'Agència, va ser objecte d'un acomiadament disciplinari que, després del judici oportú, ha sigut declarat improcedent per un jutjat social.

Actuacions de l'Agència: la protecció per l'Agència de la persona denunciant ha consistit en l'assessorament jurídic, perquè la seua denúncia va donar lloc a la incoació d'unes diligències prèvies que s'estan tramitant en un jutjat d'instrucció i, a més, en relació amb la mesura d'acomiadament, a l'elaboració d'un informe que es va remetre al jutjat social amb caràcter previ al dictamen de la sentència. En aquest moment, aquesta sentència està pendent de recurs de suplicació plantejat per la corporació pública davant del Tribunal Superior de Justícia.

Cas 11:

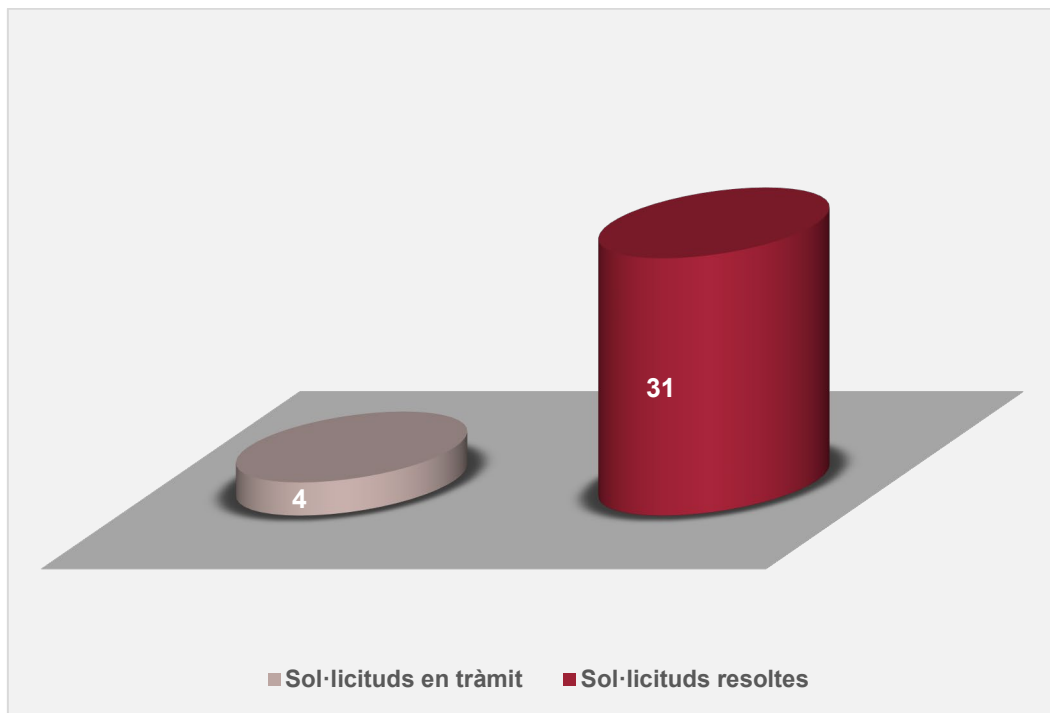
Resum: supòsit en el qual la persona protegida, funcionària de l'Administració local, que en l'exercici de les seues funcions ha tingut coneixement de diverses irregularitats comeses en matèria de contractació al seu ajuntament, en la seua condició de testimoni presta declaració en seu judicial en relació amb aquelles.

Represàlies: a conseqüència del mal clima laboral generat després d'aquesta declaració, que implicava en la comissió de presumptes delictes personal i autoritats de l'Ajuntament en el qual prestava serveis, la persona protegida s'ha vist en la necessitat de sol·licitar en 2020 una comissió de serveis en un altre ajuntament.

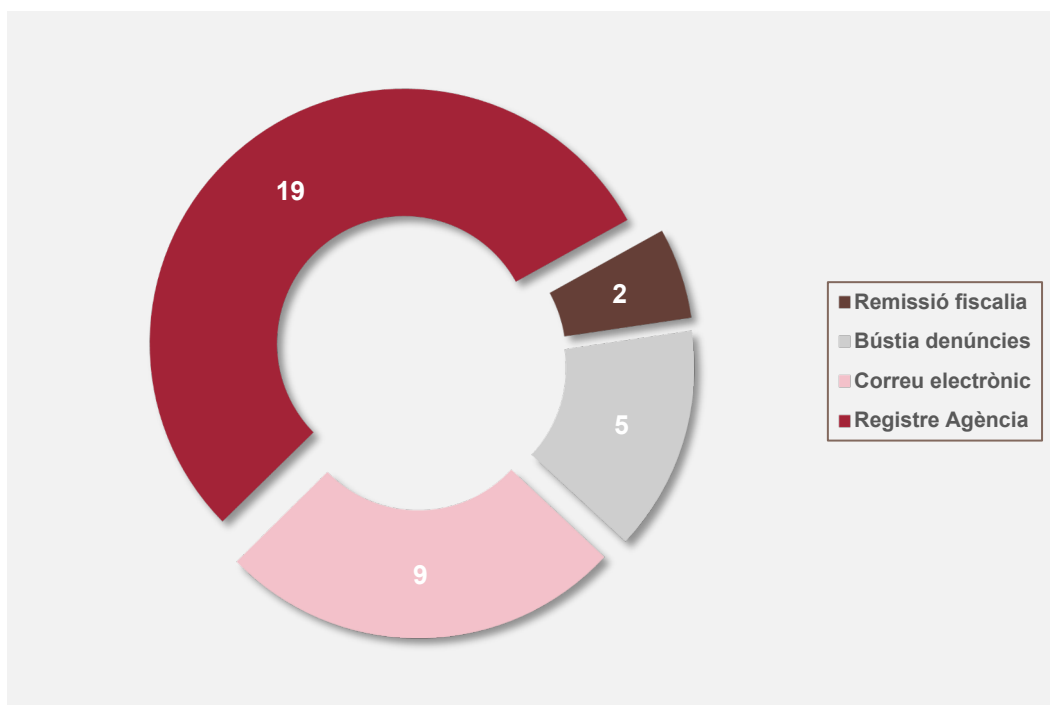
Actuacions de l'Agència: l'actuació de l'Agència durant el 2020 ha consistit en el seguiment de la comissió de serveis obtinguda, amb atenció especial a una possible revocació d'aquella per part de l'Ajuntament d'origen, la qual, afortunadament, no ha arribat a produir-se.

Cal assenyalar que l'acompliment per la persona protegida dels seus serveis, en un municipi diferent del municipi d'on provenia, ha suposat una millora del seu estat personal i psicològic per haver desaparegut les tensions que patia a l'Ajuntament de procedència.

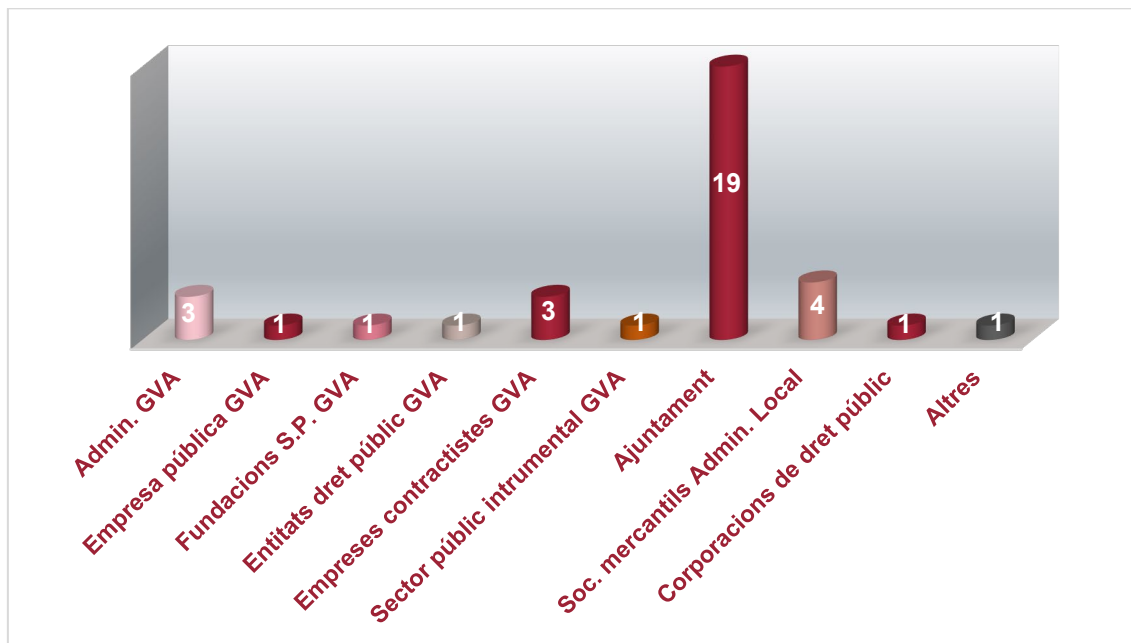
4.5.5. Resultats estadístics de la protecció a persones denunciants

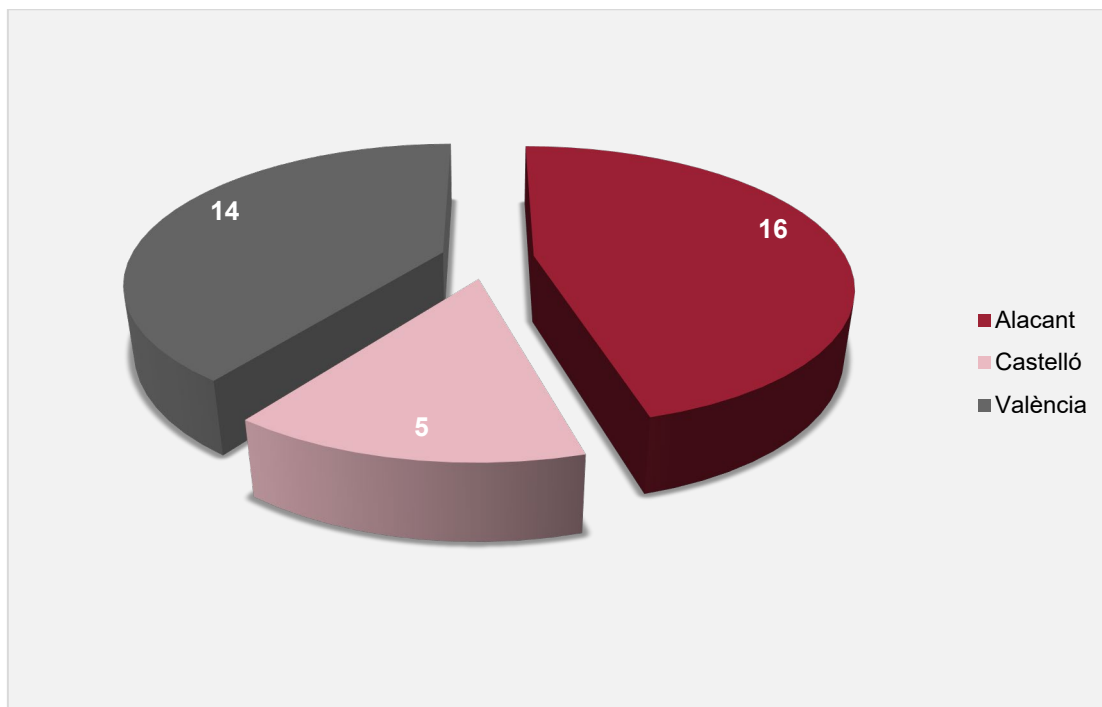
Gràfic 12. Nombre de sol·licituds de protecció presentades des de la posada en marxa de l'Agència el novembre de 2017 fins al desembre de 2020

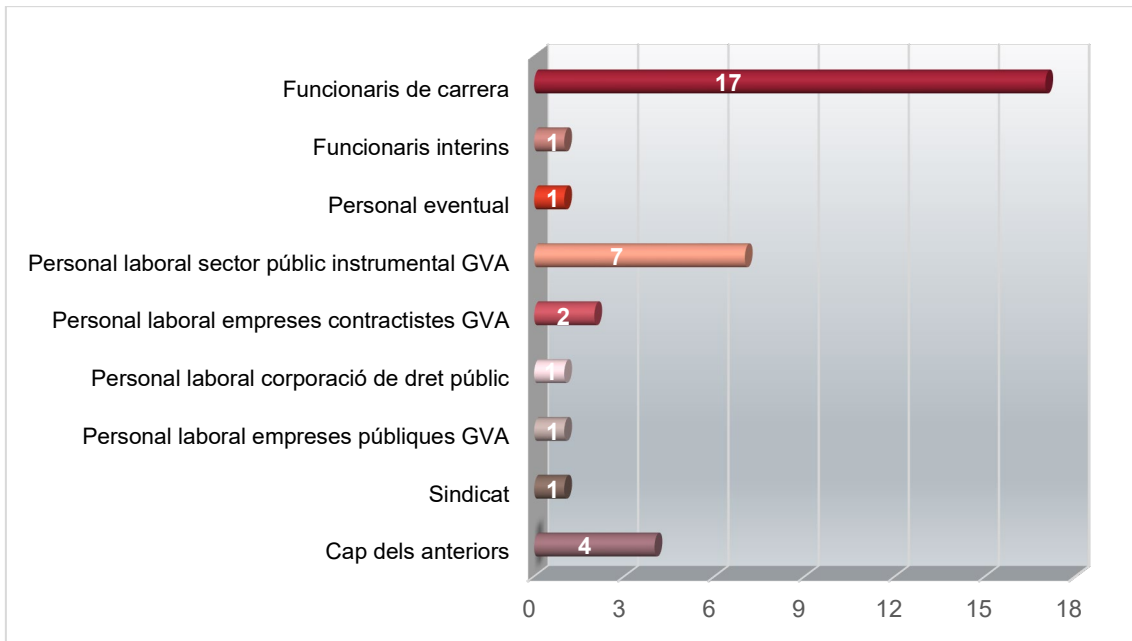
Gràfic 13. Canal o mitjà de representació de les sol·licituds de protecció des de 2017 fins a 2020

Gràfic 14. Nombre de sol·licituds de protecció presentades segons la mena d'administració, institució o entitat afectada per la denúncia des de 2017 fins a 2020

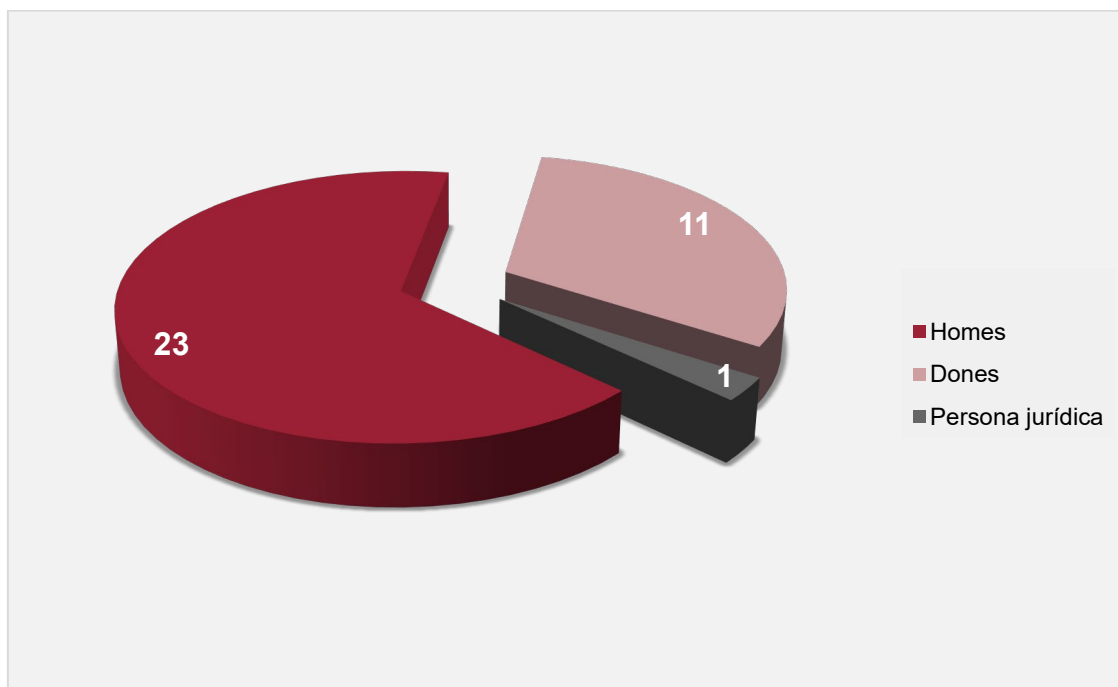
Gràfic 15. Nombre de sol·licituds presentades des de 2017 fins a 2020 segons la província on se situa l'administració o l'entitat demandada

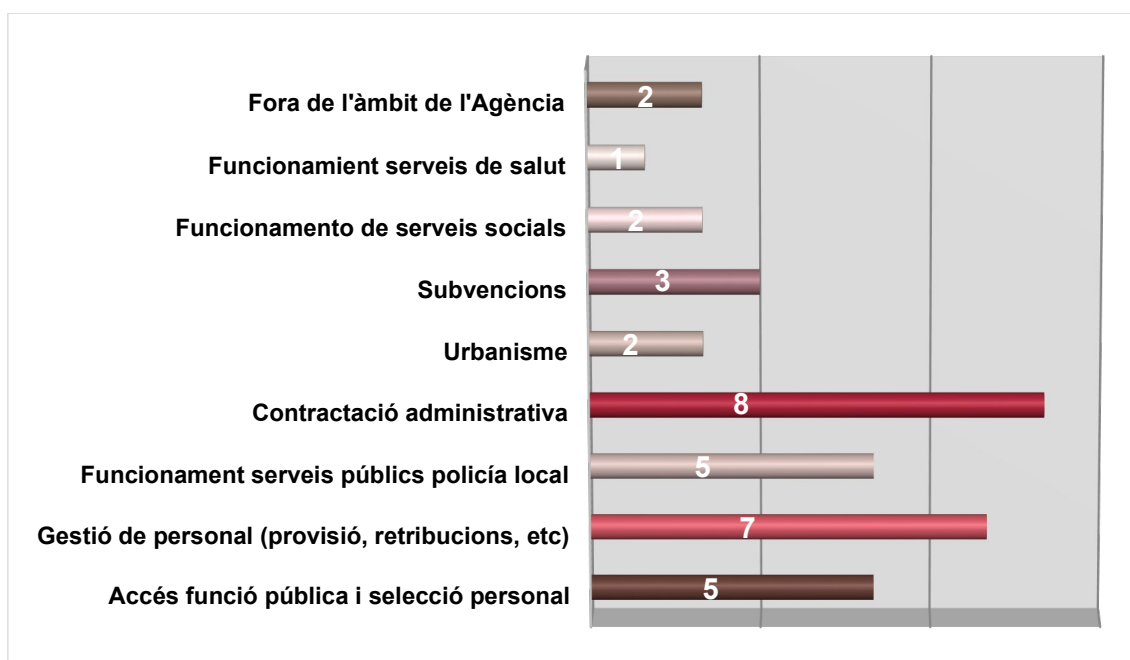
Gràfic 16. Condició laboral dels treballadors als quals s'ha concedit l'estatut de persona denunciada (anys 2017 a 2020)

Gràfic 17. Distribució de les sol·licituds de protecció segons l'estat de tramitació de l'expedient administratiu

Gràfic 18. Persones denunciants protegides classificades per gènere (anys 2017 a 2020)

Gràfic 19. Segons el contingut de la denúncia feta pels denunciants protegits (anys 2017 a 2020)

4.6. Potestat sancionadora

La Llei 11/2016, de 28 de novembre, de creació de l'Agència, atribueix a aquesta potestat sancionadora, que es regula en el capítol III, titulat "Del règim sancionador", articles 17 a 21.

Al seu torn, el Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència dedica el títol VIII al procediment sancionador, i recull els principis d'aquest procediment i de la potestat sancionadora, la regulació de les actuacions prèvies i de l'adopció de l'acord d'iniciació del procediment, la possibilitat de decretar mesures de caràcter provisional, la instrucció, la proposta de resolució i audiència, la resolució del procediment i els seus efectes i l'executorietat, i també la possibilitat de dur a terme una tramitació simplificada en cas d'infraccions lleus.

La finalitat d'aquesta potestat sancionadora és impedir que es consoliden situacions d'antijuridicitat, corregir les actuacions contràries a la legalitat i imposar sancions als responsables dels il·lícits administratius, per accions o omissions que detalla la Llei 11/2016 i constitutives d'infracció. Així, entre d'altres, l'incompliment de les mesures de protecció de les persones denunciants, les filtracions en procediments d'investigació, la presentació de denúncies falses o la falta del deure de col·laborar amb l'Agència en procediments d'investigació traduïda en obstacles a aquesta, la negativa a proporcionar informació, el retard en el lliurament o l'aportació de documentació incompleta.

Les infraccions tipificades en la Llei 11/2016 es classifiquen en lleus, greus i molt greus, a saber:

- Són infraccions molt greus l'incompliment de les mesures de protecció de la persona denunciant quan la falta de col·laboració haja causat un greu perjudici a la investigació o a aquesta; la presentació de denúncies manifestament falses que causen greus perjudicis a la persona denunciada; no comunicar els fets que siguin susceptibles de ser considerats constitutius de conductes fraudulentas, de corrupció o contràries a l'interés general, quan no hi haja una investigació judicial oberta davant del jutge o el fiscal, així com filtrar informació en el curs de la investigació quan cause greus perjudicis a la investigació o al denunciant.
- Són infraccions greus l'incompliment de les obligacions de col·laboració activa previstes o de subministrament d'informació quan s'haja desatés el requeriment exprés de l'Agència després d'un primer retard; negar-se o retardar-se injustificadament en l'enviament de la informació causant un perjudici al procés d'investigació; dificultar l'accés als expedients o la documentació administrativa necessària per a la investigació i no assistir injustificadament a la compareixença requerida per l'Agència.
- Finalment, són infraccions lleus la remissió incompleta d'informació a gratcient i la falta de diligència en la custòdia dels documents objecte d'investigació.
- Pel que fa a les sancions, la Llei distingeix entre:
- Per la comissió d'infraccions lleus, s'aparellen les sancions d'amonestació i multa de 200 a 5.000 euros.

- Per la comissió d'infraccions greus, la declaració de l'incompliment del deure i multa de 5.001 a 30.000 euros.
- Per la comissió d'infraccions molt greus, la declaració de l'incompliment del deure i multa de 30.001 a 400.000 euros.

A més, les sancions per infraccions greus o molt greus es publicaran en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* per al coneixement general.

Es posa en relleu que en totes les resolucions d'atorgament de l'estatut de protecció a les persones denunciants, que es comuniquen als efectes oportuns a l'administració pública o l'entitat pública o privada en la qual presta els serveis la persona denunciant, l'AVAF ha advertit de la possibilitat d'exercir aquesta potestat, tant per al cas que es vulneren les mesures de protecció derivades de l'estatut com en altres en què s'evidencie l'incompliment de les obligacions de col·laboració activa previstes.

Així mateix, aquest advertiment d'exercici de la potestat sancionadora s'ha hagut de dirigir a vegades a les administracions públiques o les entitats respecte de les quals s'han efectuat determinades actuacions d'investigació, en el marc dels procediments empresos per l'AVAF d'acord amb les seues competències.

Cal recordar a aquest efecte el que es disposa en l'article 7 de la Llei 11/2016:

“Article 7. Deure de col·laboració

1. Les entitats públiques i les persones físiques o jurídiques privades incloses en l'àmbit d'actuació de l'Agència hauran d'auxiliar-la amb celeritat i diligència en l'exercici de les funcions que li corresponen, i hauran de comunicar-li, de manera immediata, qualsevol informació de la qual disposen relativa a fets el coneixement dels quals siga o puga ser competència d'aquesta.
2. El personal al servei de les entitats públiques, els càrrecs públics i els particulars inclosos en l'àmbit d'actuació de l'Agència que impedisquen o dificulten l'exercici de les seues funcions o que es neguen a facilitar-li els informes, els documents o els expedients que se'ls hagen requerit, incorreran en les responsabilitats que la legislació vigent estableix.
3. L'agència deixarà constància expressa de l'incompliment injustificat o de la contravenció del deure de col·laboració i el comunicarà a la persona, l'autoritat o l'òrgan afectat, perquè puga al·legar el que considere convenient. Així mateix, es podrà fer constar aquesta circumstància en la memòria anual de l'Agència o en l'informe extraordinari que s'eleva a la comissió parlamentària corresponent, si és el cas.”

Durant el 2020 l'Agència ha dut a terme algunes actuacions prèvies amb la finalitat de determinar, amb la major precisió possible, la identificació de possibles responsables, circumstàncies rellevants per al cas i, especialment, si els fets de manera individualitzada serien susceptibles de motivar la incoació del procediment. No obstant això, no s'ha incoat cap procediment sancionador.

4.7. Convenis i altres col·laboracions

Una altra de les funcions atribuïdes a la Direcció d'Assumptes Jurídics, d'acord amb l'article 21.1.h del Reglament de funcionament i règim interior, és tramitar els convenis que haja de subscriure l'Agència, en col·laboració amb les propostes, l'impuls i el seguiment d'aquests efectuat per la unitat o unitats administratives que corresponguen en funció de la matèria.

Així mateix, la Direcció d'Assumptes Jurídics té adscrit el Registre de convenis de l'Agència, en el qual s'inscriuen els convenis subscrits, així com qualsevol incidència relativa a la seua interpretació, execució, modificació, pròrroga, suspensió i extinció (article 87 del reglament).

En aquest registre consten els convenis signats per la Direcció de l'Agència, i estan vigents a 31 de desembre de 2020 els que figuren en la taula que es consigna a continuació:

Taula 15. Convenis vigents a 31 de desembre de 2020

Núm. reg. / Any	Títol	Data de subscripció	Objecte de conveni	Finançament	Termini i tipus de vigència	Estat de vigència
1/2018	Conveni marc entre l'Oficina Antifrau de Catalunya i l'AVAF	21/03/2018	Establir un marc estable de comunicació i col·laboració entre l'OAC i l'AVAF que permetia aconseguir un conjunt d'objectius d'interès comú	Sense obligacions econòmiques	4 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigent fins a 21/03/2022
2/2018	Conveni marc entre l'Ajuntament de Barcelona i l'AVAF	21/09/2018	Establir un marc estable de comunicació entre les parts que permetia complir els objectius respectius i l'eficiència en la utilització dels recursos públics, i millorar el servei que es presta a la ciutadania.	Sense obligacions econòmiques	4 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigent fins a 21/09/2022
3/2018	Conveni marc entre l'AVAF i l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears	29/06/2018	Establir un marc estable de comunicació i col·laboració entre l'AVAF i l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears	Sense obligacions econòmiques	4 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigent fins a 29/06/2022
1/2019	Conveni marc entre l'AVAF i l'associació Tactical Whistleblower	09/07/2019	L'objecte és establir un canal permanent de comunicació i col·laboració per a millorar l'eficàcia en el compliment dels objectius d'interès comú.	Sense obligacions econòmiques	4 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigent fins a 09/07/2023
2/2019	Conveni marc de col·laboració entre la Universitat de València i l'AVAF	14/10/2019	Establir un marc d'actuació per a la col·laboració en activitats de formació de personal, d'investigació aplicada, i de visibilitat a través del vicerectorat o vicerectorats competents	Sense obligacions econòmiques	4 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigent fins a 14/10/2023
1/2020	Conveni marc de col·laboració entre la Universitat CEU Cardenal Herrera i l'AVAF	11/03/2020	Fixar el marc de col·laboració cultural, educativa i científica, així com d'assistència mútua	Sense obligacions econòmiques	4 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigent fins a 11/03/2024
2/2020	Conveni de col·laboració entre la Universitat de València i l'AVAF	29/06/2020	Establir les bases de col·laboració entre el Vicerectorat de Projecte Territorial i Societat per a desenvolupar el projecte "Activitats formatives per al bon govern i la ciutadania en el territori valencià"	Compromís econòmic de fins a 15.000 € anuals	2 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigent fins a 29/06/2022
3/2020	Protocol de col·laboració funcional entre la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana i l'AVAF	24/04/2020	Millorar la incidència de les activitats respectives en la prevenció del frau i la corrupció, mitjançant la coordinació de les seues funcions respectives.	Sense obligacions econòmiques	Vigència mínima de 4 anys, amb revisió per a les addicions o les modificacions que es consideren oportunes	Vigent fins a 24/04/2024
4/2020	Conveni marc entre el Consell General del Notariat i l'AVAF	07/10/2020	Accedir a les bases de dades de titulars reals i persones amb responsabilitat pública del Consell General del Notariat	Sense obligacions econòmiques	4 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigent fins a 07/10/2024

Núm. reg. / Any	Títol	Data de subscripció	Objecte de conveni	Finançament	Termini i tipus de vigència	Estat de vigència
1/2021	Conveni marc entre l'AVAF i la World Compliance Association (d'ara en avant, WCA)	11/01/2021	Establir un canal permanent de comunicació i col·laboració per a millorar l'eficàcia en el compliment dels objectius d'interés comú.	Sense obligacions econòmiques	4 anys, amb possibilitat de pròrroga	Vigència fins a 11/01/25

Finalment, cal assenyalar que durant aquest any 2021 i en la data de redacció d'aquesta memòria, l'AVAF ha subscrit un conveni amb la World Compliance Association, pel qual totes dues entitats estableixen un marc de col·laboració per a dur a terme activitats de formació, transferència de coneixements i elaborar guies i manuals en la prevenció i investigació de males pràctiques en les administracions públiques i de *compliance* en matèria de corrupció.

Un altre conveni subscrit ha sigut amb la Universitat CEU Cardenal Herrera, que té per objecte establir un programa de cooperació educativa per a dur a terme pràctiques formatives, sense relació laboral, en les dependències de l'Agència, per part d'estudiants d'aquesta universitat. Aquest conveni permetrà als estudiants aplicar i complementar els coneixements adquirits en la seua formació acadèmica, i afavorirà l'adquisició de competències per a l'exercici d'activitats professionals, que faciliten la seua ocupabilitat i fomenten la seua capacitat d'emprenedoria.

Tots els convenis subscrits s'han publicat en el BOCV i en el portal de transparència disponible en la pàgina web de l'Agència.

4.8. Assessorament jurídic i secretaria d'òrgans col·legiats

Durant l'exercici 2020 s'ha prestat **assessorament jurídic** a la persona titular de la Direcció de l'Agència i a les diferents unitats administratives que la integren, tasca que s'ha materialitzat a través de la contestació a consultes que s'han plantejat sobre aspectes legals de diferents qüestions, i a través de l'emissió d'informes jurídics específics, siguen preceptius, entre d'altres, els relatius a expedients de contractació que així ho requereixen i els emesos en la tramitació de convenis, o no preceptius.

Quant a l'emissió d'**informes de rellevància jurídica** durant el 2020, a més dels corresponents als expedients de tramitació ordinària de contractes i de convenis, es destaquen els treballs que figuren a continuació, el contingut dels quals està disponible en la nostra pàgina web.

L'elaboració, durant l'estat d'alarma, de diverses notes, dirigides al personal funcionari, per a garantir la seguretat jurídica de les actuacions de l'Agència a partir de la declaració de l'estat d'alarma a causa de la situació sanitària a Espanya, concretament:

- [Nota núm. 1, de 24 de març de 2020, sobre la suspensió de terminis administratius i de terminis de prescripció i caducitat, de conformitat amb el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, modificat pel Reial decret 465/2020.](#)

- [Nota núm. 2, de 5 de maig de 2020, sobre suspensió de terminis administratius i de terminis de prescripció i caducitat, de conformitat amb el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declarava l'estat d'alarma per a gestionar la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, les seues modificacions i les seues pròrrogues.](#)
- [Nota núm. 3, de 29 de maig de 2020, sobre alçament de terminis administratius i de terminis de prescripció i caducitat, que deriva de la declaració d'estat d'alarma per a gestionar la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, efectuada mitjançant el Reial decret 463/2020, de 14 de març, les seues modificacions i les seues pròrrogues.](#)

Així mateix, amb la finalitat d'aclarir la tramitació de convenis es va elaborar i aprovar, amb data 8 de maig de 2020, [la Guia per a la tramitació de convenis en l'Agència.](#)

D'altra banda, a petició de la Direcció d'Anàlisi i Investigació de l'Agència, es va evacuar [l'informe jurídic, de data 10 de setembre de 2020, en relació amb una consulta feta per l'Ajuntament de València,](#) respecte d'una sol·licitud d'accés a la informació d'un requeriment efectuat per l'Agència en un procediment d'investigació.

En relació amb els sistemes d'informació, especialment, la implementació de l'administració electrònica, així com la tramitació que cal seguir en la formulació de suggeriments i queixes a l'Agència, el director va emetre, a proposta de la Direcció d'Assumptes Jurídics, les resolucions següents:

- [Resolució núm. 111/2020, de 5 de maig, per la qual es crea el seu registre d'activitats de tractament.](#)
- [Resolució núm. 203/2020, de 15 de juny, per la qual s'aprova la política de privacitat de l'Agència.](#)
- [Resolució núm. 225/2020, de 26 de juny, per la qual s'aprova la política de signatura electrònica i de certificats d'aquesta Agència.](#)
- [Resolució núm. 262/2020, de 8 de juliol, per la qual s'estableixen les bases per a la tramitació que cal seguir en la formulació de suggeriments i queixes d'aquesta agència.](#)
- [Resolució núm. 494/2020, de 2 de novembre, per la qual se sol·licita l'adhesió d'aquesta agència al conveni de col·laboració, subscrit en data 6 de juny de 2016, entre el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques \(MINHAP\) i la Generalitat de la Comunitat Valenciana per a la presentació mútua de solucions bàsiques d'administració electrònica.](#)

Respecte de la matèria de personal, cal destacar l'emissió de l'informe jurídic de 29 de juliol de 2020, sobre els mèrits i la baremació d'aplicació en els concursos específics que cal dur a terme per a la provisió de determinats llocs de treball de l'Agència, en relació amb la proposta formulada per l'Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica de l'Agència.

D'altra banda, en data 14 de setembre de 2020 es va dictar la [Resolució núm. 374/2020, per la qual es modifica la composició del Consell de Participació d'aquesta Agència](#) (BOCV núm. 105, de 25/09/2020, i DOGV núm. 8908, de 18/09/2020).

Es va aprovar el mes d'octubre, concretament el 5 d'octubre, la [Resolució núm. 424/2020, del director de l'Agència, per la qual es concreta l'àmbit d'actuació material d'aquesta](#), a la qual es fa referència en l'epígraf 4.2, relatiu al marc normatiu, d'aquesta memòria.

El 23 d'octubre de 2020, la Direcció d'Assumptes Jurídics va elaborar unes [Notes bàsiques en matèria d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques](#).

També es va emetre, en compliment de les tasques de desenvolupament reglamentari de l'Agència, la [Resolució núm. 666/2020, de 29 de desembre, per la qual es crea i es regula el Registre d'acords i resolucions adoptats pel director o directora de l'Agència](#).

Per a finalitzar l'any, es va aprovar i es va publicar en el portal de transparència la [Resolució núm. 671/2020, de 30 de desembre, del director de l'Agència, per la qual s'aprova el Pla anual normatiu de l'Agència per a l'any 2021](#).

Així mateix, la Direcció d'Assumptes Jurídics va prestar assessorament a la Direcció d'Anàlisi i Investigació en relació amb la col·laboració i l'assistència per part de l'AVAF, juntament amb el Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA), a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF), dependent de la Comissió Europea, en procediments d'investigació oberts per aquesta oficina relacionats amb fons regionals europeus, que afectaven també fons estatals i autonòmics, dins del territori de la Comunitat Valenciana.

D'altra banda, a més, la Direcció d'Assumptes Jurídics exerceix, en compliment del que es disposa en l'article 21.1.g del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, la funció certificadora de les actuacions generades per aquesta, així com la de secretaria general.

En relació amb la funció de **secretaria de la mesa de negociació** de l'Agència, integrada per representants de la mateixa agència i de les organitzacions sindicals FeSP-UGT, CCOO i STAS-Intersindical Valenciana, cal subratllar que durant el 2020 s'han mantingut diverses reunions a fi de tractar temes objecte de negociació col·lectiva, d'acord amb el que es disposa en l'article 37 del Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic i l'article 154.2 de la Llei 10/2010, de 9 de juliol, de la Generalitat, d'ordenació i gestió de la funció pública valenciana.

Així, la mesa de negociació de l'Agència s'ha reunit en quatre ocasions, concretament l'11 de febrer, el 26 de febrer, el 23 de juliol i el 14 de desembre de 2020, a les quals ha assistit la Direcció d'Assumptes Jurídics, i s'ha alçat l'acta corresponent de cada una.

Han sigut temes tractats en aquestes reunions, entre d'altres, la creació, d'acord amb el pressupost aprovat, de nous llocs de treball i la seua incorporació a la Relació de llocs de treball de l'Agència, la modificació dels requisits exigits en alguns altres llocs, la reclassificació d'un lloc de treball per raons organitzatives, l'increment del 0,9 % de les retribucions per a l'exercici 2021 i el Pla de continuïtat contra el coronavirus SARS-CoV-2.

Finalment, aquesta direcció d'assumptes jurídics també ha exercit la secretaria del Consell de Participació de l'Agència, que durant el 2020 ha celebrat, de manera telemàtica, reunions plenàries els dies 30 de juny i 11 de novembre.

En la sessió constitutiva del Consell de Participació, celebrada el 4 d'octubre de 2019, es va crear, en el seu si, un grup de treball específic amb la temàtica "Protecció del denunciant".

A la Direcció d'Assumptes Jurídics, li correspon organitzar i coordinar aquest grup de treball, en el qual han intervingut representants d'organitzacions cíviques i socials integrants del Consell de Participació, com són l'Associació Espanyola Subjectes Obligats en Prevenció del Blanqueig (ASEBLAC), Transparència Internacional Espanya (TIE), el Sindicat de Tècnics del Ministeri d'Hisenda (GESTHA), l'Associació d'Alertadors contra la Corrupció (AcC), la Fundació per la Justícia (FxJ), la Fundació Internacional Baltasar Garzón (FIBGAR), l'Open Society Initiative for Europe – OSIFE i la Plataforma per l'Honestedat (PlxH).

Així doncs, amb caràcter previ a cada una de les dues reunions del Consell de Participació, van tindre lloc en 2020 sengles sessions telemàtiques d'aquest grup de treball, que van ser continuades per treballs posteriors i comentaris compartits a través de correu electrònic pel conjunt dels participants.

En efecte, el 14 de maig de 2020 es va reunir aquest grup de treball per a tractar, entre altres qüestions, l'estat de la situació de la protecció de les persones denunciants en l'Agència amb referència a la Memòria d'activitat de l'exercici 2019, la situació de la protecció de les persones denunciants a Espanya i la necessitat de transposició de la Directiva 2019/1937 (UE). També va tindre lloc un torn obert de paraules dirigit a tots els participants per a fer aportacions, propostes o comentaris.

Els objectius de la reunió van ser posar a la disposició dels participants l'experiència de l'Agència dins d'aquest àmbit, intercanviar altres experiències i opinions, debatre sobre els elements essencials per a una transposició correcta de la Directiva, i proposar possibles línies d'actuació i estratègies per a elevar al Consell de Participació.

En aquest sentit, la reunió va concloure amb l'acord de proposta perquè el grup s'implicara en la confecció d'un document breu en el qual fer figurar els principis que han de regir la protecció de persones denunciants. Aquesta proposta va derivar en l'elaboració del [Decàleg de principis que han de regir la protecció de la persona denunciant o alertadora](#), que es va elevar al Consell de Participació i que va ser ratificat per aquest en la sessió de juny de 2020.

La segona reunió del grup de treball va tindre lloc el 28 d'octubre de 2020. En l'ordre del dia d'aquesta reunió es preveia, d'una banda, la presentació de la nova metodologia i directrius de Transparència Internacional per a una avaluació de la transposició de la Directiva (UE) 2019/1937, a càrrec de David Martínez, i d'una altra, l'exposició de la guia per a transposar la Directiva Europea 2019/1937 de protecció d'alertadors com a eina d'avaluació en línia i bones pràctiques, a càrrec de Bruno Galizzi, en representació de FIBGAR.

Eren objectius d'aquesta reunió l'exposició, per part de dues organitzacions socials presents en el Consell de Participació de l'AVAF, dels seus treballs recents en relació amb la

implementació adequada en els diferents estats de la directiva esmentada, i obrir un debat en relació amb aquest assumpte amb la participació de tots els membres del grup.

4.9. Procediments judicials

Davant de les impugnacions efectuades per diferents persones físiques o jurídiques d'algunes resolucions emeses per l'AVAF en l'exercici de les seues funcions, aquesta ha intervingut en seu judicial en diferents **procediments contenciosos administratius**. En aquests procediments, l'Agència ha comparegut en les actuacions com a part demandada, ha presentat els escrits processals corresponents i ha dut a terme les actuacions corresponents en defensa de la validesa dels actes recorreguts.

L'Agència disposa, des d'enguany, d'accés a **LexNET**, el sistema de gestió de notificacions telemàtiques i enviament d'escrits desenvolupat pel Ministeri de Justícia, l'ús del qual es regula en el [Reial decret 84/2007, de 26 de gener, sobre implantació en l'Administració de justícia del sistema informàtic de telecomunicacions LexNET per a presentar escrits i documents, traslladar còpies i efectuar actes de comunicació processal per mitjans telemàtics](#). Mitjançant aquest sistema s'han agilitat de manera considerable les interaccions de l'Agència amb l'Administració de justícia, que han passat a ser completament electròniques.

Els recursos contenciosos administratius que estan en tramitació a 31 de desembre de 2020 són, resumidament, els que figuren en la taula següent:

Taula 16. Recursos contenciosos administratius en tramitació a 31 de desembre de 2020

Exp. AVAF	Demandant:	Procediment judicial	Òrgan judicial	Objecte del recurs	Estat
4-2019 i 5-2019	AJUNTAMENT DE LOS MONTESINOS ALCALDE	Procediment ordinari 99-2019 acumulat al procediment ordinari 427-2018	Tribunal Superior de Justicia Comunitat Valenciana, Sala Contenciosa Administrativa, Secció Quarta	Resolució per la qual s'acorda atorgar l'estatut de protecció de persona denunciante	Pendent l'emissió de sentència
6-2019	FUNCIONARI/	Procediment abreujat 388-2019	Jutjat Contenciós Administratiu núm.10 de València	Adjudicació d'un lloc de treball de l'AVAF	Sentència núm. 782/2020, de 9 de desembre de 2020: desestima el recurs
7-2019	FUNCIONARI/	Procediment abreujat 305-2020	Jutjat Contenciós Administratiu núm. 5 de València	Cessament d'un lloc de treball de l'AVAF	En tràmit
8-2019	DIPUTAT/ADA VALENCIANES CORTS	Procediment especial drets fonamentals 347-2019	Tribunal Superior de Justicia Comunitat Valenciana, Sala Contenciosa Administrativa, Secció Quarta	Accés a documentació expedients d'investigació	Sentència núm. 198/2020, de 4 de juny: Estima el recurs contenciós administratiu. Interposat recurs de cassació en la Sala Especial del TSJCV
1-2020	SINDICAT DE POLICIES	Procediment abreujat 642-2020	Jutjat Contenciós Administratiu núm.10 de València	Resolució de desestimació per silenci negatiu de la sol·licitud d'estatut de protecció	En tràmit
2-2020	DIPUTAT/ADA VALENCIANES CORTS	Procediment ordinari 225-2020	Tribunal Superior de Justicia Comunitat Valenciana, Sala Contenciosa Administrativa, Secció Quarta	Accés a documentació expedients d'investigació	En tràmit
3-2020	DIPUTAT/ADA VALENCIANES CORTS	Procediment ordinari 275-2020	Tribunal Superior de Justicia Comunitat Valenciana, Sala Contenciosa Administrativa, Secció Quarta	Accés a documentació expedients d'investigació	En tràmit

4.9.1. Sobre la confidencialitat i reserva de les actuacions d'expedients d'investigació en tràmit

A 31 de desembre de 2020, podem comptabilitzar tres recursos contenciosos administratius interposats per una diputada d'un grup parlamentari en les Corts, el coneixement dels quals ha recaigut en tots els casos en la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

El primer d'aquests recursos s'ha entaulat pel procediment especial de drets fonamentals, i els dos subsegüents, que afecten un únic expedient de l'Agència, pel procediment ordinari.

En els recursos referits s'impugnen els escrits de resposta del director de l'Agència, efectuada a través del president de les Corts, en els quals es deneguen les sol·licituds de documentació formulades pel grup parlamentari esmentat, relatives a expedients d'investigació oberts en l'AVAF per presumptes irregularitats que podrien ser constitutives de frau o corrupció i que estan en curs, irregularitats que podrien implicar o afectar l'àmbit d'altres grups polítics.

Aquest grup parlamentari havia sol·licitat a l'AVAF, concretament, una còpia íntegra dels documents que consten en procediment d'investigació que es va obrir a conseqüència de denúncies presentades en aquesta i que calgué interrompre per l'aplicació de [l'article 5.2 de la Llei 11/2016](#). A conseqüència d'aquesta interrupció legal, la documentació en poder de l'Agència es va remetre al jutjat d'instrucció corresponent per al coneixement de l'assumpte per l'ordre jurisdiccional penal. És necessari destacar que la demandant en aquest recurs contenciós administratiu està personada en aquesta causa com a querellant, per la qual cosa té accés a tota la documentació sol·licitada a aquesta agència.

Aquests recursos contenciosos administratius segueixen actualment el seu curs en la via judicial, bé en primera instància, bé en fase de recurs.

Respecte del primer, el recurs contenciós administratiu núm. 347/2019, va recaure la sentència núm. 198/2020, de data 4 de juny, de la secció quarta esmentada, estimatòria del recurs interposat. Aquesta sentència es va emetre en contra de la posició defensada per aquesta agència i també per la Fiscalia.

La recurrent entén que s'ha produït una vulneració de l'article 23 de la Constitució Espanyola, segons el qual tots els ciutadans tenen dret a participar en els assumptes públics, directament o per mitjà dels seus representants, fet que va confirmar la sentència esmentada, que va anteposar l'aplicació de l'article 12 del Reglament de les Corts a la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

No obstant això, en les conclusions prèvies a l'emissió de la sentència, el fiscal assenyalava literalment el següent:

“Del que ha remés a la Presidència de les Corts l'Agència Antifrau, es pot dir que sí que se li ha donat informació, però no se li ha donat una còpia dels expedients esmentats. Com que

hi havia un assumpte judicialitzat, hauria d'haver-se dirigit a l'òrgan judicial per a lliurar els expedients que pretenia i no a l'Agència Antifrau.

La Directiva de la Unió Europea 2019/1937, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió, que va entrar en vigor a Espanya el 17 de novembre de 2019, en l'article 16, que es refereix al deure de confidencialitat, és del tenor següent: els estats membres vetllaran perquè no es revele la identitat sense el seu consentiment exprés a cap persona que no siga membre autoritzat del personal competent per a rebre o seguir denúncies. Això també s'aplicarà a qualsevol altra informació de la qual es puga deduir directament o indirectament la identitat del denunciant. Si es remetera tot el que sol·licita la demandant, la confidencialitat del denunciant hauria quedat més que en dubte, amb una vulneració clara de la directiva de la Unió Europea vigent a Espanya.

Del que s'ha exposat es dedueix que se li va donar informació, que la seua pretensió de lliurament dels expedients no era viable i, en conseqüència, es pot afirmar que no hi va haver una vulneració de l'article 23 de la CE al·legat, per la qual cosa és procedent desestimar la demanda interposada.”

Així mateix, es fa necessari transcriure a continuació un passatge de l'escrit de conclusions que va presentar aquesta agència en el marc del contenciós esmentat:

“No obstant això, **ens trobem davant d'un cas molt diferent dels anteriors**, que va més enllà de la mateixa sol·licitud d'accés a la documentació d'un expedient d'investigació concret.

És un **assumpte que afecta la mateixa naturalesa, les funcions, els fins i l'abast de les actuacions, no només de la mateixa Agència Valenciana Antifrau**, sinó també la resta de les agències o oficines de lluita contra el frau i la corrupció, que funcionen en algunes comunitats autònomes i que en molts països europeus i del nostre entorn existeixen des de fa anys i les potestats de les quals no es qüestionen.

Convé recordar, d'una banda, que l'**àmbit material d'actuació d'aquestes agències o oficines** inclou, per regla general i com és el cas de l'Agència Valenciana Antifrau, també els mateixos **partits polítics**, segons prevé l'article 3.j de la Llei 11/2016; i, d'altra banda, que la recent Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió, estableix la necessitat imperativa d'efectuar una protecció eficaç als denunciants (amb sanció si això no es respecta) i de crear canals de denúncia i autoritats competents per a dur a terme les investigacions, missions que en l'àmbit de la Comunitat Valenciana desplega, avançant-se als postulats de la norma comunitària, aquesta agència, en virtut de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de la Comunitat Valenciana, i que Espanya té dos anys per a transposar en l'àmbit de tot el territori nacional.

Doncs bé, admetre sense més consideracions que qualsevol diputat, pel simple fet d'exercir aquest càrrec, pot accedir a qualsevol expedient d'investigació que es tramite en les agències antifrau (com la valenciana), sense la possibilitat de limitar aquest accés sota pena

de constituir una vulneració del seu dret a la participació en els assumptes públics de l'article 23.2 de la CE, suposaria:

1. Buidar d'eficàcia la labor d'aquesta mena d'oficines de control extern (OCEX) en la seua lluita contra els casos de corrupció i frau, en particular en els casos en què l'actuació d'aquestes agències es dirigisca davant del mateix partit polític del qual forma el diputat sol·licitant.
2. Atorgar al sol·licitant d'aquesta informació més drets que al mateix denunciante. El denunciante no té dret a accedir a l'expedient i obtindre'n una còpia perquè no és interessat. L'interessat en l'expedient d'investigació és el denunciat o l'investigat, els drets del qual, així mateix, han de protegir-se, entre aquests el dret de defensa (article 24 CE).
3. No protegir (i descoratjar) els denunciants de casos de frau o corrupció per facilitar dades que permeten identificar l'origen de la denúncia, i afavorir així que sorgisca contra aquests qualsevol mena de represàlia a conseqüència d'aquesta.
4. Conculcar el règim de funcionament i independència de l'Agència en relació amb les seues investigacions i la protecció a les persones denunciants que ha de dur a terme, seguint les prescripcions de la seua llei fundacional, especialment els articles 1, 8, 11,2, 14.

És per tot el que s'ha manifestat que diem que fins hui no hi ha hagut un pronunciament judicial respecte de la limitació d'accés dels parlamentaris autonòmics a documents o expedients en poder d'organismes no integrants o dependents de l'executiu regional i que tenen la naturalesa, les funcions i els fins descrits i inherents a l'Agència Valenciana Antifrau. Aquesta serà la primera sentència que es pronuncie sobre això i, per tant, és d'importància singular en relació amb les funcions que desenvolupen les agències i les oficines de lluita contra el frau i la corrupció.”

Per totes aquestes raons, i com que l'esmentada Sentència de 4 de juny de 2020, de la Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, és contrària als postulats de la Fiscalia i de la mateixa agència, i segons és procedent en dret, aquesta va interposar sengles recursos de cassació, respectivament davant del Tribunal Suprem i davant de la Sala Especial del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, per considerar que hi havia hagut una infracció de lleis estatals i autonòmiques, així com de la jurisprudència.

En data recent a la redacció de la present memòria, el 4 de febrer de 2021, el Tribunal Suprem ha inadmes el recurs de cassació, per entendre que no hi ha legislació estatal infringida, fet que suposa la derivació de la decisió d'aquest assumpte a la Sala Especial Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia; el recurs està pendent de tramitació en aquest moment perquè la sentència no és ferma.

Sobre aquesta qüestió, cal destacar que aquesta agència ha mantingut que la sentència emesa el 4 de juny de 2020 fa una interpretació errònia de normes constitucionals i estatals, com ara l'article 23 de la Constitució Espanyola, que no és un dret absolut, sinó de configuració legal (segons la jurisprudència del Tribunal Constitucional), i, per tant, s'ha de posar en relació amb el respecte a altres drets constitucionals com el de defensa i la

presumpció d'innocència, així mateix continguts en l'article 24 de la Constitució Espanyola, i també en relació amb el que estableixen expressament les lleis, estatals o autonòmiques.

En aquest sentit, l'article 14 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, estableix que el dret d'accés a la informació podrà ser limitat quan accedir-hi supose un perjudici, bé per a la investigació i la sanció d'il·lícits penals, administratius o disciplinaris, bé per a les funcions administratives de vigilància, inspecció i control, o bé per a salvaguardar la garantia de la confidencialitat o el secret requerit en els processos de presa de decisió.

Així mateix, en relació amb els principis de legalitat i jerarquia normativa, es fa imprescindible ressaltar que la "lei posterior deroga l'anterior" i també el principi d'especialitat ("la llei especial s'aplica davant de la llei general"), i, en conseqüència, el que es disposa en l'article 9, apartats 1 i 3, de la Constitució Espanyola, en l'article 5.1 de la Llei orgànica del poder judicial, i respecte del Codi Civil, els articles 1, 2.2 i 3.

El Reglament de les Corts es va aprovar l'any 2006, mentre que la llei que regeix les actuacions de l'Agència, norma especial i ratificada igualment pels diputats i diputades del mateix parlament valencià, es va aprovar el 28 de novembre de 2016 (deu anys després d'aquell).

La Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, estableix un règim específic i particular, en atenció a la naturalesa d'aquesta entitat, al seu àmbit d'actuació i a les seues funcions i fins.

Així, cal esmentar-ne alguns preceptes:

Article 2. **Règim jurídic de l'Agència:** subjecció a la Llei 11/2016 i la seua normativa de desplegament i, en defecte d'això, normes de procediment administratiu comú.

Articles relatius al **caràcter confidencial i reservat de les seues actuacions:**

Article 6. Potestats d'investigació

Article 8. Confidencialitat

Article 9. Protecció i cessió de dades

Article 10. Garanties procedimentals

Article 11.2. Procediment

Article 14. Estatut de la persona denunciant

Article. 29.1.2n. Deure de secret

Articles **relatius a la independència de l'AVAF:**

Article 1. Objecte i naturalesa jurídica

Article 3. a, h i j. Àmbit d'actuació de l'Agència

Article 5. Delimitació de funcions i col·laboració

Una vegada més reiterem ací que l'AVAF no forma part de l'administració del Consell ni de les conselleries, ni del seu sector públic vinculat, sinó que troba com a antecedent, com el mateix preàmbul de la seua llei indica, altres organismes antifrau o anticorrupció com l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF).

Una interpretació d'acord amb tot això també és possible dins de la literalitat de l'article 12 del Reglament de les Corts, perquè aquest assenyala expressament que pot negar-se el dret a la informació dels diputats i diputades quan "hi haja raons fundades en dret". Raons fundades en dret són les previstes en aquest cas en una norma amb categoria de llei, la mateixa Llei 11/2016.

Ara la decisió d'aquesta qüestió des de la perspectiva judicial es troba, com s'ha dit, a la Sala Especial del Tribunal Superior de Justícia.

El propi Reglament de les Corts, reconeix l'existència de raons jurídiques, per tal ha d'entendre's el terme "fundades en dret", que impedisquen facilitar la documentació sol·licitada pels parlamentaris. Això ve a corroborar que no estem davant un dret absolut, i molt menys automàtic, tal com s'ha ocupat a assenyalar tant el Tribunal Suprem com el Tribunal Constitucional, i en igual sentit, els Tribunals Superiors de Justícia, entre ells el de la Comunitat Valenciana.

El Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana ha recollit el citat plantejament de manera pacífica i constant en sentències de la **Secció Cinquena**, de la seua **Sala contenciosa administrativa**, podent citar a tall d'exemple les següents:

- Sentència núm. 2/2014 de 14 de gener de 2014, que en el seu Fonament Jurídic 4t indica: "Que a més en aquest cas concret no s'ha donat cap raó que justifique la negativa a facilitar aquesta informació, perquè **certament si aquesta raó és justificada podria prevaldre a no ser il·limitat el dret a la informació dels parlamentaris**".
- Sentència núm. 725/2014 de 24 de setembre de 2014, que en el seu Fonament Jurídic 2n assenyala: "No obstant això, (l'Honorable Consellera) no esmenta en el seu acord de 3 de febrer 2014 **l'existència de previsió normativa i/o aval jurisprudencial que li permet rebutjar el lliurament d'una sèrie de documents** perquè la normativa en relació amb la qual es van emetre aquests ja no es troba en vigor (...)".
- Sentència núm. 849/2014 de 29 d'octubre de 2014, que en el seu Fonament Jurídic 2n estableix: "És evident que quan es remeta a les Corts tindran accés, però estem davant una **petició** de les Corts al Govern, que **pot negar-se per motius fundats**, per a obviar el coneixement actual que se li està sol·licitant de determinada documentació que ja obra en la seua poder -o almenys, no s'indica que no siga així- i en la mesura en què no facilita aqueixos motius fundats i legítims, hem de declarar l'existència de vulneració constitucional en aquesta negativa a facilitar les dades sol·licitades pel demandant, al fet que ve obligat l'òrgan requerit, i en tals termes procedeix l'estimació del recurs interposat."
- Sentència núm. 1101/2014 de 17 de desembre de 2014, que en el seu Fonament Jurídic 4t manifesta: "(...) Sense que s'haja donat cap raó que justifique la negativa

a facilitar aquesta informació, perquè **certament si aquesta raó és justificada** podria prevaldre a no ser il·limitat el dret a la informació dels parlamentaris”.

- Sentència núm. 67/2015 de 14 de juliol de 2015, que en el seu Fonament Jurídic 4t reitera: “En aquest cas concret no s’ha donat cap raó que justifique la negativa a facilitar aquesta informació, perquè **certament si aquesta raó és justificada podria prevaldre** a no ser il·limitat el dret a la informació dels parlamentaris.”

La **Sentència del Tribunal Suprem** núm. 2388/2015 d’1 de juny, en el seu Fonament Jurídic 6é ressalta textualment:

“Així, doncs, l’ordenament jurídic reconeix expressament la facultat d’aquests diputats de “recaptar les dades, informes i documents administratius” i el correlatiu deure de l’Administració valenciana requerida de **facilitar-los llevat que raons fundades en Dret li ho impedisquen**. Ens trobem, doncs, amb una relació jurídica de dret-deure en la que la posició activa dels parlamentaris es correspon amb la passiva del Govern. (...) Tal com explica la sentència recorreguda, únicament de ser fundada en Dret la raó donada per a no facilitar la informació demanada podria ser compatible amb aqueix dret fonamental la negativa governamental perquè, és veritat, **no és il·limitat el dret dels parlamentaris**”.

Aquesta consideració és novament repetida en el Fonament Jurídic 8é de la citada Sentència del Tribunal Suprem, en assenyalar, fent esment a la **Sentència del Tribunal Constitucional núm. 220/1991**, “(...) En el cas controvertit, no va apreciar infracció d’aqueix dret perquè la negativa del Govern Basc a facilitar la informació que se li va demanar descansava en una expressa previsió d’una llei basca que qualificava com reservats les dades demanades, que es referien al destí de determinades despeses considerades com reservats per les lleis de pressupostos per als anys 1988 i 1989”.

Aquesta Sentència del Tribunal Constitucional va **desestimar la demanda d’empara sol·licitada per parlamentaris bascos als quals es va denegar la seua sol·licitud d’informació referent al destí de les despeses reservades** dels Departaments d’Interior i de Presidència de la Comunitat Autònoma basca, habilitats en els pressupostos generals de 1988 i de 1989, amb base en el **caràcter secret** dels mateixos **segons la pròpia Llei que els aprovava**.

Per al Tribunal Constitucional, els demandants no van patir limitació de cap classe, ni per part de la Cambra de l’eren membres, ni del Govern, en l’exercici del seu dret a recaptar informació d’aquest i, en tal sentit, va declarar que “van realitzar plenament el seu dret, sense constricció il·legítima a la seua funció parlamentària de control de l’acció del Govern, encara que la resposta obtinguda d’aquest consistira a negar la informació -per considerar que el contrari seria incomplir la Llei-, dictada per la pròpia Cambra a la qual pertanyen els demandants, que va qualificar de «reservats» els fons als quals es va referir el requeriment d’informació.”

En altres paraules, per al màxim intèrpret de la Constitució i els drets fonamentals, la llei basca de pressupostos (dictada per la pròpia Cambra a la qual pertanyien els parlamentaris sol·licitants d’aquesta informació com recalca el propi Tribunal Constitucional), en establir el caràcter reservat d’aqueixes despeses sobre els quals versava la sol·licitud d’informació, va

constituir un límit legal al dret d'accés a la informació dels parlamentaris que van sol·licitar la mateixa, no produint la vulneració dels seus drets la denegació d'aquella.

En el mateix sentit, el **Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, Secció 5a de la seua Sala contenciosa administrativa, en la seua Sentència núm. 838/2017** dictada en data 15 de setembre de 2017 (sentència ferma), davant la denegació pel conseller d'Hisenda de la Generalitat, de la petició formulada per un diputat de les Corts Valencianes, de lliurament de la còpia del **pla de control tributari** aprovat per a 2016, va concloure que **la denegació d'aquesta documentació**, fundada en el **caràcter reservat** dels actes amb transcendència tributària, establert en l'article 95 de la **Llei 58/2003 de 17 de desembre, General Tributària**, **no comportava una vulneració** del dret de l'actor a la informació com a base de la participació política, i per tant va **declarar la inexistència de vulneració constitucional** en la citada negativa a facilitar les dades sol·licitades.

És a dir, la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana va considerar, com a **límit vàlid** del dret dels parlamentaris i parlamentàries autonòmiques a l'accés a la informació, **aquell que vinga fixat en una concreta previsió normativa** (en el cas sotmés a enjudiciament ho va ser la Llei General Tributària) i/o aval jurisprudencial, no suposant vulneració del dret reconegut en l'article 23.2 de la Constitució la denegació d'informació requerida per parlamentaris sempre que es funde en aquests límits legals o jurisprudencials.

El **Tribunal Constitucional** ja indicava en la seua Sentència 2/1982, Fonament Jurídic 5é, que **no existeixen drets absoluts**, sinó que tots comporten limitacions concretes o genèriques en el respecte dels drets fonamentals i en la preservació dels béns i drets constitucionalment reconeguts.

Per a finalitzar, és necessari reiterar, que l'AVAF no forma part del govern valencià. Els arguments de l'Agència, relatius a la confidencialitat i la reserva, també estan previstos en una norma amb categoria de llei, la qual va establir, en pro del bon fi de les investigacions, la confidencialitat i la reserva de les actuacions d'investigació en curs que duga a terme l'AVAF (les resolucions finals d'investigació es publiquen sistemàticament en la nostra pàgina web), i també la protecció de la identitat dels denunciants, que no es pot revelar sense el seu consentiment exprés, fet reforçat hui per la Directiva (UE) 2019/1937, de protecció dels *whistleblowers*, àmpliament comentada al llarg d'aquesta memòria.

Finalment, s'indica que els altres dos recursos contenciosos administratius, interposats per la representació del mateix grup parlamentari (núm. 225/2020 i núm. 275/2020), sobre la mateixa temàtica i que deriven d'un únic expedient d'investigació en curs, es troben en tramitació davant del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

4.9.2. Sobre resolucions que atorguen o deneguen l'estatut de protecció a persones denunciants

En 2018 es va interposar un recurs contenciós administratiu contra una resolució d'aquesta Agència per la qual s'atorgava l'estatut de protecció a una persona denunciante. Aquest recurs va ser plantejat tant pel mateix ajuntament en el qual el denunciante protegit presta

serveis com pel seu alcalde. Tots dos recursos, formulats sobre el mateix objecte, es van acumular en un sol procediment (ordinari núm. 427/2018), que se segueix davant del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, Secció Quarta de la Sala Contenciosa Administrativa.

Practicat el gruix de les actuacions durant el 2020, es va declarar conclús el plet i pendent de l'emissió de sentència, fet que es va comunicar a les parts mitjançant la diligència d'ordenació de 28 de setembre de 2020.

En relació amb aquesta matèria, també va interposar un recurs contenciós administratiu un sindicat conformat per policies, bombers i altres funcionaris contra la desestimació, per silenci administratiu negatiu, de la seua sol·licitud d'atorgament de l'estatut de protecció. Es tracta del procediment abreujat núm. 642-2020, que es troba en tramitació en el Jutjat Contenciós Administratiu núm. 10 de València.

En data 5 d'octubre de 2020 es va dictar la Resolució núm. 425, del director de l'Agència, en la qual es desestimava expressament la sol·licitud de protecció presentada pel sindicat esmentat, la qual es va notificar el 7 d'octubre d'aquest mateix any. Aquesta resolució detalla la motivació de la desestimació d'aquesta petició, i el seu fonament base és que els membres d'aquest sindicat, en posar de manifest els fets denunciats davant de la via judicial, havien actuat en l'àmbit ordinari de les seues funcions sindicals i amb l'estructura i la protecció que com a membres d'aquest els reconeix i atorga la legislació en matèria laboral i sindical (articles 7 i 28.1 de la Constitució Espanyola, Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical i jurisprudència del Tribunal Suprem i del Tribunal Constitucional), i no es requereix, per tant, la protecció a la qual al·ludeix l'article 14 de la Llei 11/2016, de l'Agència.

4.9.3. Sobre qüestions de personal al servei de l'Agència

En el recurs interposat contra l'Agència davant del Jutjat Contenciós Administratiu núm. 10 de València, procediment abreujat núm. 388-2019, en què s'impugnava l'adjudicació d'un lloc de treball de la Relació de llocs de treball de l'Agència, va recaure la sentència desestimària núm. 787/2020, de 9 de desembre, que dictaminava a favor de la decisió d'adjudicació a la persona que va nomenar l'Agència i que confirmava la validesa de la resolució contra la qual s'havia recorregut.

D'altra banda, en la data de redacció d'aquesta memòria està pendent de celebrar-se la vista del recurs contenciós administratiu mitjançant el qual una persona funcionària que va prestar serveis en l'Agència va impugnar el seu cessament. Aquest procediment abreujat núm. 305/2020 se segueix en el Jutjat Contenciós Administratiu núm. 5 de València, després de la inhibició de l'assumpte per falta de competència dictada pel Tribunal Superior de Justícia, seu aquesta on inicialment la recurrent va interposar el recurs.

5.

Activitat Institucional

5.1. Introducció

Sota la dependència directa de la persona titular de la Direcció General de l'Agència, correspon a la unitat administrativa denominada Gabinet de Relacions Institucionals, Participació i Comunicació les funcions següents:

- a) Mantindre, impulsar i gestionar les relacions institucionals amb els òrgans i les institucions de la Generalitat, de l'Estat i de les altres administracions públiques.
- b) Desenvolupar les polítiques de comunicació externa i imatge institucional de l'Agència, i les relacions informatives i amb els mitjans de comunicació.
- c) Elaborar, gestionar i analitzar qualsevol mena d'informació i documentació sobre les matèries pròpies de l'Agència.
- d) Proposar, preparar i elaborar els informes, les estadístiques, les publicacions, els estudis tècnics i les memòries necessaris en relació amb les funcions atribuïdes a l'Agència.
- e) Proposar i tramitar les actuacions de l'Agència relacionades amb l'activitat parlamentària.
- f) Desenvolupar programes específics de sensibilització a la ciutadania per a fomentar la creació d'una cultura social de rebuig de la corrupció.
- g) Promoure espais de trobada i intercanvi amb la societat civil i recollir les aportacions d'aquesta.
- h) Dur a terme el seguiment, l'avaluació del desenvolupament i el grau de compliment de la normativa vigent en matèria d'igualtat entre dones i homes en l'àmbit de les actuacions de l'Agència, incloent-hi la utilització d'un llenguatge no sexista i no discriminatori i la transmissió de valors positius i igualitaris en la publicitat institucional.
- i) Les altres que li assigne la persona titular de la Direcció.

El Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació ha dut a terme, al llarg de 2020, diverses activitats institucionals que es detallen en els epígrafs que es desenvolupen a continuació:

5.2. Actes organitzats

A fi de difondre les activitats de l'Agència en l'àmbit de la societat civil, s'han desenvolupat diversos actes, organitzats per la mateixa agència, per a sensibilitzar la ciutadania en matèria de lluita contra el frau i la corrupció.

D'altra banda, s'han posat en marxa activitats de formació: unes, internes, dirigides al personal de l'Agència i altres, externes, al conjunt dels empleats públics (que es detallen en l'apartat 2 d'aquesta memòria, corresponent a la Direcció de Prevenció, Formació i Documentació).

En relació amb les accions dirigides a la societat civil, i seguint l'activitat iniciada en 2019 entorn de la difusió de la versió actualitzada per l'AVAF del documental [Corrupció. L'organisme nociu](#), es continua difonent mitjançant els actes següents:

- A la Universitat de València, Facultat de Dret:
 - 28 de febrer: docufòrum “Una mirada al futur. L'exemplaritat i la transparència: eines per a previndre la corrupció”, amb la participació del director de l'Agència i de la directora de Prevenció, Formació i Documentació.
 - 20 de novembre: docufòrum “La lluita antifrau a la Comunitat Valenciana”, amb la participació del director de l'Agència i de Joan Romero, catedràtic de Geografia Humana de la Universitat de València.
- En el marc del Festival Internacional de Cinema i Drets Humans de València – Humans Fest, iniciativa de la Fundació per la Justícia, en col·laboració amb diverses organitzacions del tercer sector de la ciutat de València, l'objectiu de la qual és sensibilitzar i conscienciar en matèria de drets humans mitjançant l'art i la cultura:
 - 23 de febrer: projecció i taula debat posterior amb la participació del director de l'Agència; la directora d'Assumptes Jurídics, la Sra. Teresa Soler, guionista del documental, i el Sr. Joaquim Bosch, magistrat.

Així mateix, la signatura del conveni de col·laboració de l'AVAF amb la Universitat de València (vegeu l'epígraf 5.4.1) per al desenvolupament del projecte “Activitats formatives per al bon govern i la ciutadania al territori valencià” ha impulsat una sèrie de conferències dins del programa Unisocietat, relacionades amb la lluita contra el frau i la corrupció, en què ha participat l'Agència.

El programa UNISOCIETAT, del Vicerectorat de Projecció Territorial i Societat de la Universitat de València, pretén fer valdre entre la societat local la formació al llarg de la vida, promoure la solidaritat intergeneracional i estimular el debat i l'intercanvi de coneixements mitjançant les aportacions del personal docent i investigador de la Universitat de València.

Aquest programa es nodreix de conferències obertes al públic en general, que aborden temes molt variats i d'actualitat relacionats amb l'economia, la societat, la cultura, la salut, el medi ambient, l'educació, la història, etc. que puguin resultar d'interés especial per a la ciutadania.

Les conferències patrocinades per l'Agència s'han desenvolupat durant els mesos d'octubre a desembre de 2020 a les seus de la Universitat a Alzira, Benetússer, Bétera, Cullera, Gandia, l'Eliana, Massamagrell, Ontinyent, Paterna, Quart de Poblet, Requena i Riba-roja de Túria.

La Direcció de Prevenció, Formació i Documentació ha sigut l'encarregada de presentar aquestes conferències, algunes de les quals han hagut de fer-se de manera virtual a causa de la situació d'emergència sanitària produïda per la Covid-19.

No va ser el cas de la conferència celebrada el dia 24 de novembre, a la seu d'Alzira, titulada "Es la justicia igual para tod@s? Prevención y castigo de la corrupción", que va presentar el director de l'Agència i en la qual les mesures de seguretat i un aforament reduït van permetre una trobada presencial. La ponència va estar a càrrec del professor José Luis González Cussac, del Departament de Dret Penal de la Universitat de València.

5.2.1. Consell de Participació Ciutadana de l'Agència Valenciana Antifrau

Per la [Resolució de 12 de febrer de 2019, del director de l'Agència](#), publicada en el DOGV número 346, de 22 de febrer de 2019, es crea el [Consell de Participació de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana](#), que es va reunir en sessió constitutiva el 4 d'octubre de 2019 a València.

Aquest consell es configura com a òrgan assessor i de consulta per a la participació de la societat civil i de persones expertes dins de l'àmbit de la prevenció i la lluita contra el frau i la corrupció, la transparència en l'activitat pública i la qualitat democràtica, per a complir millor les funcions i les finalitats d'aquesta agència. L'objectiu és impulsar la vinculació de l'Agència amb la societat civil i la ciutadania facilitant-ne la comunicació i la relació.

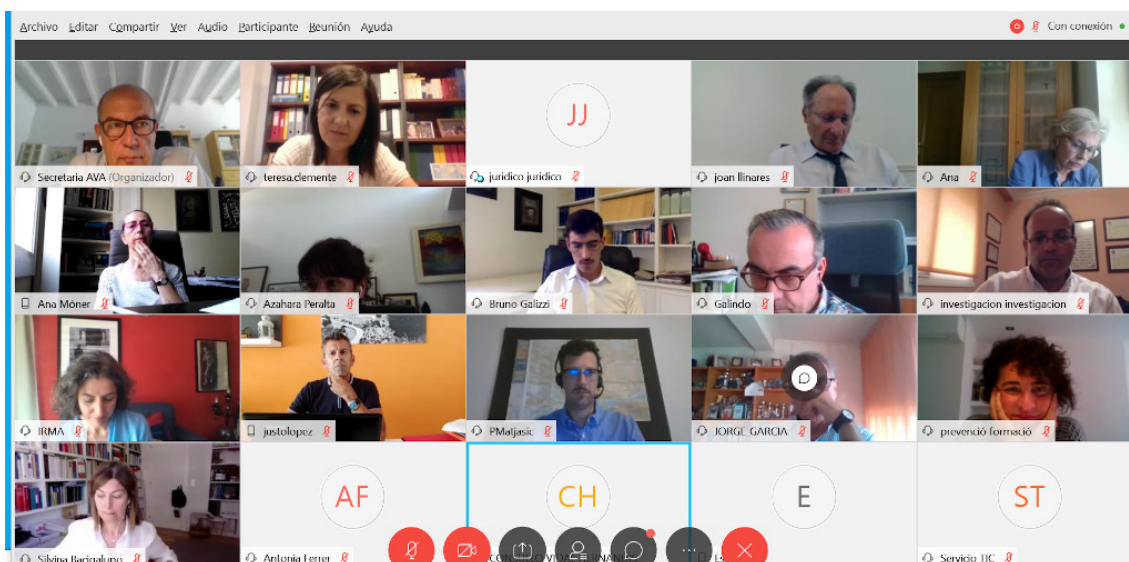
El Consell de Participació es regula en el títol IV (articles 24 a 26) del [Reglament de funcionament i règim interior](#) de l'Agència, de 27 de juny 2019.

En compliment de l'article 26.2, de funcionament, el Consell s'ha reunit dues vegades l'any 2020 encara que, atesa la situació de crisi sanitària actual, les reunions es mantingueren de manera virtual.

La **II REUNIÓ DEL CONSELL DE PARTICIPACIÓ** va tindre lloc el dimarts 30 de juny i va incloure l'ordre del dia següent:

1. Presentació de la memòria 2019: suggeriments i propostes.

- Informe de les conclusions de la primera reunió dels grups de treball creats en la sessió constitutiva de 2019: GR1 Prevenció i educació (reunit l'11 de juny) i GR2 Protecció del denunciador (reunit el 14 de maig).
- Reflexions sobre la Directiva (UE) 2019/1937, relativa a la protecció de les persones que informen sobre les infraccions del dret de la Unió i transposició a l'ordenament jurídic.

Imatge 5. II Reunió del Consell de Participació

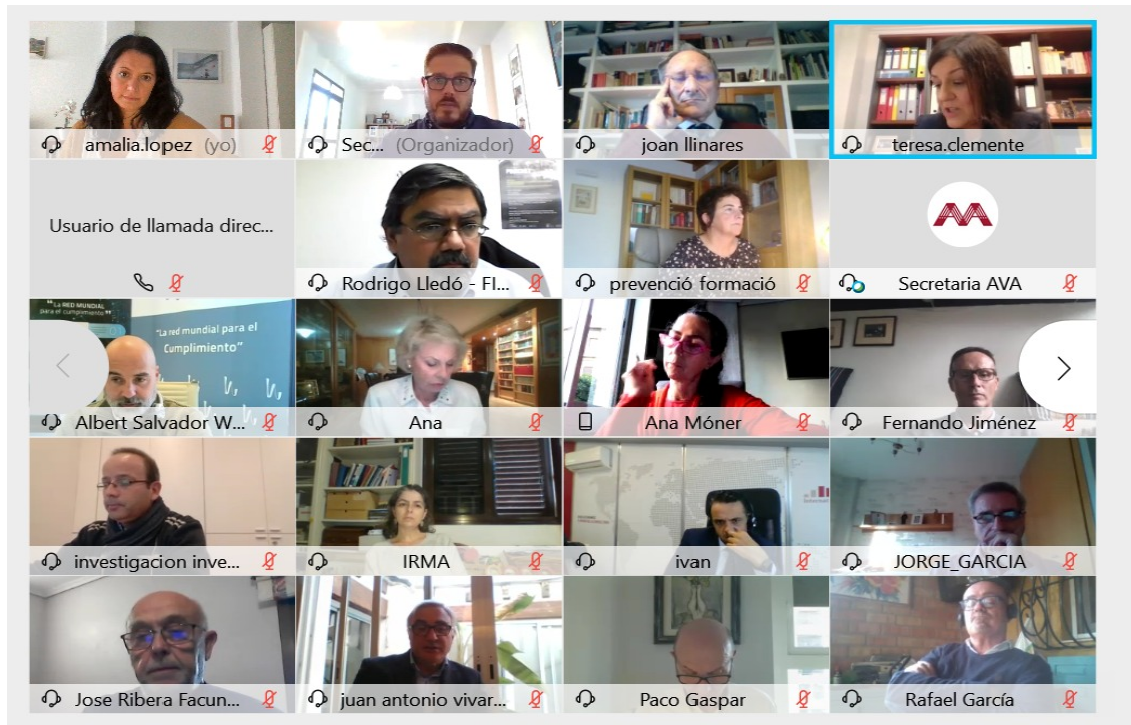
ENLLAÇ A LA NOTA DE PREMSA [ACÍ](#).

La **III REUNIÓ DEL CONSELL DE PARTICIPACIÓ** es va celebrar l'11 de novembre, també de manera virtual.

L'ordre del dia va ser el següent:

- Situació de la transposició de la Directiva (UE) 2019/1937, de protecció de denunciants i canals de denúncia i la Declaració de Roma, de 26 de juny de 2020, de NEIWA (Xarxa d'Autoritats Europees d'Integritat i Alertadores).
- El conflicte entre transparència i confidencialitat en els òrgans de control i investigació.
- GR1 Prevenció i educació: seguiment de propostes.
- GR2 Protecció de les persones denunciants: difusió del decàleg ratificat pel Consell de Participació i l'informe sobre els resultats de la II Reunió d'aquest grup de treball.
- Explicació del projecte SceMaps, desenvolupat a Espanya per l'associació Civio.

Com a convidat, en aquesta sessió va participar el Sr. Iván Martínez, vicepresident de la World Compliance Association.

Imatge 6. III Reunió del Consell de Participació

ENLLAÇ A LA NOTA DE PREMSA [ACÍ](#).

5.2.2. Dia Internacional contra la Corrupció, 9 de desembre

El 9 de desembre es va celebrar el Dia Internacional de Nacions Unides de Lluita contra la Corrupció amb el lema “Conflicte d’interés: avantsala de la corrupció”. El conflicte d’interés és un dels principals riscos de corrupció identificats en el desenvolupament de l’activitat de la gestió pública.

II·lustració 1. Jornada del Dia Internacional contra la Corrupció, 9 de desembre

La jornada es va celebrar en la modalitat en línia a causa de les restriccions imposades per la situació actual de crisi sanitària i hi van participar més de 150 persones. En la primera part, la directora de Prevenció, Formació i Documentació, Silvia Vèrnia, va presentar un nou document de reflexions sobre el conflicte d'interés com a avantsala de la corrupció elaborat des de la mateixa Agència Valenciana Antifrau.

A continuació, el catedràtic de Ciència Política, Manuel Villoria, va oferir una ponència en la qual es va centrar en els riscos de corrupció i les conseqüències derivades del conflicte d'interés. Així mateix, va analitzar com s'aborda el conflicte d'interés en diferents països de la Unió Europea en aspectes com les restriccions d'ocupació després del cessament, els nomenaments concurrents fora del sector públic o quins són els sistemes de detecció de casos que s'utilitzen.

Una vegada finalitzada la conferència del professor Villoria, va ser el torn del director de l'AVAF, Joan Llinares, que va destacar la importància de la celebració d'un dia com aquest perquè la societat prenga consciència de la importància que té la lluita contra el frau i la corrupció no només amb l'objectiu de posar fi a aquesta mena de pràctiques delictives, sinó per a aconseguir implantar una ètica i una integritat pública que permeten el progrés de la nostra societat.

Per a finalitzar la jornada, es van abordar algunes de les preguntes plantejades pels participants a través del xat i per a fer-ho s'hi van incorporar la directora de Serveis Jurídics, Teresa Clemente, i el director d'Anàlisi i Investigació, Gustavo Segura, ja que alguna de les qüestions feia referència a aspectes concrets del seu àmbit d'actuació.

La jornada, que es va emetre en directe pel canal de YouTube de l'Agència, i està disponible per a visualitzar [ací](#).

ENLLAÇ A LA NOTA DE PREMSA [ACÍ](#).

5.3. Xarxa Estatal d'Oficines i Agències de Lluita contra el Fraud i la Corrupció de l'Estat Espanyol

En 2018 es va crear un sistema de coordinació entre les oficines i les agències de l'Estat, denominat Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau de l'Estat Espanyol. Els membres adherits són: Oficina Antifrau de Catalunya; Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears; Consello de Contas de Galícia; Oficina Municipal contra el Fraud i la Corrupció de l'Ajuntament de Madrid; Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona; Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, i Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.

Els objectius de la Xarxa giren al voltant de les qüestions relatives a la formació del personal i la capacitat d'aquest, la col·laboració en activitats formatives en matèria d'integritat i ètica pública, la posada en comú de coneixements i experiències pràctiques en matèria de prevenció i lluita contra el fraud i la corrupció, el foment de la integritat institucional i la transparència, i també les que tenen com a finalitat que la ciutadania pugui comunicar de manera confidencial i segura conductes de les administracions públiques contràries als principis o a les regles ètiques i de bon govern i administració determinats en l'ordenament jurídic vigent.

També cal destacar la col·laboració per a dur a terme estudis en matèria de prevenció de la corrupció, el foment de la integritat institucional, la transparència i l'anàlisi de riscos.

Les reunions semestrals de 2020 han sigut:

V Trobada de la Xarxa d'Oficines i Agències Anticorrupció de l'Estat Espanyol

Reunió virtual, dijous 18 de juny de 2020

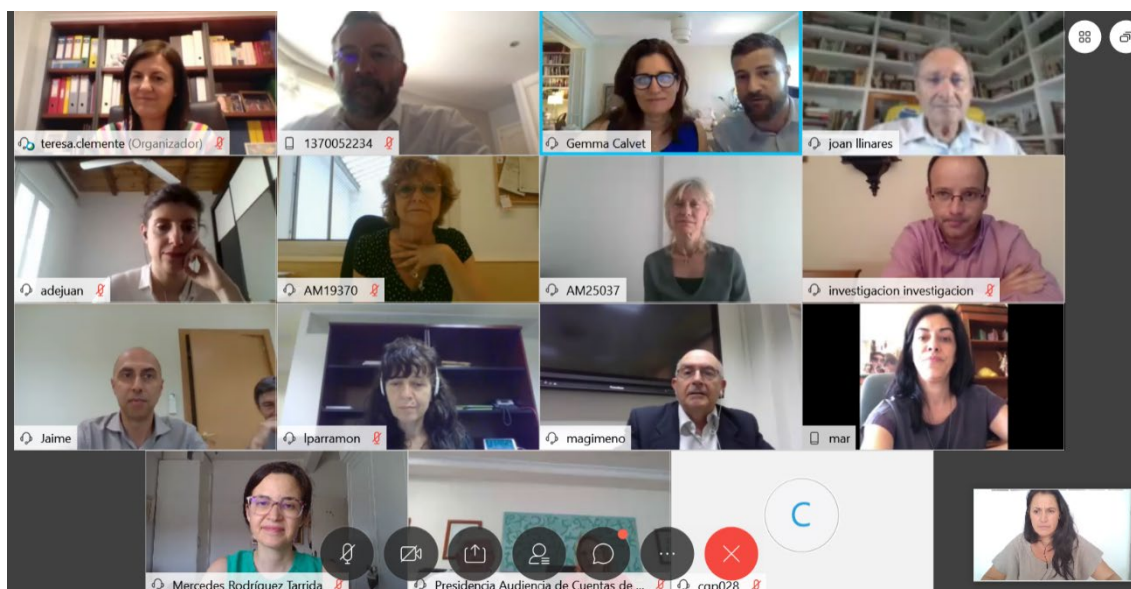
Organitzada a través d'una videoconferència per l'Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona i l'Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, a aquesta 5a trobada van assistir per primera vegada les institucions següents, que es van integrar en la Xarxa i que van estar representades per:

- Sr. Pedro Pacheco González, president de l'Audiència de Comptes de Canàries.
- Sra. Mercedes Rodríguez Tarrida, subdirectora general del Servei Nacional de Coordinació Antifrau de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.
- Sra. María del Mar Rodríguez Polack, auditora cap d'equip en el Servei Nacional de Coordinació Antifrau de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

- Sra. Amada de Juan Quirós, vocal de la Divisió de Supervisió de la Contractació i Relacions Institucionals de l'Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació.

La trobada es va estructurar en dues sessions de treball. La primera sessió, per als membres de la xarxa, va constar dels punts següents:

1. Anàlisi de la situació de la Covid-19, en el rol dels nostres organismes en el marc de contractació i en el bon govern. Valoracions, iniciatives i incidències.
2. Estat i intercanvi d'informació sobre la transposició de la Directiva Europea de protecció d'alertadors i iniciatives en marxa.
3. Possibilitat d'una declaració conjunta en defensa de les polítiques d'integritat i del rol dels òrgans de garanties de diferent escala, en defensa de les polítiques de transparència i integritat, com a servei públic primordial, especialment respecte de la contractació d'emergència.

Imatge 7. V Trobada de la Xarxa d'Oficines i Agències Anticorrupció d'Espanya

La segona sessió va ser un debat amb representants de l'àmbit de l'educació i de la societat civil:

- Sr. Adán Nieto Martín, catedràtic de Dret Penal de la Universitat de Castella-la Manxa.
- Sra. Eva Belmonte, codirectora de Civio.
- Sr. Pedro Abellán, responsable de comunicació de la Fundació Hi Ha Dret.
- La Sra. Simona Levi, fundadora d'XNet.

ENLLAÇ A LA NOTA DE PREMSA [ACÍ](#).

VI Trobada de la Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau d'Espanya

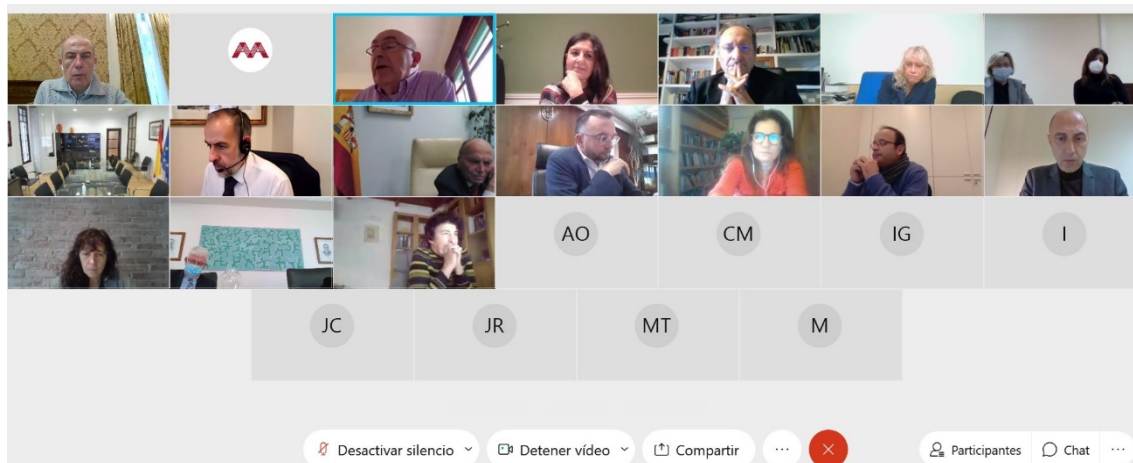
Reunió virtual, divendres 27 de novembre de 2020

Organitzada per l'AVAF, aquesta segona reunió de 2020 hagué de fer-se també de manera virtual i va comptar amb la participació de la Comissió Nacional dels Mercats i de la Competència com a organització convidada.

L'ordre del dia de la reunió va ser el següent:

1. Situació de la transposició de la Directiva UE 2019/1937. Protecció de denunciants i canals de denúncia.
2. El conflicte entre transparència i confidencialitat en els òrgans de control i investigació.
3. Informació i conclusions dels informes especials de supervisió de la tramitació d'emergència Covid-19 de l'OIREscon.
4. Riscos de corrupció i frau en el sector sanitari pel Servei Nacional de Coordinació Antifrau.

La reunió va ser seguida d'una ponència impartida pel Sr. Andrea Bordoni, de la Unitat d'Estratègia i Anàlisi Anticorrupció i Antifrau de l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude titulada "Possibles repercussions de la crisi de la Covid-19 i de la despesa d'emergència en els Fons Estructurals i d'Inversió Europeus".

Imatge 8. VI Trobada de la Xarxa d'Oficines i Agències Anticorrupció d'Espanya

ENLLAÇ A LA NOTA DE PREMSA [ACÍ](#).

5.4. Activitat nacional i internacional

5.4.1. Signatura de convenis i protocols de col·laboració

Els convenis i els protocols de col·laboració signats per l'Agència al llarg de 2020 han sigut els següents:

11 de març

Conveni amb la UNIVERSITAT CEU CARDENAL HERRERA

Conveni marc de col·laboració

Imatge 9. El director de l'AVAF junt amb el rector de la Universitat CEU Cardenal Herrera, l'Excm. Sr. Vicente Navarro Luján

24 d'abril

Protocol amb la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana

Protocol de col·laboració.

29 de juny

Conveni amb la Universitat de València

Conveni de col·laboració per a desenvolupar el projecte "Activitats formatives per al bon govern i la ciutadania al territori valencià".

Imatge 10. El director de l'AVAF i la rectora de la Universitat de València, l'Excma. Sra. M. Vicenta Mestre Escrivà,

7 d'octubre

Conveni amb el Consell General del Notariat

Conveni marc sobre la utilització de bases de dades de titularitat real i persones amb responsabilitat pública a l'efecte de reforçar la lluita contra el frau i la corrupció.

5.4.2. Organització Internacional EPAC/EACN

En 2018 l'Agència va passar a formar part de l'[EPAC/EACN](#), Xarxa Europea d'Agències de Lluita contra el Fraude i la Corrupció (EPAC–The European Partners against Corruption, socis europeus contra la corrupció–EACN European contact-point network against corruption, Xarxa Europea de Punts de Contacte contra la Corrupció).

En 2019, l'Agència va col·laborar amb el grup de treball EU-Integritat, creat en la [18a Assemblea General EPAC/ENAC](#) (celebrada el 24 d'octubre de 2018 a Rust, Àustria) amb l'objectiu general de garantir un valor afegit que genere la creació d'una postura positiva en la promoció de la integritat en tots els sectors de la Unió Europea i l'específic de compartir punts de vista i experiències, desenvolupar i acordar estàndards i estratègies comunes, així com promoure les millors pràctiques, crear sinergies i adoptar enfocaments diversificats per a promoure la integritat respecte dels temes següents en què els divideix:

- Subgrup 1: suport i protecció als alertadors

- Subgrup 2: cooperació interinstitucional i estàndards comuns per millorar-los.
- Subgrup 3: mesures per a la gestió educativa i de valors
- Subgrup 4: estàndards d'integritat i anticorrupció

Desafortunadament, en 2020 les reunions dels subgrups s'han vist posposades a causa de la situació d'emergència sanitària.

20a EPAC/EACN Conferència Professional Anual i Assemblea General

Posposada a 2021

També es va posposar la 20a EPAC/EACN Conferència Professional Anual i Assemblea General, que, organitzada pel Servei d'Investigació Especial de Lituània (STT), havia d'haver-se celebrat a Vilnius de l'1 al 3 de desembre.

La situació d'emergència a causa de la Covid-19, junt amb les mesures de seguretat imposades pels països i les restriccions de viatge, van portar el STT a prendre aquesta decisió i ajornar la reunió a una data de 2021.

5.4.3. Organització internacional NEIWA

El 2019, la Unió Europea va adoptar la Directiva sobre protecció de les persones alertadores de les infraccions del dret de la Unió (**DIRECTIVA [UE] 2019/1937 DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió**).

La Xarxa d'Autoritats Europees d'Integritat i Alertadores ([NEIWA](#)), que actualment representa 21 estats membres, es va constituir el maig d'aquell mateix any per a oferir una plataforma de cooperació i intercanvi de coneixements i experiències en el camp de la integritat i la denúncia d'irregularitats.

NEIWA té com a objectiu proveir les autoritats competents d'eines per a:

- Tindre accés a una xarxa d'autoritats similars de la Unió Europea.
- Intercanviar coneixements i experiències pràctiques sobre integritat i maneig d'informes externs.
- Desenvolupar conjuntament instruments, programes o opinions compartides.
- Trobar socis que participen en les revisions trianuals dels altres membres.

Els participants de NEIWA són autoritats competents, tal com indica la Directiva de la UE: "autoritats estatals que promouen i/o protegeixen la integritat en el seu estat, almenys (però no exclòs) mitjançant el maneig i la investigació a través d'informes elaborats externament i/o assessorant i protegint els periodistes. NEIWA s'esforça per a involucrar totes les (futures) autoritats competents de la UE a participar en la Xarxa.

L'Agència Valenciana Antifrau forma part d'aquesta organització des de 2019 i va participar l'any 2020 en les dues reunions plenàries organitzades de manera virtual, així com en un grup de treball (vegeu l'apartat 4 d'aquesta memòria, "Assumptes jurídics").

En aquestes reunions es van subscriure sengles declaracions, que poden consultar-se en els enllaços següents:

III Reunió del grup NEIWA, 26 de juny

Declaració de Roma

ENLLAÇ A LA NOTA DE PREMSA [ACÍ](#).

IV Reunió del grup NEIWA, 4 de desembre

Declaració de Brussel·les

ENLLAÇ A LA NOTA DE PREMSA [ACÍ](#).

5.4.4. "RECORD" Project Consortium

El projecte "RECORD" (<https://tenders.guru/>), finançat per la Unió Europea i coordinat pel consorci de cinc ONG amb seu a quatre països europeus (K-Monitor, Hongria; Fundació ePaństw, Polònia; Funky Citizens, Romania; Access Info Europe, Espanya; Civio, Espanya) va celebrar una reunió d'experts el 29 de juny, a la qual van convidar a participar l'AVAF amb l'objectiu de recaptar l'opinió i els comentaris de l'Agència al seu projecte, i es va reconèixer l'experiència d'aquesta en el camp que analitzen.

El projecte "RECORD" té com a objectiu reduir els riscos de corrupció mitjançant el disseny d'una eina informàtica per a analitzar les dades de la contractació pública, analitzant els processos a escala local, redactant una sèrie de recomanacions per als responsables polítics i legisladors dels governs locals i nacionals i per a la Unió Europea, en el marc legal per a la contractació pública, el control dels beneficiaris, l'accés a la informació, el seguiment dels fons de la UE i la protecció de denunciants.

En la reunió, es va presentar el seu treball i els processos d'anàlisi de dades en contractació pública en quatre capitals. Els resultats van mostrar com funciona l'eina i com pot donar suport a l'augment de la transparència en la despesa dels fons públics.

L'AVAF, que va estar representada pel seu director, la directora de Prevenció, Formació i Documentació i el Sr. Hervé Falciani (enginyer de sistemes i president de l'associació Tactical Whistleblowers), va presentar el projecte "ALETHEIA", un sistema d'ajuda a la traçabilitat de la despesa pública, en què participa junt amb un grup d'investigadors de la Universitat Politècnica de València.

5.5. Assistència a actes

Durant l'any 2020, a causa de la situació de pandèmia provocada per la Covid-19, l'organització d'actes s'ha vist limitada i alguns s'han celebrat de manera virtual. El director, com a representant de l'Agència, ha estat present, d'una manera o una altra, al llarg de l'any en els actes següents:

Taula 17. Actes amb participació de l'Agència

Data	Entitat Lloc Activitat
28 de gener	Nova Economia Fòrum-Mediterrani. València Conferència desdijuni amb la intervenció de la Sra. Gabriela Bravo, consellera de Justícia, Interior i Administració Pública de la GVA, i la Sra. Teresa Gisbert, fiscal superior de la Comunitat Valenciana
4 de febrer	Presidència GVA. València Diàleg amb el president de l'Uruguai (2010-2015), el Sr. José "Pepe" Mújica
5 de febrer	Fundació per la Justícia. València Acte de lliurament del Premi Drets Humans 2019 al Sr. José "Pepe" Mújica, senador actual i expresident de la República de l'Uruguai
7 de febrer	Ajuntament de València, Policia Local. València Acte 150é aniversari de la fundació de la Policia Local de València (1870-2020)
13 de febrer	World Compliance Association. Madrid III Congrés Nacional Antifrau
25 de juny	Fundació per la Justícia. Virtual Acte de presentació del document Reflexions i propostes per a una societat millor
10 de novembre	Universitat CEU-Cardenal Herrera. Alfara del Patriarca Acte de lliurament dels Segells Infoparticipa 2019
17 de novembre	IVAP-AVAF. Virtual Presentació del curs "Integritat i prevenció en la contractació pública a la Comunitat Valenciana"

5.6. Conferències impartides

Així mateix, el director de l'Agència ha pronunciat les conferències següents al llarg de 2020. Les conferències han tingut lloc tant a la Comunitat Valenciana com a la resta d'Espanya, i totes es refereixen a la prevenció i a l'erradicació del frau i la corrupció, l'impuls de la integritat i l'ètica pública, el foment d'una cultura de bones pràctiques en el disseny, i l'execució i l'avaluació de polítiques públiques, així com de la gestió de recursos públics, que són els eixos fonamentals de l'actuació d'aquesta agència.

Totes aquestes activitats les ha dutes a terme el director de l'Agència en exercici del seu càrrec i, per tant, sense rebre cap mena de contraprestació econòmica.

Taula 18. Conferències impartides per l'Agència

Data	Entitat Lloc Activitat
21 de gener	Amnistia Internacional. València Castellio contra Calvino, de Stefan Zweig En el marc d'una activitat d'Amnistia Internacional, el director participa en aquesta xarrada en què es va analitzar el llibre de Stefan Zweig <i>Castellio contra Calvino</i>.
13 de febrer	Comissió Nacional dels Mercats i de la Competència. Madrid Canals d'informació i comunicació: interns-externs, privats-públics L'esdeveniment titulat "La protecció d'informants, alertadors o denunciants no admet demora", organitzat per la CNMC, en què, a més de renovar els vots de suport als denunciants de corrupció, s'estudia la transposició a Espanya de la Directiva UE relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del dret de la Unió. El director hi intervé amb una ponència.
18 de febrer	Ajuntament d'Alzira. Alzira El potencial de l'àmbit comunicatiu en l'economia Dins de la 12a edició de la Setmana de l'Economia i l'Ocupació, celebrada a Alzira del 17 al 21 de febrer, el director de l'Agència va participar en la taula redona titulada "El potencial de l'àmbit comunicatiu en l'economia".
19 de febrer	Àrea Metropolitana de Barcelona. Barcelona Bústies ètiques: eines de reforç de la integritat publicoprivada L'11a Jornada de l'Aula de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, amb el títol "Bústies ètiques: eines de reforç de la integritat publicoprivada", va comptar amb la participació del director de l'Agència en la taula redona titulada "La bústia ètica en el marc dels sistemes d'integritat".
4 de març	Fira FORINVEST. València Prevenció i lluita contra el frau i la corrupció. Nova directiva de compliment a la protecció de les persones per part de les empreses Dins del Fòrum de l'Assessor 2020, celebrat amb ocasió de la fira FORINVEST, celebrada en la Fira València els dies 3 i 4 de març, el director va pronunciar una conferència sobre la Directiva UE de protecció de les persones denunciants.
4 de març	Universitat de València-ADEIT. València La funció desenvolupada per les agències antifrau Dins de la 2a edició del màster propi de la Universitat de València titulat "Contractació pública i compliance", el director de l'Agència imparteix una classe sobre la funció desenvolupada per les agències antifrau.
23 de juliol	Universitat de València, Universitat d'Estiu de Gandia. Virtual El frau, la lluita contra la corrupció i la transparència en les institucions En el marc de la 37a edició de la Universitat d'Estiu de Gandia, centrada en els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030, el director pronuncia una conferència dins del curs sobre l'ODS 16 Pau "Els grans reptes dels drets humans, la pau, la justícia i la lluita contra corrupció per aconseguir un món millor".
30 de setembre	Universitat Nacional d'Educació a Distància, UNED. Virtual La tensió entre la confidencialitat i la transparència (accés, confidencialitat i whistleblowers) El director de l'Agència participa com a ponent en el V Congrés Internacional de Transparència i Dret d'Accés a la Informació Pública, una iniciativa originada a la Universitat Complutense de Madrid l'any 2016 i impulsada pel Grup d'Investigació Regulació Jurídica i Participació del Ciutadà Digital i l'Associació de Professionals de la Transparència (ACREDITRA). Des d'aquesta data, el

Data	Entitat Lloc Activitat
	professor Manuel Sánchez de Diego, amb un equip de professionals del dret, les ciències polítiques i la comunicació, ha obert un espai de trobada de professionals, investigadors i acadèmics, així com de consultors, l'activitat dels quals s'emmarca en relació amb el dret d'accés a la informació pública, la publicitat activa i els àmbits connexos relacionats amb el govern obert i el bon govern.
15 d'octubre	Universitat de València, Càtedra PAGODA. Virtual L'Agència Antifrau Valenciana Dins de l'XI Seminari Política 2.0: Polítiques d'integritat institucional, organitzat per la Càtedra PAGODA de la Universitat de València, el director de l'AVAF imparteix una ponència sobre l'Agència Valenciana Antifrau.
19 d'octubre	Universitat de Barcelona. Virtual Regulació dels denunciants d'irregularitats en els sectors privat i públic (whistleblowers) El III Living Lab de Bon Govern i Regulació va reunir el director de l'Agència i el professor Manuel Villoria, la Sra. Maite Morao i el Sr. Josep Fígols per a presentar i debatre sobre el tema dels alertadors de corrupció.
28 d'octubre	Fundació Internacional Baltasar Garzón-FIBGAR. Virtual Bústies segures en el sector públic Participació del director en l'activitat, organitzada per la Fundació FIBGAR, titulada "Alertadors i seguretat digital: els nous reptes de la democràcia", que forma part del Projecte EAT (Expanding Anonymous Tipping), de debat, reflexió i intercanvi d'informació sobre la protecció dels alertadors i els canals segurs de denúncia en l'àmbit digital. El director de l'AVAF pronuncia una ponència en la segona taula: "Experiències i bones pràctiques per a alertar", en què es presenta el Projecte EAT i la bústia de la Federació de Sindicats de Periodistes.
29 d'octubre	Novagob. Virtual (Canal qualitat democràtica) del compromís a l'acció: Propostes per a millorar la qualitat democràtica i de les institucions El VII Congrés d'Innovació Pública , que es desenvolupa de manera virtual els dies 29 i 30 d'octubre, reuneix el matí del dijous 29, entorn de la taula sobre la qualitat democràtica, Francisco Delgado Morales, de Novagob; Concepción Campos, de l'Ajuntament de Vigo; Michael Donalson, de l'Ajuntament de Barcelona, i el director de l'AVAF.
30 d'octubre	World Compliance Association, capítol "Perú". Virtual Prevenió del frau en temps de pandèmia El IV Congrés Internacional de Compliance i Lluita Anticorrupció , celebrat del 26 al 30 d'octubre, compta amb la participació del director en el bloc V amb el tema "Experiència internacional en <i>compliance</i> , últimes tendències". L'objectiu del Congrés és convertir-se en un referent nacional i internacional d'aprenentatge i informació sobre les tendències, l'actualitat i les eines per a promoure la cultura ètica i de compliment en les organitzacions.
4 de novembre	World Compliance Association. Virtual L'Agència Valenciana Antifrau El seminari web L'Agència Valenciana Antifrau . Impartit pel director de l'AVAF, aquesta formació va donar a conèixer el treball desenvolupat per l'Agència, així com les eines i els canals de què es disposa per a lluitar contra el frau i la corrupció.

5.7. Entrevistes-reunions

Durant el 2020 s'han mantingut trobades de caràcter oficial o institucional per a tractar diversos temes relacionats amb l'activitat de l'Agència i la col·laboració amb diverses institucions, corporacions, administracions i centres directius de la Generalitat Valenciana, d'altres comunitats autònomes, de l'Administració general de l'Estat, així com amb organitzacions de lluita contra el frau de països estrangers.

Taula 19. Entrevistes i reunions mantingudes pel director de l'Agència

Data	Entitat/Autoritat Lloc
7 de gener	Regidora de Transparència i Govern Obert de l'Ajuntament de València València
15 de gener	Fundació per la Justícia València
16 de gener	Grup de treball per a elaborar la Llei estatal de prevenció i lluita contra la corrupció En línia
28 de gener	Grup parlamentari Ciutadans València
3 de febrer	Gerent de l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana, EPSAR València
11 de febrer	Fundació per la Justícia i Festival Human Fest València
12 de febrer	Subdirectora general del Servei Nacional de Coordinació Antifrau, Intervenció General de l'Estat Madrid
18 de febrer	Grup parlamentari Unides Podem València
20 de febrer	Institut de Drets Humans de Catalunya Reunió virtual
2 de març	Directors de les oficines antifrau de Catalunya i Balears Barcelona
5 de març	Síndic major de Comptes de la Comunitat Valenciana València
6 de març	Director general de Desenvolupament Rural, Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica València
6 de març	Col·legi Oficial de Censors Jurats de Comptes de la Comunitat Valenciana València
6 de març	President de la Comissió per la qualitat democràtica, contra corrupció i per la reforma institucional i legislativa, del Congrés dels Diputats València
11 de març	Fundació Etnor València
14 d'abril	KPMG Abogados Virtual
16 d'abril	Associació Espanyola Subjectes Obligats en Prevenció del Blanqueig, Aseblac Virtual
22 d'abril	Directors de les oficines antifrau de Catalunya i Balears

Data	Entitat/Autoritat Lloc
	Virtual
25 de maig	Director general de Funció Pública, Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública Virtual
3 de juny	Vicepresident segon del Consell i conseller d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica València
9 de juny	Director general d'Administració Local, Presidència GVA València
3 de juliol	Directora general de Planificació Estratègica i Inspecció General de Serveis València
7 de juliol	Grup parlamentari Ciutadans Virtual
8 de juliol	Servei de Promoció dels Drets de la Infància i Adolescència Virtual
2 de setembre	Unitat de la Policia Nacional adscrita a la Comunitat Valenciana Virtual
14 de setembre	Viceconselleria de Transparència i Qualitat dels Serveis de la Junta de Castella i Lleó Virtual
16 de setembre	Fundació ciutadana Cívico Virtual
23 de setembre	Consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica València
28 de setembre	Inspecció de Treball i Seguretat Social València
30 de setembre	Regidora de Transparència i Govern Obert de l'Ajuntament de València València
30 de setembre	Secretari autonòmic de Transparència i Participació i director de l'Oficina de Conflicte d'Interés, Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica València
2 d'octubre	Fundació ciutadana Cívico Virtual
19 d'octubre	Consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica València
26 d'octubre	Regidor de Protecció Ciutadana de l'Ajuntament de València València
3 de novembre	Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau de l'Estat Espanyol Virtual
4 de novembre	Sotssecretaria del Ministeri de Justícia i la Xarxa d'Oficines i Agències Antifrau de l'Estat Espanyol Virtual
25 de novembre	Càtedra de Transparència i Gestió de Dades, Universitat Politècnica de València Virtual
30 de novembre	Divalterra Virtual
9 de desembre	Cámara de Cuentas de Canarias i Consello de Contas de Galícia Virtual

Data	Entitat/Autoritat Lloc
18 de desembre	Secretari autonòmic de Seguretat i Emergències i comissària cap de la Unitat de la Policia Nacional adscrita a la Comunitat Valenciana València

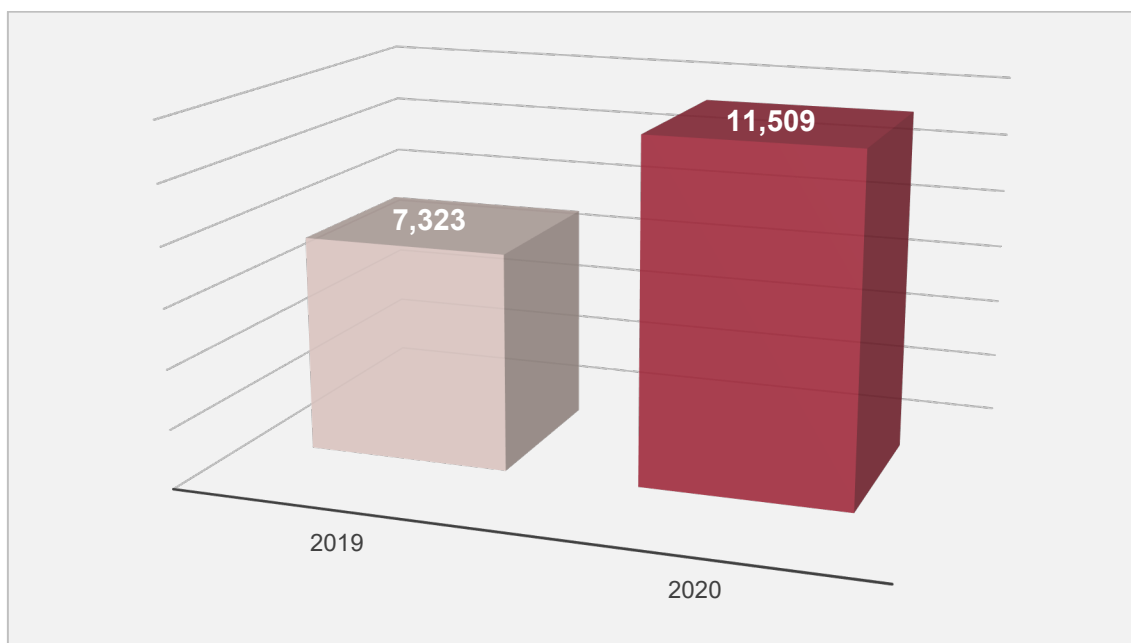
5.8. Pàgina web de l'Agència i xarxes socials

La pàgina web és un dels principals canals de difusió de l'activitat que desenvolupa l'Agència, així com l'espai en què es recull tota la informació que està a la disposició de la ciutadania.

Enguany, com a novetat s'hi ha inclòs una secció que recull totes les resolucions d'investigació dutes a terme per l'Agència i que es poden consultar directament. S'ha d'assenyalar que abans de publicar-les, aquestes resolucions s'han sotmés a un procés d'anonimització de totes les dades considerades de caràcter personal.

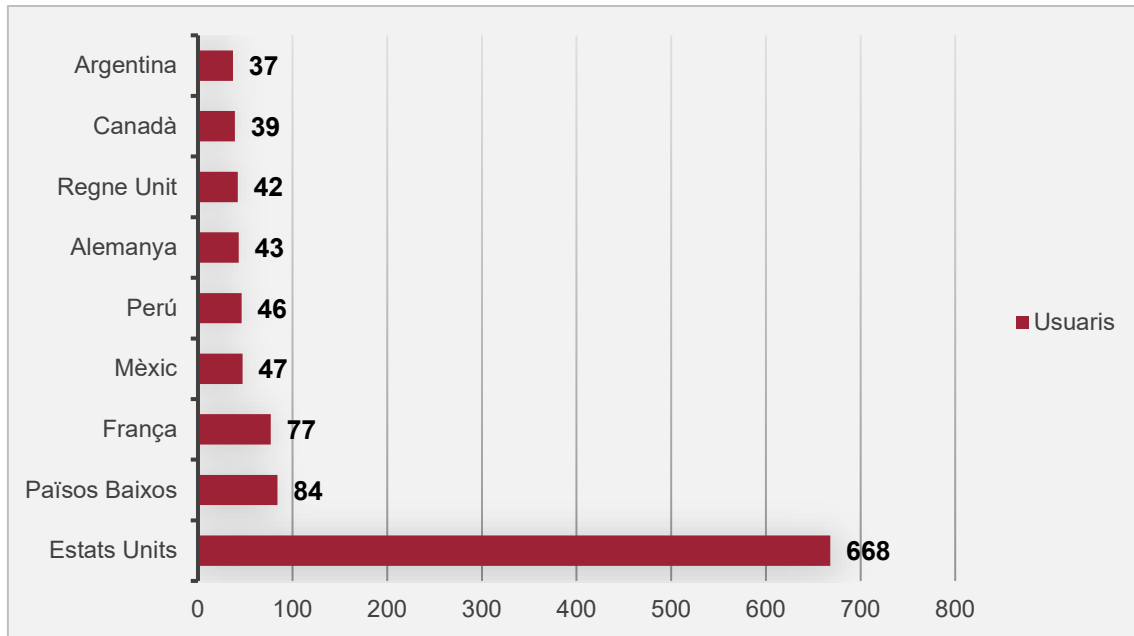
Si analitzem les visites a la pàgina web, observem com s'ha passat de les 42.491 registrades durant l'any 2019 a les 66.468 de l'any 2020, fet que suposa un increment del 56,43 %. Les pàgines més visitades han sigut, d'una banda, la pàgina d'inici o *home* de l'Agència, seguida per les pàgines corresponents a la bústia de denúncies i del portal de transparència.

Pel que fa al nombre d'usuaris de 2020, s'ha arribat a la xifra d'11.509, davant dels 7.323 de 2019, xifra que representa un augment del 57,16 %. D'aquests 11.509 usuaris registrats, el 56 % correspon a nous usuaris que mai abans havien visitat la pàgina web de l'Agència.

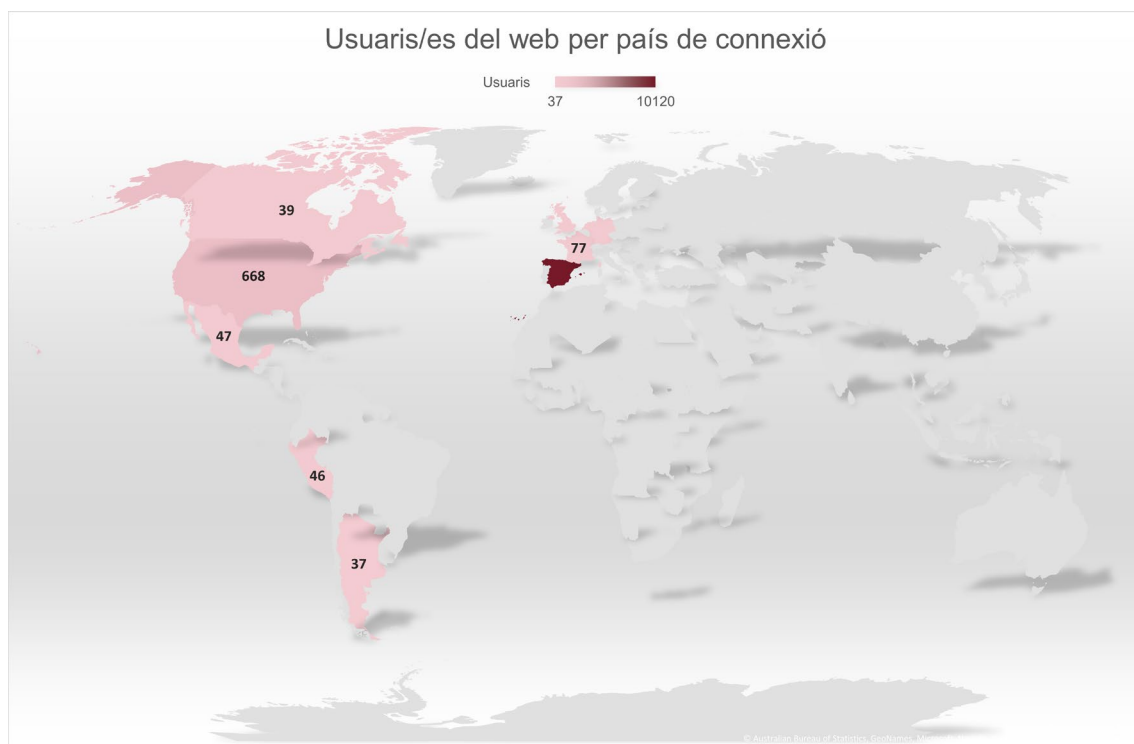

Gràfic 20. Usuaris/àries del web per any. Comparació 2019-2020

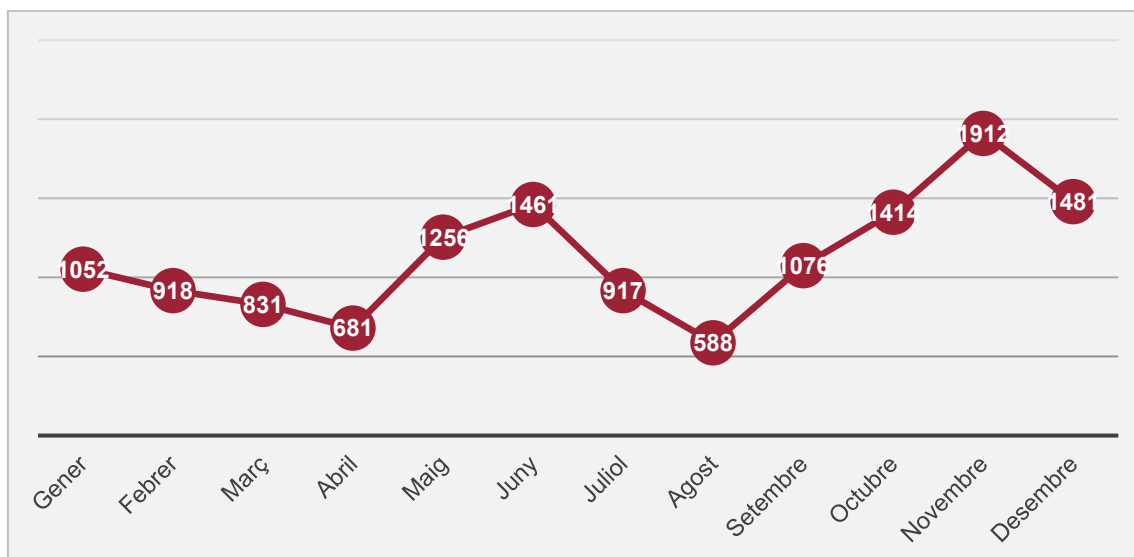
En la imatge següent hem recollit els deu països des d'on més s'accedeix a la pàgina web de l'Agència, així com el nombre d'usuaris que ho han fet. Espanya és el país on més accessos es registren amb 10.120 visites, seguit pels Estats Units, des d'on 668 persones van accedir al web en 2020.

Gràfic 21. Usuaris/àries del web per país de connexió

Quant al nombre de persones usuàries del web, desglossat per mesos, constatem una tendència a l'alça durant l'últim trimestre de l'any 2020, tal com reflecteix el gràfic següent.

Gràfic 22. Usuaris/àries del web per mesos de l'any 2020

Presència en xarxes socials

A més de la pàgina web, l'Agència Valenciana Antifrau disposa de diferents perfils en xarxes socials amb l'objectiu d'informar la ciutadania i comunicar-s'hi d'una manera pròxima i directa. Durant l'any 2020 ha augmentat la presència de l'AVAF en les xarxes socials, ja que, a més de Twitter i LinkedIn, s'han obert perfils en Facebook, Instagram, així com un canal de Telegram.

El perfil en Twitter continua sent el més actiu i amb el qual s'obté un abast més ampli. Durant el 2020 hem passat dels 785 seguidors als 1.081 registrats quan ha acabat l'any.

Un dels perfils que més increment ha experimentat ha sigut LinkedIn, en què s'ha passat dels 70 seguidors al final de 2019 a superar els 300, fet que ha permès que les publicacions generades per l'AVAF tinguen una difusió molt més àmplia.

En el cas de YouTube, s'ha passat de les 567 visualitzacions de l'any 2019 a les 1.292 de l'any 2020, sobretot per l'emissió en directe a través d'aquest canal de la Jornada del Dia Internacional de Nacions Unides contra la Corrupció. Així mateix, destaquem que per primera vegada l'Agència ha gravat un vídeo amb mitjans propis que l'ha protagonitzat personal de l'AVAF. El tema del vídeo va ser la presentació de la recomanació general sobre planificació.

Com hem assenyalat, durant l'any 2020 s'ha obert el perfil de Facebook de l'Agència, que ja ha superat els 100 seguidors i, encara que de manera lenta, aconsegueix fer-se un espai en aquesta xarxa social.

També aquest mateix any hem obert perfil en Instagram i en els pocs mesos que fa que funciona ha superat els 200 seguidors. Aquest canal és important, ja que l'utilitzen persones molt més joves, fet que ens permet comunicar-nos amb aquest públic objectiu.

Finalment, hem obert un canal de Telegram, que suma 82 seguidors i que és una eina per a difondre informació de l'Agència de manera directa a través del telèfon mòbil a les persones que ho sol·liciten simplement subscriuint-se al canal.

L'augment de la presència de l'Agència en xarxes socials té com a objectiu arribar a un públic cada vegada més ampli i diversificat. Conscients de les dificultats que presenta la presència d'un organisme com l'Agència entorn de les xarxes socials per l'especialització dels continguts que té, creiem que el balanç de la seua presència durant l'any 2020 és positiu.

S'ha aconseguit difondre continguts i informacions d'una manera molt àmplia, tal com s'observa pel trànsit derivat a la pàgina web des de les xarxes socials i que es reflecteix en l'augment de les visites, que esperem que continuen evolucionant de manera positiva durant l'any 2021.

5.9. Mitjans de comunicació

L'Agència i els mitjans de comunicació han mantingut durant l'any 2020 una relació fluida tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana com a la resta d'Espanya.

S'ha de prendre en consideració, no obstant això, que l'Agència, per la naturalesa que té i com estableix així la seua llei de creació en l'article 8, "Les actuacions de l'Agència han d'assegurar, en tot cas, la reserva màxima per a evitar perjudicis a la persona o a l'entitat investigada i com a salvaguarda de l'eficàcia del procediment jurisdiccional o administratiu que es puga iniciar com a conseqüència d'aquestes actuacions", de cap manera pot facilitar als mitjans de comunicació informació ni opinions sobre les actuacions concretes d'investigació dels expedients que estan en fase d'anàlisi o estudi.

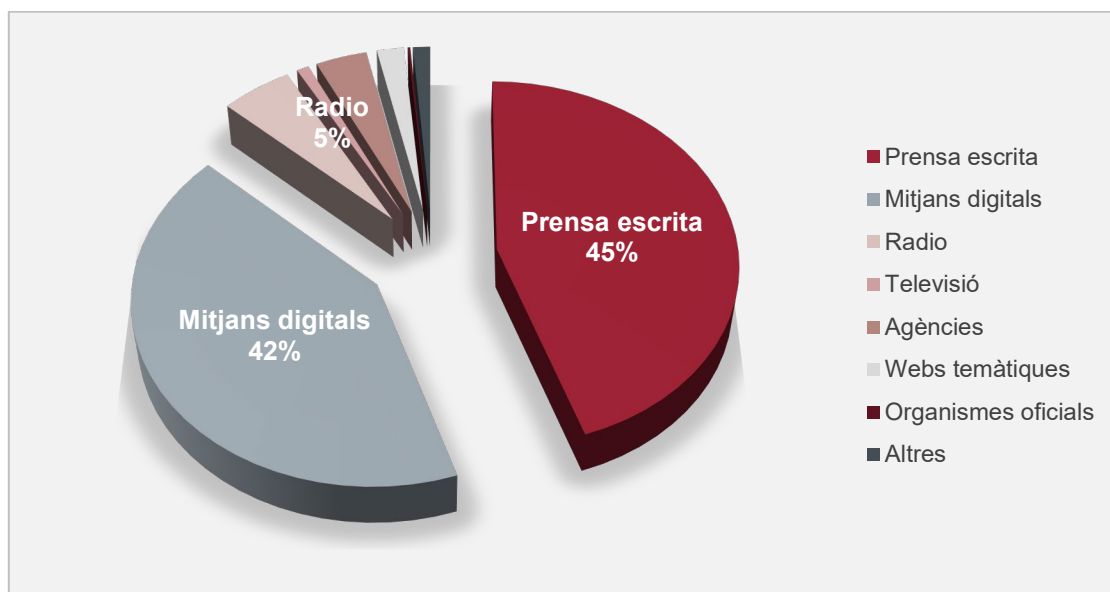
Malgrat aquesta limitació, tots els mitjans (ràdio, premsa i televisió) sempre han trobat la disposició total i oberta de l'Agència per a informar de l'activitat que du a terme, així com dels diversos aspectes relacionats amb el seu funcionament i amb les relacions exteriors que ha mantingut, tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana com en el nacional i internacional.

II·l·lustració 2. Les xarxes socials de l'Agència Valenciana Antifrau

Així mateix, s'ha donat trasllat als mitjans de comunicació de les activitats dutes a terme que s'han dirigit al públic en general a fi que tinguen la difusió adequada. Diàriament es recopilen tots els esments que en els mitjans de comunicació fan referència a l'Agència.

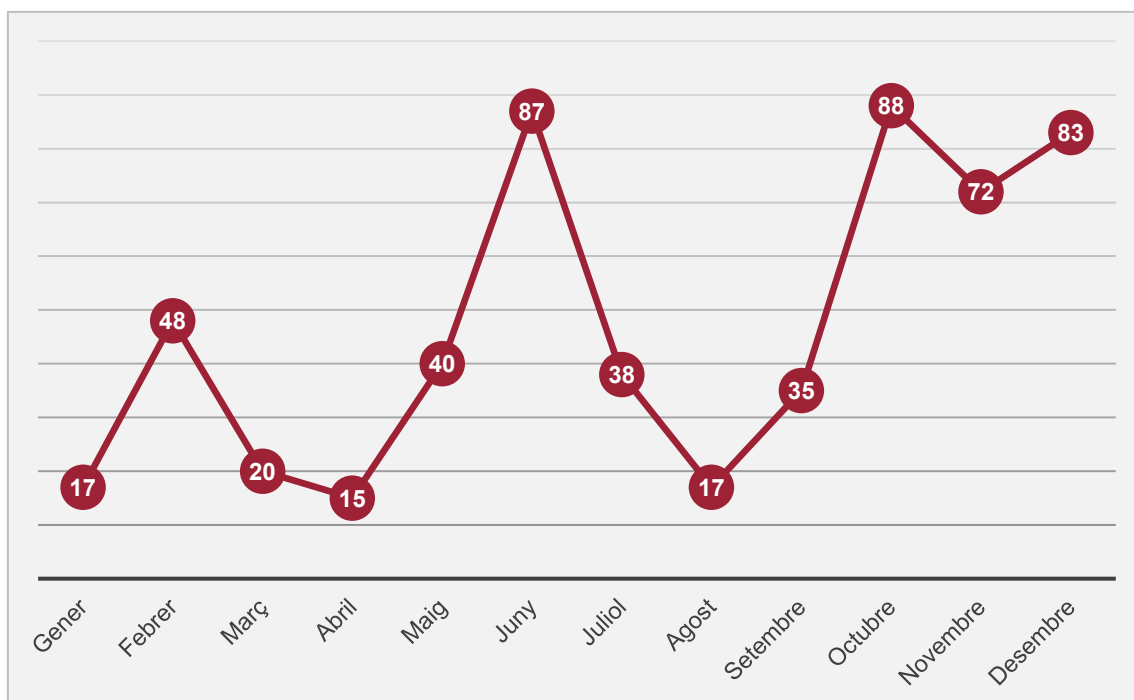
El gràfic següent recull els esments segons el mitjà de comunicació, i en què tant els mitjans digitals, amb un 42 %, com la premsa escrita, amb un 45%, acaparen la majoria d'aquests.

Gràfic 23. Esments de l'Agència Valenciana Antifrau segons el mitjà de comunicació

En aquest treball de recollida de dades, pel que fa als esments en mitjans de comunicació de l'Agència Valenciana Antifrau, creiem que és interessant la informació que recull el gràfic següent i que fa esment del nombre de referències per mesos.

D'aquesta manera, veiem com durant els mesos de març i abril hi va haver un descens significatiu que va coincidir amb els mesos de confinament provocats per la Covid-19, i després el corresponent al mes d'agost, que sol coincidir amb un mes amb menys activitat formativa.

Gràfic 24. Nombre d'esments en mitjans de l'Agència Valenciana Antifrau

Així mateix, s'ha informat puntualment els mitjans mitjançant l'elaboració de notes de premsa, que indiquem a continuació. En total s'han redactat 28 notes de premsa.

Taula 20. Notes de premsa enviades

Data	NOTA DE PREMSA	Enllaç
30 de març	Reflexions de l'Agència Valenciana Antifrau davant de l'estat d'alarma declarat per la pandèmia de la Covid-19	https://bit.ly/3lQTqeY
27 d'abril	La Sindicatura de Comptes i l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció signen un protocol de col·laboració per a millorar el compliment dels seus objectius comuns.	https://bit.ly/31kaekZ
15 de maig	20 persones denunciants de corrupció reben protecció de l'Agència Valenciana Antifrau.	https://bit.ly/3srKzCY
19 de maig	L'Agència Valenciana Antifrau emet una recomanació general sobre l'abús de l'enriquiment injust en el sector públic.	https://bit.ly/3vZBCCY
19 de maig	L'Agència Valenciana Antifrau s'ofereix a elaborar l'informe pericial al qual 5 perits es van negar en el presumpte cas de corrupció d'Enrique Ortiz a Alcoi.	https://bit.ly/3fhx84z
11 de juny	El director de l'AVAF compareix en les Corts per a presentar 6 recomanacions al nou projecte de llei de la funció pública valenciana.	https://bit.ly/3lPuYu9
19 de juny	Les agències i les oficines anticorrupció d'Espanya es reuneixen en una trobada virtual.	https://bit.ly/3feN2MX
23 de juny	23 de juny. Dia Mundial de la Persona Alertadora. <i>Whistleblowers</i>	https://bit.ly/3sypTcx
25 de juny	L'Agència Valenciana Antifrau sol·licita a la RAE la inclusió de la paraula "represaliador" en el diccionari.	https://bit.ly/3spxsxl
1 de juliol	14 organitzacions de lluita contra el frau i la corrupció es reuneixen per segona vegada en el Consell de Participació de l'Agència Valenciana Antifrau (AVAF).	https://bit.ly/3IMRoMP
6 de juliol	Organitzacions antifrau de tot Europa reclamen que es protegissen les persones denunciants de corrupció.	https://bit.ly/3lRaiBX
23 de juliol	El director de l'Agència Valenciana Antifrau reivindica la protecció de les persones denunciants de corrupció.	https://bit.ly/2Qs3nnd
4 d'agost	La Direcció General d'Infància i Adolescència i l'Agència Valenciana Antifrau col·laboraran per a conscienciar contra el frau i la corrupció en la infància i l'adolescència.	https://bit.ly/2NR9VuR
15 de setembre	La Junta de Castella i Lleó es fixa en l'AVAF com a model de la seua futura agència anticorrupció.	https://bit.ly/3cmpbJm
18 de setembre	L'Agència Valenciana Antifrau recomana a l'Ajuntament de València millores en el procés participatiu "DecidimVLC".	https://bit.ly/3ciAN00
24 de setembre	Home i policia local, el perfil de la persona protegida per l'Agència Valenciana Antifrau	https://bit.ly/3fdKNcX

Data	NOTA DE PREMSA	Enllaç
3 d'octubre	La Regidoria de Transparència i Govern Obert i l'Agència Valenciana Antifrau comencen a treballar en el Pla d'integritat del nou reglament de transparència de l'Ajuntament de València.	https://bit.ly/3rivTV7
7 d'octubre	El Notariat i l'Agència Valenciana Antifrau cooperaran en la lluita contra la corrupció.	https://bit.ly/2OYWh9E
15 d'octubre	"A Espanya es continua condemnant les persones denunciants de corrupció", ha declarat Joan Llinares en el Seminari de Política 2.0.	https://bit.ly/3tWD7Qf
23 d'octubre	L'Agència Valenciana Antifrau insta la demolició d'un habitatge il·legal a Daya Nueva (Alacant).	https://bit.ly/39gRsiC
28 d'octubre	L'Ajuntament de Sueca va abonar més de 2 milions d'euros sense contracte en la Residència Sant Josep.	https://bit.ly/3rloFjg
30 d'octubre	El Consell de l'Agència Valenciana Antifrau aprova un decàleg de principis per a protegir les persones denunciants de corrupció.	https://bit.ly/3fcF6vP
3 de novembre	L'Agència Valenciana Antifrau publica una recomanació sobre la necessitat de planificació per a previndre la corrupció en les administracions públiques.	https://bit.ly/3feOH59
10 de novembre	L'Agència Valenciana Antifrau conclou que la Institució Firal Alacantina (IFA) ha de reclamar al PP el pagament de la factura per actes celebrats l'any 2009.	https://bit.ly/2QEeWrG
19 de novembre	La Conselleria de Justícia i Administració Pública reconeix el nomenament d'un interí sense la titulació exigida després d'una investigació realitzada per l'Agència Valenciana Antifrau.	https://bit.ly/3rfwDKl
23 de novembre	La Universitat de València i l'Agència Valenciana Antifrau signen un conveni per a dur a terme accions de prevenció i formació contra el frau i la corrupció.	https://bit.ly/3claqa0
30 de novembre	La xarxa estatal d'oficines i agències antifrau celebra la 6a trobada semestral.	https://bit.ly/3lR53CE
10 de desembre	Més 150 persones participen en la jornada organitzada per l'Agència Valenciana Antifrau amb motiu del Dia Internacional contra la Corrupció.	https://bit.ly/2P9vZRT
16 de desembre	La Xarxa Europea d'Autoritats d'Integritat i Alertadores (NEIWA) adverteix que només falta un any per a la transposició de la Directiva europea de protecció a les persones denunciants de corrupció.	https://bit.ly/3lQ7DbP

5.9.1. Grup de comunicació

Conscients de la importància que la comunicació té per a l'Agència, es va constituir durant l'any 2021 un grup de comunicació en què participa personal dels diferents departaments que la formen.

El grup es reuneix de manera periòdica cada dues setmanes i s'hi debaten i s'analitzen les accions de comunicació que es poden posar en marxa, així com la coordinació d'esdeveniments públics i altres qüestions que afecten tant la comunicació externa com interna de l'Agència.

5.9.2. Elaboració del Pla de comunicació

Durant l'any 2020 s'ha elaborat un pla de comunicació per a l'Agència Valenciana Antifrau per a l'any 2020.

Per a redactar aquest pla s'ha partit d'una anàlisi de la situació tant interna com externa en què es troba l'Agència per a després definir quins són els públics objectius als quals ens volem dirigir amb les nostres accions de comunicació.

Aquesta anàlisi prèvia ha permés definir els objectius estratègics del pla que, al seu torn, s'han concretat en línies estratègiques de treball en les quals s'engloben accions de comunicació tant interna com externa. El pla recull, així mateix, com s'avaluarà l'execució del pla, una planificació de les accions previstes i el pressupost que comporta dur a terme les actuacions previstes.

5.10. Relacions amb les Corts Valencianes

D'acord amb l'article 5.4 de la Llei 11/2016 de la Generalitat, de creació de l'Agència,

“L'Agència es relaciona amb les Corts mitjançant la comissió parlamentària que s'establisca. A aquesta comissió correspon el control d'actuació de l'Agència i la comprovació dels requisits exigits al candidat o candidata a director o directora abans de l'elecció pel Ple de les Corts. L'Agència, sempre que siga requerida, cooperarà amb les comissions parlamentàries d'investigació en l'elaboració de dictàmens sobre assumptes del seu àmbit d'actuació. Així mateix, el director o directora de l'Agència acudirà a les comissions parlamentàries a les quals se'l convoque per a informar de l'estat de les seues actuacions i podrà sol·licitar, quan ho crega convenient, comparéixer-hi”.

Els articles 23 i 24 de la Llei 11/2016, de la Generalitat, d'altra banda, es refereixen a l'elaboració i la presentació, quan concórreguen circumstàncies especials, d'informes especials i extraordinaris que, junt amb la memòria anual, es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en el “Portal de Transparència” del web de l'Agència. L'Agència també podrà elaborar recomanacions i dictàmens no vinculants sobre assumptes de la seua competència.

5.10.1. Compareixences del director davant de comissions parlamentàries

Presentació de la memòria 2019

La memòria d'activitats de l'exercici 2019, presentada en les Corts Valencianes el 30 de març en compliment de l'article 22.3 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, no es va poder

presentar davant de la Comissió d'Economia, Pressupostos i Hisenda, a causa de les restriccions imposades per la pandèmia provocada per la Covid-19.

Aquesta presentació va tindre lloc el 9 de febrer de 2021, de manera presencial, a l'hemicicle de les Corts Valencianes. [Accés a la gravació de la compareixença en vídeo en la Mediateca de les Corts Valencianes](#).

Presentació d'esmenes al Projecte de Llei de la funció pública valenciana

En virtut del que disposen l'article 5.4 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, i l'article 188 del Reglament de les Corts Valencianes, el director de l'Agència va sol·licitar la seua compareixença respecte del [Projecte de Llei, de la Generalitat, de la funció pública valenciana](#).

Les Corts Valencianes, a través del president, el Sr. Enric Morera i Català, d'acord amb la Resolució de la Presidència de caràcter general 5/IX, que regula el procediment de participació ciutadana en el procés legislatiu, va convidar el director de l'Agència a comparéixer davant de la Comissió de Justícia, Governació i Administració Local el dijous 11 de juny a les 13.45 h.

Davant d'aquesta comissió, el director va exposar les al·legacions al projecte de Llei formulades per l'Agència i va lliurar la documentació informativa complementària.

Aquesta documentació es va remetre prèviament als grups parlamentaris, amb els quals també es van mantindre reunions informatives en què es van explicar els suggeriments i les aportacions a aquest text legal que afecten o es relacionen amb l'àmbit funcional de l'AVAF.

Taula 21. Reunions Informatives amb els grups parlamentaris sobre el Projecte de Llei de la Funció Pública Valenciana

Data	ENTITAT/AUTORITAT Lloc
20 de maig	Grup parlamentari Popular Virtual
1 de juny	Grup parlamentari Vox Virtual
1 de juny	Grup parlamentari Unides Podem Virtual
2 de juny	Grup parlamentari Socialista Virtual
3 de juny	Grup parlamentari Ciutadans Virtual
10 de juny	Síndics grups parlamentaris, PSOE, Compromís i Unides Podem València

Les al·legacions presentades poden consultar-se en l'apartat 4 d'aquesta memòria, "Assumptes jurídics", i en els enllaços següents a la pàgina web de les Corts Valencianes [ací](#) i [ací](#).

ENLLAÇ A LA NOTA DE PREMSA [ACI](#).

5.11. Relacions amb altres institucions

5.11.1. Parlament de Catalunya

El Parlament de Catalunya, a través del seu president, el Sr. Roger Torrent i Ramió, i a requeriment de la presidenta de la Comissió d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, va cursar una invitació al director de l'Agència per a comparéixer davant de la ponència de lluita contra la corrupció i de protecció als denunciants el dilluns 2 de març.

El Parlament, tramitant la [Proposició de Llei de protecció integral dels alertadors en l'àmbit competencial de la Generalitat](#), va fer ús de la possibilitat que ofereix el procediment legislatiu als grups parlamentaris de sol·licitar a experts o a entitats que compareguen per a oferir l'opinió que tenen o formular propostes que poden recollir i incorporar al text final de la llei.

El director va exposar l'experiència de l'AVAF en aquest sentit, ja que la Llei 11/2016 de creació de l'Agència ja recollia la protecció dels alertadors que s'ha treballat des d'aquesta data.

5.11.2. Junta de Castella i Lleó

El viceconseller de Transparència i Qualitat dels Serveis de la Junta de Castella i Lleó, el Sr. Fernando Navarro, impulsor i responsable de la tramitació de la llei i de posar en marxa de la futura Agència Antifrau a Castella i Lleó, es va reunir per videoconferència amb el director de l'AVAF el 14 de setembre, a fi de recaptar informació per a preparar una proposta d'estructura i costos per a crear una agència de prevenció contra el frau a la comunitat autònoma de Castella i Lleó.

L'octubre de 2019 ja es va produir un primer contacte, amb la visita del viceconseller a València, durant la fase de preparació de l'esborrany d'avantprojecte de llei per a crear aquesta agència.

5.12. Publicacions en butlletins oficials

Al llarg del 2020 es van efectuar les publicacions següents en butlletins oficials (*Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* i *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*):

Taula 22. Publicacions en Butlletins Oficials any 2020

Assumpte	BOCV	DOGV	BOE
RESOLUCIÓ 9/2020, de 23 de gener de 2020, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeixen, pel sistema de lliure designació, els llocs de treball número 11,	Núm. 59, de 05/02/2020	Núm. 8729, de 30/01/2020	

Assumpte	BOCV	DOGV	BOE
llettrat/ada; número 24, cap d'Unitat d'Assumptes Jurídics; i número 37, llettrat/ada, anunciats en la convocatòria número LD 7/2019, de 18 de novembre de 2019			
RESOLUCIÓ 16/2020, de 28 de gener de 2020 del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeix, pel sistema de lliure designació, el lloc de treball número 34, cap de Servei de Documentació i Informes (convocatòria número 4/2019, de 22 d'octubre de 2019)	Núm. 59, de 05/02/2020	Núm. 8731, de 03/02/2020	
RESOLUCIÓ 25/2020, de 7 de febrer, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió, pel sistema de lliure designació, del lloc de treball número 3 director o directora d'Anàlisi i Investigació, i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria. Convocatòria número 2/2020	Núm. 66, de 28/02/2020	Núm. 8743, de 19/02/2020	
RESOLUCIÓ 26/2020, de 7 de febrer, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió, pel sistema de lliure designació, dels llocs de treball de naturalesa funcional, número 7 cap de Servei de Suport i Perícia, número 14 cap de la Unitat d'Anàlisi i Investigació I, número 15 cap de la Unitat d'Anàlisi i Investigació II, número 16 cap de la Unitat d'Anàlisi i Investigació III i número 17 cap de la Unitat de Suport i Perícia, i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria. Convocatòria número LD 1/2020	Núm. 66, de 28/02/2020	Núm. 8742, de 18/02/2020	
RESOLUCIÓ 49/2020, de 27 de febrer, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió, pel sistema de lliure designació, dels llocs de treball de naturalesa funcional, número 18 cap de la Unitat de Coordinació Informàtica i 19 cap d'Unitat de Producció i Explotació dels Sistemes Informàtics, i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria. Convocatòria número LD 3/2020	Núm. 68, de 06/03/2020	Núm. 8761, de 13/03/2020	
RESOLUCIÓ 85/2020, d'1 d'abril, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es declara deserta la convocatòria del procediment de provisió, pel sistema de lliure designació, del lloc de treball número 33 de la relació de llocs de treball de l'Agència, cap del Servei de Formació (exp. LD 3/2019)	Núm. 74, de 21/04/2020	Núm. 8783, de 07/04/2020	

Assumpte	BOCV	DOGV	BOE
MEMÒRIA de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana corresponent a l'exercici 2019 (RE número 16.605)	Núm. 74, de 21/04/2020		
RESOLUCIÓ 93/2020, de 8 d'abril, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual s'aprova crear i modificar diversos llocs de treball i incorporar-los a la relació vigent de llocs de treball de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana	Núm. 75, de 04/05/2020	Núm. 8789, de 15/04/2020	
CORRECCIÓ d'errors de la Resolució núm. 93/2020, de 8 d'abril, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció, per la qual s'aproven la creació i la modificació de diversos llocs de treball i la incorporació d'aquestes a la relació vigent de llocs de treball de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana		Núm. 8800, de 28/04/2020	
RESOLUCIÓ número 101/2020, de 23 d'abril de 2020, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeix, pel sistema de lliure designació, el lloc de treball número 3, director/a d'Anàlisi i Investigació, anunciat en la convocatòria número LD 2/2020, publicada en el <i>Diari Oficial de la Generalitat Valenciana</i> número 8743, de 19 de febrer de 2020	Núm. 76, de 08/05/2020	Núm. 8801, de 29/04/2020	
PROTOCOL de col·laboració funcional entre la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana i l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana	Núm. 80, de 27/05/2020		
RESOLUCIÓ número 172/2020, de 25 de maig de 2020, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeix, pel sistema de lliure designació, el lloc de treball número 7, cap de servei de Suport i Perícia, anunciat en la convocatòria número LD 1/2020, publicada en el DOGV número 8742, de 18 de febrer de 2020	Núm. 83, de 05/06/2020	Núm. 8821, de 27/05/2020	
RESOLUCIÓ número 191/2020, de 5 de juny, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es declara deserta la convocatòria del procediment de provisió, pel sistema de lliure designació, del lloc de treball número 17 de la relació de llocs de treball de l'Agència, cap de la Unitat de Suport i Perícia (exp. LD 1/2020)	Núm. 88, de 26/06/2020	Núm. 8831, de 10/06/2020	

Assumpte	BOCV	DOGV	BOE
RESOLUCIÓ 225/2020, de 23 de juny, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual s'aprova la política de signatura electrònica i de certificats d'aquesta agència	Núm. 89, de 03/07/2020	Núm. 8850, de 06/07/2020	
RESOLUCIÓ del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana per la qual s'acorda la publicació del text íntegre del conveni marc entre la Universitat CEU Cardenal Herrera i aquesta agència per a la col·laboració cultural, educativa i científica Resolució del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual s'acorda la publicació del text íntegre del Conveni marc entre la Universitat CEU Cardenal Herrera i aquesta agència per a la col·laboració cultural, educativa i científica	Núm. 93, de 22/07/2020		
RESOLUCIÓ del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana per la qual s'acorda la publicació del text íntegre del conveni de col·laboració subscrit entre l'Agència i la Universitat de València per a desenvolupar el projecte Activitats formatives per al bon govern i la ciutadania en el territori valencià	Núm. 93, de 22/07/2020		
RESOLUCIÓ número 233/2020, de 25 de juny, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeixen, pel sistema de lliure designació, els llocs de treball de naturalesa funcional número 14 cap de la Unitat d'Anàlisi i Investigació I, número 15 cap de la Unitat d'Anàlisi i Investigació II i número 16 cap de la Unitat d'Anàlisi i Investigació III. Convocatòria LD número 1/2020	Núm. 100, de 31/08/2020	Núm. 8855, de 13/07/2020	
RESOLUCIÓ número 275/2020, de 16 de juliol, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeixen, pel sistema de lliure designació, els llocs de treball de naturalesa funcional número 18, cap de la Unitat de Coordinació Informàtica, i número 19, cap de la Unitat de Producció i Explotació dels Sistemes Informàtics. Convocatòria LD número 3/2020	Núm. 100, de 31/08/2020	Núm. 8863, de 22/07/2020	
RESOLUCIÓ número 259/2020, de 7 de juliol, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió, pel sistema de lliure designació, del lloc de treball número 9, amb la denominació de cap de Servei de Sistemes d'Informació i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria (convocatòria número 4/2020)	Núm. 103, de 16/09/2020	Núm. 8905, de 15/09/2020	Núm. 246, de 15/09/2020

Assumpte	BOCV	DOGV	BOE
RESOLUCIÓ número 263/2020, de 9 de juliol, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió, pel sistema de lliure designació, del lloc de treball número 33, amb la denominació de cap de Servei de Formació i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria (convocatòria número 5/2020)	Núm. 103, de 16/09/2020	Núm. 8905, de 15/09/2020	Núm. 246, de 15/09/2020
RESOLUCIÓ número 362/2020, de 3 de setembre, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió, pel sistema de lliure designació, del lloc de treball de naturalesa funcional, número 45, cap de la Unitat de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació, i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria. Convocatòria número LD 6/2020		Núm. 8905, de 15/09/2020	Núm. 246, de 15/09/2020
RESOLUCIÓ número 374/2020, de 14 de setembre, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es modifica la composició del Consell de Participació d'aquesta agència	Núm. 105, de 25/09/2020	Núm. 8908, de 18/09/2020	
RESOLUCIÓ número 396/2020, de 21 de setembre, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió, pel sistema de lliure designació, del lloc de treball número 17, amb la denominació de cap de la Unitat de Suport i Perícia, i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria (convocatòria número 7/2020)	Núm. 106, de 30/09/2020	Núm. 8926, de 15/10/2020	Núm. 273, de 15/10/2020
RESOLUCIÓ número 431/2020, de 7 d'octubre, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeix, pel sistema de lliure designació, el lloc de treball vacant de naturalesa funcional número 33, cap de Servei de Formació (convocatòria LD número 5/2020)	Núm. 110, de 21/10/2020	Núm. 8927, de 16/10/2020	
RESOLUCIÓ del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual s'acorda la publicació del text íntegre del conveni marc entre el Consell General del Notariat i l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana sobre la utilització de bases de dades de titularitat real i persones amb responsabilitat pública a l'efecte de reforçar la lluita contra el frau i la corrupció	Núm. 112, de 28/10/2020		
RESOLUCIÓ número 448, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió pel sistema de	Núm. 112, de 28/10/2020		

Assumpte	BOCV	DOGV	BOE
lliure designació dels llocs de treball número 38, lletrat/ada, i número 39, lletrat/ada, i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria (convocatòria número 8/2020)			
RESOLUCIÓ número 452/2020, de 21 d'octubre, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeix, pel sistema de lliure designació, el lloc de treball vacant de naturalesa funcional número 45, cap de la Unitat de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació (convocatòria LD número 6/2020)	Núm. 113, de 29/10/2020	Núm. 8934, de 26/10/2020	
RESOLUCIÓ número 448/2020, de 19 d'octubre, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es convoca la provisió, pel sistema de lliure designació, dels llocs de treball de naturalesa funcional número 38, lletrat/ada, i número 39, lletrat/ada, i s'aproven les bases que regeixen la convocatòria. Convocatòria número LD 8/2020		Núm. 8941, de 02/11/2020	Núm. 289, de 02/11/2020
RESOLUCIÓ número 495/2020, de 3 de novembre, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeix, pel sistema de lliure designació, el lloc de treball vacant de naturalesa funcional número 17, cap de la Unitat de Suport i Perícia (convocatòria LD número 7/2020)	Núm. 118, de 11/11/2020	Núm. 8945, de 05/11/2020	
RESOLUCIÓ número 580/2020, de 7 de desembre, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es proveeixen, pel sistema de lliure designació, els llocs de treball vacants de naturalesa funcional número 38, lletrat/ada, i número 39, lletrat/ada. Convocatòria LD número 8/2020	Núm. 130, de 17/12/2020	Núm. 8973, de 11/12/2020	
ANUNCI del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, pel qual es publica l'actualització de la relació de llocs de treball de l'Agència	Núm. 133, de 30/12/2020		

6.

Administració, organització i recursos

6.1. Estructura organitzativa

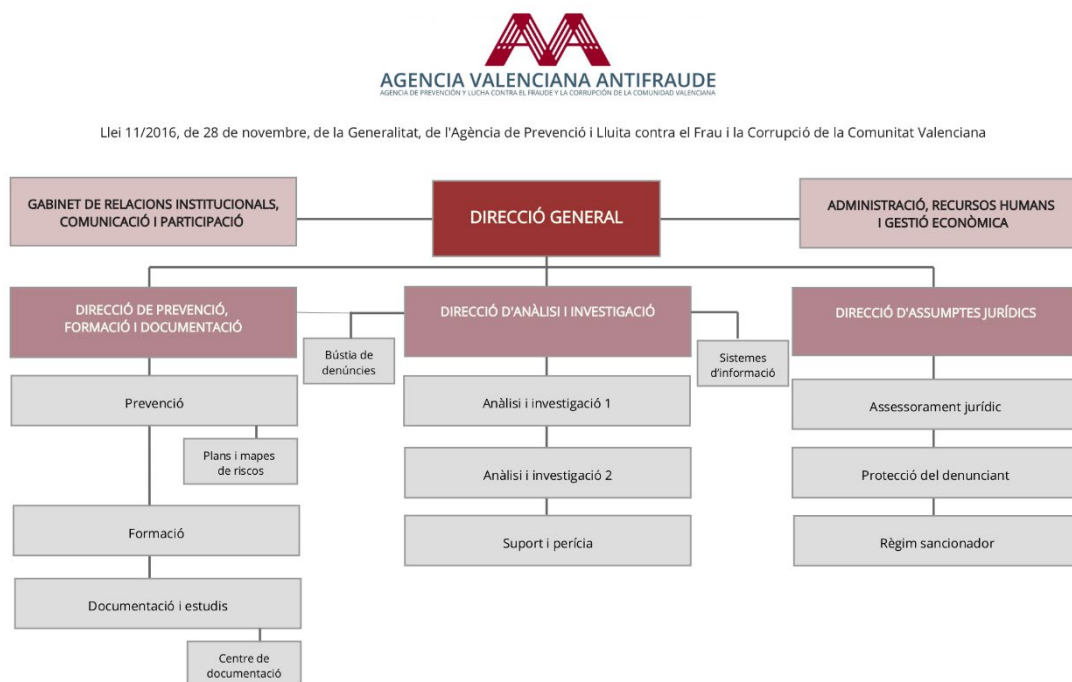
La Llei 11/2016, de 28 de novembre, de la Generalitat, de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, dedica les seccions 1 i 2 del capítol V a determinar el règim jurídic aplicable al personal al servei de l'Agència. Aquestes previsions han sigut objecte de desenvolupament a través del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència, en el títol IX (DOGV núm. 8582, de 02/07/2019).

Des que es va crear, l'Agència ha desenvolupat la seua estructura organitzativa i econòmica en aplicació del marc normatiu assenyalat, adaptant els seus recursos humans i econòmics, a fi de possibilitar el compliment dels seus fins i l'activitat per les seues unitats administratives.

En relació amb l'anàlisi de l'activitat de l'Agència incident en la seua estructura organitzativa durant l'exercici 2020, es desenvolupen els ítems següents:

- Organigrama de l'Agència
- Relació de llocs de treball
- Els procediments de provisió del personal

6.1.1. Organigrama

II-lustració 3. Organigrama de l'AVAF (<https://www.antifraucv.es/es/la-agencia/organigrama>)

6.1.2. Relació de llocs de treball

La relació de llocs de treball de l'Agència, aprovada per la resolució de 19 d'agost de 2019, del director de l'Agència (DOGV núm. 8624, de 30.8.2019), modificada per les resolucions núm. 93/2020, de 8 d'abril (DOGV núm. 8789, de 15.4.2020), núm. 610/2020, d'11 de desembre i núm. 630/2020, de 16 de desembre (DOGV núm. 8985, de 29.12.2020); i el pressupost de l'Agència aprovat per la Llei 10/2019, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2020, constitueixen el punt de partida i l'àmbit material sobre el qual recau, des de l'inici de l'exercici 2020, l'acció de l'Agència amb la finalitat de dotar-se amb un instrument tècnic que permeta, després del transcurs de poc més de tres anys des de l'inici de les seues activitats i funcionament, l'organització, la racionalització i l'ordenació del seu personal funcionari.

La relació de llocs de treball actualitzada de conformitat amb les resolucions esmentades s'ha publicat en el [DOGV número 8985/29.12.2020](#) així com en el [BOCV número 133/30.12.2020](#).

A 31 de desembre de 2020, l'estructura orgànica de cadascuna de les unitats administratives és la que s'indica a continuació:

Taula 23. Llocs de treball adscrits a les unitats administratives en les quals s'organitza l'Agència

ÀREA DE GABINET DE RELACIONS INSTITUCIONALS, COMUNICACIÓ I PARTICIPACIÓ						
Núm. lloc	Denominació	Règ. jur.	Gr.	Nivell CD	Nivell CE	Manera provisió
1	Cap de Gabinet de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació	F	A1	30	50	LD-AP
25	Secretari/ària de Direcció	F	C1	20	35	LD-AP
31	Cap de negociat de suport comunicació institucional	F	C1/C2	18	35	CE-AP
45	Cap d'Unitat de Relacions Institucionals, Comunicació i Participació	F	A1	26	49	LD-AP

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ, RECURSOS HUMANS I GESTIÓ ECONÒMICA						
Núm. lloc	Denominació	Règ. jur.	Gr.	Nivell CD	Nivell CE	Manera provisió
2	Cap de l'Àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica	F	A1	30	50	LD-AP
12	Cap d'Unitat de Gestió Administrativa	F	A1/A2	26	49	LD-AP
13	Cap d'Unitat de Gestió Econòmica	F	A1/A2	26	49	LD-AP
23	Tècnic/a superior de Gestió Administrativa	F	A1	24	48	CE-AP
26	Cap d'equip de Gestió Econòmica i Contractació	F	C1	20	35	CE-AP
28	Cap de negociat de suport administratiu i direcció	F	C1/C2	18	35	CE-AP
32	Cap de Negociat d'Administració	F	C1/C2	18	35	CE-AP
47	Tècnic/a superior de Gestió Econòmica	F	A1	24	48	CE-AP

DIRECCIÓ D'ANÀLISI I INVESTIGACIÓ						
Núm. lloc	Denominació	Règ. jur.	Gr.	Nivell CD	Nivell CE	Manera provisió
3	Director/a d'Anàlisi i Investigació	F	A1	30	50	LD-AP
6	Cap de Servei d'Anàlisi i Investigació I	F	A1	28	50	LD-AP
7	Cap de Servei de Suport i Perícia	F	A1	28	50	LD-AP
8	Cap de Servei d'Anàlisi i Investigació II	F	A1	28	50	LD-AP
9	Cap de Servei de Sistemes d'Informació	F	A1	28	50	LD-AP

DIRECCIÓ D'ANÀLISI I INVESTIGACIÓ

14	Cap de Servei d'Anàlisi i Investigació I	F	A1/A2	26	49	LD-AP
15	Cap de Servei d'Anàlisi i Investigació II	F	A1/A2	26	49	LD-AP
16	Cap de Servei d'Anàlisi i Investigació III	F	A1/A2	26	49	LD-AP
17	Cap d'Unitat de Suport i Perícia	F	A1/A2	26	49	LD-AP
18	Cap d'Unitat de Coordinació Informàtica	F	A1/A2	26	49	LD-AP
19	Cap d'Unitat de Producció i Explotació dels Sistemes Informàtics	F	A1/A2	26	49	LD-AP
21	Investigador/a	F	A1	24	48	CE-AP
22	Investigador/a II	F	A1	24	48	CE-AP
27	Cap d'equip d'Anàlisi i Investigació	F	C1	20	35	CE-AP
46	Cap de Negociat de Suport Anàlisi i Investigació	F	C1/C2	18	35	CE-AP

DIRECCIÓ DE PREVENCIÓ, FORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

Núm. lloc	Denominació	Règ. jur.	Gr.	Nivell CD	Nivell CE	Manera provisió
4	Director/a de Prevenció, Formació i Documentació	F	A1	30	50	LD-AP
10	Cap de Servei de Prevenció	F	A1	28	50	LD-AP
20	Tècnic/a de Formació	F	A1	24	48	CE-AP
30	Cap de Negociat de Suport Prevenció i Formació	F	C1/C2	18	35	CE-AP
33	Cap de Servei de Formació	F	A1	28	50	LD-AP
34	Cap de Servei Documentació i Informes	F	A1	28	50	LD-AP
35	Tècnic/a de Prevenció	F	A1	24	48	CE-AP
36	Tècnic/a de Formació	F	A1	24	48	CE-AP
41	Tècnic/a de Prevenció	F	A1	24	48	CE-AP
42	Tècnic/a de Prevenció Jurídic	F	A1	24	48	CE-AP
43	Tècnic/a de Prevenció Jurídic	F	A1	24	48	CE-AP

DIRECCIÓ DE PREVENCIÓ, FORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

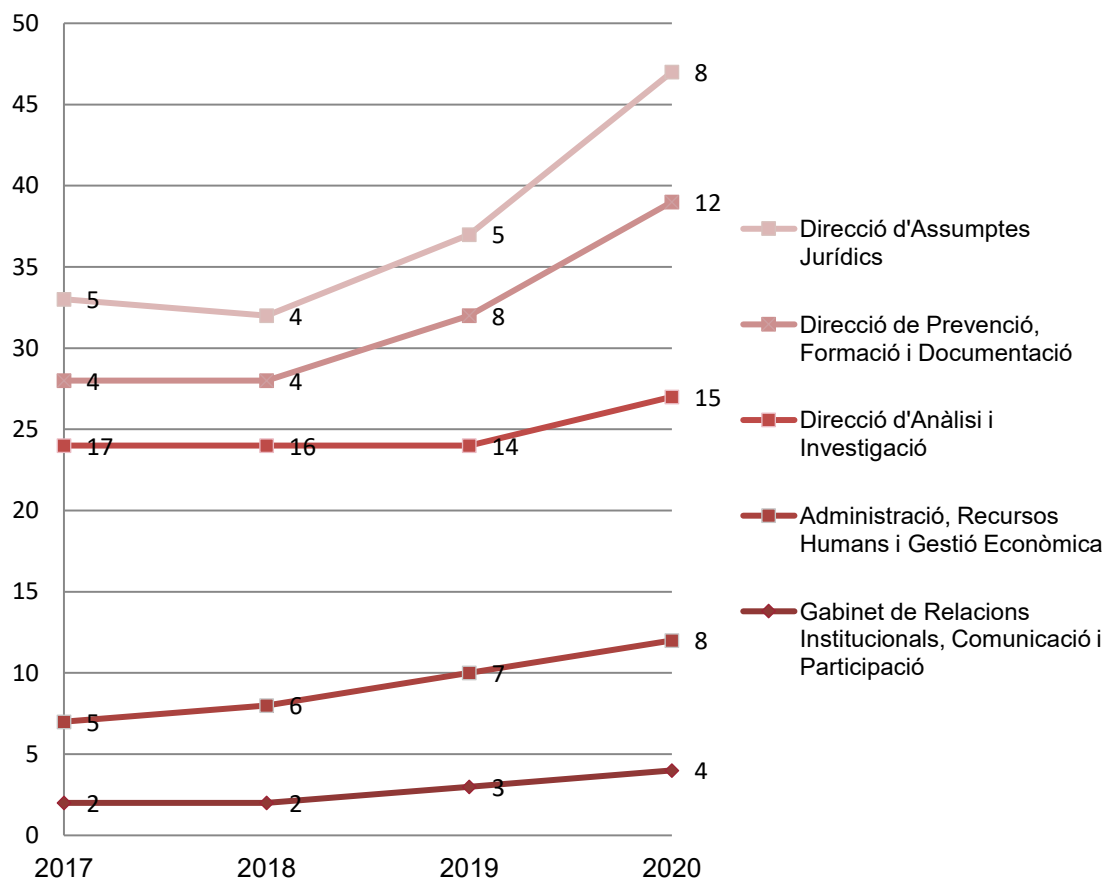
44	Cap/a de Negociat de Suport Documentació	F	C1/C2	18	35	CE-AP
----	--	---	-------	----	----	-------

DIRECCIÓ D'ASSUMPTE JURÍDICS

Núm. lloc	Denominació	Règ. jur.	Gr.	Nivell CD	Nivell CE	Manera provisió
5	Director/a d'Assumpes Jurídics	F	A1	30	50	LD-AP
11	Lletrat/ada	F	A1	28	50	LD-AP
24	Cap d'Unitat d'Assumpes Jurídics	F	A1	26	49	LD-AP
29	Cap de negociat de suport administratiu i jurídic	F	C1/C2	18	35	CE- AP
37	Lletrat/ada	F	A1	28	50	LD-AP
38	Lletrat/ada	F	A1	28	50	LD-AP
39	Lletrat/ada	F	A1	28	50	LD-AP
40	Cap d'equip de Suport Administratiu i Jurídic	F	C1	20	35	CE- AP

L'estructura de cada una de les unitats administratives que integren l'Agència ha sigut objecte de diferents modificacions a l'efecte de garantir-ne l'adaptació a les exigències qualitatives i quantitatives ocasionades pel desplegament de la seua acció.

En el gràfic següent pot veure's com s'han anat configurant les diferents unitats administratives de l'Agència des de la creació, quant al nombre de llocs de treball que les componen:

Gràfic 25. Nombre de llocs de treball de les unitats administratives de l'Agència des de la creació

6.1.3. Els procediments de provisió de personal

La Llei 11/2016 preveu que els llocs de treball de l'Agència es proveïsquen d'acord amb les normes de la Llei de funció pública valenciana, i així s'ha dut a terme en l'Agència.

Durant l'exercici 2020 s'han incoat procediments per a la provisió d'un total de 30 llocs de treball, 16 amb caràcter provisional a través del sistema de comissió de serveis, i 14 amb caràcter definitiu a través del sistema de lliure designació.

A data d'elaboració de la present memòria, febrer de 2021, del total de procediments assenyalats, queda pendent de resoldre el procediment LD 4/2020.

Els procediments incoats són els que s'indiquen seguidament, el desenvolupament dels quals pot consultar-se [ací](#).

Taula 24. Procediments de provisió de llocs de treball durant l'exercici 2020

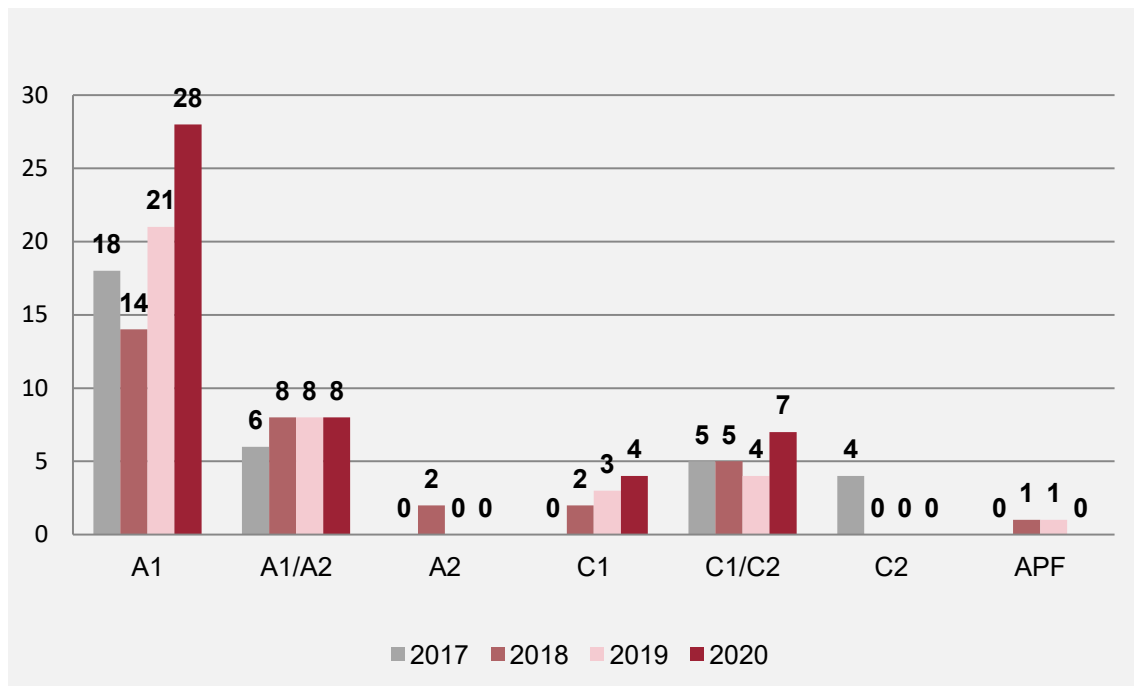
Procediment de provisió temporal	Procediment de provisió definitiu	Número lloc de treball	Data d'incorporació
CS 1/2020		45	01/05/2020
CS 2/2020		40	01/06/2020
CS 3/2020		22	16/07/2020
CS 4/2020		20	22/12/2020
		38	01/07/2020
		39	-----
		41	06/07/2020
		42	-----
		43	-----
		47	01/07/2020
		27	15/10/2020
		28	01/07/2020
		46	15/10/2020
CS 5/2020		31	01/07/2020
CS 6/2020		44	13/11/2020
	LD 1/2020	7	01/06/2020
		14	16/07/2020
		15	16/07/2020
		16	16/07/2020
		17	Desert
	LD 2/2020	3	01/05/2020
	LD 3/2020	18	22/07/2020
		19	22/07/2020
	LD 4/2020	9	Pendent de resolució a 31/12/2020
	LD 5/2020	33	01/11/2020
	LD 6/2020	45	01/11/2020
	LD 7/2020	17	06/11/2020
	LD 8/2020	38	01/01/2021
		39	11/01/2021

Amb caràcter complementari i amb la finalitat d'oferir una visió global de l'estructura dels recursos humans d'aquesta agència des del moment de la creació, s'inclou una informació exhaustiva de la situació d'aquesta estructura a 31 de desembre de cada un dels quatre exercicis d'existència de l'Agència.

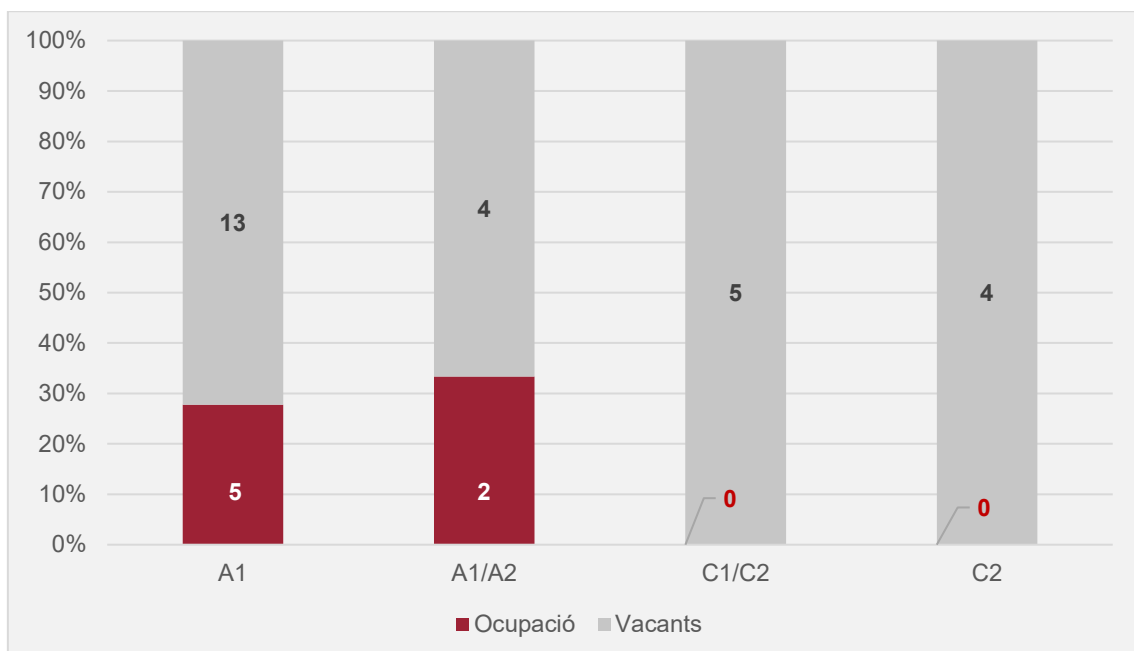
Taula 25. Descripció d'unitats administratives, llocs de treball adscrits, classificació i estat d'ocupació a 31 de desembre. Exercicis 2017, 2018, 2019 i 2020

Unitat administrativa	Data estat situació	Nre. total llocs per unitat	Classificació segons grup/subgrup	Llocs ocupats	Llocs vacants
Relacions Institucionals, Comunicació i Participació	31/12/2017	2	1 A1, 1 C1/C2	1	1 C1/ C2
	31/12/2018	2	1 A1, 1 C1/C2	2	0
	31/12/2019	3	1 A1, 1 C1, 1 C1/C2	3	0
	31/12/2020	4	2 A1, 1 C1, 1 C1/C2	3	1 A1
Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica	31/12/2017	5	1 A1, 2 A1/A2, 1 C1/C2, 1 C2	3	1 C1/C2, 1 C1
	31/12/2018	6	1 A1, 2 A1/A2, 1 C1, 1 C1/C2, 1 APF 01-01	6	
	31/12/2019	7	2 A1, 2 A1/A2, 1 C1, 1 C1/C2, 1 APF 01-01	7	
	31/12/2020	8	3 A1, 2 A1/A2, 1 C1, 2 C1/C2	6	1 C1, 1 C1/C2
Direcció d'Anàlisi i Investigació	31/12/2017	17	11 A1, 4 A1/A2, 1 C1/C2, 1 C2	2	9 A1, 4 A1/A2, 1 C1/C2, 1 C2
	31/12/2018	16	6 A1, 6 A1/A2, 2 A2, 1 C1, 1 C1/C2	10	2 A1, 2 A2, 1 C1, 1 C1/C2
	31/12/2019	14	7 A1, 6 A1/A2, 1 C1	11	3 A1
	31/12/2020	15	7 A1, 6 A1/A2, 1 C1, 1 C1/C2	13	1 A1, 1 A1/A2
Direcció de Prevenció, Formació i Documentació	31/12/2017	4	2 A1, 1 C1/C2, 1 C2	0	2 A1, 1 C1/C2, 1 C2
	31/12/2018	4	3 A1, 1 C1/C2	2	1 A1, 1 C1/C2
	31/12/2019	8	7 A1, 1 C1/C2	6	2 A1
	31/12/2020	12	10 A1, 2 C1/C2	8	3 A1, 1 C1/C2
Direcció d'Assumptes Jurídics	31/12/2017	5	3 A1, 1 C1/C2, 1 C2	1	2 A1, 1 C1/C2, 1 C2
	31/12/2018	4	3 A1, 1 C1/C2	4	
	31/12/2019	5	4 A1, 1 C1/C2	4	1 A1
	31/12/2020	8	6 A1, 1 C1, 1 C1/C2	6	1 A1, 1 C1/C2
Estat a 31/12 Relació de llocs de treball	31/12/2017	33	18 A1, 6 A1/A2, 5 C1/C2, 4 C2	7	13 A1, 4 A1/A2, 5 C1/C2, 4 C2
	31/12/2018	32	14 A1, 8 A1/A2, 2 A2, 2 C1, 5 C1/C2, 1 APF 01-01	24	3 A1, 2 A2, 1 C1, 2 C1/C2
	31/12/2019	37	21 A1, 8 A1/A2, 3 C1, 4 C1/C2, 1 APF 01-01	31	6 A1
	31/12/2020	47	28 A1, 8 A1/A2, 4 C1, 7 C1/C2	36	6 A1, 1 A1/A2, 1 C1, 3 C1/C2

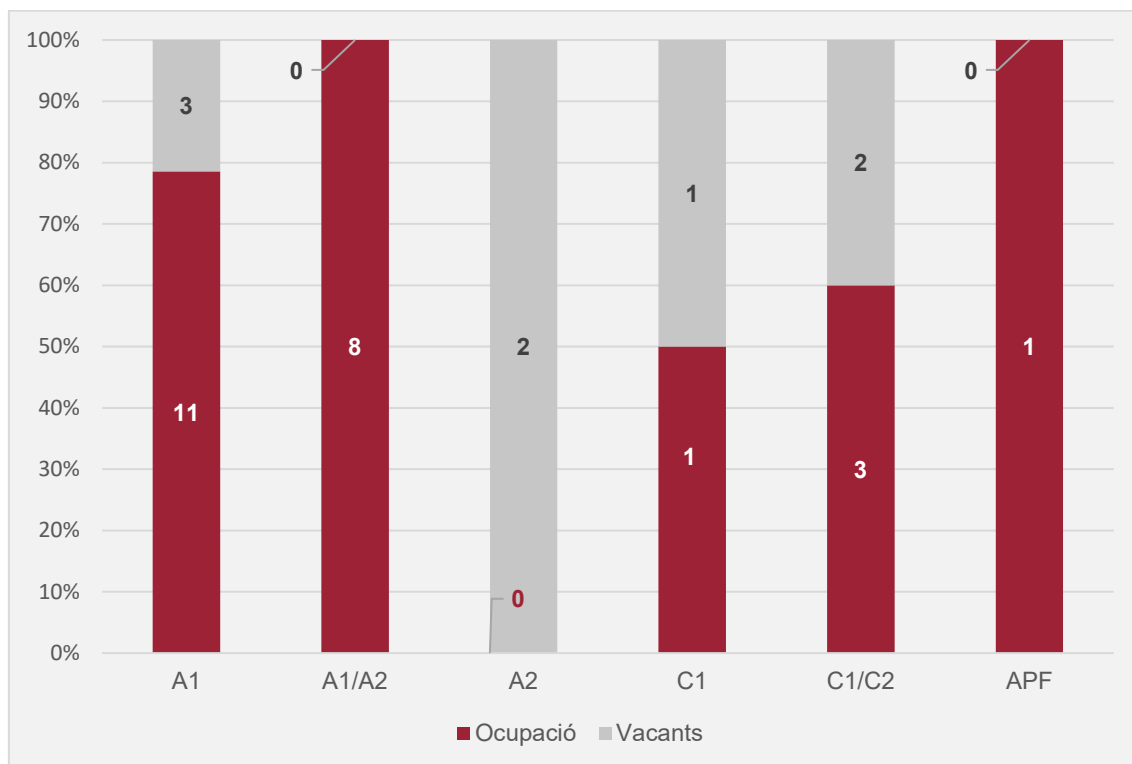
Les dades permeten oferir els següents gràfics indicatius del nombre de llocs atenent-ne la classificació segons el subgrup i del percentatge del grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència segons llocs de treball, així com les vacants.

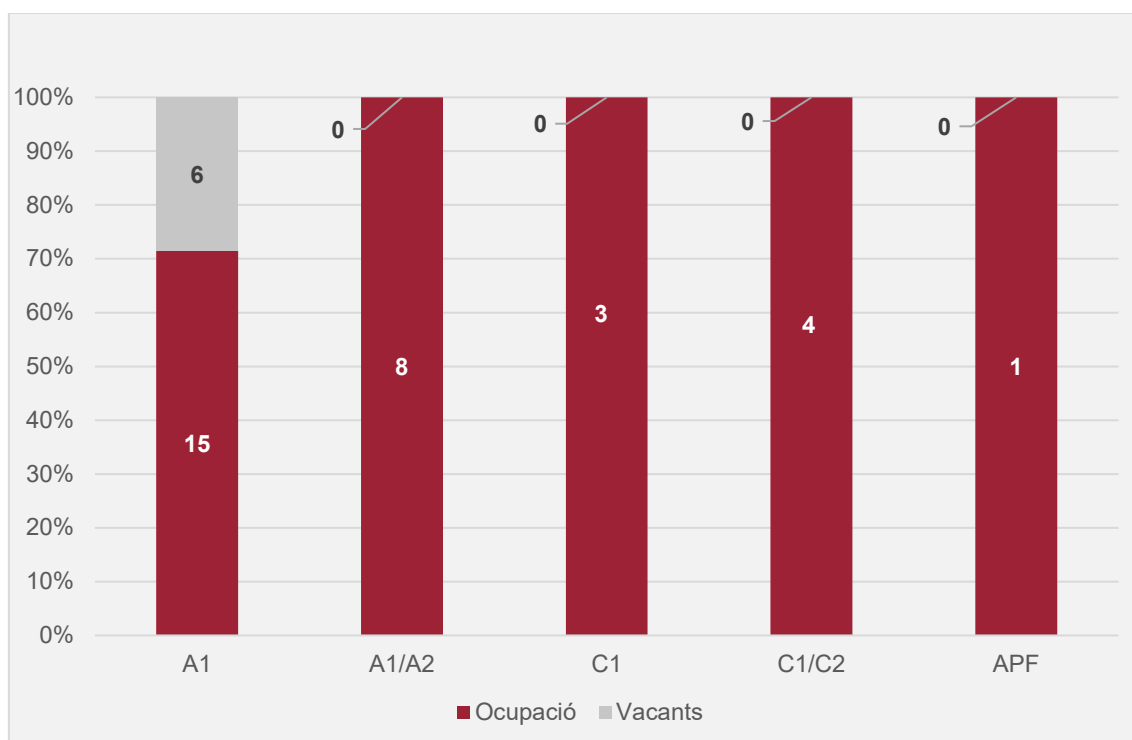
Gràfic 26. Classificació i nombre de llocs de treball per subgrup

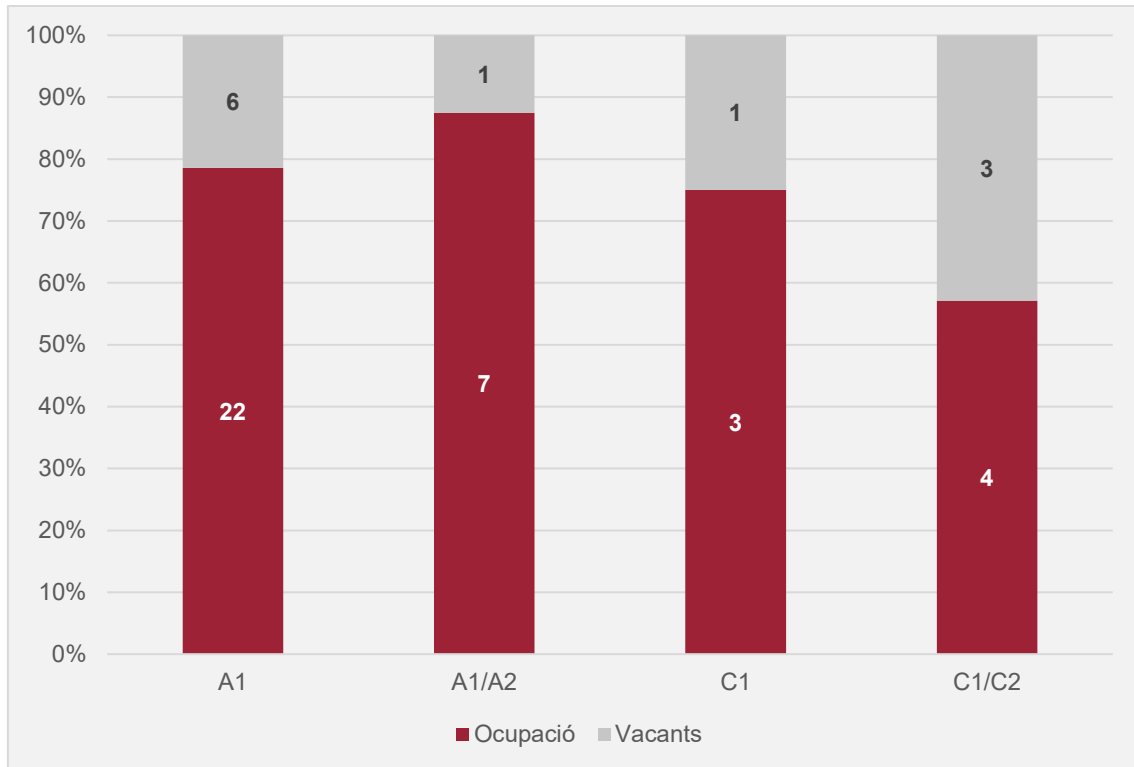
Gràfic 27. Grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència a 31/12/2017

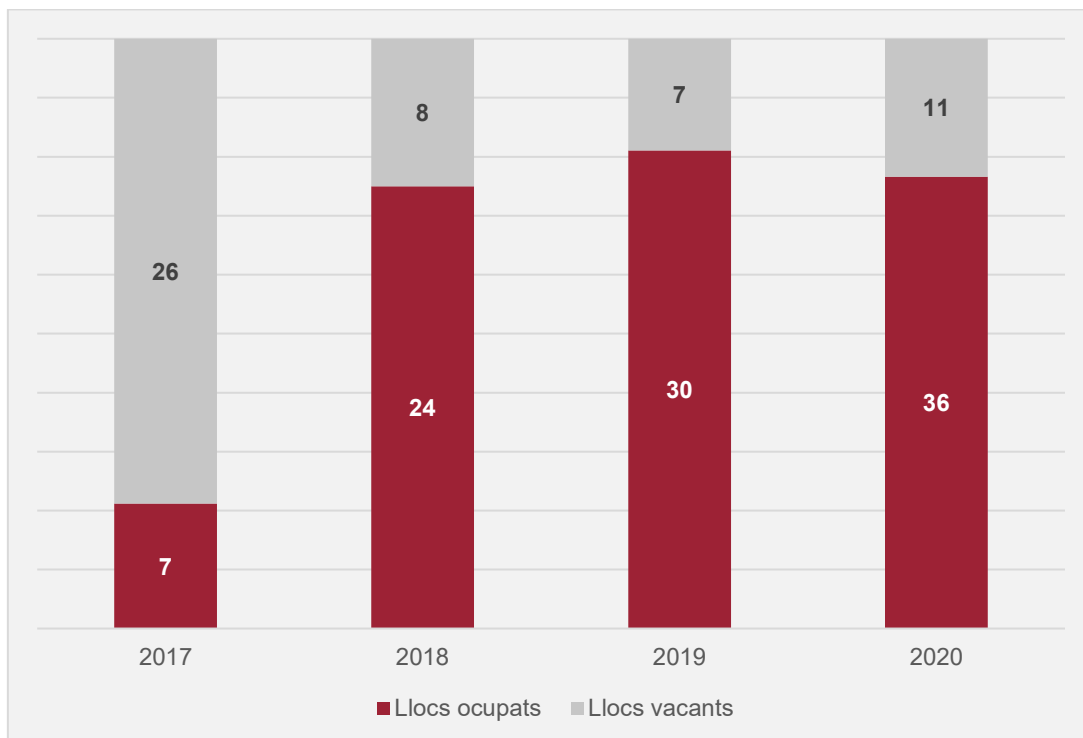
Gràfic 28. Grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència a 31/12/2018

Gràfic 29. Grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència a 31/12/2019

Gràfic 30. Grau d'ocupació dels llocs de treball de l'Agència a 31/12/2020

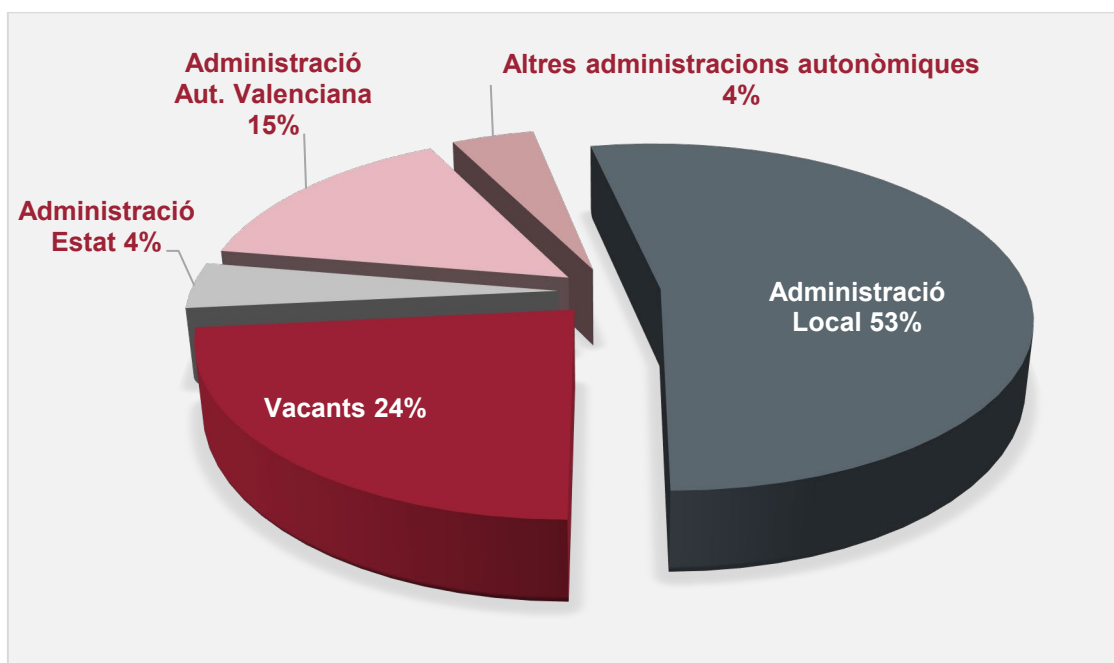

Gràfic 31. Comparativa d'ocupació dels puestos de trabajo de la Agencia a 31/12/2020. Ejercicios 2017, 2018, 2019 y 2020

Així mateix, tenint en compte que un dels trets singulars d'aquesta agència, quant al personal, és que hi accedeixen funcionaris i funcionàries de carrera d'altres administracions públiques, interessa destacar la procedència dels que a 31/12/2020 formen part de l'AVAF, tal com es descriu en el quadre següent:

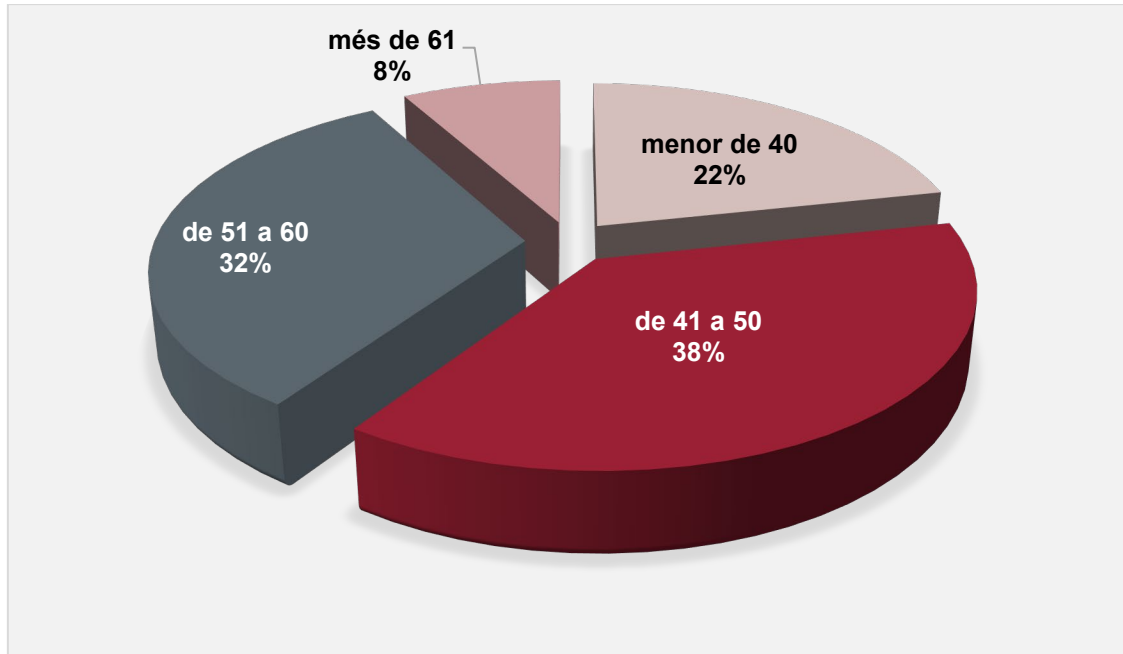
Taula 26. Administració d'origen dels funcionaris de l'Agència, segons la procedència

ADMINISTRACIÓ D'ORIGEN		DIRECTOR/A I CAP D' ÀREA	CAP DE SERVEI I LLETRAT/ADA	CAP D' UNITAT	INVESTIGADOR/A I TÈCNIC/A	CAP D' EQUIP	CAP DE NEGOCIAT	SECRETARI/ÀRIA DE DIRECCIÓ	TOTAL
Administració de l'Estat			1					1	2
Adm. autonòmica	Valenciana	1	4	1	1				7
	Altres				1	1			2
Administració local		3	4	8	5	1	3		24
Llocs vacants a 31/12/2020		1	2	1	3	1	3	0	11

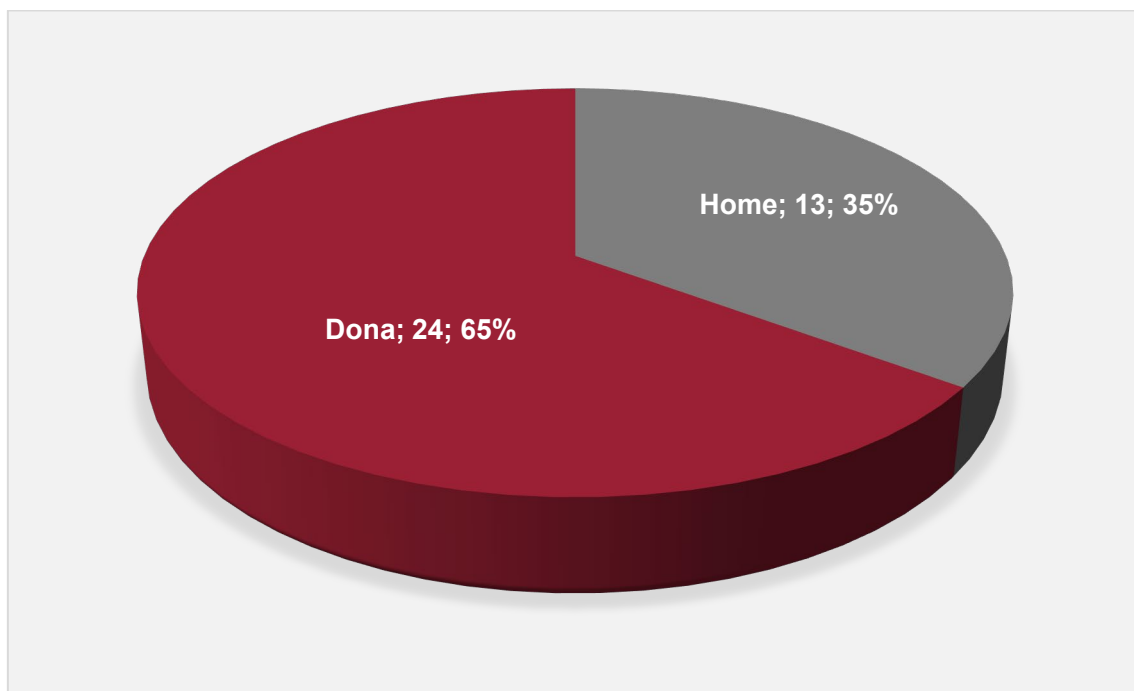

Gràfic 32. Administració de procedència del personal funcionari de l'Agència 31/12/2020

Finalment, amb caràcter merament indicatiu, però sense restar valor atés que pot ser un dels indicadors de la política de personal que haja d'adoptar aquesta agència, es mostra, gràficament i en termes percentuals, l'ocupació dels llocs de treball per edat i gènere a la fi d'aquest any 2020.

Gràfic 33. Ocupació de llocs de treball per edat a 31/12/2020

Gràfic 34. Ocupació de llocs de treball per gènere a 31/12/2020

6.2. Gestió econòmica i contractació de l'Agència

La gestió econòmica, tant la vinculada a l'execució del pressupost de l'AVAF com a la seua activitat contractual, ha estat marcada per la situació extraordinària i excepcional derivada de la pandèmia provocada per la Covid-19. En l'àmbit de l'administració de l'Agència, considerada en conjunt, això ha significat la implementació d'una manera de treballar no presencial, fet que ha implicat traslladar els esforços pressupostaris i humans a procurar els mitjans i les tecnologies adequats al personal funcionari perquè desplegaran les seues activitats amb la mateixa eficàcia que fins ara. Això, paral·lelament, s'ha traduït en la impossibilitat d'implementar l'annex de contractació que va acompanyar el projecte de pressupostos de l'Agència, aprovat per la Llei 10/2019, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat, per a l'exercici 2020.

D'acord amb l'article 30 de la Llei 11/2016, de 28 de novembre, l'Agència ha de disposar dels recursos econòmics necessaris i adequats per a complir eficaçment les funcions assignades. És per això que el mateix precepte estableix que la dotació econòmica necessària per al funcionament de l'Agència constituirà una partida independent en els pressupostos generals de les Corts Valencianes i que la direcció de l'Agència elaborarà i aprovarà el projecte de pressupost de funcionament i el remetrà a la Mesa de les Corts als efectes oportuns, per a integrar-lo amb la deguda independència en el projecte de pressupostos de la Generalitat, d'acord amb la normativa reguladora en matèria pressupostària.

Complint aquesta previsió, el director de l'Agència va presentar en data 16 d'octubre de 2019, a la Mesa de les Corts, el Projecte de pressupost de l'Agència per a l'exercici 2020, aprovat mitjançant la Resolució del director, de data 15 d'octubre de 2019 (projecte publicat en BOCV número 41, de data 22 de novembre de 2019). Aquest projecte de pressupost va ser aprovat pel Consell, mitjançant la Llei 10/2019, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2020 (DOGV 8708/31.12.2019), com a partida independent en els pressupostos de les Corts Valencianes.

6.2.1. Execució pressupostària 2020

El pressupost de l'Agència per a l'exercici 2020 va ascendir a 4.469.875,74 euros, d'acord amb el detall per capítol de despeses que s'ofereix a continuació:

Taula 27. Pressupost de despeses exercici 2020

PRESSUPOST DESPESES 2020	
CAP. I	3.456.767,80
CAP. II	770.661,99
CAP. VI	242.445,95
TOTAL PRESSUPOST	4.469.875,74

El finançament previst dels crèdits que preveu el pressupost de despeses de l'Agència per a 2020 procedeix íntegrament de transferències de la Generalitat Valenciana, segons la distribució següent:

Taula 28. Pressupost d'ingressos exercici 2020

PRESSUPOST INGRESSOS 2020	
CAP. IV	4.227.429,79
CAP. VII	242.445,95
TOTAL PRESSUPOST	4.469.875,74

Pressupost d'ingressos:

S'han fet efectives transferències corrents per un import d'1.409.141,32 euros i transferències de capital per import de 242.450,00 euros, i això fa un total d'1.651.591,32 euros.

Està pendent de liquidar el reintegrament dels drets reconeguts en concepte de transferències a l'Agència no aplicats al compliment d'obligacions, en compliment del Decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre reintegrament de transferències corrents i de capital. La Generalitat, mitjançant l'Acord del Consell, de 19 d'octubre de 2018, va aprovar el reintegrament corresponent a l'exercici 2017, però estan pendent les liquidacions dels exercicis 2018, 2019 i 2020.

En les taules següents es mostra l'execució del Pressupost d'ingressos durant l'exercici 2020, així com la comparació del grau d'execució respecte de l'exercici 2019:

Taula 29. Execució del pressupost d'ingressos exercici 2020

Capítols	Previsions totals	Drets reconeguts nets	Ingressos efectuats	Devolucions d'ingressos	Recaptació líquida	Pendent de cobrament	Estat d'execució
III	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV	4.227.429,79	4.227.430,00	1.409.141,32	0,00	1.409.141,32	2.818.288,32	33,33
TOTAL op. corrents	4.227.429,79	4.227.430,00	1.409.141,32	0,00	1.409.141,32	2.818.288,32	33,33
VII	242.445,95	242.445,95	242.445,95	0,00	242.445,95	242.445,95	100,00
TOTAL op. capital	242.445,95	242.445,95	242.445,95	0,00	242.445,95	0,00	100,00
TOTAL	4.469.875,74	4.469.880,00	1.651.591,32	0,00	1.651.591,32	2.818.288,68	36,95

Taula 30. Comparació estat d'execució a 31/12 de l'estat d'ingressos corresponents als exercicis 2020 i 2019

CAPÍTOL	2020			2019			% DE REALITZACIÓ				TAXES DE VARIACIÓ		
	PREVISIONS TOTALS (1)	DRETS RECONEGUTS NETS (2)	RECAUDACIÓ LÍQUIDA (3)	PREVISIONS TOTALS (4)	DRETS RECONEGUTS NETS (5)	RECAUDACIÓ LÍQUIDA (7)	2020		2019				
							2/1	3/2	5/4	7/5	1/4	2/5	3/7
III	0,00	0,00	0,00	0,00	560,11	560,11	0%	0%	560 %	100 %	0,00	-100	-100
IV	4.227.429,79	4.227.462,00	1.409.141,32	3.139.964,60	3.139.960,00	2.093.306,64	100%	33%	100%	67%	34,63	34,63	-32,68
VII	242.445,95	242.450,00	242.450,00	241.500,00	241.500,00	100.625,00	100%	100%	100%	42%	0,39	0,39	140,94
Suma total ingressos	4.469.875,74	4.469.912,00	1.651.591,32	3.381.464,60	3.381.460,00	2.194.491,75	100,00%	37%	100%	65%	32,19	32,19	-24,72

S'han compromés pràcticament dues terceres parts del pressupost definitiu (72,31 %), i això representa un percentatge lleugerament inferior a l'executat en l'exercici 2019. No obstant això, el grau d'execució dels capítols II (52,38 %) i VI (30,30 %) ha disminuït considerablement, en gran manera a causa de la incidència en l'activitat de la declaració de l'estat d'alarma sanitària mitjançant el Reial decret 463/2020, de 14 de març. De fet, l'execució d'un pla ambiciós de contractació, que va acompanyar el projecte de pressupost de 2020, es va veure afectada, i calgué implementar una altra sèrie de contractacions prioritàries, dirigides a garantir la seguretat del personal i implementar, simultàniament, la manera de treballar no presencialment en l'Agència.

El **RESULTAT PRESSUPOSTARI** de l'exercici ascendeix a 1.733.858.05 euros, d'acord amb el detall que s'ofereix a continuació:

Taula 31. Resultat Pressupostari 2020

Operacions corrents	
Drets liquidats	4.227.430,00 €
Obligacions reconegudes	2.679.325,23 €
Operacions de capital	
Drets liquidats	242.450,00 €
Obligacions reconegudes	56.696,72 €
Total drets liquidats	4.469.880,00 €
Total obligacions reconegudes	2.736.021,95 €
Resultat pressupostari	1.733.858.05 €

Els **FONS DE L'AGÈNCIA** estan depositats en una única entitat bancària: CaixaBank, SA (CIF: A08663619) i la seua disposició es regeix pel sistema de signatura mancomunada del director i de les persones que ocupen els llocs de treball de cap de l'àrea d'Administració, Recursos Humans i Gestió Econòmica i de cap de la Unitat de Gestió Econòmica.

Les ordres de disposició de fons requereixen la concurrència de dues de les tres signatures mancomunades i sempre, i en tot cas, la del director de l'Agència.

Taula 32. Situació i evolució dels fons del compte corrent

Saldo inicial 01/01/2020	Ingressos	Pagaments	Saldo final 31/12/2020
1.141.328,42	1.651.591,32	2.676.702,60	1.237.529,58

El **ROMANENT DE TRESORERIA** de l'Agència presenta la situació que es mostra a continuació:

Taula 33. Estat del romanent de tresoreria

CONCEPTES	IMPORTS		IMPORTS	
	2020		ANY ANTERIOR (2019)	
1. (+) FONS LÍQUIDS A LA TRESORERIA		1.237.529,58		1.141.328,42
2. (+) DEUTORS PENDENTS DE COBRAMENT		2.818.288,68		1.187.528,36
(+) De pressupost d'ingressos. Corrents	2.818.288,68		1.187.528,36	
(+) De pressupost d'ingressos. Tancats	0,00		0,00	
(+) D'operacions no pressupostàries	0,00		0,00	
3. (-) OBLIGACIONS PENDENTS DE PAGAMENT		267.465,00		274.361,57
De pressupostos de despeses. Corrents	59.319,35		95.330,38	
De pressupostos de despeses. Tancats				
D'operacions no pressupostàries	208.145,65		179.031,19	
4. PARTIDES PENDENTS D'APLICACIÓ		0,00		0,00
(-) Cobraments efectuats pendents d'aplicació definitiva	0,00		0,00	
(+) Pagaments efectuats pendents d'aplicació definitiva			0,00	
I. ROMANENT DE TRESORERIA TOTAL (1+2+3+4)		3.788.353,26		2.054.495,21
II. SALDOS DE COBRAMENT DUBTÓS				
III. EXCÉS DE FINANÇAMENT AFECTAT				
IV. ROMANENT DE TRESORERIA PER A DESPESES GENERALS (I- II- III)		3.788.353,26		2.054.495,21

Els fons líquids a 31 de desembre de 2020 són coincidents amb els saldos certificats per l'entitat bancària en aquesta data i ascendeixen a 1.237.529,58 euros.

L'import dels drets pendents de cobrament es correspon amb el saldo de les transferències corrents i de capital, de la Generalitat Valenciana reconegudes i no ingressades al llarg de l'exercici.

Les obligacions pendents de pagament a 31 de desembre de 2020 ascendeixen a un total de 267.465,00 euros, amb el desglossament següent:

- Obligacions pendents de pagament del pressupost corrent: 59.319,35 euros, dels quals 30.645,08 corresponen a operacions corrents i 28.674,27, a operacions de capital.
- Obligacions pendents de pagament d'operacions no pressupostàries: 208.145,65 euros. Aquest import es compon dels conceptes següents:
 - Retencions d'IRPF practicades en el quart trimestre del 2020, el pagament de les quals s'efectua el gener de 2021, per un total de 152.555,71 euros (retencions de treball) i 188,74 euros (retencions de professionals)
 - Retencions practicades en el quart trimestre del 2020, per arrendaments d'immobles urbans el pagament de les quals s'efectua el gener de 2021, per un total de 5.820,35 euros.
 - Cotitzacions a la Seguretat Social del mes de desembre de 2020 del personal de l'Agència, el pagament de les quals s'efectua el gener de 2021, per un total de 45.761,92 euros.
 - Cotització a la Mutualitat de Funcionaris Civils de l'Estat (MUFACE) per un import de 59,22 euros, així com al Sistema de Drets Passius per un import de 135,28 euros, corresponents al mes de desembre de 2020 del personal de l'Agència, el pagament de les quals s'efectua el gener de 2021.
 - Fiances en metàl·lic depositades en un compte corrent de l'Agència, en concepte de garantia per adjudicació definitiva de contractes, per un total de 3.624,45 euros.

El romanent de tresoreria està afectat al reintegrament que es derive de les liquidacions que efectue la Intervenció de la Generalitat en aplicació del Decret 204/1990, de 26 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre reintegrament de transferències corrents i de capital dels exercicis 2018 (1.220.387,10 euros), 2019 (834.108,11 euros) i 2020 (1.733.858,05).

Període mitjà de pagament

L'Agència no ha complit els períodes legals de pagament a creditors amb ràtios que compleixen àmpliament el que està establert legalment (període mitjà de pagament presentat d'acord amb la metodologia que estableix l'RD/1040/2017, de 22 de desembre, BOE núm. 311, de 23/12/2017):

Taula 34. Període mitjà de pagament 2020

PERÍODE MITJÀ DE PAGAMENT A PROVEÏDORS						
Exercici	Trimestre	Ràtio d'operacions pagades	Ràtio d'operacions pendents de pagament	Import d'operacions pagades	Import d'operacions pendents de pagament	Període mitjà de pagament trimestral
2020	4T	42,74	4,76	170.270,05	35.451,83	36,19
2020	3T	14,16	102,58	70.568,55	52.426,28	51,85
2020	2T	14,33	48,57	56.662,86	49.092,59	30,22
2020	1T	29,93	19,58	145.585,85	4.770,96	29,60

6.2.2. Contractació

L'activitat contractual de l'Agència durant l'exercici 2020 ha estat marcada amb la intenció clara de consolidar l'estructura que serveix de suport a l'activitat funcional de l'Agència, així com per la situació d'alarma sanitària que ha marcat la vida política, social i administrativa de 2020 i encara en la data d'elaboració d'aquesta memòria.

Igual que en anys precedents, en 2020 s'ha tractat d'articular els procediments de contractació a través de les centrals de contractació estatal i autonòmica, que proporcionen no només obtindre les economies d'escala derivada d'aquest sistema de contractació, sinó també una aplicació eficient dels escassos recursos humans dels quals disposa l'àrea d'administració en general.

A 31 de desembre de 2020 estaven vigents els acords marc que es detallen següidament:

Taula 35. Acords marc de la Central de Compres de la Generalitat als quals l'Agència està adherida a 31/12/2020

Acord marc
Acord marc 1/18CC per a la contractació centralitzada del subministrament d'energia elèctrica destinada als punts de subministrament elèctric d'instal·lacions utilitzades per l'Administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i entitats adherides
Acord marc 2/18CC per a la contractació centralitzada dels serveis de mediació d'assegurances per a l'Administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i entitats adherides
Acord marc 3/18CC per a la contractació centralitzada del subministrament de paper i material d'oficina i informàtic no inventariable
Acord marc 6/18CC per a la contractació dels serveis de vigilància i seguretat d'edificis de l'Administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i entitats adherides
Acord marc 1/20CC per a l'arrendament de dispositius d'impressió, digitalització i còpia, així com la seua gestió per a l'Administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i entitats adherides

Acord marc

Acord marc 3/20CC per a la contractació del subministrament d'energia elèctrica en els punts de consum de l'Administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i entitats adherides

Acord marc 5/20CC per al subministrament de paper i material d'oficina i informàtic no inventariable per a l'Administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i entitats adherides

CNMY15/DGTIC/16 Acord marc per a la contractació centralitzada de determinats serveis i subministraments en matèria de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per a l'Administració de la Generalitat, els seus organismes públics, societats mercantils i fundacions del sector públic de la Generalitat (projecte CESSTIC)

Així mateix, l'Agència ha sol·licitat l'adhesió als següents expedients de contractació centralitzada de la Central de Compres de la Generalitat i que estan en fase de preparació i elaboració:

1. Acord marc per a la provisió de serveis de comunicacions corporatives per a l'Administració de la Generalitat, el seu sector públic instrumental i entitats adherides.
2. Contractació centralitzada per als subministraments i els serveis d'infraestructures de comunicacions, capacitat de procés i emmagatzematge.

Taula 36. Acords marc de la Central de Compres de l'Estat als quals l'Agència està adherida a 31/12/2020

Acord marc

Acord marc 10/2018 per a la contractació centralitzada del subministrament de sistemes, equips i programari de comunicacions de la Central de Contractació de l'Estat.

Acord marc 13/2018 per a la contractació centralitzada del subministrament de servidors, sistemes d'emmagatzematge i programari d'infraestructura de la Central de Contractació de l'Estat.

En les taules i gràfics següents s'exposa resumidament l'activitat contractual de l'Agència l'any 2020. La relació exhaustiva de quins contractes han sigut concertats pot obtindre's en la pàgina web de l'Agència, a través del seu portal de transparència.

Taula 37. Resum activitat contractual de l'Agència

Tipus de contracte	Procediments d'adjudicació	Nre. contractes (1)	Import d'adjudicació (sense IVA)
Privats	Menor	0	0,00
	Obert	0	0,00
	Subtotal contractes privats	0	0,00
Serveis	Menor	18	35.809,10
	Obert	4	7.904,10
	Restringit	1	8.983,80
	Basat en acord marc	2	11.154,75

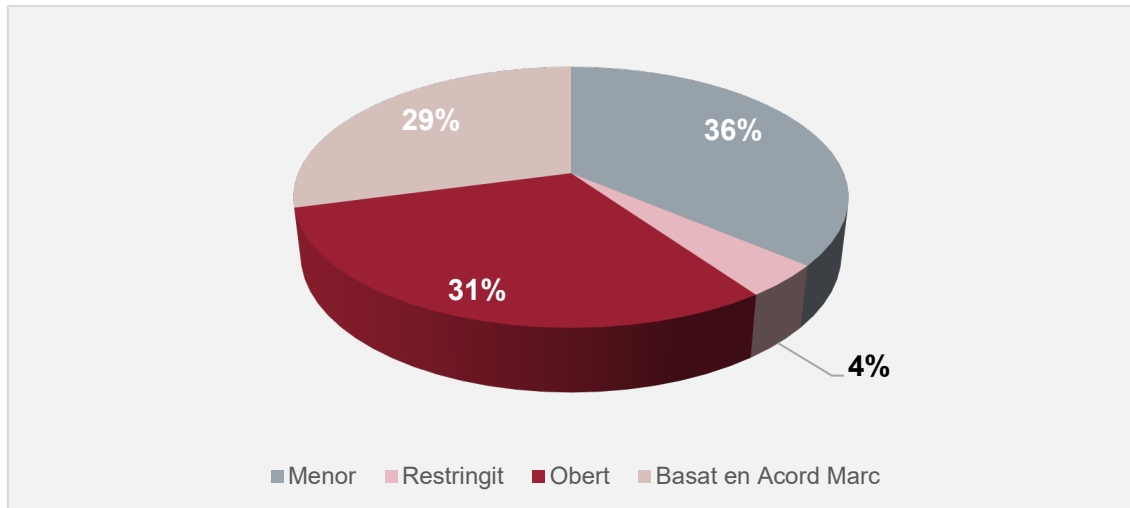
Tipus de contracte	Procediments d'adjudicació	Nre. contractes (1)	Import d'adjudicació (sense IVA)
	Subtotal contractes de servei	24	63.851,75
Subministraments	Menor	11	31.742,03
	Obert	3	47.742,49
	Basat en acord marc	3	27.589,47
	Subtotal contractes de subminist.	17	107.073,99
Mixtos: servei-subministrament	Obert	0	0,00
	Basat en acord marc	1	25.686,15
	Subtotal contractes mixtos: ser.-sum.	1	25.686,15
Obres	Menor	0	0,00
	Obert	0	0,00
	Basat en acord marc	0	0,00
	Subtotal contractes d'obra	0	0,00
TOTAL		42	196.611,89

A continuació, s'inclou una taula indicativa del volum pressupostari destinat a la contractació a través dels procediments d'adjudicació, així com gràfics representatius del percentatge sobre l'import del pressupost d'adjudicació i de licitació, novament segons el procediment d'adjudicació utilitzat.

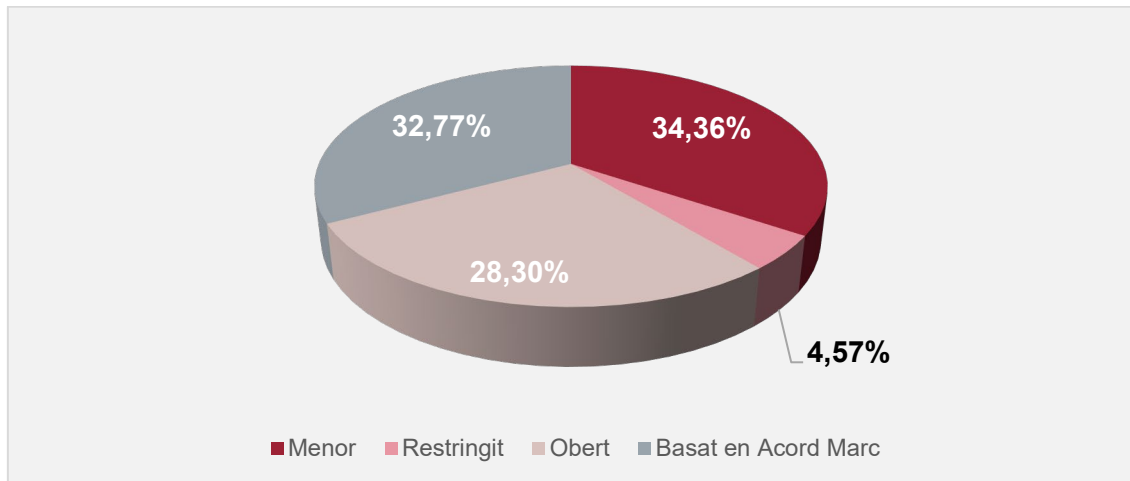
Taula 38. Percentatge del volum pressupostari de l'1 de gener a 31 de desembre de 2020 a través dels procediments d'adjudicació

PERCENTATGE DE VOLUM PRESSUPOSTARI DE CONTRACTES A TRAVÉS DELS PROCEDIMENTS D'ADJUDICACIÓ EXERCICI 2020					
PROCEDIMENTS	NRE. DE CONTRACTES	PRESSUPOST LICITACIÓ □ sense IVA (2)	IMPORT D'ADJUDICACIÓ sense IVA (2)	PERCENTATGE SOBRE	
				PRESSUPOST DE LICITACIÓ	IMPORT D'ADJUDICACIÓ
Menor	29	86.116,13	67.551,13	36,19 %	34,36 %
Restringit	1	9.660,00	8.983,80	4,06 %	4,57 %
Obert	7	72.695,48	55.646,59	30,55 %	28,30 %
Basat en acord marc	6	69.477,95	64.430,37	29,20 %	32,77 %
TOTAL	42	237.949,56	196.611,89	100,00 %	100,00 %

A efectes comparatius, només es consideren els contractes adjudicats i les modificacions contractuals formalitzades en el període indicat.

Gràfic 35. Percentatge sobre l'import del pressupost de licitació segons el procediment de contractació. Exercici 2020

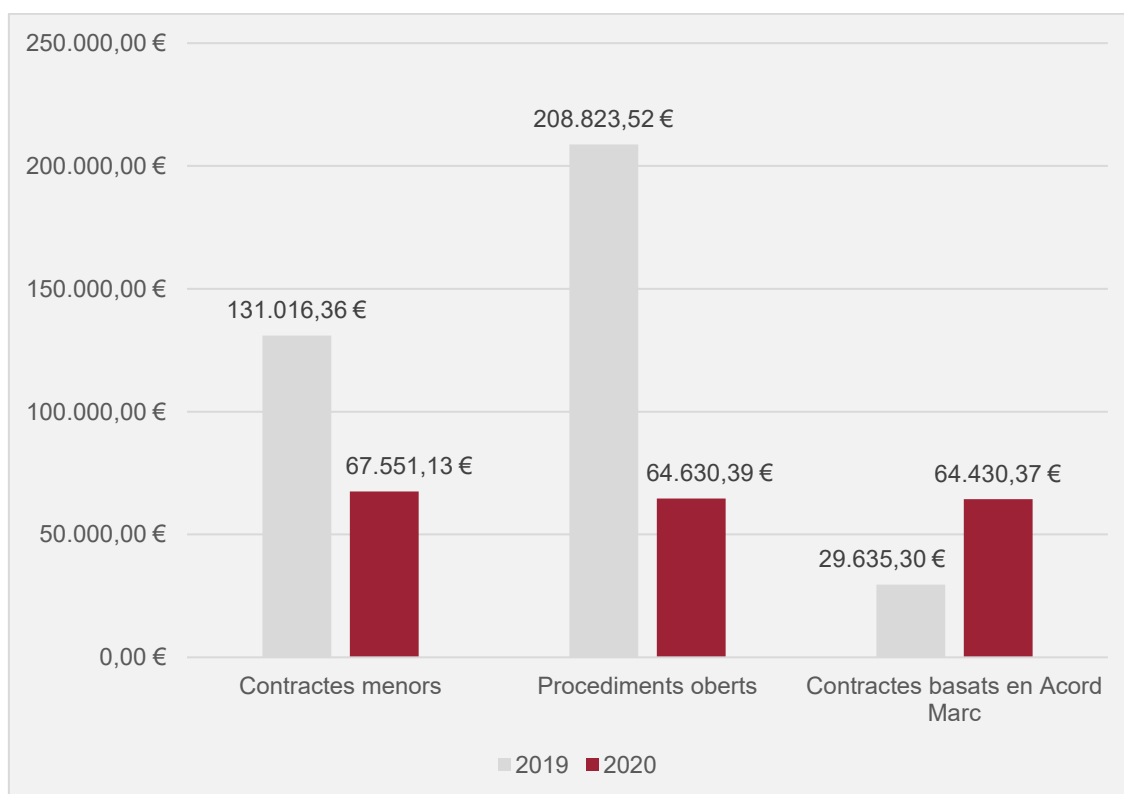

Gràfic 36. Percentatge sobre l'import del pressupost de licitació segons el procediment de contractació. Exercici 2020

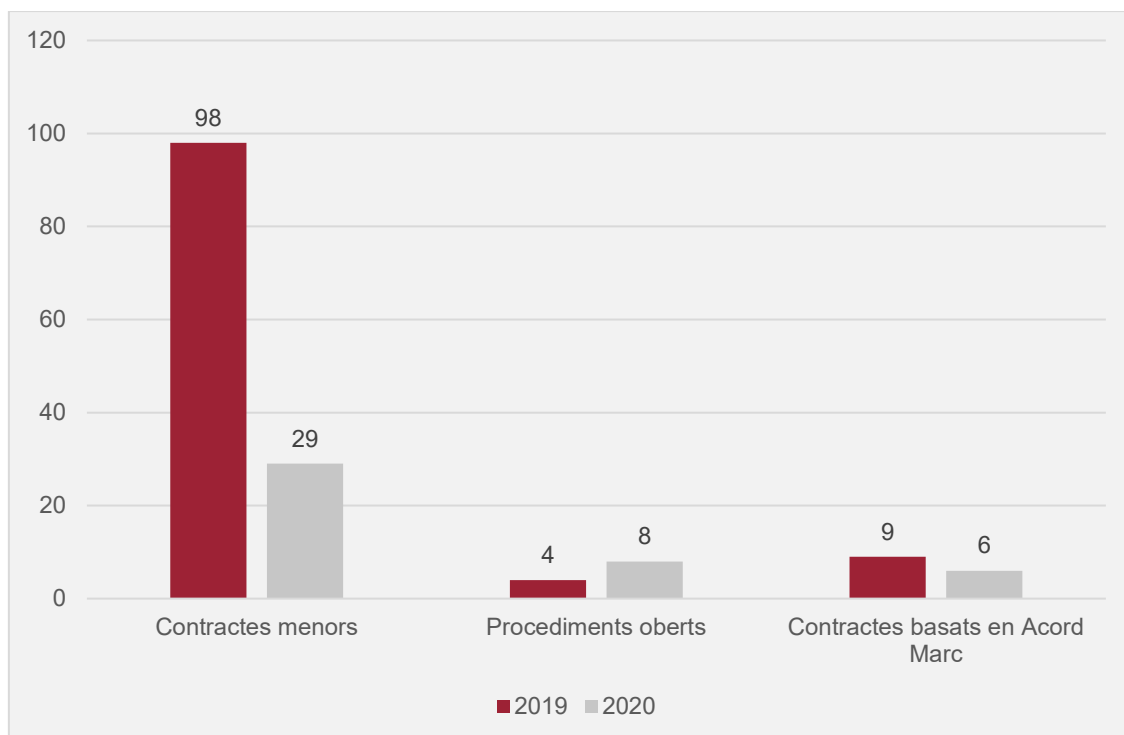
Finalment, a efectes comparatius la taula següent mostra l'activitat contractual de l'Agència, per procediments d'adjudicació durant els exercicis 2019 i 2020, tenint en compte que, respecte de l'exercici 2020, el còmput de contractes es refereix als contractes adjudicats o a les modificacions efectuades.

Taula 39. Comparació d'activitat contractual de l'Agència. Exercicis 2019 i 2020

EX.	contractes menors		procediments oberts		contractes basats en AM	
	nre.	import total d'adjudicació	nre.	import total d'adjudicació	nre.	import total d'adjudicació
2019	98	131.016,36	4	208.823,52	9	29.635,30
2020	29	67.551,13	8	64.630,39	6	64.430,37

Gràfic 37. Contractes per tipus i volum de despesa (2019-2020)

Gràfic 38. Nombre i tipus de contractes (2019-2020)

Més detalladament, la informació que s'ha indicat pot estudiar-se en la pàgina web de l'Agència i els registres oficials [aci](#).

6.3. Fiscalització externa de l'Agència. Exercici 2020

La Llei 11/2016, de 28 de novembre, en la redacció donada per la Llei 27/2018, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat, determina que l'Agència està subjecta a la Intervenció de les Corts, i justificarà la gestió, anualment, a la Sindicatura de Comptes.

En la memòria corresponent a l'exercici 2019 es van rendir comptes de la fiscalització exercida sobre la base de l'acord 3169/IX, de 12 de febrer de 2019, de la Mesa de les Corts Valencianes, pel qual es va aprovar el Pla anual de control financer permanent (CFP) d'aquesta agència (DOGV núm. 8493, de 25.02.2019). Al resultat complet del CFP corresponent a l'exercici 2019 pot accedir-se a través del portal de transparència de l'Agència, en l'apartat de gestió econòmica.

En relació amb l'exercici 2020, l'acord de la Mesa de les Corts Valencianes número 752/X, de 16 de juny de 2020, aprova el Pla anual de control permanent de l'Agència. En aquesta data, febrer de 2020, s'ha finalitzat el CFP corresponent al primer semestre de 2020, i es pot accedir al corresponent informe i les al·legacions formulades per aquesta agència a través del seu portal de transparència, [aci](#).

Qualsevol observació i recomanació formulada pels òrgans de control extern, la Intervenció de les Corts i la Sindicatura de Comptes es considera una oportunitat de millora en els processos de gestió dels recursos, humans i econòmics, que des de l'Agència es duen a terme en el si d'una entitat de creació recent i amb un funcionament intens des que es va posar en marxa.

7.

Conclusions i recomanacions

Una de les funcions pròpies d'aquesta Agència és l'assessorament, la formulació de propostes i recomanacions a les Corts Valencianes, al Consell de la Generalitat i al conjunt de les administracions públiques i entitats que es troben en el seu àmbit d'actuació, en matèria de prevenció i lluita contra la corrupció i d'integritat i ètica pública en la gestió dels recursos públics, conforme disposa l'article 4.f) de la seua Llei de creació.

En el desenvolupament d'aquesta funció l'experiència i informació obtinguda en el període al qual s'estén aquesta Memòria aconsella fer les següents recomanacions, significant que algunes d'elles ja han sigut exposades de manera oral pel director d'aquesta Agència davant les Corts en les seues compareixences, o de forma singularitzada en contestacions a expedients concrets.

7.1. Sobre la necessitat de mecanismes de prevenció i integritat en la gestió pública de la COVID-19

La crisi ha protagonitzat l'exercici 2020 amb l'expansió de la pandèmia internacional Covid-19. És hora d'extraure actuacions i aprenentatges que contribuïsquen a previndre'n la repetició o a minimitzar-ne les conseqüències, i bandejar els comportaments corruptes i l'obtenció de rèdits il·lícits d'aquesta situació d'excepcionalitat.

No debades, organitzacions no governamentals, com Transparència Internacional, alerten que en escenaris d'emergència augmenten l'opacitat, la falta de transparència i les actuacions contràries a la integritat, riscos que propicien possibles corrupteles. Així mateix, adverteixen de la necessitat d'adoptar mesures de control per a augmentar l'obertura igualitària i íntegra de tot el sector sanitari, que inclouen, entre d'altres, la publicació oberta d'investigacions sobre vacunes i tractaments o la protecció dels alertadors en els sistemes de salut i garantir la igualtat d'accés a tractaments que salven vides.

L'execució de les diferents mesures "excepcionals" que s'han anat acordant des del passat 14 de març de 2020, data en la qual es va declarar l'estat d'alarma pel Reial decret 463/2020, per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, ha posat en joc elevades quantitats de fons públics per a repartir via subvencions i ajudes a diferents persones i col·lectius més afectats per la crisi social i econòmica o bé destinats a satisfer ràpidament les necessitats de contractació de béns i serveis (sanitaris, alimentació, etc.), mitjançant les contractacions d'emergència.

Des de l'AVAF podem comprovar com les mesures esmentades que, inicialment, es van adoptar com a "excepcionals" per l'emergència de la situació que va sobrevindre a totes les institucions, a vegades s'han "normalitzat" i s'han mantingut i incrementat durant tot l'exercici 2020, i han deixat aparcats alguns dels principis més importants que han de garantir el servei públic als interessos generals: legalitat, eficàcia i eficiència.

En efecte, el manteniment prolongat de contractacions d'emergència ha generalitzat adjudicacions directes potser més enllà del que estrictament es requeria en l'estat de necessitat col·lectiva, sovint pagant preus molt superiors als de mercat, per no haver-hi concurrència competitiva, per exemple.

Per això, entenem que resulta imprescindible que les institucions públiques es doten amb mecanismes de prevenció i integritat pública que els permeten gestionar una crisi com la provocada per la pandèmia Covid-19 minimitzant els riscos de corrupció i de llevar recursos públics de la seua destinació per excel·lència: la satisfacció dels interessos generals de cada administració en funció de les seues necessitats. Així, sostenim que els mecanismes imprescindibles que cal adoptar són (entre d'altres):

- Planificar les polítiques públiques i la seua gestió amb mecanismes flexibles de priorització d'objectius (i el seu seguiment) que doten les nostres institucions amb la suficient capacitat estratègica d'anticipació, per exemple, reassignant-ne els recursos humans, materials i tecnològics als serveis considerats essencials en la pandèmia i adoptant decisions de manera àgil.
- Mantindre i seguir els procediments legals previstos en la normativa perquè els diners públics arriben prompte a les persones i les entitats que realment els necessiten, mitjançant una gestió ràpida i transparent d'aquests que possibilita la detecció i el control d'alguna anomalia o incidència generadora de situacions corruptes.
- No renunciar als controls interns de cada institució (fet que va ocórrer a escala estatal i autonòmica en substituir els controls previs pel control financer posterior) ni renunciar a la comprovació material de les inversions dels diners públics.

- Adoptar decisions públiques i transparents també en exercici de poders excepcionals, publicant els diferents avanços en vacunes i tractaments i els protocols de repartiment d'aquestes entre la població, per tal d'allunyar tota sospita de favoritisme i/o corrupció.
- Prendre les mesures i les precaucions possibles en l'àmbit de la ciberseguretat, especialment davant del marcat descens de l'activitat presencial i l'auge de la no presencial (teletreball, comerç digital, etc.).

Desitgem que el final de la crisi motivada per la pandèmia que travessem arribe prompte i que no es repetisquen crisis tan devastadores per a la societat i l'economia, però és el moment de reflexionar i d'actuar reunint els mecanismes preventius indicats per a minimitzar els riscos tant com siga possible i perquè, si desafortunadament vivim una altra crisi, estiguem preparats i actuem amb celeritat i eficàcia.

7.2. Sobre la necessitat de frenar l'abús de l'enriquiment injust per a “pagar” encàrrecs legals

Durant l'exercici 2020 han augmentat els expedients de rescabament per “enriquiment injust” per part del sector públic de la nostra comunitat, i s'han normalitzat així elevadíssimes compensacions econòmiques als qui efectuen prestacions per a les administracions, per encàrrec d'aquestes, per a evitar el seu empobriment patrimonial i l'enriquiment correlatiu d'aquelles.

Tal com vam posar de manifest en la nostra recomanació general, La via de l'enriquiment injust en el sector públic: ús o abús?, aprovada per la Resolució del director núm. 122/2020, d'11 de maig, l'abús d'aquesta figura, per naturalesa excepcional, és un risc greu de corrupció especialment en l'àmbit de la contractació del sector públic per “normalitzar” la fugida de la legítima condició de contractista per les vies legals, en col·lisió frontal amb els principis de legalitat, igualtat, transparència i lliure concurrència, així com amb les regles que protegeixen la lliure competència en el funcionament normal dels mercats.

Així mateix, cal destacar el presumible perjudici econòmic que pot ocasionar l'ús abusiu de l'enriquiment injust. El perjudici que per a les arques públiques suposen els encàrrecs de prestacions sense concurrència competitiva i, per tant, sense que hi haja una comparació de preus que permeten equiparar el seu preu al seu valor just de mercat, posant en dubte els principis de necessitat, eficàcia, eficiència i economia que, entre d'altres, han de guiar la despesa pública. Al seu torn, l'abús d'aquesta via invisibilitza sengles conflictes d'interessos i impedeix o dificulta en gran manera el control de l'execució de la prestació.

En la pràctica, la major part d'actes o actuacions viciades de nul·litat de ple dret en l'àmbit material de l'enriquiment injust no són depurades de l'ordenament jurídic via revisió. El legislador i els aplicadors del dret es limiten a articular un procediment *ad hoc* de convalidació de la inexistència de crèdit per a pagar les factures sense suport legal o contractual, mitjançant un mer acord de “Rescabament per enriquiment injust” (en l'àmbit autonòmic) o “Reconeixement extrajudicial de crèdits” (en l'àmbit local) que, en la pràctica totalitat de les administracions territorials s'articula sense que els òrgans de control intern

puguen exercir la seua funció interventora, i n'hi ha prou amb l'aprovació del crèdit per part del Consell a proposta dels titulars de les *conselleries* respectives (Comunitat Valenciana) o del Ple (entitats locals) per a convalidar les actuacions i emparar el pagament al “creditor”.

Com a mostra, esmentarem l'Acord del Consell de 27 de març de 2020 (DOCV núm. 8777, de 31/03/2020), que autoritza l'aprovació per la *Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública* de l'expedient de REI 01/2020 per obligacions concretes a conseqüència dels serveis i els subministraments prestats en els diferents departaments de salut i centres de gestió entre 2016 i 2019, per import de 481.206.143,19 € (incloent-hi l'IVA).

Tot això és de transcendència especial en el context d'excepcionalitat vigent, en plena crisi social i econòmica motivada per la pandèmia de la Covid-19, que podria propiciar donar carta blanca a aquest abús general de l'enriquiment injust.

Des de l'AVAF, insistim en aquestes reflexions generals en la importància que les autoritats i els operadors jurídics i de control apliquen els procediments que preveuen legalment les diverses normes sectorials; tant els que regulen l'*iter* i els requisits que cal reunir per a efectuar l'encàrrec o el contracte amb un particular com els que les lleis ja preveuen per a compensar o rescabalar treballs executats. I, igualment, també insistim que han de complir-se necessàriament els procediments legals de control de l'execució, i resulta essencial que es valore la prestació efectivament realitzada i no la totalitat de l'import facturat que reclama l'executant d'aquesta prestació.

Així mateix, reiterem ací la necessitat de reforçar el control intern en la seua funció de control permanent, en els supòsits i amb l'abast que es decidisca escometre en els àmbits respectius, del reconeixement de les obligacions derivades d'expedients d'enriquiment injust.

Igualment, recordem la importància que es depuren, prèviament amb els oportuns procediments contradictoris a aquest efecte, les responsabilitats dels qui hagen ordenat pel seu compte i risc l'execució d'una prestació al marge de l'ordenament jurídic aplicable (això és, motivadora d'un enriquiment sense causa) i/o de les entitats públiques o privades que voluntàriament o conscientment de la seua il·legalitat, hagen decidit executar aquesta prestació per a garantir-se'n el cobrament, i han desviat així l'Administració de la seua missió de servei públic en benefici particular.

Tot això, desenvolupat en profunditat en la nostra recomanació general publicada sobre la matèria contribuiria, sens dubte, a frenar l'abús del remei subsidiari de l'enriquiment injust i a complir el principi de legalitat, sense perjudici d'altres possibles mesures que atenguen altres causes i disciplines com les vinculades al finançament autonòmic i local o a les qüestions organitzatives.

7.3. Sobre la formació i la lluita contra la corrupció

Control, castic i formació. Aquests són els pilars en què s'ha basat històricament la lluita contra la corrupció en qualsevol societat. No obstant això, mai han tingut la mateixa importància. De fet, també en els nostres dies, la qüestió central és determinar quin

d'aquests tres aspectes és l'element nuclear i com s'estableix l'ordre estratègic dels altres dos. La resposta que es done al dilema i l'eix o el pilar sobre el qual descansa la lluita contra la corrupció ens informará no només sobre la mena de societat davant de la qual ens trobem, sinó també, i de manera especial, sobre la qualitat institucional d'aquesta i sobre la capacitat real, deixant a un costat la retòrica i la propaganda, de lluitar contra la corrupció i de convertir-la en un fenomen marginal i socialment rebutjat.

En una data tan primerenca com 1787, el teòric del sistema de contrapoders de la primera constitució escrita, James Madison, va establir que el control era l'eix nuclear contra la corrupció i l'abús de poder en l'afirmació tan coneguda de "si el govern de les persones el dugueren a terme àngels, no seria necessari cap control extern o intern al govern", però com que no som àngels, el control del poder és el fonament de les democràcies contemporànies. Un control entés com a sistema de *checks and balances*, de rendiment de comptes i contrapoders. Dit d'una altra manera, no es tractava d'establir institucions de control fora o per damunt de les institucions controlades, sinó de desenvolupar un sistema d'institucions que es controlen i limiten el poder pràctic de la resta de les institucions, i alhora són controlades i limitades en el seu poder per les altres institucions. El poder controlant el poder, aquest és l'element central que les democràcies contemporànies han establert, amb més o menys èxit segons els casos, per a combatre de manera eficaç la corrupció.

Què ocorre, llavors, amb els altres dos pilars contra la corrupció: el castic i la formació? Desapareixen? Se subordinen al control? En el fons, ni una cosa ni l'altra: el complementen, però amb matisos.

Generalment i de manera paradoxal, els règims autocràtics i autoritaris en totes les variants, des de les dictadures totalitàries a les semidemocràcies, utilitzen el castic i la punició com a manera preferent de lluita contra la corrupció, sempre amb un component suposadament exemplar. El control de la corrupció l'exerceix un poder que no és controlat per ningú i usa l'acusació de corrupció com a sistema de porga i legitimació polítiques. D'aquesta manera es pretén assentar la idea de mà dura, la punició immisericordiosa, amb pena de mort o condemnes de presó de molts anys que són una mostra del compromís del règim contra la corrupció i contra els qui abusen de la bona fe dels governants. No obstant això, aquesta pràctica propagandística no canvia el fet que tota dictadura i tot sistema polític autoritari i antipluralista és estructuralment corrupte, i que el suposat control contra les pràctiques corruptes és fals i la punició és arbitrària.

De fet, hi ha estudis que subratllen que hi ha una correlació entre democràcies amb menys qualitat institucional, una cultura democràtica fràgil i índexs de corrupció més elevats, i unes legislacions contra la corrupció més extenses i detallades i, sovint, unes maneres de castic penal formalment més exemplar. Encara més, poden ser societats en què el castic penal, mesurat en anys de presó, no es correspon ni amb un rebuig social real i generalitzat, ni amb una pèrdua dels recursos econòmics i de l'estatus social aconseguit de manera il·lícita i corrupta.

Per contra, les democràcies amb més qualitat, amb millor sistema de contrapoders, socialment i políticament més inclusives, amb més respecte per les seues minories internes, més pluralistes i menys autoritàries, són les que ocupen les posicions millors en el rànquing anual de percepció de la corrupció de Transparència Internacional. Són societats amb bons

mecanismes i sistemes de control, transparència, rendiment de comptes i contrapoders, i han consolidat i institucionalitzat òrgans específics de lluita contra la corrupció i el frau. La superioritat d'aquestes societats deriva d'un bon sistema de control unit, primer de tot, a la formació i no al castic; per això són societats amb un grau d'autoexigència cívica elevat, amb una ètica col·lectiva forta, una cultura política democràtica i una formació cívica comparativament molt superior a la dels països amb tradicions més punitives i autoritàries.

Contràriament al refrany castís que afirma que la por guarda la vinya, Byung-Chul Han subratlla que actualment, i a diferència de les societats del passat, el poder es mostra més feble i fràgil com més ha de recórrer a la violència i al castic penal. La potencial punició establida en les lleis no dissuadeix necessàriament del delictes, sinó que estableix una frontera entre el que una fràgil majoria política i social entén com a punible i les pràctiques d'una part de la societat, circumstancialment minoritària, que impugna en la pràctica la validesa d'aquestes normes. El poder és fort i sòlid quan es transforma en consentiment, ètica compartida, i sistema de valors comuns, perquè només llavors les normes deixen de ser domini dels uns sobre els altres i passen a ser expressió d'un projecte polític realment majoritari i converteix les minories corruptes en grups marginals i sense capacitat de transcendència social important. La punició puntual no desapareix, però les democràcies són més fortes perquè col·lectivament hi ha un sistema de formació cívica social que aïlla i combat els comportaments corruptes.

No es tracta únicament que els servidors públics tinguen millor formació tècnica i més capacitació en tots els aspectes que són necessaris per a desenvolupar la seua funció pública. Es tracta que la formació cívica forme part de l'agenda de les persones que ocupen transitòriament responsabilitats polítiques en les institucions perquè tinguen també un bon coneixement dels límits de la seua acció pública, i tinguen consciència dels conflictes d'interessos en què poden incórrer. Es tracta, especialment i per damunt de tot, de comptar amb una societat forta, crítica, sensibilitzada, organitzada i amb capacitat per a exigir i autoexigir-se comportaments ètics en totes les dimensions de la vida social. Una societat en què desapareguen, en definitiva, les formes antigues de cinisme social que combina, de manera aparentment contradictòria, l'escàndol davant dels casos concrets de corrupció, però continua admirant el corrupte en proporcions notables perquè creu que els béns públics no són de ningú i estan oberts sempre al benefici personal, i a l'avantatge que ofereixen les relacions de grup. Les societats democràtiques avançades amb formació cívica forta no dubten del valor col·lectiu dels béns comuns ni de la importància per a la mateixa cohesió social del principi d'igualtat d'oportunitats.

Estem lluny d'aquests models. El valor de la punició penal, sense que genere necessàriament castic social i econòmic als corruptes, continua tenint un pes fort entre nosaltres. La cultura institucional de control extern o intern encara no ha assentat un sistema de *checks and balances* equilibrat que controle el controlador i que reforce l'ètica pública i, per descomptat, la nostra inversió en formació cívica és encara molt baixa, com és feble la nostra cultura política democràtica. Però aquest és el camí que cal seguir si volem combatre eficaçment la corrupció: control i formació. Les travesses no serveixen.

7.4. Sobre l'important avanç en el control de les subvencions assignades als grups parlamentaris en les Corts Valencianes

En la [Memòria d'activitat d'aquesta Agència anterior a la present, corresponent a l'any 2019](#), en l'apartat dedicat a "Conclusions i recomanacions", sota la rúbrica "Sobre la transparència de les despeses de grups parlamentaris i subvencions a partits polítics", es reiterava, amb major nivell de detall i anàlisi, el ja expressat en la [Memòria de l'exercici anterior, any 2018](#), sobre la necessitat de justificar i dotar de publicitat el destí de les subvencions percebudes pels diferents grups parlamentaris per al seu sosteniment, perquè la seua naturalesa de recursos públics fa que sobre aquelles haja de recaure igual tractament de control, transparència i accés a la informació que respecte de la resta de les administracions públiques.

S'instava, doncs, a les Corts Valencianes, a l'autoregulació en exercici de la seua autonomia institucional i financera i a la creació de normes específiques a fi de suprimir possibles dinàmiques clientelistes i fomentar la professionalització en la gestió.

La citada recomanació, continguda en la Memòria de l'AVAF de 2019, es tancava amb una cita de Victoria Camps, filòsofa i Consellera Permanent del Consell d'Estat, que ens recorda que els protagonistes visibles de la vida pública tenen un deure d'exemplaritat, coherent amb els valors que donen sentit a les societats democràtiques. A través de l'exemple, s'ensenya com viure bé des d'un punt de vista ètic: no es tracta només dels continguts de les propostes polítiques, sinó que també compta la manera de fer-ho, i ací és on es dona l'exemplaritat.

Ens congratula dir que en les setmanes prèvies a la presentació d'aquesta Memòria d'activitat corresponent a l'exercici 2020, els grups parlamentaris presents en les Corts Valencianes han aprovat per unanimitat l'establiment de unes normes reguladores de la comptabilitat i el control de les subvencions assignades a aquests, que regiran a partir d'1 de gener de 2022.

L'absència de transparència i justificació en el destí d'aquests fons públics que, en si mateixa, suposa una fallida del principi d'igualtat enfront de les obligacions legals exigides dins d'aquest àmbit a qualsevol altre organisme o entitat, públic o privat, va merèixer la profunda atenció de la Sindicatura de Comptes que, en els informes de fiscalització elaborats a petició de les Corts Valencianes sobre el seu compte general dels exercicis 2015, 2016, 2017 i 2018, va formular reiterades recomanacions relatives a la necessitat d'incorporar una major regulació de la comptabilitat i justificació de les subvencions assignades per les Corts Valencianes als grups parlamentaris.

A més, al gener de 2021, la Sindicatura de Comptes va publicar el seu [Informe sobre els comptes anuals de les Corts Valencianes de l'exercici 2019](#), en el qual analitzava les subvencions als grups parlamentaris i formulava excepció a aquests. La raó de l'excepció de la Sindicatura de Comptes es funda en l'absència de control, documentació i evidència per a determinar si les subvencions atorgades als grups parlamentaris s'han destinat a finançar despeses relacionades amb la seua activitat parlamentària. I així textualment es va Nombredeixar assenyalat que:

“Les subvencions de les Corts als grups parlamentaris han ascendit a 3.687.780 euros durant 2019, import que representa el 13,2% del total de les obligacions reconegudes en aquest any. En la nota 9.14 de la memòria es desglossen per grups parlamentaris i tipus de subvenció, que comprenen els següents conceptes i imports: 3.577.397 euros de subvencions fixes i variables (per nombre de diputats), 50.846 euros de subvencions variables per a contractació de personal i 59.537 euros de subvencions finalistes per a despeses d'aparcament. Les subvencions als grups parlamentaris estan contemplades en la normativa interna de les Corts, principalment en l'article 28 del seu reglament i en la disposició addicional segona de les bases d'execució pressupostària per a l'exercici 2019. Aquesta normativa requereix que els grups parlamentaris porten una comptabilitat específica i rendisquen anualment a les Corts uns comptes comprensius del balanç, el compte de resultats i la memòria, encara que exclou aquests comptes del règim de control intern i fiscalització per part de la Intervenció. En conseqüència, els expedients de la major part d'aquestes subvencions manquen de la documentació necessària que permet a aquesta Sindicatura de Comptes obtindre evidència d'auditoria suficient i adequada per a determinar si els grups parlamentaris han destinat les subvencions rebudes a finançar despeses relacionades amb la seua activitat parlamentària, si els comptes que han presentat mostren la imatge fidel del resultat de les seues activitats durant l'exercici 2019 i si, en el seu cas, es deriva un possible dret de cobrament per les Corts en concepte de subvencions concedides no justificades. Aquesta limitació a l'abast no afecta a les subvencions per a aparcament i per als diputats no adscrits, en tant que la normativa de les Corts condiona el seu pagament a la prèvia presentació pels beneficiaris de la documentació justificativa i de la comprovació de conformitat per la Intervenció de les Corts.”

En idèntica línia, el Tribunal de Comptes exposava en relació amb les formacions polítiques amb caràcter general, en el seu últim [Informe de 2020 sobre fiscalització dels comptes dels partits polítics de 2016](#), el següent:

“S'estima convenient que la legislació aplicable als grups institucionals -els respectius reglaments i l'article 73.3 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local- especifiquen en major mesura les condicions i requisits amb les quals aquells pogueren efectuar aportacions als partits polítics, com preveu l'article 2.1 e) de la LOFPP, i que haurien de respondre, en tot cas, a la finalitat de la dotació econòmica que se'ls assigna, estant, per tant, vinculades aquestes aportacions al compliment de les funcions que els grups institucionals tenen atribuïdes”.

Les recomanacions de la Sindicatura de Comptes i del Tribunal de Comptes, així com d'aquesta Agència Valenciana Antifrau, han tingut una encertada resposta del legislador valencià per mitjà de [l'Acord 1284/X, de 2 de març, de la Mesa de les Corts Valencianes, de conformitat amb la Comissió de Govern Interior, sobre les Normes reguladores de la comptabilitat i control de les subvencions assignades als grups parlamentaris de les Corts Valencianes](#), publicat en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana núm. 9041 de data 15 de març de 2021.

El nou sistema de justificació de les subvencions assignades als grups parlamentaris de les Corts Valencianes resulta ser notablement avançat, situant al parlament autonòmic valencià a l'avantguarda en la regulació d'aquesta matèria, en la qual la innegable consideració de fons públics que ostenten les subvencions als grups parlamentaris imposa que el seu destí

haja d'estar presidit pels principis de control i transparència, perquè res excusa la seua contravenció. La necessitat que els grups polítics justifiquen raonadament l'assignació donada a les subvencions percebudes constitueix un pilar fonamental de la rendició de comptes que aquests han de fer davant la ciutadania.

De gran transcendència és la reivindicació del caràcter finalista de les subvencions, recordada en nombroses ocasions per la doctrina i pel Tribunal de Comptes, i ara continguda en la primera de les citades Normes de 2 de març de 2021, reguladores de la comptabilitat i el control de les subvencions assignades als grups parlamentaris per les Corts Valencianes. A tenor d'aquesta Norma primera, les subvencions han de ser destinades pels grups parlamentaris a finançar les despeses corrents necessàries per a la realització de les seues funcions parlamentàries, sense que puguen destinar-se a finançar l'adquisició de béns d'inversió.

Dit això, el nucli de la nova regulació resideix en el sistema de control intern de les subvencions, a realitzar per la Intervenció de les Corts Valencianes, en la seua modalitat de control financer. El control financer posterior és una tècnica ja utilitzada per les Corts de Castella-la Manxa, per l'Assemblea Regional de Múrcia i pel Parlament d'Andalusia.

En el cas de les Corts Valencianes, se segueix el sistema de compte justificatiu de les subvencions rebudes, havent d'aportar cada grup parlamentari els comptes anuals conforme al pla de comptabilitat adaptat a les formacions polítiques, el balanç, el compte de resultats, una memòria, certificat d'estar al corrent en les obligacions tributàries i amb la seguretat social, així com el suport documental de les despeses comptabilitzades. Haurà de tractar-se de documents originals que acrediten la despesa subvencionada amb el detall que permeta conèixer el seu destinatari individualitzat, i el concepte i motiu que va donar lloc a això. Els originals que hagen sigut utilitzats com a justificants seran amb posterioritat degudament estampillats.

Així mateix, s'especifiquen els documents a presentar per a la justificació de les despeses de personal, l'adquisició de béns, serveis o subministraments, i les dietes. A més, es concreta com han de justificar-se les aportacions als partits polítics, la qual cosa inclourà una memòria o conveni que reculla el detall dels serveis prestats pel partit polític al grup parlamentari.

Com a clàusula de tancament, que certifica que les esmentades Normes no són una mera declaració d'intencions, s'assenyala que, en cas de no presentació o presentació inadequada de la documentació justificativa, prèvia instrucció del corresponent expedient de reintegrament, es llevaran les quantitats que procedisquen amb càrrec a subvencions futures.

És de ressaltar que l'aplicació d'aquesta normativa interna aprovada per les Corts Valencianes ho és sense perjudici del control i fiscalització de l'activitat econòmicofinancera dels partits polítics que correspon en exclusiva al Tribunal de Comptes, en virtut del que es disposa per l'article 16 de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament dels partits polítics; i està sotmesa, addicionalment, a l'auditoria anual de la Sindicatura de Comptes del compte general de les Corts Valencianes.

A més de la subjecció al principi de legalitat, amb l'aprovació de les Normes reguladores de la comptabilitat i control de les subvencions assignades als grups parlamentaris de les Corts Valencianes de 2 de març de 2021, el parlament valencià es mostra com un bon exemple a seguir, en acordar que el pla general de comptabilitat dels seus grups parlamentaris se subjecte al règim de comptabilitat adaptat a les formacions polítiques que estableix el Tribunal de Comptes, la qual cosa permet, de manera operativa i eficaç, consolidar els comptes dels grups parlamentaris amb les dels respectius partits polítics i, en suma, possibilita un millor i més transparent control extern d'aquests fons públics.

En definitiva, ha de posar-se de manifest que l'aprovació de les citades Normes reguladores de la comptabilitat i control de les subvencions assignades als grups parlamentaris de les Corts Valencianes constituirà una important fita d'aquesta X Legislatura, impulsat per la Presidència i la Mesa de les Corts.

7.5. Cap a una estratègia nacional de lluita contra el frau i la corrupció

En les Memòries d'aquesta Agència dels anys 2018 i 2019 s'exposava que Espanya manca d'una estratègia nacional de prevenció i lluita contra la corrupció, d'acord amb el que es disposa en la [Convenció de Nacions Unides contra la Corrupció](#), aprovada per la seua Assemblea General en 2003 i ratificada per les Corts Generals en 2006, vigent a Espanya des d'aquest any per aplicació de l'article 96 de la nostra Carta Magna.

Aquest advertiment és, en idèntics termes, reiterat sistemàticament per la Comissió Europea, que en els seus últims informes anuals de lluita contra el frau ve recordant la manca en l'Estat Espanyol de la necessària estratègia nacional de lluita contra el frau. En tal sentit es va pronunciar el 3 de setembre de 2020 la Comissió Europea en el seu [31a Informe anual sobre la protecció dels interessos financers de la Unió Europea i la lluita contra el frau](#). Sobre aquesta consideració la Comissió perseverava novament en l'[Informe sobre l'Estat de Dret](#) en 2020 de data 30 de setembre de 2020, en el qual va deixar assenyalat textualment que al nostre país “**No s'ha implantat una estratègia global específica de lluita contra la corrupció.**”

La situació, al llarg del període al fet que atén aquesta Memòria, no ha variat significativament, i per això cal tornar a insistir en aquesta recomanació, no sense deixar de destacar que aquesta exigència d'una estratègia nacional pot i ha de ser impulsada en el moment actual, en el qual la confluència en la tramitació d'una sèrie de modificacions legislatives suposa una autèntica finestra d'oportunitat.

Com hem deixat anotat en el punt 4 d'aquesta Memòria, la publicació en el Diari Oficial de la Unió Europea (DOUE) el 26 de novembre de 2019 de la Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del Dret de la Unió, comportarà la seua necessària transposició a l'ordenament jurídic intern, la qual cosa hauria de produir-se abans del 17 de desembre de 2021.

En relació amb aquesta transposició, obert pel Ministeri de Justícia termini de consulta pública prèvia a principis de l'any en curs, l'AVAF va formular i va remetre, com ha quedat dit també en aquesta Memòria, [escrit d'al·legacions en data de 27 de gener de 2021](#).

El nou marc jurídic fixat per la Directiva comunitària 2019/1937 en matèria de protecció a persones que denuncien o alerten de fets o conductes contraris a l'interés públic coincideix temporalment amb l'anhelada modificació de la Llei d'Enjudiciament Criminal. El procés penal a Espanya és una reforma constant però sempre inacabada. La infructuosa cerca d'una regulació global i integral del sistema processal penal, que continua regit per una llei huitcentista, té en el moment actual una ocasió històrica, perquè s'està tramitant una nova Llei d'Enjudiciament Criminal que, lluny de modificacions puntuals, persegueix la creació d'un nou marc processal penal. Sobre aspectes concrets de la nova regulació de la Llei d'Enjudiciament Criminal ha de subratllar-se que a data d'aquesta Memòria van ser realitzades [al·legacions per aquesta Agència en el tràmit d'audiència i informació pública de l'Avantprojecte de Llei d'Enjudiciament Criminal](#), el contingut del qual, donem per reproduït.

Totes dues actuacions, tant la correcta transposició de la Directiva com la reforma integral del procés penal, han d'estar imbuïdes, per a aconseguir les aspiracions d'una societat moderna del segle XXI, del propòsit de lluitar contra el frau i la corrupció, amb la fixació de marcs d'integritat i ètica pública, anhels innegables de l'actual societat, les metes i els propòsits de la qual són ben diferents dels del segle XIX.

La persecució del frau i la corrupció mitjançant una estratègica nacional integral no pot quedar limitada exclusivament per la transposició de la Directiva i la nova regulació del procés penal, sinó que haurà de venir acompanyada de l'adopció d'importantes reformes en el nostre ordenament jurídic estatal, que hauran de guardar la deguda coherència i respondre a finalitats comunes.

La pedra angular d'aquesta estructura, com venim exposant al llarg d'aquesta Memòria, haurà de ser l'aprovació d'una **Llei específica i integral de lluita contra la corrupció**, amb la qual el sistema legal disposarà d'una sèrie de mecanismes més eficaços i contundents en la lluita contra la corrupció, fins ara poc abordada en el nostre ordenament jurídic. Aquests mecanismes han de permetre a la ciutadania dotar-se d'instruments per a la real i efectiva protecció de les persones que denuncien, informen o alerten sobre fets que poden ser constitutius d'infraccions o irregularitats que han de ser corregides o esmenades en llaures a l'interés general, al mateix temps que reforcen la confiança en les nostres institucions.

Moltes propostes de regulació sobre aquesta matèria s'han presentat des de l'any 2016 fins al moment davant el Congrés dels Diputats per les diferents forces polítiques, però cap d'elles ha tingut el mínim consens que haja permés continuar amb la seua tramitació.

A més de la indicada norma integral, i sense que siga l'objecte d'aquestes reflexions descendir al detall de tots i cadascun dels preceptes legals que quedarien afectats, considerem convenient apuntar les línies mestres d'aquelles modificacions del nostre ordenament jurídic que, d'acord amb la nostra experiència, hauran de ser tingudes en consideració pel legislador.

En primer lloc, la transposició de la Directiva haurà d'incidir de manera determinant en la configuració del **delicte de revelació de secrets**. L'actual tipificació d'aquest delicte s'alça, de manera contrària tant a l'esperit de la Directiva com a la real i efectiva persecució del frau i la corrupció, convertint-se en una amenaça amb la qual conviuen les persones que han fet el pas de denunciar o que es resisteixen a fer-ho per por d'acusacions d'aquest tipus.

La regulació actual produeix disfuncions i tensions, deixant en mans d'interpretacions futures i diferents dels Jutjats i Tribunals la determinació de si existeix o no responsabilitat penal a conseqüència de la col·lisió dels diferents deures amb els quals carrega la persona denunciant de corrupció.

El conflicte resulta, d'una banda, del deure de denunciar o fins i tot d'evitar delictes i, per un altre, del supòsit deure de guardar secret sobre aquestes infraccions. La situació ha de ser corregida pel legislador, perquè no és conforme als principis de persecució del frau i la corrupció que aquestes persones es vegien obligades a ponderar, prèviament a interposar una denúncia, si deuen o no fer-ho, quan es té coneixement de l'existència de danys a l'interés general.

La limitació al denunciant opera com un al·licient per als promotors de frau i corrupció, que veuen afavorida la seua impunitat i, a més, provoca la paradoxa que la persona que denuncia i col·labora en la salvaguarda de l'ordenament jurídic, es pot veure investigada en un procediment penal diferent, contràriament al que pretenia, que era precisament protegir el propi ordenament del frau i la corrupció.

Per a evitar això, la transposició de la Directiva al nostre ordenament jurídic intern haurà de recollir adequadament l'assenyalat en el seu article 21.4, al tenor del qual:

“En els processos judicials, inclosos els relatius a difamació, violació de drets d'autor, vulneració de secret, infracció de les normes de protecció de dades, revelació de secrets comercials, o a sol·licituds d'indemnització basades en el Dret laboral privat, públic o col·lectiu, les persones a què es refereix l'article 4 no incorreran en responsabilitat de cap mena a conseqüència de denúncies o de revelacions públiques en virtut de la present Directiva. Aquestes persones tindran dret a al·legar en el seu descàrrec l'haver denunciat o haver fet una revelació pública, sempre que tingueren motius raonables per a pensar que la denúncia o revelació pública era necessària per a posar de manifest una infracció en virtut de la present Directiva”.

En aquest mateix sentit s'expressa l'article 41.4 del Reglament de funcionament i règim interior de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, conforme al qual:

“En cap cas, la denúncia d'aquests fets o conductes suposarà una infracció del deure de sigil imposat al personal empleat respecte dels assumptes que coneguen per raó de les seues funcions, ni tampoc responsabilitat de cap mena en relació amb aquesta revelació”.

Igualment, haurà d'efectuar-se una profunda **revisió** de la part general del **Codi Penal** en dos dels seus tradicionals instituts, l'**eximent** i la **prescripció**.

Els delictes de corrupció i frau es caracteritzen per una marcada bilateralitat, i fins i tot en les formes més complexes per la seua naturalesa plurisubjectiva. Aquesta característica és determinant per a entendre la figura del penedit com a eina de persecució al servei de la investigació penal, amb l'objectiu d'aconseguir que afloren els il·lícits mitjançant la ruptura dels entramats interns i opacs que es formen en la corrupció i el frau.

La revisió de les circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal resulta necessària amb vista a afavorir que el frau i la corrupció isquen a la llum i puguin ser perseguits, per la qual cosa l'eximent (o atenuant molt qualificada) haurà de constituir-se com a element que permeta lluitar contra aquesta xacra, premiant al vertader i genuí penedit que denuncia situacions ocultes i no descobertes. Això és, el denominat **penediment eficaç, que aporta informació clau per a la investigació**.

Des del punt de vista del dret comparat, el suborn constitueix la columna vertebral de la corrupció, i si bé nombroses legislacions reconeixen la indulgència especialment per a figures com les del suborn actiu, és a dir, per a les persones que han oferit un suborn, s'obliden no obstant això de la possible presència dins d'aquest àmbit del suborn passiu, és a dir, d'aquells que accepten un suborn.

Aquest marc és precisament el que preveu la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció en el seu article 37 apartats 2 i 3, en el qual s'assenyala el següent:

“Article 37.2. Cada Estat Part considerarà la possibilitat de preveure, en casos apropiats, la mitigació de la pena de tota persona acusada que preste cooperació substancial en la investigació o l'enjudiciament dels delictes tipificats conformement a la present Convenció”.

“Article 37.3. Cada Estat Part considerarà la possibilitat de preveure, de conformitat amb els principis fonamentals del seu dret intern, la concessió d'immunitat judicial a tota persona que preste cooperació substancial en la investigació o l'enjudiciament dels delictes tipificats conformement a la present Convenció”.

Quant a la prevenció i lluita contra la corrupció, la regulació de **la prescripció** haurà d'evitar impunitats en els delictes relacionats amb la corrupció, que com l'experiència ens ensenya, són delictes la revelació i l'aflorament dels quals es dilata en el temps, mereixent significar-se que tal previsió també és contemplada per la Convenció de Nacions Unides en el seu article 29, quan assenyala:

“Article 29. Prescripció. Cada Estat Part establirà, quan siga procedent, conformement al seu dret intern, un termini de prescripció ampli per a iniciar processos per qualssevol dels delictes tipificats conformement a la present Convenció i establirà un termini major o interromprà la prescripció quan el presumpte delinqüent haja eludit l'administració de justícia.”

Finalment, quant a les qüestions substantives penals, no podem oblidar que la tan citada Convenció de Nacions Unides contra la Corrupció estableix que haurà de ser introduït en el Codi Penal el **delicte l'enriquiment il·lícit**, o increment significatiu del patrimoni d'una autoritat o funcionari públic respecte dels seus ingressos legítims (les anomenades *fortunes*

brutes), quan el mateix no puga ser raonablement justificat, amb inversió de la càrrega de la prova.

La tipificació en el Codi Penal del delictes d'enriquiment il·lícit és una demanda constant i reiterada tant de la doctrina com dels operadors jurídics, havent de recordar-se que en la XXIV Reunió Nacional de Jutges Degans d'Espanya realitzada a València al desembre de 2014 es va proposar en les seues [conclusions](#), precisament la introducció d'aquest tipus penal.

El delictes d'enriquiment il·lícit permet sancionar a qui s'enriqueix durant el mandat polític o exercici de funcions públiques, sent bastant per a satisfer el tipus penal l'element cert i objectiu que es descobrisca a aquell un patrimoni que desborde els seus ingressos ordinaris. L'increment patrimonial injustificat constitueix en si mateix el tipus penal, sent l'investigat qui haurà de provar l'origen lícit dels seus béns i drets.

Adicionalment, haurà de revisar-se la Llei Orgànica 19/1994, de 23 de desembre, de **protecció a testimonis i perits** en causes criminals, l'aplicació i l'efectivitat de les quals fins al moment ha sigut molt limitada com ve reconeixent-se des dels mateixos sectors judicials i fiscals. És necessari que aquesta regulació s'adapte al contingut de la nova normativa que es dicte per a la transposició de la Directiva a fi de procurar la salvaguarda real de la identitat del denunciador, també de les dades, documents o informació dels quals puga deduir-se la seua identitat, i la seua protecció efectiva.

Lògicament, la modificació legislativa no s'esgota en l'àmbit penal, sinó que haurà d'estendre's a la **regulació administrativa sancionadora**, amb l'adequació dels principis del dret administratiu sancionador amb vista a la persecució del frau, la corrupció i les irregularitats de qualsevol tipus. El recurs al dret penal haurà de quedar limitat als supòsits més greus de conformitat amb el principi d'intervenció mínima. De manera simultània, haurà de regular-se convenientment un dret administratiu sancionador eficaç i dissuasiu, que establisca un procediment en el qual el seu impuls no depenga, com és obvi, del mateix òrgan administratiu que precisament va provocar, va encoratjar o va consentir el frau o la corrupció. Aquest dret administratiu sancionador haurà d'estar dotat d'una major certesa en la imposició de sancions, amb un abast en les mateixes que impulse a desistir de pla en successives ocasions de l'incompliment de la norma.

El reforçament de la protecció administrativa passa necessàriament per la imprescindible **dotació del personal funcionari de l'Agència Nacional** (i les anàlogues autonòmiques), i haurà de comportar la corresponent modificació de la normativa reguladora dels empleats públics, i això perquè és necessari establir un sistema de singular protecció per a tot el seu personal, que haurà de ser equiparable al del personal del Defensor del Poble, del Tribunal de Comptes o del Tribunal Constitucional, i dels òrgans autonòmics anàlegs als dos primers, per a garantir la seua independència, imparcialitat i neutralitat en l'exercici de les potestats de prevenció, d'investigació i inspecció, de sanció i de protecció a les persones denunciants.

Des d'aquest prisma, resulta necessari que la transposició de la Directiva efectue les modificacions oportunes en l'**Estatut Bàsic de l'Empleat públic**, a fi que la regulació de la situació administrativa de serveis especials, a què es refereix el seu article 87, contemple al personal d'altres administracions públiques que passa a prestar serveis en aquests

organismes adscrits als òrgans de poder legislatiu. En tot cas, aquesta incorporació a la norma comportaria la positivització d'un dret que ja és reconegut de manera reiterada per la jurisprudència. A favor d'això es pronuncia [l'Acord adoptat pel Ple del Consell General del Poder Judicial en la seua reunió del dia 26 de març de 2020](#), pel qual s'aprova l'Informe sobre l'Avantprojecte de Llei de Lluita contra el Fraude i la Corrupció a Andalusia i protecció de la persona denunciante (punt 108, pàgines 35 i 36). El reconeixement d'aquest dret pels jutges i tribunals ha de ser degudament positivitzat, i això tant a aquest efecte d'afavorir la seguretat jurídica com, en el seu cas, d'evitar la litigiositat en aquells supòsits en què el dret no és reconegut inicialment en efectuar-se una interpretació literal i no integradora de la llei.

Paral·lelament, el **Dret de Funció Pública**, i en similars termes, l'Estatut dels Treballadors hauran de recollir els drets i els deures derivats de la transposició de la Directiva (UE) 2019/1937, inclòs el dret a la protecció dels treballadors que denuncien o revelen informació d'interés general i per a l'empresa, i la prohibició de represàlies.

També hauran de modificar-se les lleis processals, tant la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció contenciosa administrativa, com la Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la Jurisdicció Social, a fi d'adequar la inversió de la càrrega de la prova sobre qualsevol empitjorament que en les condicions de treball patisca la persona denunciante en el context laboral a conseqüència de la denúncia interposada. Així, ha de recordar-se que la Directiva comunitària en el seu article 21, apartat 5, disposa el següent:

“En els procediments davant un òrgan jurisdiccional o una altra autoritat relatius als perjudicis patits pels denunciants, i a reserva que aquesta persona establisca que ha denunciat o ha fet una revelació pública i que ha patit un perjudici, es presumirà que el perjudici es va produir com a represàlia per denunciar o fer una revelació pública. En tals casos, correspondrà a la persona que haja pres la mesura perjudicial provar que aqueixa mesura es va basar en motius degudament justificats.”

Així mateix, haurà de recollir-se expressament en les normes de funció pública, estatal i autonòmiques, el dret dels funcionaris a la protecció en el cas que denuncien, informen o alerten de fets que poden donar lloc a responsabilitats legals, la prohibició de represàlies, i l'establiment de **canals de denúncia, interns i externs**.

Siguen interns o externs, els canals de denúncia hauran de comptar amb la possibilitat de permetre l'admissió de **denúncies anònimes** com a font d'informació, com ve donant suport la nostra jurisprudència del Tribunal Suprem. La configuració tècnica d'aquests canals de denúncia haurà de permetre la interacció amb les persones denunciants, anònimes o identificades, tal com en l'actualitat realitza la Bústia de Denúncies d'aquesta Agència, en els termes fixats per la [Resolució de 25 d'abril de 2018, del director de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, per la qual es crea la Bústia de Denúncies de l'Agència i es regula el seu funcionament](#).

Ha de deixar-se constància de la importància, en llaures al bon funcionament del sistema de detecció de fraude i corrupció, que la **gestió dels canals de denúncia** es realitze per personal independent, neutral, capaç i format, que actue amb imparcialitat i objectivitat i amb garanties que els seus drets no es veuran perjudicats a conseqüència de les funcions desenvolupades.

La regulació d'aquests canals de denúncies haurà de garantir la **confidencialitat** de la informació obtinguda així com la necessària salvaguarda de la identitat del denunciante, havent de preveure's en la regulació normativa que s'adopte sobre la matèria que cap persona o institució tindrà accés ni a la denúncia, ni a la identitat del denunciante, ni a les actuacions prèvies i d'investigació que es realitzen en el curs del procediment, excepte a requeriment d'un jutge en una causa penal.

Amb base en la confidencialitat com a element indiscutible en la lluita contra el frau que tant danya els interessos generals, la [Directiva \(UE\) 2019/1937](#) contempla fins a 34 referències a aquesta: considerants 3, 26, 28, 36, 49, 53, 54, 55, 60, 62, 69, 73, 77, 82, 84, 85, 89, 91, 97 i 100, i articles 5, 8, 9, 12, 13, 16, 18 i 23. En aquestes normes, la Directiva obliga a implantar en els Estats membres canals de denúncia efectius, confidencials i segurs, a protegir la integritat de les investigacions i procediments i els drets de defensa de les persones afectades, a salvaguardar la confidencialitat de la identitat del denunciante durant el procés de denúncia i les investigacions desencadenades per la denúncia, permet investigar amb total confidencialitat denúncies i fins i tot exigeix sancionar als qui incomplisquen el deure de confidencialitat.

Així mateix, a la confidencialitat es refereix el citat [Acord adoptat pel Ple del Consell General del Poder Judicial en la seua reunió del dia 26 de març de 2020](#), de manera especial en els seus punts 45, 96 i 129.

La confidencialitat i reserva de les actuacions d'investigació obertes o en curs està plenament justificada, perquè no pot entendre's sinó com una autèntica necessitat per a evitar perjudicis tant a la persona o entitat investigada, com a la persona que denuncia, informa o col·labora i, fonamentalment, per a la consecució de l'èxit i bona fi de la investigació, de manera neutral i independent, i sense filtracions ni ingerències. És a dir, la confidencialitat és imprescindible per a l'eficàcia de la investigació i al mateix temps per a la necessària protecció dels drets de denunciants i denunciats: la seguretat personal dels afectats en el procediment d'investigació (article 17 CE), el dret a la seua intimitat i integritat i el secret de les comunicacions (article 18 CE), i la garantia d'indemnitat, el dret a un procés sense dilacions indegudes i amb totes les garanties i la presumpció d'innocència (article 24 CE).

Pel que fa a les sol·licituds de documentació dirigides a l'AVAF sobre expedients d'investigació en curs que realitzen alguns grups polítics amb presència en el Parlament valencià, en data recent, aquesta Agència va formular consulta als Estats membres de la Xarxa d'Autoritats Europees d'Integritat i Alertadors (en les seues sigles en anglés, NEIWA), sobre si en els seus respectius països havien tingut una experiència similar. La resposta va ser taxativa: No.

La Xarxa NEIWA, de la qual forma part l'AVAF i sobre la qual ja hem parlat en anteriors epígrafs d'aquesta Memòria, està composta per diferents autoritats públiques especialitzades que representen a vint-i-un Estats europeus que tenen com a objectiu la promoció i salvaguarda de la integritat en els seus respectius Estats, gestionen i investiguen denúncies com a òrgans de control extern, i assessoren i protegeixen persones que denuncien o alerten sobre fets irregulars en llaures al bé comú.

El mateix president de la citada Xarxa, l'autoritat holandesa *Huis Voor Klokkenluiders*, va

manifestar que aquesta situació no s'ha produït mai als Països Baixos i que les agències o oficines públiques que tenen aquesta comesa no han d'oferir, als qui es dirigeixen a ella, cap dubte sobre la confidencialitat perquè això podria provocar una greu alarma i generar desconfiança. Referia, no obstant això, com a cas particular que s'havia produït en el si de la seua institució, precisament el contrari: el Parlament holandés havia représ mitjançant una moció, dirigida a un ministre, la filtració en les seues investigacions i informes que, possiblement (no es va arribar a acreditar), s'havia originat en un departament al seu servei.

Per una altra banda, assenyalava una altra autoritat present en NEIWA que ningú ha de tindre accés a l'informe d'investigació, excepte el jutge d'instrucció, requerint-lo explícita i formalment en el context d'una causa penal. La confidencialitat de la investigació és una condició clau per a l'existència d'un sistema de denúncies que oferisca confiança.

Tots els membres de la Xarxa d'Autoritats Europees d'Integritat i Alertadors (NEIWA), sense excepció, assenyalen que respectar la confidencialitat és una de les condicions bàsiques de la Directiva de la Unió Europea.

Per a finalitzar aquesta Memòria, que es presenta l'any en què venç el termini per a la transposició a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva (EU) 2019/1937, relativa a la protecció dels *whistleblowers*, i la fita dels quals més rellevant, a més de la protecció a les persones denunciants i el seu assessorament jurídic, és l'establiment generalitzat de canals de denúncia, interns i externs, en el sector públic i en el privat, juntament amb la designació d'una autoritat estatal responsable en aquest àmbit, es recomana a les Corts Valencianes a instar el Congrés dels Diputats al compliment definitiu a Espanya de la Convenció de Nacions Unides contra la Corrupció, i en conseqüència, a procedir com més prompte millor al disseny i aprovació de la necessària estratègia nacional.

AGÈNCIA VALENCIANA ANTIFRAU
AGÈNCIA DE PREVENCIÓ I LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA